

Danas

www.danasnews.com www.danas.co.yu

SREDA, 1. NOVEMBAR 2000, BROJ 1129, GODINA IV, CENA 10 DINARA

VOJIN VUKOVIC

Mašinski inženjer
i bivši radnik EPS
**Grogirani
rekorder**

Strana 4

AFERE

Šta je „sporno“ u serijalu
„Slike i reči mržnje“

**Tako su govorili
RTS asovi**

Strana 12

Nebojša Čović Prelazna Vlada u krizi

Beograd - Prelazna Vlada Srbije je u krizi zato što nije ispunjen zahtev Srpskog pokreta obnove i Demokratske opozicije Srbije da načelnik Službe državne bezbednosti Rade Marković podnese ostavku. Danas ćemo obaviti konsultacije sa predsednicima SRJ i Srbije, Vojislavom Koštunicom i Milanom Milutinovićem, koji su garantni Sporazuma o formiranju prelazne Vlade na koji način i kako prevazići krizu - izjavio je za Danas Nebojša Čović, potpredsednik Vlade, sinoć nakon sastanka sa premijerom Milomirom Minićem i drugim potpredsednikom Spasomjem Krunićem.

J. J.
Strana 5

Danasu dostavljen dokument u vezi sa atentatom na vlasnika Dnevnog telegrafa

SDB pratila Čuruviju do ubistva?

Beograd - Ministar unutrašnjih poslova Srbije ispred Demokratske opozicije Srbije Božo Prelević potvrdio je juče da je Ministarstvu stigao dopis u vezi sa ubistvom vlasnika Dnevnog telegrafa Slavka Čuruvije, ali je dodao da se njegova verodostojnost još utvrđuje. Prelević je dodao da će nakon utvrđivanja verodostojnosti podataka, MUP svakako u javnost izaći sa „validnim informacijama“.

Izveštaj pod radnim nazivom „Čuran“, iz koga se vidi na koji je način tajna policija pratila Slavka Čuruviju dostavljen je i našoj redakciji i objavljujemo ga u celini.

J. Krtinić
Strana 5

**Ko je naložio ubistvo:
Radomir Marković,
načelnik Službe državne
bezbednosti i Slavko
Čuruvija, novinar**

PREDRAG MITIĆ

BOJAN KOTROVIĆ

Predsednik SRJ u poseti Norveškoj Dogovori o novom početku

Od specijalnog izveštaca Danasa
Oslo - Predsednik SRJ Vojislav Koštunica i norveški premijer Jens Stoltenberg saopštili su juče posle sastanka u sedištu norveške Vlade da će dve zemlje bez odlaganja uspostaviti politički dijalog, uključujući i redovne bilateralne konsultacije. Sastavni deo saradnje biće i projekti podrške Jugoslaviji od strane Norveške. U ime tog, kako je u zajedničkoj izjavi rečeno, novog početka, Norveška će SRJ podržati posebno, ali i na međunarodnom planu - u UN, Paktu stabilnosti, MMF, Svetskoj banci.

Kada je reč o već najavljenom projektu podrške od 35 miliona maraka, dve strane su se dogovorile da taj iznos bude dodeljen u narednih godinu dana. Predsednik SRJ izrazio je spremnost da razgovara sa albanskim liderima na Kosovu, ali je upozorio da bi nezavisnost te pokrajine bila „veoma opasna“.

S. Čosić
Strana 9

Saveznu vladu činiće DOS, SNP i SNS

Strana 3

Danas u Podgorici Vrhovni savet odbrane

Beograd - Predsednik SRJ Vojislav Koštunica, predsednik Savezne Republike Jugoslavije, zakačio je za danas u Podgorici sednicu Vrhovnog saveta odbrane, saopšteno je iz vojnog kabineta predsednika SRJ, bez preciziranja vremena početka sednice. Vrhovni savet odbrane, po Ustavu SRJ, čine predsednici SRJ i republika članica Federacije, Srbije i Crne Gore. Predsednik SRJ je i predsednik Vrhovnog saveta odbrane, i on

komanduje Vojskom Jugoslavije u ratu i miru, u skladu sa odlukama Vrhovnog saveta odbrane, propisuje Ustav.

Sednicama VSO prisustvuju savezni premijer, ministar odbrane i načelnik Generalštaba VJ. Kako je kabinet Momira Bulatovića u ostavci, a nova Savezna vlada čiji je mandatar Zoran Žižić još nije konstituisana, veliko je pitanje ko će na današnjem sastanku predstavljati izvršnu vlast.

H. M.

Mladan Dinkić guverner NBJ

Beograd - Izvršni direktor grupe G-17 Plus Mladan Dinkić kandidat je za novog guvernera Narodne banke Jugoslavije, izjavio je juče agenciji Beta jedan od lidera Demokratske opozicije Srbije Vladan Batić i dodao da je kandidatura usaglašena u DOS.

Novog guvernera NBJ imenuje savezni parlament, čija se sednica očekuje u petak. U subotu bi trebalo da bude izabrana i nova savezna vlada, mandatar Zorana Žižića.

R. D.

Evropska investiciona banka o obnovi SRJ Četiri milijarde eura za SRJ

Beč - Obnova SR Jugoslavije koštaće u naredne dve do tri godine oko četiri milijarde eura, procenila je Evropska investiciona banka. U prvoj fazi za obnovu najvažnijih infrastrukturnih objekata, kao što su putevi i mostovi, potrebno je 1,1 milijardi eura, istakao je potpredsednik EIB Evald Novotni. (Beta)

Van pogona TE „Kostolac“

Strana 22

Trgovinske povlastice i za SRJ i Makedoniju

Brisel - Evropska komisija usvojila je predlog kojim se trgovinske povlastice, koje je Savet ministara EU odobrio 18. septembra Albaniji, BiH, Hrvatskoj i Kosovu, prošire i na SRJ i Makedoniju. Crna Gora, koja je u septembru bila obuhvaćena će odsad povlastice uživati u okviru SRJ. Povlastice su da se neke robe u Evropu izvoze bez kvota, carina i recipročnih obaveza pri uvozu. (Sense)

DODATAK NA 8 STRANA

com_medi@

- ◆ Elektronski Frankfurt
- ◆ CA Network IT 2.0
- ◆ Media art: Silikonsko tkanje stvarnosti
- ◆ Sidewinder Game Voice
- ◆ Priljav veš predsedničkih kandidata u SAD na internetu
- ◆ Ericsson R380s

MAKARA BELS FOND ZA MLADE SPORTISTE

- RITMIKA ZA DEVOJČICE OD 6 DO 11 GODINA
- REKREACIJA ZA ŽENE KLASIČAN PROGRAM
- DEČJA SPORTSKA ŠKOLA UZRAST 3-5 5-7 GODINA
- KOŠARKA - ODOJKA UZRAST 7-9 9-13 GODINA
- PRIJAVE I REZERVACIJE 632-704

Prema prvim zvaničnim rezultatima OEBS u 27 opština

Rugovi 58,13 odsto glasova

Priština- Predstavnici Misije OEBS na Kosovu saopštili su u ponedeljak uveče da je Demokratski savez Kosova (DSK) Ibrahima Rugove na proteklim lokalnim izborima na Kosovu osvojio 58,13 odsto glasova. Demokratska partija Kosova (DPK) Hašima Tačija dobila je 26,95, dok je Alijansa za budućnost Kosova (AZBK), Ramuša Haradinaja dobila poverenje 7,72 odsto birača.

Šef Misije OEBS na Kosovu ambasador Dan Everts rekao je na prvom zvaničnom saopštavanju rezultata da će potpuni podaci biti poznati u sredu ili najkasnije u četvrtak. Saopšteni rezultati baziraju se na prebrojanih 80 odsto glasova, iz 27 opština. Demokratski savez Kosova osvojio je većinu u 21 opštini.

Rezultati po opštinama:
Dečani - DSK 61,59, AZBK 31,84, DPK 5,3 odsto glasova; Đakovica - DSK 59,77, AZBK 17,07, DPK 7,18; Glogovac - DPK 85,47, DSK 12,12, AZBK 0,44; Gnjilane - DSK 62,06, DPK 26,96, AZBK 5,46; Dragaš - DSK 43,07, DPK 28,48, AZBK 1,91; Istok - DSK 70,15, DPK 16,31, AZBK 8,91; Kačanik - DPK 53,56, DSK 38,64,

AZBK 5,08; Klina - DSK 53,01, DPK 29,66, AZBK 7,73; Kosovo Polje - DSK 60,21, DPK 18,84, AZBK 11,81; Kosovska Kamenic - DSK 59,23, DPK 28,60, AZBK 8,37; Kosovska Mitrovica - DSK 67,29, DPK 23,29, AZBK 8,37; Lipljan - DSK 51,47, DPK 37,32, AZBK 5,61; Novo Brdo - DPK 49,93, DSK 41,79, AZBK 8,28; Obilić - DSK 57,65, DPK 21,71, AZBK 17,51; Orahovac - DSK 61,32, DPK 20,49, AZBK 14,68; Peć - DSK 65,64, AZBK 17,65, DPK 9,98; Podujevo - DSK 65,16, DPK 23,06, AZBK 8,24; Priština - 66,60, DPK 20,19, AZBK 7,73; Prizren - DSK 56,80, DPK 23,91, AZBK 3,67; Srbica - DPK 84,08, DSK 13,43, AZBK 0,46; Štimlje - DPK 48,09, DSK 45,50, AZBK 2,45; Štrpce - DSK 72,24, DPK 15,13, AZBK 5,67; Suva Reka - DSK je dobio najviše glasova, slede DPK i AZBK; Uroševac - DSK 67,74, DPK 26,76, AZBK 1,93; Vitina - DSK 60,20, DPK 25,95, AZBK 4,57; Vučitrn - DSK 64,10, DPK 27,36, AZBK 5,34; Mališevo - DSK 50,32, DPK 41,32 i AZBK 2,09 odsto glasova. (Beta)

Srbi odlučili da ne učestvuju pod pritiskom Miloševićevog režima: Kušner i novi komandant Kfora Kabidozu

KUŠNER: Sledeće godine izbori za Srbe

„To je bio njihov izbor da ne učestvuju na ovim izborima, ali taj izbor napravljen je pod pritiskom starog, Miloševićevog režima“, izrazio je svoje žaljenje šef Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu, Bernar Kušner, zbog odbijanja kosovskih Srba da učestvuju na lokalnim izborima.

Kušner je istakao da će učiniti sve što je u njegovoj moći da obezbedi kosovskim Srbima da uzmu učešće u novom Kosovu, kao i da će srpski predstavnici u skupštinama opština biti imenovani, ali i da će verovatno Misija UN tokom sledeće godine organizovati izbore u onim opštinama gde je većinsko srpsko stanovništvo. J. B.

Međunarodna krizna grupa o opovrgnutoj izjavi predsednika Koštunice CBS-u

Pokajanje na popravnom

Hag - „Za strane državne i funkcionere donatorskih organizacija, za posmatrače ljudskih prava i političke analitičare bio je to prvi, ohrabrujući znak da će se jugoslovenski predsednik hrabro suočiti sa prošlošću i tako pomoći svojim sunarodnicima da se pomire sa činjenicom da je njihov vođa počinio ratne zločine u njihovo ime. 'Prekretnica' oduševljavao se londonski Dejli telegtaf. 'Spektakularan gest', „javljala je agencija Frans-pres“.

Ovo o intervjuu dr Vojislava Koštunice američkoj TV mreži CBS, u kojoj je jugoslovenski predsednik, „u ime Miloševića i kao Srbina“, primio odgovornost za ratne zločine, piše analitičar Međunarodne krizne grupe Ana Husarska u jučerašnjem Internešenel herald tribjunu. Ali dodaje ona, dva dana posle emisije, stiglo je pismo Koštuničinog šefa kabineta američkoj TV mreži u kome se prezentacija intervjua naziva „neprofesionalnim i

nemoralnim gestom“ koji može da „nanese znatnu političku štetu predsedniku i snagama koje predvode demokratizaciju Jugoslavije“.

„Drugim rečima, publikovanje pokajanja je štetno za imidž novog jugoslovenskog lidera“, komentariše Husarska i zaključuje: „Ako Srbi treba da prihvate da Miloševiću treba suditi u Tribunalu koji su osnovali Ujedinjene nacije, najvažnije je da razumeju zbog kojih je zločina nad stranim državljanima on optužen. Jednom kad počnu da ga optužuju ne samo za izbornu krađu, nepotizam i represiju nad srpskim medijima, nego i za vođenje četiri rata protiv nesrpskih etničkih grupa, za naređivanje masovnih ubistava i silovanja stranih državljana, onda će možda poželeti da ga očiste iz svoje sredine. Možda onda, kad g. Koštunica kaže „Oprostite“, njegov kabinet neće požuriti da objasni kako mu se to tek omaklo sa jezika“. (Sense)

REAGOVANJA POVODOM LOKALNIH IZBORA NA KOSOVU

Češki dnevnik Lidove novine

Povratak otpisanog

Prag - Pobjeda umerenog Ibrahima Rugove na lokalnim izborima na Kosovu znači prestanak radikalizacije kosovskih Albanaca i naznačuje da oni žele pre svega mir ali u nezavisnom Kosovu, ocenjuju u utorak češki mediji. Dnevnik Lidove novine ističe da sami izbori „nemaju nikakav praktični značaj jer uprava nad Kosovom i dalje ostaje u rukama međunarodne zajednice“, ali da „nagoveštavaju kraj radikalizacije na Kosovu“. Rugovinu pobjedu dnevnik opisuje kao povratak Feniksa iz pepela, procenjujući da je Zapad istovremeno igrao na kartu mladih radikala oko Hašima Tačija. List navodi da „Zapad sada sa nevericom gleda na pobjedu čoveka sa šalom koja dođuće znači ništa, jer uprava na Kosovu ostaje u rukama OUN, ali je nagoveštala da kosovski Albanci žele pre svega mir“. (Beta)

MLADA FRONTA DNES: Dobra vest

Prag - Najčitaniji češki dnevnik Mlada fronta Dnes ocenjuje da je pobjeda Rugove „dobra vest zato što su kosovski Albanci izabrali put tolerancije i obnove u miru i dali prednost političarima pred nekim oštrim momcima iz bivše OVK. Istovremeno, međutim, dnevnik smiruje euforiju, upozoravajući da kosovski izbori nisu bili test demo-

kratije, već pukog zdravog razuma. „Kosovsko društvo ne zna šta je demokratija i tek mora da se uči tome.“

Mlada fronta Dnes zaključuje da će prvi pravi test kosovskog društva biti to kako će se Albanci pomiriti sa činjenicom da ne moraju uskoro da dobiju nezavisnost i da sa omraženim susedima - Srbima - moraju da dele Kosovo. (Beta)

Štampa u Velikoj Britaniji

Okončana politička neizvesnost

Beograd - Britanski dnevnik Dejli telegtaf piše da je izborom pobjedom DSK Ibrahima Rugove na Kosovu okončano doba političke neizvesnosti, ali da će ujedno postati glasnjiji zahtevi za nezavisnošću. List piše da je javno obećanje lidera Demokratske partije Kosova Hašima Tačija da će priznati rezultate subotnjih izbora znatno doprinelo smirivanju zapadnih bojazni od postizbornog nasilja na Kosovu. Pojedini međunarodni zvaničnici, kako navodi dnevnik, strahovali su da će bivši pripadnici OVK možda odbiti da se povinuju izbornim rezultatima ukoliko im ne budu išli na ruku. Dejli telegtaf procenjuje da je uspehom Ibrahima Rugove faktički okončano doba političke neizvesnosti na Kosovu.

Prema pisanju britanskog Tajmsa, verodostojnost izbora na Kosovu dovedena je u pitanje nakon što je lider DPK Hašim Tači izjavio da je na njima navodno bilo mnogo manipulacija, krađe glasova i zastrašivanja birača. Tajms dodaje da su izbori bili praćeni i organizacionim problemima dok je objavljivanje preliminarne rezultata više puta odlagano zbog, kako su objasnili organi-

zatori, kvara na kompjuterima. U posebnom uvodniku, Tajms piše da su „ratom iznureni kosovski Albanci izabrali pomirljivog lidera naklonjenog pregovorima a ne terorizmu“. „Beograd je, premda ne priznaje izbore, pozdravio to što je izabran Rugova a ne Tači.“

Budući da su kosovski Albanci pokazali sklonost ka umerenosti, najbolji naredni potez bio bi pritisak na mlitavu administraciju UN da odredi datum parlamentarnih izbora“, piše list.

Britanski Fajnenšel tajms ocenjuje da su lokani izbori na Kosovu bitni iz dva razloga. „Prvi je što će sa lokalnih položaja na vlasti biti uklonjeni gerilci koji su je prigrabili u haotičnom vremenu posle srpskog povlačenja. Drugi je što će oživljavanje DSK takođe podstaći postepeni razvoj saradnje albanske većine i sto hiljada kosovskih Srba“, piše Fajnenšel tajms. List u tom svetlu navodi Luisa Sela iz kosovske kancelarije nevladine organizacije Međunarodna krizna grupa koji smatra da rezultate opštinskih izbora na Kosovu treba pozdraviti jer je na njima dat glas „...umerenosti i dijalogu“. (Beta)

ŠVIMER: Korak ka demokratiji

Strazbur - Generalni sekretar Saveta Evrope Valter Švimer pozdravio je juče ishod, kako je naveo, prvih slobodnih izbora na Kosovu. Pobjeda umerenih snaga predvođenih Ibrahimom Rugovom, kao i najava Hašima Tačija da će njegova stranka u opštinskim organima saradivati sa tim snagama, pozitivni su

znaci za demokratsku stabilizaciju na Kosovu“, saopštio je Švimer. „Sada je na novoizabranim lokalnim organima vlasti da obezbede da demokratski napredak postignut na ovim izborima ostane očuvan i bude unapređen, posebno kroz učešće manjina“ u opštinskim vlastima, poručio je Švimer. (Beta)

KURIR: UN vode Kosovo u nezavisnost

Beč - UN pripremaju teren za nezavisnost Kosova, ocenjuje juče bečki dnevnik Kurir. „Pre zvaničnih rezultata izbora međunarodne organizacije počele su da se bave postavljanjem smernica za budućnost te pokrajine i time rizikuju kurs konfrontacije sa novom vladom u Beogradu“, objašnjava list. „Čim je nezvanično objavljena jasna pobjeda umerenog DSK, njegov lider Ibrahim Rugova, otvoreno govori o konačnoj državnoj nezavisnosti Kosova i zahteva već za iduću godinu parlamentarne i predsedničke izbore u pokrajini koja još uvek pripada Srbiji“, dodaje dnevnik. „Taj njegov zahtev uživa podršku UN na Kosovu“, ukazuje Kurir.

Danas objavljuje spisak poginulih i nestalih tokom bombardovanja SRJ

Ivica (Dragoljub) Petrović, vojnik VJ. Rođen 23. oktobra 1978. u Prištini. Na KIM bio u stroju 55. graničnog bataljona. Poginuo 27. maja 1999. u rejonu Karaule „Gorožup“, Prizren. Odlikovan Medaljom za zasluge u oblastima odbrane i bezbednosti.

vojnik VJ u rezervi. Rođen 23. februara 1973. u Novom Selu kod Vučitrna. Na KIM borio se u satavu 52. artiljerijske brigade protivvazdušne odbrane. Ranjen je 9. maja 1999. u Đakovici, a preminuo 24. maja 1999. na VMA u Beogradu. Odlikovan Medaljom za zasluge u oblastima odbrane i bezbednosti.

Dejan (Dragan) Milanović,

Napomena: Podaci uzeti iz knjige „Junaci otadžbine“

TRAŽIMO OTETO

NUNS, nezavisni i privatni mediji u Srbiji zahtevaju reviziju svih procesa i obeštećenje kažnjenih medija po neustavnom Zakonu o javnom informisanju. Od naših tužitelja tražimo oteto. Onaj ko je posegao za ovim represivnim zakonom treba da se zapita o ličnoj odgovornosti za postupke učinjene po diktatu režima. Ukupne kazne dostigle su 29.784.000 dinara. Od zahteva da nam se oteto vrati nećemo odustati.

Danas

Danas, dnevnik, izdaje preduzeće za novinsko-izdavačku delatnost, DAN GRAF d.o.o., Redakcija: Alekse Nenadovića 19-23, V sprat, Beograd, e-mail: danas@eunet.yu, danasdes@infosky.net, tel/fax: 344-11-86, 432-731. Predsednik Upravnog odbora: Radomir Ličina. Direktor DAN GRAFA: Dušan Mitrović. Glavni i odgovorni urednik: Grujica Spasović. Redakcijski kolegijum: Božidar Andrejić (zamenik glavnog urednika), Radovan Balać (Novi Sad), Ludwik Wincenty Gadomski (posebna izdanja), Jasmina Glišić (Beograd), Zdravko Huber (zamenik glavnog urednika), Milovan Jauković (svet), Jelka Jovanović (desk), Dragan Stošić (kultura). Prodaja: Slavenka Đurović. Žiro-računi 40816-603-5-3045538 i 40816-603-8-4045538, Štampa „Forum“ - Holding korporacija, Vojvode Mišića 1, Novi Sad, ISSN 1450-538X

Dogovor predstavnika Slovenije, Hrvatske, BiH i Makedonije o podršci molbi SRJ za učlanjenje u UN

Bivše yu-republike oslonac SRJ

Apel Srbiji i Crnoj Gori da prevaziđu tekuće „zabrinjavajuće razlike“

Vašington - Nedavno podneta molba iz Beograda za prijem SR Jugoslavije u članstvo Organizacije ujedinjenih nacija dobila je podršku koja bi mogla da bude najznačajnija kad se o tome, za koji dan, bude glasalo u Generalnoj skupštini. Naime, četiri države nastale posle raspada bivše SFRJ saglasile su se, ne samo da više ne osporavaju tu kandidaturu Beograda, već su i zdušno podržavale molbu za uključivanje SR Jugoslavije u svetsku organizaciju - sa obrazloženjem da će to sad, posle dolaska demokratski izabranog Vojislava Koštunice umesto diktatora Slobodana Miloševića, predstavljati „važan korak“ u tekućim nastojanjima da se stabilizuje region Balkana.

Predstavnici u UN Slovenije (Ernest Petrič), Bosne i Hercegovine (Muhamed Šaćirbegović),

Makedonije (Aco Spasovski) i Hrvatske (Ivan Šimonović) dogovorili su se, na sastanku u Njujorku, da njihove države budu i zajednički kosponzor Rezolucije kojom se podržava nastupajući ulazak SRJ u svetsku organizaciju. Tim povodom, u saopštenju sa njihovog sastanka izraženo je posebno zadovoljstvo što je federalna zajednica Srbije i Crne Gore prihvatila jedini mogući put da uđe u UN „na isti način“ i „sa istim pravima i obavezama“, kao što je to 1992. i 1993. bio slučaj sa državama koje su proglasile nezavisnost posle raspada nekadašnje SFR Jugoslavije.

Predstavnici Slovenije, Hrvatske, BiH i Makedonije takođe su bili saglasni u izražavanju zabrinutosti zbog političkih sukoba između Podgorice i Beograda,

koji su poslednjih dana dobili za povod i Koštuničinu pristupnicu za ulazak u UN - dočekanu, inače, sa olakšanjem i odobravanjem od jugo-suseda i, uopšte, od međunarodne zajednice.

„Mi smo podržavali Crnu Goru jer je bilo sasvim jasno da ranija vlast u Beogradu nije mogla da govori u ime crnogorskog naroda. Smatrali smo da je neophodno da se, koliko je moguće, čuje i glas Crne Gore u palati UN. Smatramo da su budući odnosi Srbije i Crne Gore stvar njihovog dogovora oko toga kako će se oni postaviti u vezi sa članstvom u UN. Verujemo da će promene do kojih je došlo u Beogradu omogućiti taj dijalog i, verovatno, brz dogovor o tom pitanju.

Posle rušenja Miloševića i pobe demokratske opcije u Srbiji stvorena je jedna nova situacija, koja omogućuje da se pitanje odnosa između Beograda i Podgorice što pre reši, u skladu sa očekivanjima i ravnopravnim statusom Srbije i Crne Gore u okviru njihove sadašnje federacije. Očekujemo taj dogovor ako ne pre, a ono posle decembarških parlamentarnih izbora u Srbiji“, izjavio je posle sastanka u Njujorku Ernest Petrič, predstavnik Slovenije koja je u više navrata, proteklih meseci, bila (uz Bosnu i Hercegovinu) sponzor u nastojanjima Crne Gore da se, posredno i neposredno, uključi u rad Saveta bezbednosti UN.

Slobodan Pavlović (Sense)

Rumunija podržava što skoriji povratak Jugoslavije u UN

Bukurešt - Rumunija se juče zauzela za što hitnije usvajanje Rezolucije kojom bi SRJ bila primljena u UN. Rumunsko Ministarstvo inostranih poslova je saopštilo da sa „zadovoljstvom pozdravlja pismo generalnom sekretaru UN i izjavu predsednika SRJ Vojislava Koštunice, kojima se traži prijem SRJ u UN“. Kako prenose rumunski mediji, Ministarstvo je ocenilo da „rešavanje pitanja statusa Jugoslavije u UN predstavlja prirodni nastavak procesa koji je započet voljom naroda izraženom na izborima održanim 24. oktobra 2000, kao i željom novih vlasti u Beogradu da se njihova zemlja integriše i konstruktivno doprinese aktivnostima međunarodnih i regionalnih organizacija. (Beta)

DPS i SDP odbile poziv mandataru Žorana Žižića na razgovor o vladi

Savezni izbori nisu ustavni

Podgorica - Demokratska partija socijalista i Socijaldemokratska partija, članice vladajuće crnogorske koalicije Da živimo bolje odbile su poziv mandataru nove Savezne vlade Zorana Žižića za razgovor o eventualnom učešću u toj vladi. U pismu predsednika Izvršnog odbora DPS Miodraga Vukovića upućenom Žižiću, navodi se da su savezni izbori raspisani „na osnovu nelegitimnih ustavnih promena“ tako da je „jastav DPS o vladi koja se na osnovu njih formira. Vuković kaže i da će o međusobnim odnosima Crne Gore i Srbije odlučivati legitimni predstavnici njihovih državnih organa, nakon decembarških izbora u Srbiji. Predlog državnih organa, navodi Vuković, biće ponuđen građanima na izjašnjenje.

I predsednik SDP Žarko Rakčević poručio je u pismu Žižiću da su savezni izbori bili nelegitimni, pa tako i Savezna vlada i skupština koji se formiraju na osnovu njih. Rakčević kaže i da je ova stranka vrlo zainteresovana za uspostavljanje harmoničnih odnosa Crne Gore i Srbije, ali dodaje kako ozbiljne analize ukazuju na svu uzaludnost da se ravnopravni odnosi Crne Gore i Srbije izgrade na federalnim osnovama.

Narodna stranka neće učestvovati u formiranju nove Sa-

Neće u vladu: Miodrag Vuković i Žarko Rakčević

vezne vlade, saopšteno je posle susreta mandataru za njen sastav Zorana Žižića i članka te stranke. NS je preporučila novom mandataru, kao znak političke podrške ciljevima Savezne vlade, da u njen sastav uključi jednog eksperta, kao nestranačku ličnost, u kojeg ta partija ima „puno poverenje“.

Mandatar za sastav Savezne vlade i potpredsednik SNP Zoran Žižić najavio je juče da će novi savezni kabinet biti izabran najverovatnije u subotu, 4. novembra. On je nakon juče-rašnjih konsultacija u Podgorici sa predstavnicima Narodne stranke i SNS rekao da njegova partija i DOS još nisu zaključile koalicioni sporazum zbog toga što iz DOS „još uvek nisu stigli bitni elementi“ za zaključenje sporazuma o saradnji. Žižić je

novinarima rekao da je NS predložila „jednog eksperta“ za člana nove Savezne vlade, o čemu bi trebalo da se izjasni Izvršni odbor SNP. On je izrazio uverenje da će predlog NS biti prihvaćen. U saopštenju koje je SNP izdala nakon juče-rašnjih konsultacija navedeno je da su predstavnici Narodne stranke podržali brzo konstituisanje saveznog kabineta, kao i da se razgovaralo o kadrovskim rešenjima nove Vlade.

Delegaciju NS na konsultacijama činili su danas predsednik i potpredsednici Dragan Šoć, Predrag Popović i Savo Marković. U razgovoru sa Žižićem u ime SNS učestvovali su predsednik Željko Nikčević, počasni predsednik Božidar Bojović i predsednik Izvršnog odbora Ranko Kadić. C. G.

Nebojša Čović o radu privremene Republičke vlade DOS izlazi iz Vlade ako ne ode i Rade Marković

Beograd - Demokratska opozicija Srbije će izaći iz privremene Vlade Srbije ukoliko, uz predsednika Vrhovnog suda Srbije Balšu Govedaricu i Republičkog javnog tužioca Dragišu Krsmanovića, ne bude smenjen i šef službe Državne bezbednosti Srbije Rade Marković - rekao je predsednik Demokratske alternativne i vice-premier Nebojša Čović juče na konferenciji za novinare. Čović je rekao da će u slučaju izlaska DOS iz Vlade, za sve nevolje sa kojima će se suočiti građani u predstojećoj zimi biti odgovorni „oni koji ostanu“ u Vladi Srbije. On je optužio Socijalističku partiju Srbije da „koči sprovođenje“ sporazuma o formiranju prelazne Vlade sa DOS-om i Srpskim pokretom obnove. Po njegovoj oceni so-

u Vladi Srbije pod takvim uslovima „navuče na sebe odgovornost za nešto što nije kriva“, te da bi ostanak u Vladi, uz opstrukciju socijalista, bio opasan za DOS na decembarским izborima.

Stanje u zemlji je mnogo gore nego što se mislilo, istakla je Nada Kolundžija. U svim institucijama zatečeno je rasulo, siromaštvo, a ekonomija je gotovo nepostojeća. Nisu poštovani ni Ustav ni zakoni i u tome su prednjačili najodgovorniji, a sve to zbog dnevno-političkih potreba bivše vlasti,

FOTO: DANAS

zvati zloupotreba položaja, a najčešće je bio kriminal. To nije revanšizam - nastavila je potpredsednik DA.

Odnosi Crne Gore i Srbije ušli su u „razumnju fazu“, jer je Crna Gora shvatila neophodnost strpljenja do decembarških izbora i „učvršćenja demokratije“. Iznad svega su interesi srpskog i crnogorskog naroda, rekla je Kolundžija. Govoreći o kosovskim izborima, ona je izrazila nadu da će, posle pobe umerenih snaga i poraza Tačija, problem moći da se reši u okviru Srbije i Jugoslavije. Po njoj, održani izbori ne mogu biti legitimni, jer na njima nisu učestvovali Srbi. D. M. J.

Interni dug Srbije 1,5 milijardi dinara

Interni dug Srbije iznosi milijardu i 458 miliona dinara, rekao je Čović i dodao da je Elektroprivreda Srbije „ušla u leto“ sa dva miliona kilovatčasova duga, koji je u proteklom periodu vraćen sistemima u okruženju. Čović je bivšu vlast optužio da je dovela EPS na ivicu kolapsa.

cijalisti to čine, jer su svesni da su odgovorni za katastrofalno stanje u državi“, te zato pokušavaju da „blokiraju rad pravosuđa i policije“.

Čović je ocenio da Vlada ne može da funkcioniše u slučaju opstrukcije pravosuđa i policije, a da DOS rizikuje da radom

dodala je ona. Rešavanje tih problema zahteva potpuno nove sistemske odnose u društvu, ali to će uslediti posle republičkih izbora.

Niko ne treba da se zavarava da će izbeći odgovornost. Do sada je otkriven tek vrh onoga što se najblaže može na-

Narodnoj skuštini Srbije juče Govedarica i Krsmanović podneli zahteve za razrešenje

Beograd - Balša Govedarica, predsednik Vrhovnog suda Srbije i Dragiša Krsmanović, republički javni tužilac, podneli su juče Narodnoj skupštini Srbije zahteve za razrešenje dužnosti, odnosno prestanak funkcije, kaže se u saopštenju Informativne službe Skupštine.

Govedarica je zahtev za razrešenje obrazložio mogućnošću da zbog istupanja SPO-a iz Vlade, ukoliko ne bude smenjen, novoformirani državni organi će biti onemogućeni da rade. „Iz tih razloga, a ne zbog osećanja krivice i odgovornosti podnosim Narodnoj skupštini zahtev za razrešenje“, kaže se u obrazloženju.

Mnogo kraće je svoj zahtev za prestanak funkcije obrazložio Krsmanović, koji smatra da „ovim ličnim činom“ daje skroman doprinos prevazilaženju nagomilanih suprotnosti u kojima se nalazi naša zemlja i naš narod. R. R.

Nastavljena sednica Skupštine Crne Gore Marović kritikovao policiju

Podgorica - Predsednik Skupštine Crne Gore Svetozar Marović kritikovao je juče Ministarstvo unutrašnjih poslova jer nije dobio informaciju o istrazi u slučaju fizičkog napada na poslanika Socijalističke narodne partije Duška Jovanovića. „Nikavu informaciju o tom slučaju nisam dobio i zato tražim od nadležnih organa da saopšte šta je dosad utvrđeno“, rekao je Marović na sednici crnogorskog parlamenta.

Jovanović je lakše povredn prošle srede, ispred svog stana, kada su ga fizički napala tri neidentifikovana lica. Poslanik SNP-a Dragan Koprivica je, na početku današnjeg zasedanja izrazio protest što policija ništa nije saopštila o rezultatima istrage, ocenju-

FOTO: DANAS

jući da je to „sraman udar na Skupštinu Crne Gore“. Marović je rekao da parlament mora dići glas, jer se niko ne sme izlagati sili zbog iznetog sopstvenog mišljenja.

U Crnoj Gori nas, zbog toga, neće niko biti, a napadati nekog u mraku nije ni čovečno, ni crnogorski - rekao je on.

Koprivica je rekao da SNP za taj slučaj smatra direktnim krivcem predsednika Crne Gore Mića Đukanovića, jer je „policija pod njegovom kontrolom“. Koprivica je zatražio da se ministar unutrašnjih poslova Vukašin Maraš najkasnije do četvrtka pojavi u parlamentu i objasni poslanicima rezultate istrage. (Beta)

Vojin Vuković, mašinski inženjer i bivši radnik
Elektroprivrede Srbije o „Nikola Tesla B“

Grogirani nekadašnji rekorder

„Sredinom osamdesetih godina srpska elektroprivreda je po kvalitetu i proizvodnji bila uz kanadsku, američku i francusku. Proizvodnja elektroprivreda ostalih republika bila je gotovo zanemarljiva. Tad su urađeni proračuni, prema kojima Srbiji, da je održavala i negovala svoj elektroenergetski sistem, ne bi nedostajao ni jedan megavat snage do 2040. godine“, kaže Vojin Vuković, mašinski inženjer-energetičar, nekad zaposlen u TE Nikola Tesla B, u razgovoru za Danas o aktuelnoj elektroenergetskoj situaciji. Vuković je na mestu tehnologija za cevni sistem i varilačke radove bio od 1985. do 1995. godine. Tvrdi, kao što su sad i zvaničnici EPS priznali, da sunovrat ovog preduzeća konstantno traje deset godina. „To je lagana linija pada i mislim da ništa ne može biti gore od činjenice da je jedan blok, kao što je onaj u Obrenovcu, koji košta milijardu dolara i kome su se mnogi iz sveta divili tako nisko pao.“ On je naveo podatak da blok B u TENT-u i danas drži svetski rekord u dužini trajanja na mreži- bez ispada. „To je više od 200 dana. Niko nije ni sanjao da će taj rekord biti srušen, a sad smo došli u situaciju da blokovi ispadaju jednom nedeljno“.

Do 1990. godine država je normalno funkcionisala, niko nije dirao EPS. Prema Vukoviću

Privredne rane

Zvaničnici Elektroprivrede Srbije i danas upotrebljavaju pojam privrede. Koje privrede, pita se Vuković.

„Da nije možda Sartid, Zastava i slične rak rane srpske privrede, oni su zavili EPS u crno. Samo Sartid troši struje kao i Beograd. Oni nikad nisu plaćali struju. Barem dva kapitalna objekta mogli da popravimo da oni plate svoje dugove. To su ogromne pare!“, kaže Vuković.

Ocena stručnjaka IZIT-a o otklanjanju dispariteta

Povećanje cena nije neophodno

Beograd - Višegodišnji dispariteti cena poljoprivrednih proizvoda, prehrambenih artikala, kao i oni u energetici i komunalnim uslugama, naneli su nesagledive štete privredi, agraru i stanovništvu. Stoga je neophodno odmah početi sa njihovim ispravljanjem, ali kako su oni proizvod višegodišnje politike kojom je čuvan socijalni mir, ne mogu biti ispravljani preko noći, istaknuto je juče u Institutu za tržišna istraživanja. Prema rečima Tomislava Milosavljevića, saradnika IZIT-a, postepeno otklanjanje je neophodno kako bi se izbegao udar na stanovništvo, a nije neophodno da se svi dispariteti otklone povećanjem cena, već je to moguće i uz subvencije proizvođačima, ako i preko donacija i uz priliv svežeg kapitala. Bitno olakšanje za građane trebalo bi da predstavlja ukidanje dnevnica solidarnosti, te ukidanje raznih vrsta doprinosa i poreza.

čevim rečima Srbija je imala 20 odsto viška struje.

„To je ogromna količina novca kojim bi se obezbedila apsolutna reprodukcija. Čak i kapitalni remont. Bio sam voda radova u svom domenu i znam kako to izgleda. To je dva meseca zastoja, promena vitalnih delova, ispitivanje od dna do vrha... Posle nikad to nije radeno, a trebalo bi svake četvrt

SRĐAN STEVANOVIĆ

Javno preduzeće

Unapred je bilo pripremljeno da Elektroprivreda postane javno preduzeće. Ali ne kao preduzeće o kome će država da se brine. Nama je povučen tepih ispod nogu. Nema rezervnih delova, nema baratanja sa sopstevnim parama. Znam da neko može da kaže da je tako svuda u svetu, ali svaka država svoju elektroprivredu drži kao malo vode na dlanu. Mnogo pažljivije nego što drži prosvetu, bolnice... To je varijanta ko će biti na vlasti, priča Vuković.

godine. Pitanje je da li neki objekti, stari tridesetak godina, mogu da se obnove. Možda, ali uz stravična ulaganja. A novca nema“, smatra naš sagovornik.

Da li rukovodstvo - kao što je obećalo da će ubuduće raditi - predstavlja situaciju u elektroprivredi realno ili je reč- kao što pojedini tvrde o opstrukciji, Vuković kaže:

„EPS je funkcionisao prošle godine i niko me ne može ubediti da je tad bilo struje, a sad je nema. Nikad nisam doživio, a pisao sam gomile studija, moji radovi su išli na strane simpozijume, seminare i nikad nisam čuo podatak da četiri bloka izlete iz sistema odjednom. Čak ni u Ruandi, i onim državama koje ad hoke održavaju sisteme. Po mojoj teoriji to je nemoguće.“

Popravka sistema je, veli Vuković, trajan proces i zavisi od toga da li će biti novca i delova (pojedine mora čekati i po godinu dana). Slaže se sa procenom stručnjaka EPS da je potpuna normalizacija elektroenergetske situacije moguća za pet godina. Međutim, početak bilo kakvih radova mora sačekati april.

„Ni tad ne može da stane cela elektroprivreda. Posle

svega što nam se desilo jedan kulturan, kapitalan remont mora da traje oko 80 dana. Ali, nadležni bi trebalo da iskoriste zimu i snime relano stanje stvari, da provere cevne sisteme... Ja znam, pričaju mi ljudi

Izvoz struje

Do pre pet godina, dok je radio u Elektroprivredi Srbije Vuković tvrdi da je bilo izvoza struje. „Dešavalo se da Beograd bude bez struje po osam sati. Moji prijatelji, roditelji greju sa na termoakumulacione peći, smrzavaju se, ja radim u EPS i znam da se proizvodi i izvozi struja. Dok sam radio uvek se izvozila. Sad to ne mogu da tvrdim, jer su postrojenja u katastrofalnom stanju, pitanje je da li je izvoz tehnički izvodljiv. Ne mogu da verujem da bi iko bio toliko bezobrazan da u ovom trenutku izvozi struju.“

koji tamo rade da u Obrenovcu nema kilogram normalne elektrode, nemaju pastu da operu ruke.“ M. Porobić

Odgovarajući na pitanje novinara, da li je prvi decembar realan datum za uvođenje konvertibilnosti dinara, Slobodan Milosavljević, je istakao da je to pitanje vezano za koncept Savezne vlade i NBJ, kao i politike koju će oni ponuditi. Teško je reći tačan datum, ali je mnogo bitnije da se popune budžet i devizne rezerve kako bi takva mera mogla da se brani na duži rok, a ne kao ranije da se posle dva meseca od nje odustane, kaže Milosavljević.

U poljoprivrednoj sferi, teška situacija nas očekuje kod šećerne repe i kukuruza gde od potrebnih 5-6 miliona tona, nedostaje oko tri. Agrar još opterećuje nedostatak đubriva, goriva, slaba podrška bankarskog sistema. Zbog svega toga, ovogodišnji plan setve pšenice na 850 hiljada tona neće biti ispoštovan, već će poljoprivrednici ovu kulturu zasejati samo za svoje potrebe. R. Repija

Otporaši tuže bivše ministre

Novi Sad - Aktivista „Otpora“ Stanko Lazendić izjavio je juče da će zajedno sa aktivistom ovog pokreta Milošem Gagićem tužiti sve koji su odgovorni za dovođenje u vezu njih dvojice sa ubistvom visokog funkcionera Socijalističke partije Srbije i predsednika Izvršnog veća Vojvodine Boška Peroševića. Perošević je ubijen 13. maja na Novosadskom sajmu, a za atentat je optužen radnik sajamskog obezbeđenja Miliivoje Gutović. Novosadska policija je 14. maja raspisala poternicu za Lazendićem i Gagićem, dovodeći ih u moguću vezu sa ubistvom.

„Pokrenućemo krivične prijave protiv svih policajaca koji su nas proganjali, protiv MUP-a Srbije, protiv saveznog i republičkog ministra za informisanje, protiv SPS-a i JUL-a, protiv svih institucija koje su nas kvalifikovale kao teroriste i

inicijatore zločina“, rekao je Lazendić agenciji Beta. U trenutku raspisivanja poternice, Lazendić i Gagić su se već mesec dana nalazili

Uterivanje istine punom parom

Beograd - Kancelarija „Službe za uterivanje istine“ radi svakog radnog dana u prostorijama Otpora u Knez Mihailovoj ulici od 17 do 19 časova.

- Tokom celog dana je gužva. Građani stalno dolaze. Ponekad su redovi veći nego što su bili oni za ulje i šećer. Donose se dokumenta, uzimaju se izjave... - rekao je za Danas Vukašin Petrović, aktivista narodnog pokreta Otpor. V. Z. C.

u BiH, u RS kod rodbine, gde su „po nagovoru prijatelja i rodbine, iz bezbedno-

snih razloga ostali sve do polovine septembra“.

Njih dvojica nisu bili pozvani kao svedoci ni na glavni pretres Milivoju Gutoviću, koji je prekinut 19. oktobra, a Gutović upućen na neuropsihijatrijsko veštačenje. Lazendić je najavio da će podneti krivične prijave i protiv onih policajaca koji su ga i pre „slučaja Perošević“ privodili kao aktivistu „Otpora“ po Novom Sadu, Bačkoj Palanci, Rumi.

Vojvodanski deo pokreta „Otpor“ je najavio pokretanje krivičnih prijava protiv svih policijskih stanica u koje su bili privodeni aktivisti ovog pokreta. Prvo ročište zakazano je za 2. novembar, a tužbu protiv SUP-a u Novom Sadu i Indiji pokrenula je „Otporna mama“ Vesna Tomić. Za desetak hapšenja i dva otvorena krivična dosjea, Tomićeva traži novčanu naknadu u iznosu od 300.000 dinara. (Beta)

„Nema potrebe za Otporom u Crnoj Gori“

Beograd - Mi nemamo nikakve kontakte sa Otporom koji je formiran u Crnoj Gori. Mislimo da za to ne postoje potrebe, jer da smo tako mislili Otpor bi postojao i u Crnoj Gori i bio bi podjednako aktivan kao u Srbiji - rekao je Vukašin Petrović, aktivista narodnog pokreta Otpor.

- Definisali smo svoje ciljeve i saradnja sa Otporom u Crnoj Gori je moguća samo ako oni prihvate sve naše ciljeve. Nećemo saradivati sa nekim samo zato što nosi ime Otpor, a zbog toga ćemo ih možda i tužiti - kaže Petrović. V. Z. C.

Vratiti Studio B vlasnicima

Beograd - Gradski odbor Nove Srbije - Beograd očekuje da Skupština grada konačno vrati Studio B njegovim pravim vlasnicima, deoničarima odnosno zaposlenima, saopštila je juče ova politička organizacija. „Pitanje vlasništva nad Studiom B prva je i neponovljiva prilika da nova

gradska vlast pred licem Beograda demonstrira iskrenost svoje privrženosti demokratiji“, kaže se u saopštenju. Nova Srbija očekuje da će zaposleni ove medijske kuće „upućiti javno izvinjenje ekipi vršnih i časnih novinara koju je 1997. godine razjurio tadašnji direktor Kojadinović“. O. R.

Krizni štab Progres Marjanović nema podršku radnika

Beograd - Krizni štab Progres ozenio je juče da je propao pokušaj predsednika te kompanije Mirka Marjanovića da dobije podršku zaposlenih na zborovima koje sam organizuje. Marjanović na posao dolazi u pratnji policije i prema podacima Kriznog štaba u samoj zgradi ga čuva jako obezbeđenje. Krizni štab upozorava da se nastavlja „strahovit pritisak i strah među zaposlenima“ kao i da je Marjanović odustao od namere da organizuje zborove po direktijama jer mu nije uspeo zbor u Hemoteksu, njegovom do sada najjačem uporištu. Govor Marjanovića naišao je na hladan prijem radnika. Krizni štab je najavio borbu do Marjanovićevе ostavke dok je rukovodstvo Progres kao kontrameru suspendovalo: Gordanu Zarubicu, Stevana Topalovića i Miću Pricu. Lj. P.

Po odluci republičkog ministarstva Veće plate u zdravstvu

Beograd - Ministarstvo za zdravlje isplatilo je juče za 15 odsto uvećane plate zaposlenima u zdravstvu kao i topli obrok, kaže se u saopštenju Ministarstva za informisanje. Reč je o prvoj polovini septembarske

zarade za oko 130.000 zaposlenih u ovoj oblasti koja će u odnosu na prethodnu biti veća za 30 odsto.

Zaposleni na univerzitetima u Srbiji isplatu zarada mogu očekivati do kraja nedelje. O. R.

Danas u Udruženju novinara Srbije Skupština novinara veterana

Beograd - Redovna godišnja skupština aktivna novinara-veterana Udruženja novinara Srbije biće održana danas u 11 sati u Domu novinara Srbije.

U saopštenju Udruženja novinara Srbije navedeno je da bi „veterani srpskog novinarstva“ trebalo na toj skupštini da ocene svoju aktivnost u protekle četiri godine, a razgovaraju i o aktuelnoj situaciji u novinarstvu posle nedavnih političkih promena u zemlji. (Beta)

LEVERI

Anton Leveri

VELEPRODAJA UVOZNIH ALKOHOLNIH PIĆA

TEL/FAX 011/36-11-577, 444-74-77 i 431-557

Nebojša Čović nakon odbijanja Radeta Markovića da podnese ostavku

Prelazna Vlada u krizi

Nastavak sa 1. strane

Sastanak je sazvan zbog odbijanja SPS i samog Markovića da odustupi sa mesta načelnika SDB. Predstavnici SPO i DOS uslovlili su funkcionisanje Vlade ostavkama predsednika Vrhovnog suda Srbije Balše Govedarice, državnog tužioca Dragiša Krsmanovića i načelnika SDB. Po Čovićevim rečima, u skladu sa procedurom, Govedarica i Krsmanović su podneli ostavke.

Očigledno je da socijalisti na svaki način odugovlače sa radom Vlade i to se mora danas rešiti - izjavio je Čović za Danas.

Potpredsednik Vlade je rekao da je dokument kojim se SDB i njen načelnik dovode u vezu sa atentatom na Slavka Čuruviju dostavljen predsednicima SRJ i Srbije.

Očekujem da će taj dokument biti ozbiljno razmotren već danas i preduzete mere - rekao je Čović, izražavajući nadu da će se kriza u funkcionisanju Vlade prevazići. J. J.

Agencija FoNet saznaje

Rade Marković podneo zahtev za razrešenje?

Beograd - Načelnik Resora Državne bezbednosti Radomir Marković podneo je juče zahtev za razrešenjem sa te funkcije, nezvanično saznaje FoNet.

Potpredsednik prelazne vlade iz SPO Spasoje Krunic je za FoNet rekao da nema nikakvu informaciju o tome. On je do dao da zasad nije zakazana sednica Vlade, što, kako je naglasio, ne zavisi ni od njega niti od drugog potpredsednika Nebojše Čovića, već od predsednika Vlade Milomira Minića načelnika Državne bezbednosti razrešava Vlada. (FoNet)

Stevan Nikčević, ministar unutrašnjih poslova Srbije iz SPO

Prve analize ukazuju da je dokument originalan

Beograd - Ministar unutrašnjih poslova Srbije iz SPO Stevan Nikčević izjavio je juče da „prve analize“ dokumenta o „novim momentima“ o ubistvu beogradskog novinara Slavka Čuruvije, koji su dobila prekućje trojica koministara policije, ukazuju da je taj dokument originalan.

Nikčević je izjavio agenciji Beta da „prve analize indiciraju da je taj dokument originalan“. On nije naveo izvor tog dokumenta koji su, prema njegovim rečima, sva trojica koministara „dobili tokom jučerašnjeg dana“. Nikčević je ocenio „najznačajnijim podatak“ u dokumentu koji „ukazuje

na povezanost pojedinih rukovodilaca republičke Državne bezbednosti sa ubistvom“ Čuruvije. „Ministarstvo unutrašnjih poslova odmah je preduzelo mere koje će doprineti rasvetljavanju ovog zločina. Očekujemo hitnu reakciju okružnog javnog tužioca“, rekao je Nikčević.

Na pitanje da li je to zajednički stav trojice koministara, on je rekao da je to njegov stav i podsetio da se i Prelević juče više puta oglašavao istim povodom. Nikčević je rekao da ne zna da li je to učinio i koministar unutrašnjih poslova iz Socijalističke partije Srbije Slobodan Tomović. (Beta)

DOGODILO SE NA DANAŠNJI

1. NOVEMBAR 1991.

„Nedopustivo je da vrhovni komandni kadar tako često stavlja potpise na nekakve dokumente o lažnim primirjima i da istovremeno, baš u danima primirja, na ratištima u Hrvatskoj gine najviše oslobodilaca. Izjavu generala Uzelca da je baš u vreme primirja poginulo najviše boraca, čak 90 odsto, dosad niko nije demantovao i zato srpski narod u Bosanskoj Krajini s pravom sumnja da se radi o otvorenoj vojnoj izdaji. Zato još jednom najodlučnije zahtevam od armijskog vrha da se odmah očisti od antijugoslovenskih i antisrpskih kadrova koji izdaju svoje borbe na ratištima širom Hrvatske.“

Ovo je ocena SDS Bosanske Krajine koju je, na redovnoj konferenciji za novinare u Banjaluci, saopštio dr Radislav Vučić, predsednik.

Vučić je zatim naglasio da je „neshvatljivo da se mnogi oficiri šepure po svojim komandama, dok mladost gine na frontovima“.

„Njihovo je mesto na borbenoj liniji zajedno sa borcima, jer samo tako mogu opravdati privilegije koje su uživali.“

Najbitnije što želimo da kažemo je to da je krajnje vreme da se najozbiljnije organizuje prihvata, priprema i stručna obuka mladih boraca koji, očito neobučeni i nepripremljeni, odlaze na ratne borbe na ratište, u borbene jedinice“, naglasio je Vučić.

Novi momenti u vezi sa ubistvom Slavka Čuruvije

„Dosije Čuran“ optužuje šefove tajne policije

Beograd - Izveštaj o tajnom praćenju lica sa radnim nazivom „Čuran“, dostavljen pre dva dana na više adresa (od medija do stranaka, državnih i nevladinih organizacija), kojim se dokazuje da je 11. aprila 1999. nekoliko minuta pre ubistva Slavka Čuruvije, novinara i vlasnika Dnevnog telegrafa i Evropljanina, poredbi čelnika resora Državne bezbednosti obustavljeno njegovo praćenje, bacio je

novo svetlo na ovaj tragičan događaj. Kako je medijima potvrdio koministar policije Božo Prelević, autentičnost ovog dokumenta juče je bila predmet analize u ovom Ministarstvu, ali se već sada može reći da su informacije u izveštaju potpuno - verodostojne.

U prilog toj tvrdnji ide izjava jednog od ljudi koji su „opservirani“ u ovom izveštaju. Naime, u dva navrata pominje se da je pokojni Čuruvija zajedno

sa suprugom Brankom Prpom imao tog popodneva susret sa jednim muškarcem, koji je, kako se kasnije ispostavilo, zapravo Dušan Veličković, nekadašnji glavni i odgovorni urednik nedeljnika NIN (sada urednik magazina Aleksandria). Pošto se upoznao sa izveštajem, Veličković je za naš list potvrdio da su navodi u kojima se pominju okolnosti njegovog susreta sa Čuruvijom u celosti tačni.

Supruga pokojnog Čuruvije Branka Prpa juče nije bila u stanju da komentariše navode iz pomenutog izveštaja, u čijem se prilogu navodi da su šef DB Rade Marković i načelnik beogradskog centra DB Milan Radonjić naredili povlačenje tajne pratnje pred samo ubistvo te da su ubistvo počinila tri lica koja su potom pobjegla belim automobilom marke golf 3.

Fond za humanitarno pravo, jedna od nevladinih organizacija koja je dobila ovaj Izveštaj, najavila je da će podneti krivičnu prijavu Okružnom javnom tužilaštvu u Beogradu protiv načelnika SDB Srbije i Beograda, zbog sumnje da su naredili ubistvo Slavka Čuruvije. J. Krtinić

Branka Prpa o dokumentu

I Branka Prpa, supruga pokojnog Čuruvije, juče je primila kopiju dokumenta Državne bezbednosti o tajnom praćenju svog muža. Zbog ozbiljnosti sadržine ovog dokumenta ona se juče konsultovala sa advokata i nije želela da daje komentare za javnost. Gospođa Prpa će ovim povodom danas održati konferenciju za novinare, zajedno sa Natašom Kandić iz Fonda za humanitarno pravo i predstavnicima NUNS.

DUŠAN VELIČKOVIĆ: Šokiran sam

- Svi opisi u ovom izveštaju su potpuno verodostojni i precizni, do neverovatnih detalja. Između ostalog stoji da sam Čuruviji dao jedan papirić, koji je zapravo bio moja vizitkarta. Šokiran sam, jer se iz ovog dokumenta vidi da smo svi bili objekti koji su živeli u velikom zatvoru - kaže za Danas Dušan Veličković, koji je pomenuti susret sa pokojnim Čuruvijom opisao i u svom dnevničkom zapisu, knjizi „Amor mundi“. On dodaje da mu se posle svega nameće zaključak da je od Čuruvijinog ubistva bivši režim počeo da se urušava. „U doba ratnog stanja vlast se bila potpuno izgubila i opila slašću da može da radi šta hoće i oni su, zapravo, do 5. oktobra pokušavali da održe takvo stanje“, ističe Veličković.

DOKUMENTI

Centar resora državne bezbednosti - Beograd IC - odeljenje 11. 04. 1999. godine DB

Izveštaj o tajnom praćenju lica - Radni naziv „Čuran“

Tajno praćenje vršeno na teritoriji grada Beograda po nalogu načelnika CRDB Beograd.

Cilj primene mere je utvrđivanje objekto-vih kontakata kao i dokumentovanje istih. Mera je primenjena 11. 04. 1999.

Primenom mere dobijena su sledeća saznanja:

Kontrolu ispred objekto-vog stana uspostavljamo u 00,00 časova.

U 13,53 č objekat sa suprugom izlazi iz stana. Pešice odlaze do Knez Mihailove ulice, gde ispred „Ruskog cara“ sreću starijeg muškarca i ženu. Par minuta razgovaraju kada im se pridružuje muškarac sa bradom koji je razgovarao sa objektom.

Opis muškarca sa bradom: star 45-50 godina, temene i čeone ćelavosti, srednje razvijenosti i gojaznosti, visok oko 180 cm, sa bradom, nosi naočare za vid.

Nakon 15 minuta razgovora stariji muškarac i žena odlaze u pravcu palate Albanije dok opisani muškarac ostaje i dalje sa objektom. Razgovaraju još par minuta nakon čega muškarac sa bradom daje objektu mali papirić formata A6 nakon čega se rastaju.

Opisani muškarac odlazi do palate Albanije gde mu se pridružuju dva muškarca sa bradama. Razgovaraju dvadesetak minuta te nakon čega zajedno odlaze do restorana „Kolarac“ u Knez Mihajlovoj ulici u koji svi

zajedno ulaze.

Po rastanku sa opisanim muškarcem, objekat sa suprugom odlazi do Kalemegdana gde u šetnji provode vreme.

U 15,53 č objekat sa suprugom izlazi sa Kalemegdana i odlazi do restorana „Kolarac“ u Knez Mihailovoj ulici u koji ulazi u 15,56 č.

Prolaskom pored restorana primećujemo objekta kako sa suprugom stoji pored stola za kojim su sedeli gore opisani muškarac i pomenuta dva muškarca sa bradama.

U 16,07 č iz restorana „Kolarac“ izlaze opisani muškarac i muškarci sa bradama i rastaju se. Muškarci sa bradama odlaze u pravcu Kalimegdana a opisani muškarac odlazi do Molerove ulice gde ulazi u br. 48. Penje se na drugi sprat, vadi ključeve iz džepa, otključava vrata stana br. 9. i ulazi u isti. Na vratima stana piše Tešanović Jasmina, na spisku stanara, u stanu br. 9., prijavljeni su Tešanović Jasmina, Livada Ksenija i Veličković Dušan. Na poštanskom sandučetu piše Tešanović, Livada, Veličković i „Izdavačka kuća 94“.

Po odlasku muškarca iz restorana, prolaskom pored istog primećujemo objekta kako sa suprugom ruča. Za stolom nije bilo drugih lica.

U 16,27 č objekat sa suprugom izlazi iz restorana kad dalju kontrolu prekidamo u dogovoru sa načelnikom odeljenja.

Ekipa dalju kontrolu nastavlja ispred Molerove br. 48. čekajući izlazak opisanog muškarca.

U 16,58 č prekidamo dalju kontrolu u dogovoru sa načelnikom odeljenja.

Napomena:

1. Objekat nije pokazivao vidljive znake opreza
2. Svaka promena pravca kretanja objekta momentalno je javljana dežurnom načelniku.
3. Opisani muškarac je TV dokumentovan u restoranu „Kolarac“

Kucano u 2 primerka

Dostavljeno:

1 x načelniku CRDB BGD

Napomena nepoznatog pošiljaoca

Čuran je pseudonim za Slavka Čuruviju. Naredenje za njegovo praćenje izdao je lično Rade Marković Milanu Radonjiću, načelniku beogradskog Centra državne bezbednosti. Da operativci koji su pratili Čuruviju ne bi videli atentatore Marković i Radonjić su ih hitno povukli sa terena nekoliko minuta pre ubistva. Ubistvo su počinila tri lica koja su zatim pobjegla belim golfom „3“.

Izveštaj je autentičan i to se može odmah proveriti a isključivi krivci zločina su Marković i Radonjić.

SPO: Čuruvija ubijen po nalogu SDB

Beograd - Koministri unutrašnjih poslova Srbije došli su do dokumenta koji svedoči da je vlasnik lista Dnevni telegraf Slavko Čuruvija ubijen po nalogu Službe državne bezbednosti Srbije, izjavio je Vlajko Senić član Glavnog odbora Srpskog pokreta obnove, na jučerašnjoj konferenciji za novinare. Koministri su, kako je rekao, taj dokument dobili prekućje i njegova verodostojnost je potvrđena.

Očekujemo da će koministri MUP-a sa sadržinom dokumenta upoznati javnost i naložiti tužilaštvu hitne zakonske mere protiv najviših funkcionera Službe državne bezbednosti Radeta Markovića, Milana Radonjića i ostalih koji su odgovorni za teroristički zločin likvidacije novinara Slavka Čuruvije - kazao je Senić.

On je istakao da ministri iz redova SPO neće učestvovati u radu prelazne vlade

dok ne budu ispunjeni njihovi zahtevi i usmena obećanja Milomira Minića i Milana Milutinovića da budu smenjeni predsednik Vrhovnog suda Srbije Balša Govedarica, republički državni tužilac Dragiša Krsmanović i načelnik Službe državne bezbednosti Radomir Marković. Senić je izrazio zadovoljstvo što u zahtevu za smenu Markovića SPO ima podršku DOS-a. N. B.

LIČNI STAV
Boško Mijatović

Razmišlja li se o ekonomskim reformama

Paket sa pogrešne adrese

Nema spora da se Srbija nalazi pred dubokim ekonomskim reformama. Stari sistem potrebno je demontirati što pre i zameniti novim. Demokratska struja u političkom životu Srbije mora smoci snage da taj posao pokrene i izvede u relativno kratkom roku, a na valjan način.

Naivni ljudi misle da je dovoljno nesposobne i pokvarene ljude prethodnog režima zameniti našim boljim i poštenijim, pa da sve krene kako treba. To je, svakako, teška zabluda. Nisu ljudi prethodnog režima bili pogrešni, već baš pravi, odgovarali su filozofiji i sistemu vlasti kakav je tada vladao. Promena ljudi bez promene političke i ekonomske filozofije neće nas daleko odvesti, pa je potrebno izmeniti temelje prethodnog sistema i ustanoviti novi, liberalno-demokratski.

Nasleđe koje je nova vlast primila od stare je očajno, ne samo po bedi u kojoj živi veći deo stanovništva, po spoljnim

unutrašnjim dugovima, uništenoj industriji, emigraciji mladih ljudi, već i po ekonomskim institucijama koje odlučujuće određuju privrednu aktivnost. Dosadašnji ekonomski sistem, zasnovan na administrativnom upravljanju, zbranim, koordinacionim timovima, gušenju tržišta i sličnim glupostima, mora biti zamenjen sasvim drugačijim modelom, zasnovanim na slobodi trgovanja, dominaciji privatne svojine, vladavini prava, konkurenciji i državi sa ograničenim funkcijama.

Međutim, put od spoznaje nužnosti ekonomskih reformi do njihovog pretakanja u život nije ni lak, ni brz. Pomenuta lepa načela nove ekonomske filozofije, sa kojima je teško ne složiti se, sama po sebi nisu dovoljan okvir ekonomskog života. Ona su samo dobar temelj na kome je potrebno izgraditi novu zgradu ekonomskih institucija buduće slobodne tržišne privrede.

Ekonomske zakonodavstvo u nas je, generalno posmatrano, vrlo loše. Mali je broj zakona koji mogu biti popravljeni, a daleko veći onih koje je potrebno napisati iznova. Miloševićovo zakonodavstvo ne

može važiti u novom dobu. Jednako je loše stanje sa ustavnim, naviklim na komandovanje iz jednog centra i nespremnim na vladavinu zakona.

Nove vlasti na republičkom i saveznom nivou preokupirane su tekućim, važnim poslovima sanacije postojećeg stanja i pokušajima da stanov-

nomskih reformi, dakle postavljanja temelja jedne zdrave ekonomije. Kratkoročni problemi uvek izgledaju hitniji nego dugoročni, ali nove vlasti ne smeju da se povedu za bivšima i da sve karte bace na kratki rok, uz zanemarivanje nešto dalje budućnosti.

Svestan sam činjenice da predstoje republički izbori i da

Reforme su potrebne u svim oblastima: od temeljnih zakona kao što su oni o zaštiti svojine, preduzećima, stečaju i konkurenciji, preko tržišta kapitala i radne snage, poreza i javnih rashoda, monetarnog i bankarskog sistema, privatizacije i spoljnoekonomskih odnosa do socijalne zaštite i socijalnog osiguranja

ništvu obezbede preživljavanje tokom zime, pa i povećanje standarda. Nije lako ni izvesti sve te kadrovske kombinacije, pomiriti sukobljene interese i popuniti brojna, a lepa mesta u državnim ustanovama.

Bitno je, međutim, ne smetnuti s uma potrebu priprema i sprovođenja dubokih eko-

nomskih reformi i da je gotovo poslednji čas da se započne sa njihovim pripremama. A posla će biti mnogo više nego što to obično izgleda. Ne bi bilo pametno da se nova vlast

nađe u prvoj polovini godine bez ichega pripremljenog i da onda započne sa improvizacijama. Očekivanja naroda su velika i ne bi smela da budu izigrana.

Reforme su potrebne u svim oblastima: od temeljnih zakona kao što su oni o zaštiti svojine, preduzećima, stečaju i konkurenciji, preko tržišta kapitala i radne snage, poreza i javnih rashoda, monetarnog i bankarskog sistema, privatizacije i spoljnoekonomskih odnosa do socijalne zaštite i socijalnog osiguranja. Pored promene zakona, tranziciju čine i reforme institucija i prilagodavanje ekonomskih aktera novim pravilima i institucijama.

Tranzicija je mukotrpan i dugotrajan proces, povremeno bolan, ali bi loša politika bila njeno odlaganje za neka druga, navodno bolja vremena. Između aktivističko-demagoške politike, kakva je vođena tokom prethodnih godina, i energičnog postavljanja novih fundamenata ekonomskog života potrebno je izabrati ovu drugu opciju, jer samo ona garantuje dugoročan ekonomski napredak. Najgora politika bila bi veštačko poboljšanje izbornih šansi vlasti na račun

nešto dalje budućnosti, o čemu, između ostalog, svedoči žalosno propadanje Srbije i Jugoslavije tokom poslednje decenije.

Ekonomske reforme potrebne su, svakako, nas radi, budućnosti ove zemlje radi, ali i kao ulog u diskusiji sa Međunarodnim monetarnim fondom i Svetskom bankom, koji će, zna se, uslovljavati finansiranje valjanim programom reformi. Daleko je pametnije sačekati ih sa pripremljenim programima i diskutovati sa njima, nego čekati njihove recepte. Srbija i Jugoslavija ne smeju da se ponašaju kao banana republike, koje nespremne, bez ideja i programa, dočekuju misije međunarodnih finansijskih institucija i dovode sebe u situaciju da se reformski paketi pišu u Vašingtonu.

Stvar je, verujem, jasna. Pitanje je, samo, da li postoji potrebna politička volja da se stvari pokrenu sa mrtve tačke sada, odmah, u najpovoljnijem trenutku, ili će se čekati neko drugo vreme. Politika je previše ozbiljna stvar da bi se obavljala neozbiljno, kao što ozbiljna vlada planira poteze unapred i ne dozvoljava sebi da dođe u iznudicu.

REAGOVANJA **Danas** **Alekse Nenadovića 19-23, Beograd**

Bankar široke ruke

U vašem cenjenom listu od 23. oktobra, pod naslovom „Nismo bili privatni bankari“ objavljen je članak bivšeg direktora „Beobanke“ Zlatana Peručića, čiji je mandat trajao od 06.04.1993. do 27.03.2000. godine.

U tekstu navedenog članka servirane su neistine i određeni podaci, pa u cilju da se čuje druga strana, javnost potpunije informiše, molimo da objavite sledeće:

Navod iz članka da su svi stambeni krediti odobreni na bazi valjane dokumentacije ne odgovara stvarnosti. Od 736 odobrenih stambenih kredita i 52 za malu privredu odobrenih u periodu 1994. do 2000. godine Služba unutrašnje kontrole je pregledala manje od pola i kod 115 slučajeva konstatovala nepostojanje propisanog postupka i dokumentacije, relevantnih za odobravanje i korišćenje kredita.

U članku se navodi da su navedeni krediti odobreni u regularnom postupku, međutim, kontrola je utvrdila da je u početku odobravana kreditna komisija, a kasnije on sam preuzeo odobravanje kredita.

Najčešće nepravilnosti u odobravanju kredita su: odobravanje kredita bez depozita, učešće, gotovinska isplata umesto virmana, ne postoje instrumenti obezbeđenja kao ni uknjižba založnog prava.

Konstatacije iznete u članku da je rađeno po Zakonu ne odgovaraju istini, jer je određen broj kredita odobren sa fiksnom kamatom od 0,4 odsto do 0,8 odsto mesečno. Drugi deo odobren posle ukidanja valutne klauzule s tim da se valorizuju u otplati sa umanjnjem 50 odsto od porasta cena na malo. Poslovnu politiku o sprovođenju politike odobravanja stambenih kredita nije razmatrala Skupština „Beobanke“. Navod da je Borka Vučić formirala unutrašnju kontrolu u „Beobanci“ apsolutno ne odgovara istini. Borka Vučić nije imala kontakta sa direktorom unutrašnje kontrole, kao ni sa bilo kojim inspektorom, kao ni Zlatan Peručić - nažalost, za vreme svog mandata nije upoznao radnike svoje kontrole iako su bili njegov organ.

Navod da Služba unutrašnje kontrole nije utvrdila propuste o njegovom radu, jer je u dva maha zabranio kontrolu stambenih kredita, pa samim tim to je bila tabu tema.

Neukusno i neozbiljno zvuči izjava da su stambeni krediti bili u funkciji male privrede. Doduše, u tekstu gospodin Peručić priznaje da „pojedine odluke nisu mogle biti u skladu sa propisanim principima“, što znači da mogu biti i štetni po Banku.

Navodi da su radnici za vreme njegovog mandata redovno primali plate, ne odgovaraju istini. U vreme predaje dužnosti (dužnost do danas pismeno nije predao), radnicima je ostao dužan tri (male) mesečne zarade. Povodom navoda da su stambeni krediti manji od 0,5 odsto plasmana, nameće se pitanje, šta gospodin Peručić podrazumeva pod plasmanom, da li pravi razliku između pravih i plasmana koji se nikad neće naplatiti.

Ilija Urošević, bivši direktor Službe unutrašnje kontrole u vreme mandata Peručića
Milivoje Stojković, sadašnji inspektor Službe unutrašnje kontrole

Povodom teksta Veselina Markovića „Ni luk jeli, ni gradove bombardovali“

Crnjanski je najveći

Poštovani gospodine Markoviću,

Sigurno ne bih pisao ovo pismo da me ne optužite da sam jedan od onih koji pere ruke od odgovornosti bivšeg režima i bivšeg predsednika i za koga „ništa nije bilo, a i ako jeste, puj pike ne važi“.

Na osnovu čega to zaključite? Na osnovu moje istrgnute rečenice da „sam rat u Bosni gledao kao rat u Vijetnamu“. Pa naravno da sam rat u Bosni gledao kao na rat u Vijetnamu! Kao na nešto nepravedno, ružno i daleko što nema nikakve veze ni sa mnom ni sa mojom porodicom, ni sa mojim prijateljima! Ja, zaborava, ne znam lično nikoga ko je lično učestvovao u ratu u Bosni. Vojsku nisam ni služio. Iz zdravstvenih razloga nesposoban.

A naravno da sam saosećao sa patnjama ljudi u Sarajevu, što sam takođe rekao u nastavku gore spornih citirane rečenice, a kojeg Vi, ne znam zašto, ne zabeležite. A za mene kao i za svakog normalnog čoveka na ovoj planeti, Sarajevo je metafora za rat pun zločina, dakle i za Srebrenicu i za nekakvo brdo Kravicu, nek joj je dragi Bog u pomoći“.

Šta Vi hoćete!? Niti me znate, niti ste ijedan moj film videli! A niste ga ni mogli videti. Osim scenarija za igrani film „Oktobarfest“ i scenarija za dramu „Vizantija 1988“ (za koju dobih 1988. i prvu nagradu na anonimnom jugoslovenskom konkursu u tom

„spornom“ Sarajevu), nijedan moj film o Srbiji devedesetih, Romima i izbeglicama niste ni mogli da vidite, jer ako niste znali, do sada smo živeli u diktaturi. I to komunističkoj koja za mene traje od 1945. a ne od 8. sednice!

Dakle, ti moji filmovi bili su prikazivani isključivo u inostranstvu na filmskim festivalima gde sam osvojio do sada ukupno 23 internacionalne nagrade. Poslednju dobih pre pet dana u Ostinu, Teksas, iz ruku Džima Džarmuša. I to za film pod naslovom „Moja domovina (za unutrašnju upotrebu)“ koji po sudovima strane, dakle, objektivne kritike, „predstavlja briljantnu crnohumornu analizu miloševićevskog autokratskog režima“.

Ovo moje delo nije ovde ni prikazano, a VHS kasete sam slao iz inostranstva iz straha da ne stignu na festivalske adrese.

Toliko o meni kao o čoveku, kako se vi izjasniste, iz „baze“! (Ne shvatam ovu navodnicu. Pa valjda je filmski reditelj svugde u svetu, pa i u Srbiji, elita ili, ako hoćete ironično „elita“!)

A sada malo o odgovornosti za srpske zločine. Dakle, ja Goran Radovanović, se ne osećam ni malo krivim za sve što je počinjeno od strane režima u moje ime ili u ime mog naroda! Jel' sada u redu? I dokle tog za Srbiju pogubnog kolektivizma? A naravno da optužujem kvazigradansku elitu „koja proziva naciju

na odgovornost, crkvu takođe, koja negira čak i Dobricu Čosića kao najvećeg srpskog pisca“.

Zašto kvazigradansku? Zato što građansku nam, nažalost, uništiše 1945.

Zašto sam protiv prozivanja nacije? Zato što sam protivnik bilo kakvog kolektivističkog stava. Zašto branim Crkvu? Zato što se kod mene piše sa velikim „C“. Zato što sam njen vernik i što sam ime i delo Gospoda Isusa Hrista kroz nju spoznao. A Crkva je nešto više od izjava ma kakvih Filareta i ma kog srpskog premeta ili ma čijeg blagosiljanja u bilo čije ime!

Jedino iza čega ne stojim je da je „Dobrica Čosić najveći srpski pisac“. Pa naravno da nije. Novinarika Blica gospoda Marjanović me je pogrešno citirala, verovatno nehotice zaobišavši pridev „živi“. Crnjanski je najveći.

Gospodine Markoviću, nije sporno da treba da odgovaramo za svoja nedela oni koji su krivi. Lično. Imenom i prezimenom. I tek onda kada se dokaže njihova krivica. I naravno da sam protiv zeitgeista punog goluba prevrtača i pokušaja amnestiranja onih koji su za nešto optuženi. Nek ih amnestira sud! Demokratski. Koji! Čiji? Domaći? Ili haški?

Budućnost kao prošlost

Poštovana redakcijo, Čestitam gospodinu Veselinu Markoviću na izvanrednom tekstu. Ako Srbija neće da preispita poslednjih deset godina ratovanja, ili će to za nas uraditi drugi, ili nam postoji prevelika opasnost da nam budućnost liči na neposrednu prošlost. S poštovanjem, Ivan Milatović London, Engleska

Ne pravite se pametni. To je krupno političko pitanje!!! o kome ne odlučuje jedan tekst u mom omiljenom dnevnom listu **Danas**.

A Vi baš nadoste da oštrite svoje humanističko-internacionalističko-srpskopurgativnoperu na meni koji sa svojom filmskom ekipom beži dva meseca od policije (avgust-septembar 2000) snimajući film o Otporu (bez Dobrice Čosića) i to još za američkog - producenta (TPI, Washington DC).

Na Vaš eventualni odgovor na ovo moje pismo neću Vam odgovarati.

Poslaću Vam svoje filmove. **Goran Radovanović, reditelj i scenarista, član Udruženja filmskih umetnika Srbije**

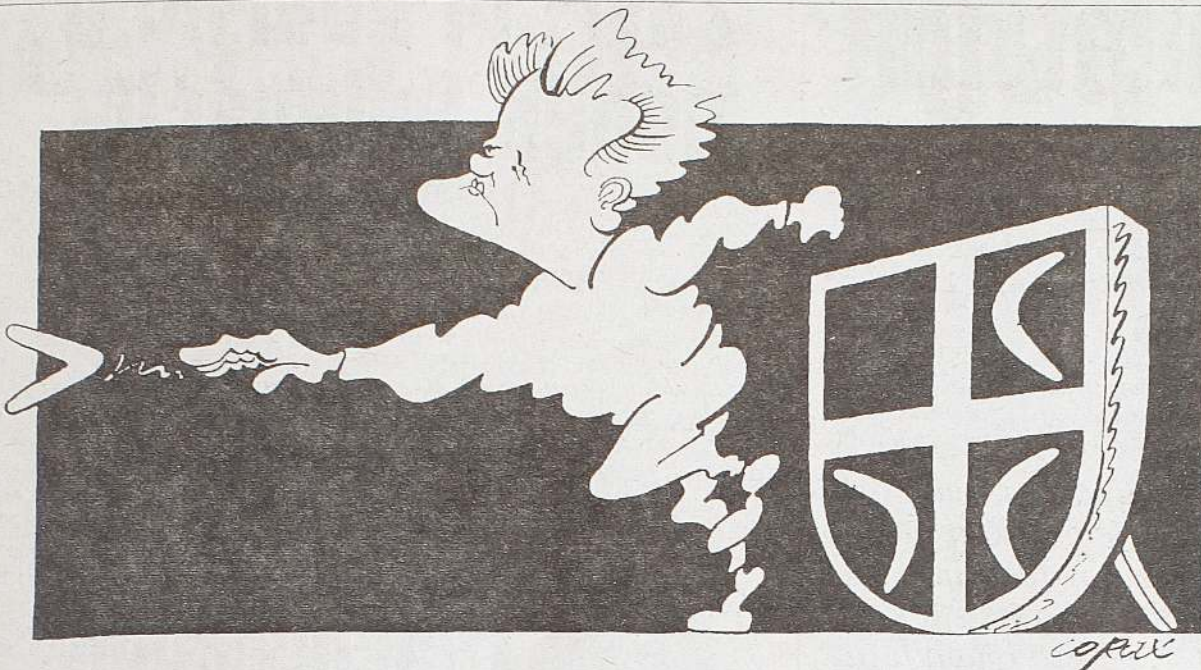
VIG **Danas**

- Ovaj tvoj pismeni zadatak, „Moj pas“ - kaže učiteljica osnovcu - isti je, od reči do reči, kao pismeni tvoje sestre!
- Pa da, znate, to je taj isti pas!

Pamtilo

DEMOKRATIJA – DANAS 5. IX 1990.

Borka Pavićević

Sklonište zarobljenog duha

Pa sudeći po Nebojši Bradiću „ishitrena gostovanja u ovom osetljivom vremenu mogu da donesu čudne i neočekivane reference“. Kao, na primer, aplauz Ateljeu 212 u Rijeci ili prijem CZKD-a u Zagrebu. I to samo od izbora, na ovamo.

Verovatno zato što je pored Ronalda Harvurda i Hermana Broha „potrebno pronaći određene specifičnosti koje mogu biti dovoljno reprezentativne za ono što je duh naše nacionalne kulture“. Ali i nešto što je kulturni interes „regiona u Evropi“, kao na primer, epohalni Bradićev truvaj „Narodno pozorište – sklonište slobodnog duha“. Čudne li i neočekivane target reference! I nije bilo ničega devedeset druge i devedeset treće, četvrte, pete, šeste, sedme i osme, sve dok na opozicionu scenu nije stupio neko užasno važan, jer je iz njihovih redova, pa ovdasnji mit o preskakanju onih koji iskoče pravo u Klub književnika, to je bilo nekad, a sada se iskače svuda, pa bi malo da uredi situaciju, kulturnu, da je stavi pod kontrolu, da ga se pita ko i kada i gde treba da ide u cilju opšteg interesa u „regionu“.

Sto ratova i sto promena može da se dogodi, ali što reče Bogdan Bogdanović za Dobricu Ćosića, „ko je jednom agitprop, taj je uvek agitprop“ i ko je jednom birokrat taj je uvek birokrat, pa makar i više puta režirao Srpsku dramu. I uvek to „uspostavljanje instrumenata i ciljeva kulturne politike, koja nije kod nas sprovedena u skladu sa globalnim interesima zemlje, već je korišćena u svrhu lične promocije umetnika bliskim establišmentu“. I upravo je na Bradiću, koji je oduvek bio na drugoj strani, da tu stvar definitivno istera na čistac.

U skladu sa opštim interesima zemlje, rezume se.

Jer, ničeg ranije nije bilo sem mene samoga i to kao upravnika raznih pozorišta u ta srećna vremena demokratizacije društva, države i njene tada izuzetno mirotvorne, multikulturalne i ka svetu otvorene politike od Hrtkovaca do Peći. Što je biće predstavljalo decentralizaciju kulture, jer se nije dešavalo samo u okviru granica regiona Srbije.

Pa nije valjda da je Nebojša Bradić izveo demokratske promene i da je on baš taj koji treba da oseća toliki trijumfalizam i toliku nadležnost u pitanjima kulture i demokratije.

Sve do posebnog naslova i sasvim novog i neuobičajenog projekta „Kultura za demokratiju“ u okviru kojeg će Bradić režirati predstavu što ima obični mesta i gradove „u kojima mi nikad nismo bili“, a koji su se u međuvremenu, razvili, pa i pobunili, te posao završili.

Uostalom, sve to i nije toliko važno, koliko je bitna ta mala malecka, staljinistička stvarčica povodom gostovanja, gde se ima pitati i dobiti odgovor od eksperata za Anre Marloa šta će i kuda će po ovome novootkrivenom svetu hodati.

U pitanju je izuzetna „transparentnost“ kada se u grupama donose odluke „od bitnog javnog i kulturnog značaja“. Prvo, ne sećam se da je neko od nas glasao za partiju G17 Plus, drugo već smo imali partiju koja je bez izbora veoma dugo bila na vlasti kao koalicioni partner, i treće, nisu valjda eksperti neka mantra za narod, i vračevi koji će naći leka svemu pa i nečemu tako stručnom, tako usko specifičnom, ekspertskom i nepodložnom politici, stvarnosti, građanima, moralu, tako specifičnom kao što su resori u kulturi.

Milenko Vasović

KPD Dedinje

vratiti i pojačati. Da se narod zaštiti od dobre sa ovog brda. Pre vraćanja kordona evakuisati one koji su tamo stigli od 8. sednice. I Bojićeve srne, životinje ništa nisu krive. Onda dovesti dundere da se sve opaše velikim zidom. E, tad ih pustiti do mile volje, neka tamo drže kongrese, neka im Dačić objašnjava koliki je njihov uspeh, i zašto vođeni topovi nisu podesni za navodnjavanje. Samo im oduzeti oružje, zbog starih navika da likvidiraju protivnike. Poubijaše se međusobno ko mafija. Neprimetno ubaciti Milanovića unutra, da im pravi dnevnik. To je jedini revanšizam koji sam smislio. Dakle, Milanovićev dnevnik i obavezno čitanje starih brojeva Politike. Onaj zid

okolo je samo tu da ne ude demokratija. Mi ćemo im svaki dan doturati reket i humanitarnu pomoć, preko Kertesa. On je vičan u raspodeli. Imam veliku dilemu da li da im ubacimo i Vučića za pripremu reformi ili da to prepustimo poletnom Šuvakoviću. Oba su omiljeni u masama. Bivši ministar turizma bio bi izuzet od ove družine. On bi preko „Ružarsa“ bio zadužen da dovodi grupe iz inostranstva. Da vide ljudi srpsku komunu: Kakva Perfektna Družina - KPD Dedinje. Turtiste će na kapiji da dočekuju razdragana Zorica i raspevani premijer. Samo ne znam ko bi bio upravnik, upravnik mora biti veliki lopov, a još se ne zna ko je najveći.

Pa, dobro, nema revanšizma, ali ako može samo malo, malkice, evo ovoliko. Da zadovoljimo dušu. Nova vlast je u startu pogrešila i povukla kordone sa Dedinja. Ne, dragi prijatelji, kordone treba

KOMENTAR Danas

Luksemburške iluzije

Balansiranje srpsko-crnogorskih odnosa ostaje najdelikatnije pitanje post-miloševićevske Jugoslavije. Svakodnevno iz Beograda i Podgorice emituje se mnoštvo poruka kojima dve strane saopštavaju jedna drugoj kako vide buduću zajednicu.

Osnovna intonacija podgoričkih poruka jeste da Crna Gora odlaskom Miloševića nije spremna da krnji svoj, već ostvareni državni subjektivitet i bezrezervno vrati sve ingerencije kompromitovanoj saveznoj državi. S druge strane, stiče se utisak da neki protagonisti nove srpske politike upravo to očekuju. Po njima, Miloševićev režim bio je čista deformacija i njegovim nestankom prestaju razlozi za sve rezerve Podgorice prema Beogradu. Očigledno, takav stav malo ko deli u Podgorici. Da li bi da nije bilo negativne Miloševićeve stimulacije procesi crnogorskog državnog osamostaljenja stigli dovede dokle su stigli – može biti pitanje za apstraktne razgovore, u stvarnosti postoji crnogorska država sa gotovo svim atributima suverenosti.

Ako se ova činjenica ima na umu, tada pretenzije pojedinih beogradskih političara da kompetentnije od crnogorskih organa vlasti tumače šta je interes crnogorskog naroda – nisu na svom mestu. Prepotentnim tvrdnjama da Crna Gora ne može bez Srbije i da se njene iluzije o balkanskom Luksemburgu razbijaju pred njenim skromnim ekonomskim potencijalima, ne može se za dobiti poverenje nacionalno i državno sve samosvesnijih Crnogoraca da je sa Srbijom moguće graditi ravnopravnu zajedničku državu. Tragično južnoslovensko iskustvo pokazuje da nametanje zajedništva od strane jačeg i većeg, manji i slabiji uvek doživljava kao hegemoniju od koje hoće da se oslobodi, a ta „oslobađanja“, po pravilu, dovodila su do velikih potresa i razaranja. Sasvim je izvesno da se Srbija i Crna Gora nalaze pred još jednom revizijom svog državnog statusa. U najmanju ruku, ne bi bilo mudro ponoviti greške projekatara ranijih državnih tvorevina i bilo kome nametati zajednicu koja mu ne odgovara.

LIČNOST Danas

FLORA BROVINA Pesnik u zoni dejstva

Kada je Flora Brovina uhapšena ispred svog prištinskog stana, 20. aprila 1999 – od strane neuniformisanih srpskih policajaca – NATO avioni su uveliko bacali svoje rušilačke i smrtonosne tovore širom Jugoslavije. Sakrivanje u podrumima, skloništima i ostalim prostorima koji su trebali da ubiju strah i beznade, bili su valjda dovoljni razlog da se ova albanska pesnikinja i pedijatar, „pokupi“ bez specijalnih reagovanja – pogotovo što su ovdasnji mediji bili pod kontrolom (sada već prošle) vlasti, čijoj cenzuri nisu mogli da se provuku ni najnaivnije stvari. Flora Brovina, tek, nije imala nikakve šanse.

Osnivaču i „frontmenu“ Lige albanskih žena na Kosovu, Flori Brovini, „zalepljena“ je etiketa da je „hranom, odećom i lekovima, snabdevala (tada, još uvek tzv.) OVK“. I to nije bilo dovoljno već je optužena i za planiranje terorističkih akcija. Jedna od istina bila je na drugoj strani. Klinika na kojoj je radila Flora Brovina, bila je jedan od centara za pomoć albanskim ženama i deci, koji su bili povređeni samo zato što su bili u „zoni dejstava“, kako srpske policije tako i „NATO pravde“ koja je „zapalila južnu srpsku pokrajinu“.

Zatvor u Lipljanu bio je prvi „prostor iza rešetaka“ čiju je memlu osetila pedesetogodišnja pesnikinja i pedijatar, zajedno sa (uglavnom) svojim zemljacima. Po izveštajima organizacije Hjuman rajts voč, zatvorenici su imali „redovne porcije batinjanja“. Dva dana pre ulaska NATO snaga u Jugoslaviju – na Kosovu, kako je to bivši režim voleo da predstavlja – između ostalih „čišćenja“ desilo se i ono vezano za „lipljanske utamljenike“. Njih stotinu, zajedno sa Florom (tada režimu nije bilo jasno da simbolika njenog imena može imati i negativne prekusije, baš po njega), prebačeni su „negde u Srbiju“. Brovini je zapao Požarevac! Ah!

FOTO: ROITERS

Iako je predstavnicima Crvenog krsta, advokatima i njenom suprugu bilo dozvoljeno da je posete, stvari nisu izgledale optimistično. Sa suprugom je morala da priča na srpskom jeziku da bi bili pod kontrolom. Uslovi u požarevačkom zatvoru bili su bolji od onih na Kosovu, ali je Flori „popustilo srce“, kako je kasnije svedočio njen suprug. To, međutim, nije uticalo na „režimsku službu“ koja je bila ubeđena da njenju vlasti neće biti skoriji kraj. Kako su se samo preračunali. To, ipak, nije zasmetalo da 11. novembra prošle godine Brovina „zaglavi“ čitavih 12 godina zatvora. Pre „petooktobarskih bagera“, Ustavni sud Srbije bio je „pozitivan“ i odlučio da se njen slučaj vrati „u Niš“, ali događaji su bili neuporedivo brži. Milošević je pao pa se očekivalo da će u „talasu pomilovanja“ novog predsednika SRJ, među prvima biti i jedna pesnikinja. Nažalost, radikali (njihov predstavnik) su i tada bili „srca kamenoga“. „Ali, danas je svetao dan i ona će biti na slobodi“, izjavio je pre kluče za Danas jedan od njenih advokata, Branko Stanić. *Dragan Stošić*

AFOKRIZAM Danas

Srpski narod je ostvario američki san. Uklonio je Slobodana Miloševića.

Aleksandar Čotrić

Sa kosmodroma u Bajkonuru uspešno lansiran kosmički brod sa posadom za novu svemirsku stanicu

Otvoren put ka planetama

Bajkonur - Raketa Sojuz TM-31, dugačka 40 metara, uspešno je lansirana juče ka Međunarodnoj svemirskoj stanici. Raketa koja je nosila istoimeni kosmički brod sa dva Rusa i jednim Amerikancem kao članovima posade, ušla je u orbitu deset minuta nakon poletanja. Po mnogo čemu ova ekspedicija najavljuje novu eru svemirskog istraživanja.

Raketa je lansirana u 7,52 po srednjoevropskom vremenu, sa mesta sa kojeg je poleteo i ruski astronaut Jurij Gagarin pre 39 godina, postavši tako prvi čovek koji je poleteo u svemir. Amerikanac Vilijem Šepard i Rusi Jurij Gidzenko i Sergej Krikaljov biće prvi astronauti koji će živeti u novoj svemirskoj stanici, otvarajući put budućim misijama na drugim planetama. Njihov boravak u svemiru treba da se okonča u februaru 2001. godine. Pred samo poletanje, kosmonaute je blagoslovio ruski pravoslavni sveštenik. Rusko-američku posadu ispratili su u kosmos predstavnici administracije predsednika Vladimira Putina, predstavnici ruske vlade, članovi oba doma federalnog parlamenta i strani gosti. Start

su direktno prenosile brojne svetske televizijske kompanije. Ekspedicija bi trebalo da traje 117 dana.

Međunarodna svemirska stanica je projekat koji je okupio 16 država, a glavni cilj je ispunjenje čovekovog sna da živi u svemiru. Na projektu rade Rusija, SAD, Kanada, Brazil, Japan, kao i zemlje članice Evropske svemirske agencije (ESA). Jedan od zadataka nove stanice je da odmeni rusku svemirsku stanicu Mir, koja će zbog nedostatka sredstava za finansiranje biti uništena u februaru sledeće godine. Nova stanica, koja predstavlja jedan od najvećih inženjerskih poduhvata, postaćće najsvećiji predmet na nebu i jedino veštačko nebesko telo vidljivo golim okom. Kada stanica bude sasvim završena, što se očekuje 2005. godine, biće

Bajkonur: Lansiranje rakete Sojuz TM31

FOTO: ROJTERS

Prekid na vezi

Moskva - Na kosmičkom brodu „Sojuz TM-31“ sa rusko-američkom posadom, koji je juče poleteo u pravcu Međunarodne kosmičke stanice, došlo je do problema u komunikaciji sa Zemljom, saopštio je na konferenciji za novinare u Centru za kontrolu leta rukovodilac ruskog dela operacije, Vladimir Solovjov. „Posada nas čuje sa prekidima“, kazao je Solovjov, ocenjujući da su uzrok problema „organizacione manjkavosti“, prenela je agencija RIA Novosti. Odgovarajući na pitanje RIA Novosti šta bi moglo biti uzrok prekida veza, Solovjov je objasnio da se „prvi put radi sa međunarodnom posadom iz sale za upravljanje letovima preko niza novih prenosnih stanica, lociranih na zemlji“. (Beta)

visoka sedam spratova, teška oko 420 tona, dok će prostora za život imati kao jedan džambo džet tipa boing 747. Posada će zauzeti stambene prostorije „Zvezda“ koje je sagradila Rusija, poslate iz Bajkonura ranije ove godine. Ruski modul „Zarija“ i američki „Juniti“ nalaze se u orbiti već dve godine. „Ovaj let predstavlja kamen temeljac svim budućim istraživanjima sa naše planete - ka Meseću, Marsu i asteroidima“, rekao je u izjavi za Rojters, Majkl Foul, zamenik direktora Džonson svemirskog centra i veteran sa Mira. (Beta, AFP, Rojters)

Operacija vađenja tela mornara sa „Kurska“

Konzerviran deveti odsek podmornice

Moskva - Ruski i norveški rukovodioci ronilačkih radova na ruskoj atomskoj podmornici „Kursk“ su prethodne noći doneli odluku da okončaju radove u devetom odseku podmornice i da ga konzerviraju, izjavio je zamenik načelnika pres-sluzbe Severne flote, kapetan druge klase Igor Babenko. Prema njegovim rečima, u ovom trenutku na devetom odseku je zatvoren havarijsko-spasilački luk, kao i luk između osmog i devetog odseka. Na tehnološki otvor, koji je ranije načinjen na osmom odseku, postavljena je specijalna metalna zaštita, rekao je Babenko. Sada se obavljaju pripremni radovi za ulazak ronilaca u treći odsek, na kome će takođe biti načinjen tehnološki otvor. Vremenske prilike na području potonule podmornice omogućavaju da se takvi radovi izvedu, istakao je Babenko. Ronioci su 20. oktobra došli do podmornice, koja je potonula 12. avgusta ove godine u Barenčovom moru. U nesreći je poginulo 118 mornara, a ronionci su do sada pronašli 14 tela. (Beta)

Novi momenat u slučaju Lokerbi

Postoji li balkanska veza

Kamp Cajst - Branioči okrivljenih za eksploziju bombe u Pan-Amovom avionu iznad škotskog mesta Lokerbi saopštili su juče da ispituju moguće veze između tog terorističkog akta, izvršenog 1988. godine, i jedne grupe Palestinaca koji borave na Balkanu. Advokati su saopštili da bi postojanje takve veze, koja je nagoveštena u tajanstvenim pismima i dokumentima upućenim tužilaštvu

pre oko tri sedmice, mogla da preokrene tok sudjenja. Prema izjavama advokata, već su obavljani razgovori sa nekolicinom ljudi iz jedne evropske zemlje, a obelodanjeno je da su za taj razgovor bile potrebne usluge prevodilaca sa srpsko-hrvatskog. Nove informacije se tiču Narodnog fronta za oslobođenje Palestine - Glavna komanda. Branioči nastoje da dokažu je ta organizacija odgovorna za eksploziju u avionu Pan AM na letu 103 iznad škotskog Lokerbija, kada je poginulo 270 ljudi. Tužilaštvo za taj napad tereti dvojicu Libijaca, Al-Amira Kalifa Fahima i Abdela Baseta al-Megrahija. Oni su na Malti prokrijumčarili bombu u avion za Frankfurt, a tamo je eksplozivna naprava prebačena u avion na liniji za Njujork. (Beta, Rojters)

Tili Kapi za miran san
U apotekama 011/453-309

Povodom hrvatskog referenduma u BiH

Završni udarac u podeli federacije

Sarajevo - Predsednik Hrvatskog narodnog veća BiH (HNV) Ivo Komšić izjavio je za Oslobođenje da je referendum Hrvata u BiH na kojem insistira Hrvatska demokratska zajednica BiH (HDZ) „završni udarac u podeli BiH“. Hrvatski narodni sabor, koji je prošle nedelje održan u Novom Travniku, prema Komšićevoj oceni, samo je još jedan dokaz da HDZ i njen predsednik Ante Jelavić ne odustaju od podele Bosne i Hercegovine. On je u razgovoru za taj dnevnik ocenio da je održavanje Sarajeva i raspisivanje referenduma za

Hrvate u BiH nelegalno i nelegitimno. Komšić tvrdi da HDZ nije ni od kulturnih i duhovnih institucija u BiH dobio podršku, te postavio pitanje - ko u BiH može raspisati referendum i ko ga može provesti. „Zakazati referendum ili bilo kakvu manifestaciju na dan kad se održavaju izbori nema ništa drugo za cilj nego ili da napravi nered i onemogućiti izbore ili da se napravi odstupnica - kad se objavi rezultat, pa ukoliko ne bude odgovarao HDZ, oni će ga proglasiti nelegitimnim i nelegalnim“, kazao je Komšić. (Beta)

BERI: Izjašnjava se bez pravnog dejstva

Sarajevo - Šef Misije OEBS za BiH Robert Beri kazao je da Hrvatska demokratska stranka (HDZ) ne može provesti referendum među Hrvatima u BiH za vreme izborne tišine dok se održavaju opšti izbori u BiH.

Opšti izbori u BiH biće održani 11. novembra ove godine. „Radi se o stranačkoj aktivnosti, i ako ona bude vođena u vreme tišine, biće prekršena pravila i propisi. Ako oni žele da organizuju to izražavanje javnog mišljenja u neko drugo vreme, što u stvari cela ova aktivnost i jeste, mi se nećemo protiviti“, izjavio je Beri. Odgovarajući na pitanje, da li će međunarodna zajednica zabraniti odr-

žavanje referenduma zakazanog za 11. novembar, on je kazao: „Naša pozicija je jasna. Taj referendum, ili šta god da je, neće proizvesti nikakvo pravno delovanje, jer nije moguće to raditi izvan Ustavom propisane procedure. To za nas nema pravnu važnost i snagu“.

Beri je predizbornoj kampanju pred opšte izbore u BiH nazvao „prijlično prijavom“, tvrdeći da se u njoj glasači pokušavaju vratiti nacionalnim partijama tako što se „raspiruje nepoverenje prema drugima“. To bi, prema Berijevom mišljenju, moglo imati negativne posledice po stranke koje to rade. (Beta)

Italijanski teretni brod Javoli San potonuo u Lamanšu

Tanker nosio otrovne hemikalije

Šerbur - Italijanski teretni brod Javoli San, koji je prenosio 6.000 tona otrovnih hemikalija, potonuo je juče u Lamanšu, 60 km zapadno od francuske luke Šerbur, izjavili su nadležni u pomorskoj komandi Šerbura. Tanker je prekršujući poslao pozive za pomoć pošto su jako nevrete i olujni vetrovi duvali atlantskom obalom, ne dozvoljavajući mu da pristane.

Posada je morala da bude evakuisana helikopterom. Brod je prijavio rupu na duplom trupu broda kroz koju je prodrla voda i odvučla brod na 80 metara dubine. Italijanski tanker je pored ostalih supstanci prenosio i 4.000 tona stirena koji se upotrebljava u proizvodnji sintetičke plastike. Stiren se ne rastvara u vodi, veoma je toksičan, korozivan i zapaljiv.

Kompanija Marnavi, vlasnica broda, saopštila je da nema opasnosti od izlivanja otrovnih hemikalija u more. „Ne verujem da trenutno postoji rizik da se supstance izliju“, izjavio je kapetan Frančesko Ruso, zadužen za bezbednost kod kompanije Marnavi. „Opasnost od izlivanja je čak manja sada kada je brod potonuo“, objasnio je Rušo. Prema njegovim rečima, postoji

Lamanš: Poslednji S.O.S. poziv sa Jevoli Sana

mogućnost da se hemijski tovar izvuče iz broda, pošto se on nalazi na samo 80 metara dubine.

Brino Rebel, direktor ekološke organizacije Grinpis, upozorio je da će, ukoliko se izlije u more, stiren formirati plastične niti što može da dovede do biohemijske reakcije. On je u izjavi za

AFP takođe izrazio žaljenje što je italijanska firma Rina izdala dozvolu za plovidbu ne samo potonulom italijanskom brodu nego i naftnom tankeru Erika koji je potonuo pre deset meseci kod zapadne francuske obale, kada se u okean izlilo na hiljade tona nafte. (Beta, AP, Rojters, AFP)

Bivši ustaški komandant ostaje u pritvoru

Zagreb - Veće županijskog suda u Zagrebu odbacilo je zahtev advokata da bivši komandant ustaškog logora Jasenovac, Dinko Šakić, bude pušten iz pritvora.

Branitelji Šakića, koji je osuđen na 20 godina zatvora zbog ratnog zločina, tražili su da pritvor bude ukinut jer smatraju da je prošao maksimalni rok od dve i po godine za njegovo zadržavanje u pritvoru. Branitelji su

ocenili da je rok za pritvor počeo da teče od trenutka kad je Šakić uhapšen u Argentini, koja ga je kasnije izručila Hrvatskoj.

Sudsko veće ocenilo je u vansudskoj raspravi da je pritvor počeo da teče Šakićevim dolaskom iz Argentine u Hrvatsku, tako da ističe tek 18. decembra ove godine. (Beta)

Samit Rusije i Evropske unije u Parizu

Zajednička podrška demokratskoj Jugoslaviji

Specijalno za Danas

Pariz - Predsednici Francuske i Rusije, Žak Širak i Vladimir Putin, deklarirali su u Parizu snažnu podršku novom jugoslovenskom predsedniku, Vojislavu Koštunici, kao i demokratskim promenama u SRJ uopšte.

Dvojica državnika iskazali su ovaj stav tokom bilateralnih razgovora u ponedeljak uveče i na svečanoj večeri koju je francuski predsednik priredio u Jelisejskoj palati u čast šefa Kremlja. „Francuska i Rusija će zajedno pomoći predsedniku Koštunici da njegova zemlja ponovo pronađe svoje mesto u međunarodnoj zajednici, a na prvom mestu u evropskoj porodici kojoj pripada“, rekao je predsednik Širak u zdravici na večeri. Govoreći o Balkanu, ruski predsednik Putin je, sa svoje strane, u jasnoj aluziji na Jugoslaviju, ponovio neophodnost poštovanja „nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog

integriteta“ država. Predsednici Širak i Putin insistirali su na značaju dobrih francusko-ruskih odnosa za stabilnost i mir u Evropi i preko njenih granica. „Naše partnerstvo nema alternative“, rekao je tako ruski predsednik, podsećajući na stav generala De Gola da su „Rusija i Francuska snažne dok su zajedno.“ Rusija i EU, kaže se u zajedničkoj deklaraciji objavljenoj u Parizu posle samita na kojem su učestvovali predsednik Putin, predsednik Širak kao sadašnji predsedavajući EU i predsednik Evropske komisije Romano Prodi, podržavaju „potpuno učešće SRJ u međunarodnim institucijama, a posebno njen brz i bez prepreka prijem u OUN.“ U istom dokumentu se ocenjuje da predsednik Koštunica „otelotvoruje aspiracije naroda za izgradnjom demokratske pravne države i za povratkom SRJ u porodicu evropskih zemalja.“ *Mira Popović*

Izraelo-palestinski sukob prerasta u ratni obračun

Helikopterski napad na sedišta Fataha

Na licu mesta: Jasar Arafat pokazuje neeksploziviranu granatu

Jerusalem - Izrael je preksinoć izveo helikopterski napad na štabove frakcije Fatah palestinskog predsednika Jasera Arafata, na Zapadnoj obali i u pojasu Gaze. Za sada nema izveštaja o eventualnim žrtvama ili materijalnoj šteti. „Pošto su Palestinci počeli da se upuštaju u nešto što bi se moglo nazvati gerilskim ratom, helikopterski napad je signal da, ukoliko do tog rata dođe, mi imamo odgovor“, rekao je zamenik ministra odbrane Izraela Efraim Sne. On je helikopterski napad okarakterisao kao „akciju upozorenja“.

Izrael može da nanese „mnogo žesće udarce“ palestinskoj samoupravi, upozorio je Dani Jatom, glavni savetnik izraelskog premijera Ehuda Baraka. „Ti napadi ne predstavljaju kaznu, već neku vrstu razuveravanja kako bi shvatili da izraelska vojska ima sredstva da nanese mnogo žesće udarce institucijama palestinske samouprave (PLO)“, izjavio je Jatom izraelskom vojnom radiju. Izraelska vojska je optužila palestinsku miliciju i Fatah da su odgovorne za pojačavanje anti-izraelskih operacija poslednjih

dana. „Treba odgovoriti na pogoršanje situacije na terenu.“

Kako su izjavili izraelski vojni predstavnici oni dobro znaju ko stoji iza svih palestinskih napada i upozoravaju ih da se pripreze. „Znamo ko je krivac za sve zločine protiv izraelskog naroda. Tačno znamo i ko im je izdavao naredbe i zato im poručujemo da se pripreze“, izjavio je pukovnik Ranan Gisin. Prema poslednjim izveštajima u sukobima na Bliskom istoku poginulo je blizu 150 ljudi većinom Palestinaca.

Palestinski lideri pozvali su međunarodnu zajednicu da preduzme akciju protiv Izraela nakon što je izraelska armija usvojila novu, agresivniju taktiku. Palestinsko vodstvo u svom saopštenju apeluje za pomoć Ujedinjenih nacija, arapskih zemalja i Evropske unije. Izrael u tom saopštenju optužuje za opasno intenziviranje vojnih operacija. Izraelski premijer EHUD BARAK, obraćajući se parlamentu, rekao da je mir na Bliskom istoku još uvek moguć. Premijer je govorio na prvoj sednici parlamenta održanoj od početka sukoba. (Rojters)

Predsednik SRJ Vojislav Koštunica u poseti Norveškoj

Dogovor o novom početku

Od specijalnog izveštaca Danasa

Oslo - Predsednik SRJ, Vojislav Koštunica, i norveški premijer, Jens Stoltenberg, saopštili su posle jučerašnjeg sastanka u sedištu norveške vlade da će dve zemlje bez odlaganja uspostaviti politički dijalog, uključujući i redovne bilateralne konsultacije. Sastavni deo dalje saradnje biće i niz projekata norveške podrške Jugoslaviji. U ime tog, kako je u zajedničkoj izjavi rečeno, novog početka, Norveška će Jugoslaviju podržati konkretnim projektima, ali i na međunarodnom planu u Ujedinjenim nacijama, Paktu stabilnosti, MMF, Svetskoj banci. Kada je reč o već najavljenom projektu podrške od 35 miliona maraka, dve strane su se dogovorile da taj iznos bude dodeljen u narednih godinu dana; 11 miliona za pomoć ugroženim porodicama i deci, i poljoprivredi; ostatak od 24 miliona biće usmeren na socijalni i ekonomski razvoj, demokratizaciju i razvoj trgovine.

Novi program podrške u energentima, započet protekle nedelje, proširen je u Oslo na pet miliona maraka, a predviđeno je da Norveška uputi Jugoslaviji u što kraćem roku humanitarnu pomoć od tri miliona maraka namenjenih izbeglicama. Norveška vlada namerava, takođe, da u što kraćem roku započne razgovore o dodeljivanju Jugoslaviji povlašćenog statusa u trgovini, a to pitanje biće otvoreno dolaskom norveške delegacije u Beograd.

Ubuduće će biti podsticane ekonomske veze u industriji, energiji i poljoprivredi, telekomunikacijama, građevini, zaštiti prirode i trgovine. Dogovorena je podrška privatnim investicijama, pri čemu je vlada u Oslu spremna da podrži ulaganje norveškog privatnog sektora u Jugoslaviju. Obe strane trebalo bi da preduzmu mere za zaštitu tih investicija. Norveška će podržati članstvo Jugoslavije u UN, prijem u Svetsku banku i MMF, kao i projekte saradnje sa Jugoslavijom u okviru Pakta stabilnosti. Pomenuta je i važnost kulturnih veza, a poseban značaj biće dat mladim generaci-

Dijalog bez odlaganja: Predsednik Koštunica (levo) i norveški premijer Jens Stoltenberg razmenjuju dokumenta

nutku kada nam je ona veoma potrebna, s obzirom na teško stanje koje je u zemlji ostavio bivši režim“. On je napomenuo da je premijeru Stoltenbergu uputio poziv da poseti Jugoslaviju. Kako je rečeno u razgovoru s novinarima, norveški premijer će to možda učiniti kada u decembru ove godine bude dolazio na Kosovo.

Upitan tokom konferencije za novinare da oceni izbore na Kosovu, Stoltenberg je podsetio da Norveška u martu preuzima komandu nad Kforom, a zatim je istakao važnost dijaloga na Kosovu i protivljenje etničkom čišćenju. Istim povodom, predsednik Koštunica je rekao da bi bilo bolje da su izbori održani kasnije, jer je atmosfera bila neregularna. Izbore i buduću parla-

ment Koštunica je ocenio kao monoetničke, ali je pomenuo i dobru stranu izbora, a to je, kako je rekao, da je sada jasnija slika o tome ko su relevantne političke snage Albanaca. Među njima preovlađuju partija Ibrahima Rugove, umerena u odnosu na Tačijevu stranku, ali je i ona su za nezavisnost, rekao je Koštunica, i objasnio da je nezavisnost u suprotnosti sa Rezolucijom 1244. Prema tom dokumentu nezavisnost ne dolazi u obzir i bila bi veoma opasna za ceo region, naglasio je Koštunica.

Nakon razgovora u sedištu vlade, norveški kralj Harold priredio je ručak Koštunici u Kraljevskoj palati na kojem su bile mnoge značajne političke ličnosti. Zatim se u parlamentu susetio sa predstavnicima Stalnog komiteta za spoljne poslove. Pre ponovnog susreta sa premijerom Stoltenbergom, Koštunica je razgovarao sa značajnim poslovnim ljudima o mogućnostima ekonomske saradnje i investiranja u Jugoslaviju. *Sanja Čosić*

Stoltenberg u zemlji detinjstva

Novinari su pitali norveškog premijera Stoltenberga šta će prvo posetiti kad ode u zemlju svog detinjstva. Naime, on je kada je njegov otac radio kao diplomata u Beogradu tu boravio izvesno vreme. „Posetiću Kalemegdan. To je mesto na kojem sam se igrao kao dete i još ga pamtim. Posetiću kuću u kojoj sam živio. Rekli su mi da se nije mnogo promenila“, odgovorio je Stoltenberg.

jama obe zemlje u oblasti obrazovanja i istraživanja. Norveški premijer Jens Stoltenberg zahvalio se predsedniku Koštunici što je posetio Norvešku u tako kratkom roku, i razgovore ocenio kao veoma prijateljske i tople. Predsednik Koštunica posetio je da je Norveška u najtežim trenucima za Jugoslaviju i naš narod pokazala da je shvatila da demokratizacija ne može biti razvijana u zemljama koje su okružene zidom. Predsednik SRJ je rekao je da Norveška nastavlja da pruža podršku i „u ovom tre-

Koštunica razgovarao sa Janglanom

Oslo - Norveška će ukinuti sve preostale finansijske sankcije Jugoslaviji, saopštio je na konferenciji za novinare Torbjern Janglan, norveški ministar inostranih poslova, neposredno posle jučerašnjih popodnevni razgovora sa predsednikom Vojislavom Koštunicom.

Pomoć za dečje dodatke

Izvršni direktor G17 Plus Mladan Dinkić, jedan od članova jugoslovenske delegacije rekao je da će deo norveške pomoći biti utrošen za isplatu dečjih dodataka. Norveška će Jugoslaviji pomoći i kratkoročnim zajmom, koji će biti upotrebljen za otplatu jugoslovenskog duga Međunarodnom monetarnom fondu, a to će omogućiti rešavanje pitanja članstva Jugoslavije u MMF.

On je ujedno pozvao i ostale zemlje da učine isto u znak veoma važne podrške novoj vladi SRJ, koja će uskoro biti formirana. Norveški šef diplomatije izrazio je zadovoljstvo zbog sadržaja razgovora sa predsednikom Koštunicom.

Na konferenciji za novinare Janglan je istakao da je veoma važno da se Jugoslavija vrati u tokove međunarodne saradnje i nije skrivao zadovoljstvo saznanjem da će članstvo Jugoslavije u UN biti rešeno za nekoliko dana. Norveški ministar je kao veoma pozitivan znak ocenio i najavu uspostavljanja diplomatskih odnosa sa BiH, kao i otvaranje kancelarije Haškog tribunala u Beogradu.

Na novinarsko pitanje da preciznije odredi kada će kancelarija biti otvorena, predsednik Koštunica je podsetio da je kancelarija već ranije funkcionisala u Beogradu, ali da je potom zatvorena. Kako

je rekao, kancelarija Haškog tribunala radiće u okvirima svog mandata, a to je pronalaženje istine o zločinima.

Predsednik Koštunica je takođe saopštio da je sa ministrom Janglanom razgovarao o mnogim stvarima. Govoreći o političkim promenama u zemlji, on je istakao da Jugoslavija polako ali sigurno postaje poštovani član međunarodne zajednice, o čemu svedoči članstvo u Paktu stabilnosti, a uskoro i u UN, OEBS i Savetu Evrope. Koštunica je najavio i obnavljanje diplomatskih odnosa sa zemljama, s kojima su bili prekinuti.

Povodom otvaranja dijaloga na Kosovu, Koštunica smatra da taj razgovor treba da započne najpre sa onima koji drže vlast na Kosovu, a to je međunarodna zajednica, odnosno Unmik. Posle toga trebalo bi da uslede i razgovori sa predstavnicima političkih partija Albanaca. *S. Č.*

Iako su štrajkački odbor PTT-a i poslovodstvo postigli sporazum

„Nezavisnost“ blokira zgradu u Takovskoj

Višednevni štrajk radnika beogradskih pošta završen je juče smenjivanjem tri visoka funkcionera Javnog preduzeća PTT „Srbija“ i pristankom generalnog direktora Alekse Jokića da ga republička vlada razreši te dužnosti. Smenjeni su i zamenici generalnog direktora Srđan Smiljković i Ferid Hamidović, dok je pomoćnik generalnog direktora Milan Brujić podneo ostavku. Sporazumom koji su potpisali generalni direktor PTT Aleksa Jokić i predsednik štrajkačkog odbora Aleksandar Radivojević, predviđeno je da Vlada Srbije „do ponedeljka smeni Aleksu Jokića“. Štrajk koji su organizovale radne jedinice „Beograd-Centar“ i Centar za prijem, transport i preradu pošiljaka, iz kojih su stajali Mihajlo Marković i Veseljko Vračar, direktori pomenutih Radnih jedinica, počeo je u prošlu sredu jednočasovnom obustavom rada, a kulminirao juče blokadom saobraćaja i upadanjem u zgradu Glavne pošte.

Kako nisu ispunjeni sindikata radnika PTT-a „Nezavisnost“, danas u 11 sati biće organizovana blokada zgrade poslovodstva u Takovskoj ulici, a ukoliko se ne udovolji dodatnom zahtevu sindikata za smenu ministra saobraćaja i veza Aleksandra Milutinovića blokiraće i zgradu Vlade Srbije, istaknuto je na konferenciji za štampu, održanoj kasno si-

noć. Na ovaj potez, sindikat se odlučio, jer nijedan zahtev sindikata ispostavljen poslovodstvu nije ispunjen, a fingirani

Zahtevi budućem rukovodstvu

Novo rukovodstvo koje tek treba da bude izabrano, prema sporazumu, imaće obavezu da sprovede i druge zahteve: da se hitno imenuju novi upravni odbori PTT saobraćaja „Srbija“ i „Telekom Srbija“, kao i novi direktor preduzeća, da se omogući uvid u ugovor o prodaji „Telekoma“, počnu pregovori sa sindikatima o deobi deonice „Telekoma“ i izdejstvuje ostavka Ministra za saobraćaj i veze, ukoliko Vlada Srbije ne prihvati ove zahteve.

štrajk koji su organizovali direktori Marković i Vračar, uz saglasnost bivšeg direktora Alekse Jokića, ima samo za cilj da ovaj veliki sistem sačuva za SPS i SPO.

Iz Štrajkačkog odbora je Beti rečeno da je direktoru Markoviću „jako žao što mora da izvršava naređenja Alekse Jokića u vezi potpisivanja kandidature za Slobodana Miloševića i da se nada da će doći vreme kada takvih naređenja ne-

će biti“. Bobisud je naveo da ministar za saobraćaj i veze Aleksandar Milutinović nije našao ni minut vremena da se sastane sa predstavnicima sindikata „Nezavisnost“.

Sa druge strane, predstavnici sindikata „Nezavisnost“ su osuđivali ovaj štrajk. „Na čelo ovog protesta stavili su se direktori presvučeni iz SPS - JUL nomenklature, Mihailo Marković i Veseljko Vračar, dok iz pozadine konce vuče Milan Brujić, direktor poštanskog saobraćaja i član GO SPS. Presvučeni SPS kandidovi žele da jedan od njih dođe na funkciju generalnog direktora i da se PTT sistemu ništa ne promeni, a pritom dezinformiše Aleksandra Milutinovića, republičkog ministra za saobraćaj i veze. Ista stvar se odigrava i u jugoslovenskom delu Telekoma“, kaže za Danas Milovan Balać, aktivista Nezavisnog sindikata radnika zaposlenih u PTT Srbije „Nezavisnost“. Međutim, štrajkači su juče demantovali tvrdnje sindikata „Nezavisnost“ po kojima štrajkački odbor želi po svaku cenu da dovede na čelo PTT-a sadašnjeg direktora radne jedinice Centar Beograd Mihajla Markovića, i tvrde da oni prihvataju i nekog drugog kandidata kao i kandidata koga je predložio sindikat „Nezavisnost“ Milašina Milanova. I.F., R. R. i Beta

Letnje bašte još nisu uklonjene

Do odluke nove gradske vlasti

Poslednji rok da beogradski ugostitelji uklone letnje bašte istekao je još 15. oktobra, ali mnogi sugrađani još imaju zadovoljstvo da, uz piće, uživaju na neočekivanom novembarskom suncu.

Još je na snazi odluka prethodne gradske Vlade, po kojoj su minulih jeseni bašte čak i nasilno uklonjene. Međutim u novom gradskom Sekretarijatu za inspeksijske poslove odbili su da nam o tome kažu nešto više budući da još nije postavljen sekretar za inspeksijske poslove, inače zadužen i za davanje informacija. Očekuje se da će se to desiti tokom iduće nedelje. V. Z. C.

Elektrodistribucija Beograd

Isključenja „trošadžija“

Isključivanje će biti nastavljeno po grupama, ali se to odnosi samo na one potrošače koji nisu uvažili apel Elektrodistribucije Srbije da štede električnu energiju. U svakoj grupi isključivaćemo samo polovinu i to će biti oni koji previše troše, a mi tačno znamo gde se i koliko troši - rekao je za Danas dežurni dispečer Elektrodistribucije Beograd.

Isključenja po grupama za danas, prema rečima dispešera izgledaju ovako: I grupa od 8 do 13 i od 18 do 22 časa; II grupa od 24 do 5 i od 12 do 15 časova; III grupa od 3 do 8 i od 12 do 16 časova; IV grupa od 22 do 3 časa. Isključenja za dve grupe prioriteta važe samo noću: III grupa od 22 do 3 časa i IV grupa od 1 do 6 časova. V. Z. C.

U školi „Duško Radović“ u Sremčici Ponovo radi obdanište

Mališani iz Sremčice ponovo borave u obdaništu „Gorica“ koje je privremeno smešteno u osnovnu školu „Duško Radović“. Nakon što je Republička sanitarna inspekcija privremeno obustavila rad ovog vrtića, Gradski vodovod je otklonio kvar na vodovodnim instalacijama.

Prema rečima sekretara škole Mirka Atanackovića, to je učinjeno na insistiranje Skupštine grada, a postignut je i dogovor da se do decembra produži rok za plaćanje zaostalih računa za vodu. B.M.

Privredna komora Beograda Odbori rade punom parom

U Privrednoj komori Beograda i juče je nastavljen neobično intenziviran rad - zasedali su Odbor udruženja industrije, Koordinacioni odbor za razvoj tehnologija i kadrova i KO za privrednopravni sistem. Opšte mišljenje je da odnos države prema Komori, kao asocijaciji privrede, u novim uslovima mora biti drugačiji, kao i da sama Komora mora nametnuti svoje viđenje daljeg razvoja privrednog sistema.

Na Odboru industrije založili su se da ubuduće nema povlašćenih preduzeća, ni u proizvodnji ni u trgovini. Slavoljub Korićanac, sekretar „tehnološkog“ Odbora, istakao je potrebu da istraživački rad može biti drugačije organizovan, a instituti rangirani po novim kriterijumima. Kako je on rekao, dosad je „kroz projekte vodila socijalna

politika, pa oni nisu davali privredno primenljive rezultate“. Istaknuto je i da je Ministarstvo za nauku krajem prošle godine ukinulo sve projekte koje je finansiralo, a da konkurs za nove još nije ni raspisan.

Najkonkretnije su govorili ljudi koji se bave privrednopravnim sistemom, jer ne žele da, kao dosad, pružaju pravnu pomoć firmama, već da učestvuju u kreiranju zakona“. Njihov glavni zahtev je obavezna i vremenski ograničena privatizacija. Poreski sistem koji trenutno reguliše 260 zakona, uredbi i propisa morao bi biti reformisan. Moraju biti utvrđena precizna, jasna i jednostavna pravila, koja se dosledno primenjuju na sve, a njihovu doslednu primenu treba obezbediti“, rekla je Nermína Ljubović, sekretar Odbora. G. M. S.

Degustacije u „Jabuci“

Obeležavajući 52. godišnjicu postojanja, trgovinska kuća „Jabuka“ u naredna tri dana u svojim prodavnicama priređuje degustacije majoneza i margarina. Biće organizovana i zanimljiva nagradna igra, a manifestaciju je omogućila kompanija „Sunce“ koja je za tu priliku snizila cene svojih proizvoda za pet do deset odsto. B. M.

U Domu zdravlja „Stari grad“ Direktor podneo ostavku

Direktor Doma zdravlja „Stari grad“ dr Miodrag Jevremović juče je uputio zahtev Ministarstvu za zdravlje u kome je zatražio da bude razrešen funkcije. Prema rečima Dejana Stevanovića, člana Novog sindikata zdravstva, sa starim direktorom je dogovoreno da podnese ostavku i za sada se očekuje odgovor Ministarstva. Na jučerašnjem sastanku Sindikata, kome je prisustvovalo oko 300 članova iz Doma zdravlja, predloženo je da novi direktor ove zdravstvene ustanove bude dr Zorica Minović, specijalista psihijatar. M. G.

BROJČANIK

Važni telefoni	9824	SOS telefon za žene žrtve diskriminacije na radnom mestu	32-38-226, 32-39-003
Razna obavještenja	9812	SOS Centar za pomoć devojkama (radnim danom od 15-21)	439-529
Prijava smetnji telefona	977	SOS savetovanište za žrtve rata i nasilja (svakog dana od 17-21)	645-798
Međumetni razgovori	900	SOS protiv seksualnog nasilja (svakog radnog dana od 14-18)	645-328
Međunarodni razgovori	901	Savetovanište protiv nasilja u porodici (od 10 do 19h)	787-615
Brojevi pretplatnika	988	Lola i sportska prognoza	9844
Telegrami	96	Pozorišta i bioskopi	9822
Tačno vreme	95	TV program	9825
Buđenje	9811	Predlog jelovnika	9826
Vatrogasna služba	93	Gradaska inspekcija	3227-000
Dežurna služba SUP	92	Republička tržišna inspekcija	3227-376
Hitna pomoć	94	Informativni centar EPS	444-3783
Urgentni centar (centrala)	3618-444	Kvarovi vodovoda	3613-126
Dispečer GSB	629-019	Kvarovi kanalizacije ulice	3612-956
„Beotaksi“	970	Zgrade	4442-415
Žuti taksi	9802	Železnička stanica	636-493, 641-4880
Taksi Bell	9808		629-400, 645-822
Zeleni taksi	3246-088	Beogradska autobuska stanica	636-299
Taksi Čukarica	555-999	Autobuska stanica „Lasta“	625-740
Naksi taksi	157-668	JAT rezervacije	3112-123, 3114-414
Herc taksi	444-62-46	JAT - hotel „Slavija“	450-584, 450-562
Alo taksi	5322-888	Aerodrom	601-555, 601-424
Taksi Maksis	581-111	Iskra ogrev	3285-914
Taksi Alfa	4441-113	Srbija šume	572-413
NBA taksi N. Beograd	3185-777		
Lux taxi	340-7177		
I. A. N. psihološko savetovanište	33-42-637		
Informativni centar AMSS	344-15-15		

POZORIŠTA

Narodno pozorište - 19.00 Karmen; Scena Roša Plaović, 20.30 Čuješ li mama moj vapaj	Pozorište na Terazijama - nema predstave
Atelje 212 - Velika scena, 20.00 Pipi Duga Čarapa; Teatar u podrumu, nema predstave	Bitef teatar - nema predstave
Jugoslovensko dramsko pozorište - Teatar Bojan Stupica, 19.30 Koštana	Dadov - 20.30 Policijska stanica
Beogradsko dramsko pozorište - Velika scena - nema predstave	Kult - 19.00 Književna tribina
	Slavija - 20.00 Sarajka u Beogradu
	Branko Krstanović - nema predstave
	Boško Buha - nema predstave
	Puž - nema predstave
	Pinokio - 09.00, 10.00 Škrti berberin
	KPGT - 20.00 Kaspar

BIOSKOPI

Avala - 17.30, 20.00 Mumija	21.00, 23.00 Motel Paradizo
Balkan - 18.00, 20.30, 23.00 Život nema pravila	Dom sindikata - Sala 1, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 Duboko plavo more; Sala 2, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
20. Oktobar I - 17.00, 19.00, 21.00 Andeo čuvar	Mehanizam; Sala 3, 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 Čovek bez senke
20. Oktobar II - 18.00, 20.00 Gas do daske	Yuk - 17.00, 19.00, 21.00 28 dana
Jadran - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Udovica iz Sent Pjera	Šumadija - 20.00 Muza
Jugoslavija - 16.30, 18.30, 20.30 Mehanizam	Masleša - 20.00 Bouffinger - otkačeni producent
Kozara - 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Mehanizam	Akademija 28 - Velika sala, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 Mehanizam; Plava sala, 16.00, 19.00, 22.00 Gladijator;
Kosmaj - 18.00, 20.00, 22.00 Naša priča	Cinema coffe, 17.30, 20.00, 22.30 Nemoguća misija 2
Zvezda - 18.00, 20.00, 22.00 Prijatelji i susedi	Tuckwood sineplex - Udovica iz Sent Pjera (11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30)
Odeon - 17.00, 20.00 Gladijator	Mehanizam (11.15, 13.15, 15.15, 17.15, 19.15, 21.15, 23.15, 01.15) Motel Paradizo (21.30, 23.30, 01.30) Duboko plavo more (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.00, 01.45) Čovek bez senke (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.00) Naša priča (10.45, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30, 00.30)
Mali Odeon - 17.30, 20.00, 22.30 Čovek na mesecu	Roda - 18.00, 20.00, 22.00 Mehanizam
Partizan - 10.00, 14.00, 18.00 Anal Tur D Frans; 12.00, 16.00, 20.00 Lukreja Bordžija - Dete pakla	Akademik siti - 17.30, 19.30, 21.30 Mehanizam
Mali Odeon - 17.30, 20.00, 22.30 Čovek na mesecu	Mala Kozara - 16.00 Šampion; 18.00, 20.00 Bliznakinja moje žene
Fontana - 17.30, 20.00, 22.30 Čovek na mesecu	Sava centar - Velika sala, nema projekcija; Mala sala, 19.00, 21.00 Deca neba
Mala Morava - Sala 1, 19.00, 21.00, 23.00 Prijatelji i susedi; Sala 2, 18.00, 20.00, 22.00 Bliznakinja moje žene	Jugoslovenska kinoteka - 09.00 - 00.00 Festival studentskog filma
Art bioskopa museum - 20.00, 22.00 Trä, Lola trä	
Dvorana KC - 17.00, 19.30 Život nema pravila; 23.00, 01.00 II Međunarodni festival studentskog filma	
Dom omladine - 15.00, 17.00, 19.00,	

ISKLJUČENJA

SO Voždovac, 08.30 do 14.00; Rimska od br. 11a do 11d	11.00; Gandijeva br. 104 i 106.
SO Grocka, 08.30 do 14.00, Nasilje Kaludera: Dragoljuba Stojanovića I prilaz, Dragoljuba Stojanovića br. 1, 2, 3, 3a, 4, 5 i 6	SO Zemun, 09.00 do 14.00: Ivana Cankara br. 11c i 11z, Starca Vujadina br. 6.
SO Novi Beograd, 09.00 do	SO Zemun, 09.00 do 13.00, Nasilje Ugrinovića: Zemunska 16, Nova, Partizanska od br. 1 do 52.

Povodom smene direktora Instituta za rehabilitaciju

Mališić demantuje optužbe

Zbog lošeg poslovanja, niza nezakonitosti, mahinacija i zanemarivanja profesionalnog odnosa u Institutu za rehabilitaciju u Sokobanjskoj ulici na referendumu održanom 26. oktobra oko 100 zaposlenih izjasnilo se za smenu rukovodstva Upravnog odbora i direktora Tomislava Mališića.

Prema pisanju beogradskih novina, zaposleni optužuju direktora za „niske plate i besprimerno trošenje sredstava, u koje malo ko ima uvid“ kao i za to da su osoblje i imovina Instituta prema dokumentaciji osigurani preko agencije čiji je vlasnik sin direktora Mališića. Oni pitaju: „Kako je i odakle plaćena ograda na objektu u Mladenovcu, inače u sastavu Instituta, vredna 3,5 miliona

maraka, dok zaposleni već meseci ne primaju naknadu za prevoz i topli obrok“.

Na sve ove optužbe Tomislav Mališić za Danas je, između ostalog izjavio: „Plate u Institutu su u proseku za 40 odsto veće nego u zdravstvu, što se vrlo lako može proveriti. Topli obrok i prevoz smo redovno isplaćivali do momenta kada je država uplaćivala ta sredstva, a onda smo ih obustavili. Nije tačno da su imovina i radnici bili osigurani preko privatne firme mog sina, već OZ „Dunav“, o čemu postoji dokumentacija. Moj sin, inače, nikada nije imao niti ima privatnu agenciju.“

Što se tiče poslovanja, Mališić tvrdi da „nijednu poslovnu godinu ovaj Institut nije završio sa gubitkom, niti

je ikada do sada žiro račun bio blokirani. I pored svih ulaganja, Institut danas potražuje više od 20 miliona dinara, a duguje zanemarljiv iznos. Na računu ima sopstvene rezerve preko četiri miliona dinara“.

U optužbi je navedeno da je ograda oko Seltersa koštala 3,5 miliona maraka. Na te optužbe Mališić odgovara da su neistinite, jer je „cena bila 30 puta niža“, što dokazuju računi, a sve investicije su „bile u nadležnosti Upravnog odbora kojeg imenuje Vlada Srbije“. Prema Mališićevom mišljenju, „eventualne optužbe treba da se zasnivaju na rezultatima poslovanja, odnosima u kući i očuvanosti imovine, a sve ostalo je sporedno“.

F. J.

Tribina Opštinskog odbora GSS u Zemunu

Šta građani očekuju od nove vlasti?

Rušenjem režima Slobodana Miloševića stvorena je drukčija atmosfera i „operacija na mozgu je završena“. Neophodan je optimizam, neki novi putevi i novi identitet okrenut ka Evropi - rekla je Vesna Pešić, član Gradanskog saveza Srbije, na preksinočnoj tribini Opštinskog odbora GSS u Zemunu

bude pomereno sa jedne na drugu stranu. Sve mora da bude vidljivo i vlast mora da bude „transparentna“ - istakla je Vesna Pešić. Što se tiče funkcije novoizabranog predsednika ona, po njenom mišljenju mora da bude „carska“. On mora da stabilizuje državu, a odnos sa Crnom Gorom mora da bude sređen sa što manje buke, a država i zajednica moraju da se sačuvaju. Potrebno je otvoriti debate i diskusije o svim važnim i ključnim pitanjima. Neophodna je i kritika kao normalan i sastavni deo demokratskog društva, čulo se na preksinočnoj tribini.

- Nadam se da će vlast biti sposobna da obezbedi pristojan život, s obzirom da je učinjen „salto“ na dole kada su u pitanju materijalna sredstva. Srednja generacija je ostala bez „žute banke“. Penzioneri imaju mizerne penzije, a ni plate zaposlenih nisu ni malo bolje - rekla je Vesna Pešić i dodala da su potrebna mobilna snažna sredstva da bi se razvila privreda. Na tribini se po zna koji put moglo čuti da je potrebno utvrditi položaj naše zemlje, što znači da više nema dileme gde ona pripada i da je neophodno njeno uključivanje u Evropsku uniju. Zemunci su takođe izneli svoje mišljenje o novoj vlasti. Po njihovom mišljenju najvažnija je saradnja naroda i opštinskih i gradskih vlasti. Mnogi smatraju da je potrebno otvaranje prema građanima, koji treba javno da iznose svoje mišljenje i da se konsultuju sa zaposlenima na svojoj opštini.

M. Galečić

Provera biračkih spiskova

Na osnovu odluke o raspisivanju izbora za narodne poslanike u Skupštini Republike Srbije građani Novog Beograda mogu da izvrše uvid u birački spisak od 26. oktobra, svakog radnog dana od 8 do 16 časova, a subotom od 9 do 15 časova u zgradi Skupštine opštine Novi Beograd, Ulica Lenjinov Bulevar broj 167, u sobi broj 19. Posle 7. decembra zahtev za proveru biračkog spiska građani mogu podneti IV opštinskom sudu.

Duplo osigurana zgrada SO Mladenovac

Na sednici Izvršnog odbora Skupštine opštine Mladenovac, tokom rasprave o neplaćenim računima skupštine, rečeno je da sredstva za troškove osiguranja potražuju dve osiguravajuće firme. Tokom prethodnog skupštinskog saziva ugovor o osiguranju je sklopljen sa preduzećem DDOR „Novi Sad“, ali prethodno nije raskinut stari ugovor sa „Dunav-Osiguranjem“, tako da obe osiguravajuće kuće redovno šalju račune.

Izvršni odbor je od opštinskih službi zatražio da se kasnije sklopljeni ugovor, sa preduzećem DDOR „Novi Sad“, raskine, s obzirom na to da ga je potpisao bivši predsednik opštine Predrag Čokić, iako je za to bio nadležan samo Izvršni odbor.

Međutim, od decembra 1998. godine do konstituisanja novog odborničkog saziva, u oktobru 2000. godine, SO Mladenovac nije imala Izvršni odbor pošto je izmenama u poslovniku taj organ bio ukinut, a deo njegovih ovlašćenja prenet na sekretara opštine.

Članovi IO su zatražili i da se pokrene pitanje odgovornosti onih koji su sklapali „ugovore štetne po SO Mladenovac“. Iz izveštaja koji je stavljen na uvid članovima mladenovačke opštinske vlade može se videti da za razne neplaćene račune u periodu od 1997. do 2000. godine SO Mladenovac duguje ukupno više od 460 hiljada dinara.

F. J.

pod nazivom „Šta građani očekuju od nove vlasti?“. Ovom prilikom ona je oštro osudila tekst Aleksandra Tijanića, koji je izašao u listu Danas nazvan „mrakom mrakova“ i takođe je postavila pitanje kakvo je to novinarstvo i kakav je to list kada može da objavljuje takve tekstove.

Da bi živeli bolje uz novu vlast Pešićeva je istakla da je pored menjanja identiteta, potrebno menjati i mentalitet.

- Od vlasti očekujemo da se svi domeni što pre rekonstruišu i da stanje

Hvala Svim CeSID-ovim posmatračima...

...i svima koji su nas podržali u našem radu:

Jugoslovenski komitet pravnika za ljudska prava
Grupa 484
Građanske inicijative
UGS Nezavisnost
Alijansa za lokalni održivi razvoj
Fondacija za mir i rešavanje kriza
Evropski pokret u Srbiji
Centar za ženske studije
Centar za antiratnu akciju
Beogradski centar za ljudska prava
Gradanski parlament Srbije
Partnerstvo za demokratske promene
G 17+
Centar za unapređivanje pravnih studija
Alternativna akademska obrazovna mreža
Studentska unija Srbije
Centar za razvoj neprofitnog sektora
Centar za demokratiju
Kafe "Žurnal"
Inicijativa za Palanku, S. Palanka

Savez studenata Sandžaka
Gradanski forum, Novi Pazar
Polimski forum
Protecta centar za razvoj civilnog društva, Niš
Narodni parlament Leskovac
Centar za razvoj građanske svesti Babušnica
Studentska unija pravnog fakulteta u Nišu
Odbor za ljudska prava, Negotin
Entuzijasti Kučeva
Libergraf, Užice
Forca, Požega
Gradanski parlament Čačak
Pokret sa margine, Kraljevo
Timočki klub
Fond za civilno društvo, Negotin
Novosadski otvoreni univerzitet
Centar za multikulturalnost, Novi Sad
Otvoreni univerzitet, Subotica
Gradanski pokret Valjeva

1+1=2 CeSID

Vidimo se u Decembru!

ISTRAGE

Nemačka policija i carina otkrivaju mafijaške poslove klana Milošević

Amerikanci podržali vlast zbog dilovanja cigareta

Ilegalna trgovina cigaretama u Evropi toliko je ozbiljno ugrozila zvanično tržište zemalja EU da je specijalna komisija pre godinu dana rešila da otkrije izvore i tajne kanale kojima najpoznatije marke cigareta dolaze po pet puta nižoj ceni na crna tržišta Nemačke, Italije, Austrije, Francuske, Holandije i drugih evropskih zemalja u kojima je trgovina cigaretama državni monopol i jedan od najznačajnijih izvora državnog budžeta. Ovaj zadatak je dobila nemačka policija i carina, jer ova zemlja godinama trpi najveću štetu od šverca cigareta.

Italijanska i crnogorska mafija

Godinama je javnost u Jugoslaviji i Evropi bila uverena da glavnu reč u švercu cigareta u Evropi vodi italijanska mafija koja je tek od pre nekoliko godina u ovaj posao uključila i crnogorsku mafiju, čije veze dospevaju do samih vrhova crnogorske vlasti. Nedavno objavljeni izveštaj specijalnog odeljenja nemačke policije za suzbijanje međunarodnog ekonomskog kriminala i nemačke carine, zaprepastile su i obično dobro informisane analitičare poslova međunarodnih kriminalnih organizacija. Rezultati istrage su sledeći: Glavnu reč u snabdevanju crnog evropskog tržišta krijumčarenim cigaretama vodi „klan porodice Milošević“ uz saradnju sa vlastima Crne Gore. Ovi poslovi su toliko razgranati da donose ogromne štete legalnom tržištu ciga-

reta u evropskim zemljama, pa je bila neophodna zajednička akcija mnogih policija da bi se razotkrili organizatori, putevi i kanali ovog najunosnijeg biznisa mafije pored trgovine narkoticima. U pomenutom izveštaju se kaže da je ukupnu zaradu teško odrediti, ali za vrh organizacije ona dostiže godišnje više od milijardu dolara.

Mnogi su analitičari poslednjih godina često iznosili tvrdnje da postoje neki nepoznati američki interesi da Milošević ostane na vlasti u Jugoslaviji, ili da Milošević ima moćne zaštitnike u Americi koji mu pružuju ostanak na vlasti i druge tvrdnje o tajnim dogovorima i slično. Konačno je poznato da je supermoćnom američkom lobiju proizvođača cigareta bio interes da Milošević ostane što duže na vlasti, iz prostog razloga što je tzv. Miloševićev klan bio glavni distributer njihovih proizvoda za Evropu. Naravno da najpoznatije fabrike cigareta u SAD poriču da su ikada iz Amerike tajno isporučivane pošiljke najpoznatijih marki za Evropu, ali je takođe poznato da se više od polovine najpoznatijih američkih marki cigareta uopšte ne proizvodi u Americi već u svim krajevima sveta. Dakle, moćni proizvođači cigareta su davali naloge za slanje cigareta u kontejnerima posebnim brodovima za Evropu za određene firme imenovane kao kupce. Glavno odredište za brodove pune cigareta snabdevene oficijelnim međunarodnim papirima su slovenačka morska lu-

ka Kopar i luka u Hamburgu u SR Nemačkoj.

Kopar - Kalliori - Marko Milošević

Iz Hamburga su cigarete oficijelno putovale kamionskim prevozom uglavnom za Srbiju, opet sa svim potrebnim papirima. Šta se dešavalo sa sadržajem ovih kamiona na granici i u Srbiji, najbolje znaju carinici i njihov donedavni šef Mihalj Kertes. Kontejneri koji su stizali u Kopar pretovarani su na transportni brod „Kalliori“ od pet hiljada tona nosivosti. „Kalliori“, kako je ustanovljeno u istrazi pripada grčkoj firmi Marka Miloševića, čije je sedište (samo na papirima) u Atini, ali je adresa lažna i sama registracije firme sprovedena bez ikakvih podataka o pravom vlasniku. Međutim, prema tvrdnjama jednog atinskog advokata sa ovom firmom je saradivao (a možda je i vodio) nedavno likvidirani „biznismen“ Vanja Bokan, koji je prema pisanju grčke štampe, i pored demantija ipak bio u najtešjim odnosima sa klanom Milošević. Ova grčka firma je plaćala sve račune za isporučenu robu i sve troškove do jugoslovenske granice. Zanimljivo je da su računi isplaćivani na konta u evropskim bankama, a da su isti iz Amerike ispostavljeni od strane fantomskih firmi - posrednika, čiji su papiri o registraciji i sedištu, takođe bili lažni. (Tiker)

Sutra: Deoba i trgovina u Jugoslaviji i Evropi

Šta je „sp...
„Slike i...
**Tak...
gov...
RTS**

Milorad Vučelić
Republike Srbije
Slobodana Miloševića
mogućnost sitnog
u pitanju interesi

Ristić pokušava

Nenad Ristić bezočno obman emitovanje serijala „Slike i reči“ u Novu RTS. I to mu nije dovoljno pokušao da još jednom pre nešto posle 9 časova uveče pozv da emituje film odmah posle tr da je već dao izjavu za Danas u sljotine. Lalić je takvu ponudu, m dora Sekulić i on već dali izjave.

Iznenada odluka da se film njegovu laž u listu Danas. Nastupničkom smislu teško mogao da ne Laliću.

Nenad Ristić ostaje dužan gledaocima pitanje: zašto je prošlog četvrtka „Slike i reči mržnje“?

Nekoliko meseci kasnije ist autor konstatuje da je „težnju srpskog naroda za mirom ovih dana potvrdila i zvanična politika Srbije“.

- Prihvatanje plana Sajrusa Vensa koji je u funkciji ličnog izaslanika generalnog sekretara Ujedinjenih nacija i sa nesumnjivom podrškom SAD u toj misiji, Srbija je sa svoga lica, uvereni smo konačno, skinula ratnu kacigu koju su joj navukle ustaške i neonacističke snage Hrvatske - smatra Vučelić. Primećuje, takođe, o „dosadašnja politika Republike Srbije i njenog predsednika Slobodana Miloševića ne pruža čitav ni mogućnost sitnog podozrenja kada su u pitanju interesi celog srpskog naroda“.

Iznenadni i „ničim izazvan“ prekid emitovanja serijala prozrokovao je kontroverzne reakcije - od tvrdnje da „Slike i reči mržnje“ podsećaju na „demokratsku“ citiranog komentatora koji ga neko iz dolazeće vlasti, na vodno, želi da vrati u vrh „demokratizovane“ Socijalističke partije, do konstatacije da za katastrofično podsećanje na tužnu str

Štrajkački odbor Sindikata „Nezavisnost“ RTS Nepoštovanje principa

Povodom prekida emitovanja serijala „Slike i reči mržnje“, Štrajkački odbor „Nezavisnosti“ u RTS osudio je juče „nepoštovanje donetih odluka o principima pripremanja, uređivanja i planiranja programa RTS“.

- Zalažući se za punu profesionalnost u radu, odbijajući sve političke i partijske pritiske i pokušaje ponovnog uvođenja cenzure, Štrajkački odbor se obavezao da „u najkraćem roku obezbedi nastavljnje emitovanja serije - rekao je Miodrag Zupanc, predsednik „Nezavisnosti“ na RTS.

šće poteže argument o tobožnjoj nejasnosti političkih i ratnih ciljeva. Ti ciljevi države koja „nije u ratu“ za Vučelića su kristalno jasni: „To su odbrana i zaštita golih života Srba u Hrvatskoj i sprečavanje još masovnijeg nastavljanja genocida i već počinjenih zverstava i pokolja nad srpskim narodom koji bez ostatka liče na one iz 1941. godine“.

Demokratska stranka Jedini kriterijum je istina

Povodom informacija u vezi sa slučajem serijala „Slike i reči mržnje“ koje su objavljene u jučerašnjem broju lista Danas, Demokratska stranka daje sledeći demanti:

Demokratska stranka odbacuje sve zlonamerne insinucije u vezi sa njenim „navodnim uticajem“ prekidanja serijala „Slike i reči mržnje“ na RTS.

Demokratska stranka nikada nije pokušala da utiče na urednike i novinare u vezi sa njihovim poslom. To se odnosi kako na medije čiji su osnivači Skupštine u kojima je na vlasti DS, tako i na nezavisne državne medije. Smatramo da je osnovni zadatak DOS da obezbedi novinarima kako na novoj RTS tako i na drugima da odgovorimo, prrofesionalno i po svojoj savesti rade svoj posao i zato je neophodno što pre uspostaviti legalitet stvaranjem upravnih odbora.

Takođe smatramo da je veoma dobro da građani Srbije kroz razne dokumentarne filmove koji su snimljeni u nezavisnim produkcijama tokom proteklih 10 godina vide ko je huškao na rat i ko je saradivao sa režimom. Niko ne može biti amnestiran od suda istorije i naroda.

Novinari posetili tajnovito turističko naselje Hajat na Crnom vrhu iznad Bora

„Jelen“ otvorio vrata

Bor - Turističko-apartmansko naselje „Jelen“ Crni vrh na 920 metara nadmorske visine, posle početka radova juna 1996. godine, juče je prvi put primilo grupu novinara koja je najpre „uslužena“ informacijom - da je ukupna površina kompleksa 51.000 kvadratnih metara. Dobrica Radivojević, ispred glavnog projektanta beogradskog „Energoprojekta“, rekao je novinarima da je ceo kompleks nezavršen. Ukoliko bude obezbedeno dodatnih 20-30 mili-

ona dolara „Energoprojekt“ može da okonča radove za 18 meseci.

Reč je o turističkom naselju Hajat, sa 700 postelja i stotina apartmana i vila. Tu je i sportsko-rekreativni blok i 220 garažnih mesta, kao i infrastrukturni objekti. Međutim, tek predstoji gradnja puteva, žičara i ski liftova.

Ceo projekat finansira konzorcijum od sedam firmi sa većinskim udelom Nafne industrije Srbije. U finansijsku konstrukciju uključeni su i „Srbijašume“, beogradski „Energoprojekt“, opština i basen Bor.

Srbislav Ilić, šef gradilišta zvanično nazvanog „Jelen - Crni vrh“, rekao je da se i danas izvode građevinski radovi, a da je za četiri ski-staze samo pripremljen teren. Na pitanje novinara da li će Hajat sistem učestvovati u daljem investiranju, odgovoreno je da bi to „bilo dobro“ i da sve zavisi od budućih političkih kretanja u Srbiji i Jugoslaviji.

Dosad je u ovaj superatraktivni turistički kompleks uloženo 50 miliona dolara. Posao će dobiti hiljadu radnika. Obaveza Hajat rindžersa je da obezbedi goste iz sveta i vodi marketing projekta.

B. Filipović

KOŠTUNICA, 25. DAN

Vreme posle Kremlija

Ličnost dana - predsednik Republike? Atipično?! Neobičajeno?! Da. Ali, budući da ni predsednik nije tipičan, što da ne!

Posle naporne, iscrpljujuće i zestoke izborne kampanje, Vojislav Koštunica je, nakon zvanične inauguracije, bez trenutka predaha, bukvalno uleteo na svetsku scenu, sa obavezama i programom, koji možda još jedino ima Kofi Anan. On se svakodnevno susreće sa po dva-tri državnika, putuje, zaseda po raznim forumima, što u zemlji, što u inostranstvu. Otkako je na čelu države, on je za samo dve nedelje, imao veći broj međunarodnih kontakata, nego Milošević u poslednjih pet godina. Pri tome, ne treba zaboraviti da je za sada, Koštunica ličnost oko koje se vrte događaji. Kao što kaže novinarka Gardiena Megi O'Kejn, pored dvadesetak državnika u Bijaricu, Koštunica je bio glavna zvezda samita.

Razlog je razumljiv - želja kako međunarodne političke elite, tako i svetske štampe, da bolje upozna i „snimi“ novog jugoslovenskog predsednika. U tom smislu, njegov zadatak je ogroman, a napor višestruk. Čovek kabinetskog, profesorskog profila, bez posebnog međunarodnog iskustva, suočen je odjedanput, sa izuzetno zahtevnom i napornom međunarodnom agendom, pri čemu je „sluššan“ sa osobitom pažnjom, gde se i o nijansama vodi računa.

Zasad, Koštunica to obavlja i izdržava na zadivljujući način. U petak je, recimo, otišao na šest sati u prvu zvaničnu i radnu posetu Moskvi, gde je razgovarao sa Putinom i ruskom ekipom. No, njegov radni dan tu nije bio okončan. On je nakon toga, našao snage da uveče dođe na proslavu desetogodišnjice magazina Vreme. I to sam, bez pompe, pratnje i obezbeđenja, kao bilo koji drugi gost. Skromno, jednostavno, prijateljski.

Novina koja je deset godina „ratovala protiv rata“, promovisala istinu i borila se za opstanak, doživela je, ono što nije mogla ni da sanja još pre mesec dana, da će joj na desetogodišnjicu doći predsednik Republike. Ali stvari su se promenile. Stigao je novi predsednik, sa novim stilom, za, nadajmo se novo demokratsko vreme. Još u petak je Koštunica zaslužio da bude ličnost dana! Šta mislite zbog čega - zbog posete Moskvi, ili zbog posete Vremenu? Ili zbog oba?

Borjanka Milatović (London)

o" u serijalu
i mržnje"

D SU Drili asovi

osadašnja politika
jenog predsednika
ča ne pruža čak ni
odozrenja, kada su
ine srpskog naroda"

erfidnu prevaru

javnost tvrdeći da nije zaustavio
nje" 9 na taj način uveo cenzuru
ego je sinoć (ponedeljak, 30. oko
prevari autore filma. Naime,
telefonom Lazara Lakića nudeći
dnevnika, ne pominjući pritom
aj autore filma optužuje za izmi-
no, odbio i saopštio mu da su Isi-
anas.

uje, trebalo je samo da potkrepi
što je sav taj „poduhvat“ i u teh-
vede, jer su kasete već bile vraće-

ima odgovor bar na jedno pristo
obustavljenje emitovanje serijala
*Isidora Sekulić
Lazar Lalić*

nu novije srpske istorije „nema
termina“. U „Godini trećoj“, čije
emitovanje s nestrpljenjem oče-
uju gledaoci „nove“ RTS, defir-
je niz ključnih aktera srpske
politike s obe strane Drine tok-
kom rata u Bosni i Hercegovini.
Momčilo Krajišnik kaže da će Sr-

ĆOSIĆ: Protiv Srba je cela civilizacija

Dobrica Ćosić, prvi predsed-
nik SR Jugoslavije, konstatuje
u jednoj izjavi objavljenoj na
RTS tokom 1992. godine da se
„protiv srpskog naroda vodi to-
talan rat“.

U tom duhovnom genocidu
nad našim narodom učestvuje
jedna cela civilizacija sredstvi-
ma i energijama takozvanih
mas - medija - zaključuje Ćosić.

oi „učiniti sve da sačuvaju mir u
Bosni“, Slobodan Milošević s Ko-
sova poručuje da se „Srbija neće
ni povijati ni saginjati“, a Vojislav
Šešelj obećava da se „naša politi-
ka neće krotiti ni u Vašingtonu,
ni u Londonu, ni u Parizu“. Ste-
fan Grubač, pak, u svom komen-
taru ocenjuje da su „Sjedinjene
Države glavni inicijator napada
na srpske položaje kod Gora-
žda“, te da su Amerikanci tim či-
nom „razorili zgradu Ujedinjen-
ih nacija u Njujorku“.

Možda baš neki od citiranih
stavova „uskraćuju termin“ ovom
dokumentarnom serijalu čiji au-
tori u razgovoru za Danas ističu
da bi voleli da gledaoci vide i film
„Godina '99.“ u kojem je sačinje-
na komparativna analiza izvešta-
vanja RTS, i kuća Skaj i Si - En -
En, odnosno prikaz „televizijske
obrade zločina nad srpskim naro-
dom“.

B. Tončić

DOSIJE

Srpsko novinarstvo: prilozi za pročišćavanje
jedne profesije (13)

Brajović - paradigma besramlja

Parafraza rečenice iz „Profesionalca“
Dušana Kovačevića: „Ja nisam komuni-
sta, ja ne smem da lažem“, najsazetiji je
odgovor demagoškom i neistinom rea-
govanju Radisava Brajovića na deo „dosi-
jea“ u Danasu koji se odnosi na njega kao
glavnog i odgovornog urednika Večernjih
novosti. Ništa od napisanog nije bilo laž.
Istina je Brajovića, očito, toliko pogodila
da je u očajničkoj želji da je promeni, što
je naravno nemoguće, ogolio sam sebe i
potvrdio da je baš on jedan od najekla-
tantnijih primera za opomenu da se u Sr-
biji sunovrat novinarske profesije nikad
više ne dogodi. Ništa taj čovek nije de-
mantovao od napisanog u „dosijeu“. Izli-
zane fraze, etikete i uvrede sveo je na jed-
nu reč: nisam. A jeste. I te kako.

Redom, dakle. „Dosije“ Danasa nije pi-
san u ime DOS, čak ni „kobajagi“ (kako
kaže R.B.). Niti Danas ima pretenzije da
bude nekakav „samozvani čistač profes-
ije iz senke“. „Dosije“ se, jednostavno,
sam nametnuo kao potreba, zarad očuva-
nja časti profesije, godinama potcenjivane
i gažene dode da je bila opako i najopasni-
je oruđe u rukama jednog režima. Da je
iznošenje primera koji su je osramotili

(među kojima je i Brajović) i da je Danas
s pravom u „dosijeu“ inicirao ovu temu
pokazuju i dokazuju mnogi događaji ovih
dana. Gotovo svakodnevno oslobođenje
redakcije objavljuju podatke i dokumen-
ta koji ilustruju ogromnu štetu, moralnu i
materijalnu, nanetu i njima i branši u ko-
joj je i R. B. Govore to i pravdanja i ostav-
ke, i neslavna povlačenja pa i vanredna
skupština Udruženja novinara Srbije čiji
je cilj bio upravo namera da posle svega,
pokuša da pročisti novinarsku profesiju.

Svakom, iole normalnom čoveku, treba-
lo bi da bude jasno da tekstovi „dosijea“ u
Danasu nisu, niti mogu biti anonimni. Kao
novinar, ako je to, i Brajović bi trebalo da
zna da potpis autora sledi na kraju. Na kra-
ju serijala u Danasu (što, nažalost, nije i kraj
hronologije srpske novinarske bruke) on će
ga i pročitati. Zadovoljiće tako ono što je po-
kazao da ga prilično tišti nekoliko puta kroz
svoje reagovanje. Kao i sve ljude njegovog
mentalnog i ideološkog kova: ne šta je na-
pisano i zašto, nego ko se to usudio da na-
piše. Jer, R. B. i slični njemu navikli su stro-
ga da kontrolišu istinu. I više: imali su vlast
i moć, toliko čak i da su mogli da likvidira-
ju i unište nešto ili nekoga ako im nije po-

li ako su hteli. Vremena su se, ipak prome-
nila. Na sreću ovog naroda i ove profesije.

„Dosije“ ne da nije „kukavički“, kako
misli Brajović, zato što „autor nije imao
petlje da svoje čistke objavi u nedemo-
kratsko vreme, pre više godina, već je če-
kao naknadnu hrabrost posle pobe-
DOS“, kako piše u svom neobuzdanom

gnevu R. B., nego upravo suprotno. Autor
je otkad zna za sebe - svoj DOS. Baš kao i
list Danas od svog osnivanja. Nije nikada
ovaj autor, za razliku od Brajovića, bio vla-
sništvo nijedne partije, čak ni SKJ, kada je
to Brajoviću bio jedan od glavnih, možda
i jedini uslov da postane glavni urednik
Novosti. Nije to ni sada. Sve što je napi-
sano u „dosijeu“ o Brajovićevom uredni-
kovanju na desetine puta mu je rečeno di-
rektno, u oči. Mnogo pre 5. oktobra 2000.
takode, o svemu tome je i pisano. U vre-
me kada se i događalo. Ali to su objavli-
vali oni koji su smeli, hteli i koje Brajović i
njegovi istomišljenici nisu mogli da zau-
stave, da zataškaju, zabašure i kazne. O
tome svedoče, samo na primer, a istine ra-
di, tekstovi u NIN-u broj 2127 od 11. okto-
bra 1991. godine, iz Politike od 23. juna
1992. godine, iz Nezavisnosti od februara
1994, iz Borbe ali ne one crvene, iz Srpske
reči od 1992. do 1998. godine... O Brajovi-
ćevim profesionalnim zloupotrebama
obavešten je 1995. godine zvanično i ge-
neralni sekretar Međunarodne federacije
novinara u Briselu Ejden Vajt, koji mu je
lično uputio pismo - opomenu da obustavi
torturu nad novinarima koji poštuju
osnovna pravila svoje profesije. O tome

kako je upravljao Novostima i zloupotre-
bljavao politički ovaj list informisano je
iste godine i Međunarodno udruženje iz-
davača novina u Beču. A on je na sve to re-
agovao u skladu sa političkim ledima ko-
ja je imao, debljinom svog obraza, svojom
saveću i čašću: odmazdom.

Seriju u Danasu R.B. naziva „policijski
pretećom“, brinući šta će posle takvog pi-
sanja biti sa neistomišljenicima demo-
kratskih promena i komunističke ideje
transformisane na ovim prostorima u či-
sto kriminalnu. Naravno da im se neće
dogoditi ništa bar što se ovog autora tiče i
lista Danas. Osim ukoliko se nisu ogrešili
o zakone, što je stvar za to nadležnih or-
gana, a ne Danasa. Da je pažljivo čitao,
Brajović je i to mogao da pročita u „dosi-
jeu“. Ali u strahu onoga ko je mačem vla-
dao da će od mača i stradati, velike su oči.

Dogodiće im se, međutim, nešto svakako
onog dana kada ostanu sami sa sobom i
suoče se sa svojom saveću (ako je ima-
ju) i sagledaju posledice koje su svojim
radom prouzrokovali. Tim paničnim pi-
tanjem Brajović je nesvesno a primitivno,
zapravo otkrio sebe i svoj pristup novinar-
stvu i urednikovanju u vreme dok se tim
bavio. Upravo se on ponašao onako kako
sada strepi da bi se neko mogao ophoditi
prema njemu: kao policajac, po svojim i
kriterijumima ideologije kojoj pripada.
Razvrstavao je ljude, urednike i novinare,
na patriote i nepatriote, poštene i nepo-
štene, strane plaćenike, domaće izdajni-
ke, i kako je sam napisao „na one koji
imaju pravo na sve i one koje bi trebalo
uza zid“. Samo je on bio taj koji je „imao
pravo na sve“, a „uza zid“ je postvljao
mnoge. Nije ih ubijao, ali ih je egzistenci-
jalno i profesionalno sistematski uništa-
vao godinama, što je gore, jer su zbog
njegove samovolje, bahatosti i zloupotre-
ba ispaštale i čitave porodice. Svedoci su
brojni zaposleni i u Novostima i u kući
Borba. Mogao je R.B. biti i novinar i ured-
nik, ali eufemizam za to što je on radio je:
partijski komesar. Gori od njega bio je,
možda, jedino Dušan Čukić. No, to će
već oceniti pravosudni organi.

Sutra: „Uspešan“
profesionalni put do - suda

REAGOVANJA Novinar Politike Milan Galović o tome kako je nastao tekst o tuči u požarevačkom kafiću

Hadži Antić naređivao iz Karadorđeva

Izvinio sam se lično jednom od pretučenih otporaša, spreman sam da se suočim sa svojom odgovornošću, a
trebalo bi razjasniti i druge afere režimskih medija, istakao je Galović povodom „Dosijea“ Danasa

Ovih dana navršava se pola godine od tuče u pož-
revačkom kafiću „Pasaž“, nasilja koje je bilo inicijalna
kapisla za političke potrese u Srbiji koji su usledili. „Pol-
itika“ je tada objavila tekst koji je prekršio sve profesio-
nalne i etičke norme ispod kojeg su bili moji inicijali,
zbog čega osećam ličnu odgovornost. U svojoj analizi
rada režimskih medija Danas se s pravom bavio i tim
slučajem, ali je priča ostala nedorečena jer do sada ni-
je objašnjeno kako je nastao taj tekst.

Članak objavljen 8. maja ove godine, koji duboko za-
dire u privatni život trojice pretučenih i pritvorenih
pripadnika Otpora, objavljen je po nalogu Hadži Dra-
gana Antića, tadašnjeg direktora Politike. Dan ranije
on je u redakciju odnekud faksom dostavio podatke o
trojici Požarevljana, koji su zaista izgledali kao podaci
izvučeni iz nekakvih dosijea, a meni je kao novinaru
koji prati crnu hroniku zapalo da od toga napravim
tekst. U strahu od gubitka posla, jedinog izvora prihoda,
napravio sam uvod, ogradajući se već objavljivanim
saopštenjima i napisima. Ostatak teksta je zapravo sa-
držina pomenutog faksa, jer nisam hteo da takve infor-
macije pretvaram u nekakav autorski članak, pa otuda
potiču neverovatne rečenice tipa „...ali nema podataka

da je homoseksualac“. Uz te podatke, faksom je stigla i
kopija lekarske dijagnoze jednog od pretučenih.

Odbegli direktor voleo je da stvara famu oko sebe,
tako da niko nije znao odakle je poslao te informacije.
Međutim, odao ga je napis koji automatski izlazi na vr-
hu svake faks poruke na kome jasno piše - Karadorđe-
vo. Na osnovu toga može se pretpostaviti da je zbivanja
posle tuče u „Pasažu“ kreirao sam vrh bivšeg režima, a
njihov motiv je postao jasan kada je, naknadno, otkri-
veno da je u taj slučaj umešan i sam Marko Milošević.

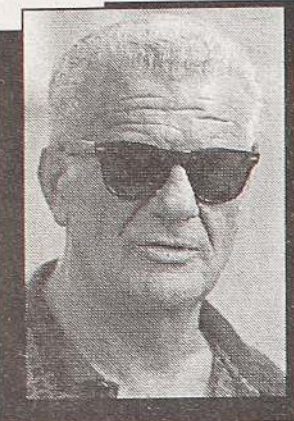
Takvo prljavo podmetanje sprovedeno preko Politi-
ke, izazvalo je veliko ogorčenje u javnosti, ali je zani-
mljivo da me niko od novinara koji su se time bavili ni-
je pitao o čemu se radi. Verovatno i mnoge kolege iz
moje redakcije i danas misle da je u celosti reč o mojoj
umotvorini. Tek 12. oktobra ispričao sam Andrusu Vi-
slingu, dopisniku Noje cirihor cajtunga, kako je nastao
taj tekst. Svajcarac naravno nikada nije čuo za taj slu-
čaj, već ga je na mene uputila jedna koleginja.

Nekoliko dana kasnije sreo sam se s Momčilom Veljko-
vićem, jednim od pretučenih i pritvaranih otporaša. Raz-
govor je bio korektan i iskren - izvinio sam mu se, prihva-
tio sam svaku odgovornost i „odao“ mu tajnu tog teksta.
Ne želim da me pamte po tom skandalu, a oni koji

sude o meni trebalo bi da imaju u vidu i da sam ja (bu-
kvalno) jedini stalno zaposleni novinar lista Politika
koji je bio u višednevnom generalnom štrajku. Na po-
sao nisam dolazio od 29. septembra do kraha režima
jer više nisam hteo da učestvujem u takvim podmeta-
njima, po bilo koju cenu, mada smatram da nema smi-
sla da mi (bivši) režimski novinari govorimo o tim stva-
rima, posle toliko godina ćutanja. Mnogo sam ponosni-
ji na nešto drugo, nevezano za pisanje koje mi je iona-
ko preselo: jedini sam iz redakcije koji se kao rezervista
VJ borio u prošlogodišnjem ratu.

Spreman sam da se suočim sa svojom odgovorno-
šću, a mislim da treba razjasniti i druge afere koje su
ovih godina priređivali režimski mediji. Smatram da bi
njihovim urednicima trebalo suditi za krivična dela
koja su svakodnevno izvršavana (širenje lažnih vesti,
uvreda, kleveta) vodeći medijski rat protiv sopstvenog
naroda. Samo tako može se obezbediti da u budućno-
sti ne bude onih koji će naređivati prljave tekstove po-
put „požarevačkih dosijea“ i onih koji će smeti da im
pišu, makar i krijući se iza lažnih inicijala što ja, čak ni
u tako drastičnom slučaju, nisam uradio.

Milan Galović
novinar Politike

Opomene Ivana Stambolića (34) Srbija u bespuću

Misteriozna otmica bivšeg predsednika Srbije u Košutnjaku 25. avgusta izaziva brojne reakcije u zemlji i svetu i otvara dileme o razlozima ovog zločinačkog čina. Mnogi smatraju da se motivi kriju u onome što je Stambolić javno govorio posle NATO intervencije. Danas objavljuje u celini sva Stambolićeva istupanja.

Ivan Stambolić bio je 7. aprila ove godine gost emisije „Kontakt“ na užičkoj TV 5. Razgovor, koji je vodio Aleksandar Ranković, tekao je ovako:

U Užicu ste bili relativno skoro, odnosno relativno davno. Posle koliko vremena ste tu i koji je povod bio za vaš boravak pre nekoliko meseci, odnosno već skoro godinu?

– Bio sam za vreme bombardovanja, posle, pošto je srušena pošta. Tada sam bio. Dva-tri dana sam ostao u ovim krajevima, na Zlatiboru i ovde. Taj put od Beograda dođe, tada, gađana je Ibarska magistrala na dva-tri mesta. Bio je intenzivan i sumoran doživljaj i bolje da o tome ne pričamo.

Bolje da pređemo na teme koje naše sugrađane interesuju. Glavna tema je kuda ide Srbija u poslednjih deset godina.

– Kuda ide Srbija – da je ovde Radoje Domanović nekim čudom umesto mene, on bi to mnogo bolje umeo od mene da objasni. Srbija hoće u prošlost, a ne može. A u budućnost neće. Ti veliki pokušaji, veliki naponi i velike žrtve koje se čine već više od deset godina da se vrati u prošlost, doživljavaju poraz za porazom. Jer, u prošlost ne može, a u budućnost, kažem, neće. Budućnost bi htela natraške. Boji se budućnosti, boji se izazova promena, strah

je i od drugog i drukčijeg. Uprkos stanju u kome se nalazi, uprkos svom zlu koje je preživela i koja preživljava i doživljava, ona nikako da se zaista okrene budućnosti, da pokuša uhvatiti evropsko vreme za ovaj prostor. Srbija ostaje i dalje da tumara, ispala iz istorije. Ona kao zavezanih očiju, u bespuću, bestragiji nekoj, mimo sveta, protiv sveta, začikavajući i dalje taj svet. Kada govorim Srbija, ovde govorim o vlasti u Srbiji, u stvari o vladajućoj politici u Srbiji. Ne samo da inadžijski začikava ceo svet, inadžijski začikava i svoj narod. Srbija se nalazi kao u nekom životu. Dna nema, situacija je veoma sumorna, i jedan veoma ugledni istoričar je rekao ovih dana, nalazi se pred istorijskim porazom. Pred opasnošću da kao narod nastavi svoje samorazaranje i da doživi neiščiljavanje, ne iščili iz istorije, iz ove civilizacije, iz svetske zajednice naroda, nego da se zaista strmoglavi u provaliju.

Kuda ide Srbija i šta će s njom biti teško je pitanje, upravo zbog stanja o kome govorim. Moglo bi se o tome dugo pričati.

Sve ima svoje uzroke i posledice. Situacija u kojoj se nalazimo sigurno ima svoje uzroke. Uzroci sežu puno vremena unazad, u vremenu kad ste vi imali određeni položaj i određeni uticaj i bili ste svedoci nekih događaja.

Šta možete sada, posle ove vremenske distance, da kažete – kako je sve ovo krenulo, taj sunovrat i ti problemi o kojima smo govorili, šta je glavni uzrok i šta je suština problema?

– Mnoge stvari su bile jasne, bar generalno i kad se odigravao čin pogrešnog izbora puta. A on se odigrao pre 13 godina. Sada, sa naknadnom pameću, još su stvari neke jasnije, pa treba i koristiti tu naknadnu pamet. Bolje i naknadna, no kratka, uska, mala, ili nikakva. Pa i nju treba koristiti.

Sa ove distance, uzroci se mogu deliti u dve vrste. Jedni dosežu u daleku prošlost i istoriju, u duboke istorijske korene iz kojih se ovo može objašnjavati da nije slučajnost, da se odgovori mogu tražiti u našem istorijskom pamćenju. Šta je sve u njega deponovano, koji su sve nanosi, slojevi i struktura tog pamćenja, koje je u velikoj meri mitomansko. S druge strane, u našem istorijskom mišljenju koje je megalomansko. I s druga grupa uzroka se može tražiti u aktuelnim okolnostima u kojima se sve događalo. U nosiocima politike, ideologije, koja će odvesti srpski narod na pogrešan put, u pogrešan izbor, da će umesto promena izabrati obmane, i da se i danas srpski narod, u stvari, nalazi pred istim pitanjem: promene ili obmane.

Nastavlja se

149 DANA U TAMNIGI PROKLETE AVLIJE (11)

**Novinar Danasa
Miroslav Filipović**

Moj advokat Zoran Ateljević, koji je prisustvovao drugom saslušanju, uspeo je da mi kaže da svoje primedbe pišem tako da one ne budu priznanje, štaviše da budem veoma rigidan i da ne priznajem ništa jer je tužilac taj koji treba da dokaže svaku tačku eventualne optužnice. Tako sam i postupio.

Dani su prolazili relativno bezbrižno u iščekivanju novog, verovao sam, završnog saslušanja. Ono je i došlo posle desetak dana. Opet susret sa veoma ljubaznim kapetanom Mladenovićem. Pogledao je moje primedbe i uno ih u zapisnik. Malo smo razgovarali o njima i sve je izgledalo u redu. Istraga se kretala u, za mene povoljnom, i jedino mogućem smeru. Nema krivičnog dela šijunaže. Moji tužiocu su napravili još jedan sulud pokušaj, doveli su tri svedoka. Prvi je bio moj porodični prijatelj iz Kraljeva, Vučko, inače operativac vojne bezbednosti. Ja ga u svojim saslušanjima nisam pominjao, ali su „drugovi“ prisluškujući moj telefon, „uhvatili“ i moje razgovore sa njim i kome smo pričali sve ono o čemu prijatelji razgovaraju. Vučko im je napisao detaljan izveštaj o mom „slučaju“ iz koga se videlo da je, pored ostalih, i on bio zadužen da radi na „meni“. Slavica i ja

Udbaši nisu došli

Drama našeg novinara – osuđenog na sedam godina zatvora zbog „špijunaže i širenja lažnih vesti“ – okončana je 12. oktobra kad je Vrhovni vojni sud ukinuo presudu. O danima provedenim iza rešetaka piše glavni akter ovog vojnog pravosudnog skandala, koji je zaprepastio domaću i stranu javnost.

smo znali da on radi na „meni“, znao je i on da mi znamo i često smo se na tu temu šalili. Igrali smo „igre bez granica“ u kojima je svako imao svoj interes. Istražni sudija je posebno insistirao na pitanju da li sam se ja kod njega interesovao za tajne vojne podatke. Vučko je bio kategoričan da se ja nikada nisam interesovao za tako nešto i da bi on kao iskusan operativac vojne

liance Yougoslavie-France u Kraljevu, čiji sam predsednik. Rezime Mićinog svedočenja dao je on sam rekavši i zapisnik: „Pod materijalnom, krivičnom i moralnom odgovornošću tvrdim da me Miroslav Filipović nikada nije pitao, niti se kod mene interesovao za tajne, ili bilo takve druge vojne podatke“.

Sutradan je sud bez mog prisustva salušao mog prijate-

Sve je izgledalo u redu. Istraga se kretala u, za mene povoljnom, i jedino mogućem smeru. Nema krivičnog dela šijunaže. Moji tužiocu su napravili još jedan sulud pokušaj, doveli su tri svedoka

bezbednosti lako prepoznao svaki takav moj pokušaj. To je izdiktirao u zapisnik. Drugi svedok koji je, po tužiocu, trebalo da dokaže moje špijunske poslove, bio je pukovnik Mića Živojinović, veoma važan oficir zaposlen u Generalštabu na jako delikatnim poslovima. Mića i ja smo dugogodišnji poznanici još iz vremena kada sam ja bio novinar počenic, a i on počinjao vojnu karijeru. Nismo se videli više od deset godina, pre nego što smo petnaestak minuta razgovarali u jesen 1999. godine u kancelariji Al-

lija iz Kraljeva Marka Petrovića. Nije mi jasno otkud Marko u čitavoj priči. Ja ga nisam pominjao, pa pretpostavljam da su „drugovi“ fizički pratili i mene i njega i uhvatili neki naš razgovor na trgu u Kraljevu za vreme prolećnih masovnih protesta Kraljevčana. Ostalo je još da se sasluša moja urednica iz IWPR iz Londona Goca Igrić, kojoj naravno nije padalo na pamet da dođe pa je poslala na faks predsednika suda pukovnika Milojevića kompletnu dokumentaciju o sebi i svom poslu.

Nastavlja se

ALEKSANDAR NENADOVIĆ: POSRTANJE I BUĐENJE SRBIJE (15)

Takvi se retko rađaju

SM režim koji očigledno gubi sigurnost u svoju, godinama nespornu nadmoć proizvodi zlu slutnju time što i pred glasanje (žešće nego ikad ranije!), govori i postupa kao da građani neće birati između dve ili više ponuda za buduću organizaciju političkog poretka. Suštinska poruka suflira se između redova: Srbija ima preča posla! A to bi moglo da znači da se u

**Iz dnevnih zapisa:
18. septembar 2000.**

nedelju ne odlučuje o tome da li se, i šta, mora menjati. I sama pomisao na tako nešto svrstava se u politikantsko podmetanje rodoljubima koji se junački bore za dobro otadžbine.

Ako je to pravo stanje, čemu onda služi glasanje?

Na ovim izborima, kako je i premijer Marjanović juče odlučno stavljao do znanja, Srbija odgovara na „sudbinsko pitanje opstanka zemlje, očuvanja slobode i nezavisnosti i prava na sopstveni razvoj“. A takvo sudbinsko pitanje se, dabome, ne

rešava smenom vlasti. Naprotiv! Jedini izbor za Srbiju jeste bezuslovna podrška aktuelnom režimu. I, dakako, njegovom predvodniku koji je, upozorava premijer „jedna od najvećih ličnosti naše istorije... sa harizmom i urođenim talentom da vodi... Takvi se retko rađaju!“ (Politika 18.9.2000)

Kad se ta superpatriotska politička proza rastavi na proste činioce, izlazi da je, u najmanju ruku, sve moguće osim izbora koje bi SM izgubio, a priznao! Otud i dileme koje, u očekivanju 24. septembra, dominiraju širom misleće Srbije, ali takode, više ili manje, i izvan nje. U uži izbor mogućih zapleta spadaju i ove tri zle slutnje kojima pridodajemo komentatorske osvrte na moguće posledice:

1. Da SM, u strahu od poraza, odloži izbore ili ih čak otkáže – u ime spasavanja naroda i države.

Ako je do logike, za odlaganje ili otkazivanje izbora vreme bi moglo brzo da istekne – ako već nije. Odustati od glasanja dva-tri dana pre izbora, delovalo bi kao priznanje poraza.

2. Da proglasi pobjedu uprkos dokazima o nadmoći opozicije i zavede vanredne represivne mere.

Nije isključeno. Vlast kojoj gori pod nogama, a svesna je da njena politička energija dotrajava, može biti sklona da spas traži i u vanrednim, represivnim merama. Ali, da li je, tj. po koju cenu je izvodljiva takva „samoodbrana“? Osobito ako se unapred zna da ne može biti kratkotrajna? Ali, opet, da li to tako izgleda i onome ko skonta da nema drugog izbora?

3. Da prepadnuti režim „skine sve rukavice“ i pribeg-

Nažalost, ni ta grozota nije isključena – ako prilika za mirni rasplet na izborima bude upropaštena – mada nije isključeno da su posredi pretnje čija je osnovna svrha predizborno zastrašivanje opozicije. Ali ko god te pretnje potcenjuje, trebalo bi da pročita makar ovaj izvod iz besede šefa Generalštaba VJ, generala Nebojše Pavkovića u povodu promocije njegove knjige NA MEDIJSKOM FRONTU:

– Mi vojnici shvatamo da je 24. septembar Dan D kada treba praktično ponovo da budemo u prvim borbenim redovima... Nećemo dozvoliti nikom

SM režim koji očigledno gubi sigurnost u svoju, godinama nespornu nadmoć proizvodi zlu slutnju time što i pred glasanje (žešće nego ikad ranije!), govori i postupa kao da građani neće birati između dve ili više ponuda za buduću organizaciju političkog poretka. Suštinsku poruku suflira se između redova: Srbija ima preča posla!

ne golom nasilju, recimo, u ime suzbijanja „pokušaja NATO plaćenika da Srbiju raskomadaju i predaju je neprijatelju“?

da nam na jeftin i perfidan, pokvaren način oduzme i slobodu i otadžbinu... Morali smo da kažemo narodu da mi moramo da odbranimo zemlju bez obzira

Sve je, zbilja, jasno: i koje s kim i u kom pravcu vlast svih usmerava, pa i vojsku čiji vrh nudi bezuslovnu poslušnost!

Nastavlja se

Ostalo je svega šest dana do glasanja 24. septembra, u nedelju koja prva dođe. Pred „sudnji dan“ koji se primiče na sve strane raste uzbuđenje podjareno žestinom uveliko psovačke, prvenstveno režimske retorike. A što se prognoze tiče, u ovom času ne zna se čega je više – slabašne nade ili paralizujuće strepnje.

Tek kad se glasački listići prebroje biće jasnije da li su u pravu proroci koji su predviđali da Srbija izlazi na dramatično raskršće svoje istorije. Zašto dramatično?

Najviše, čini se, zbog neizvesnosti u kojoj se ne isključuju ni najcrnije mogućnosti. Jer, ovakvih izbora jedva da je ikad bilo u normalnim prilikama i državama: nekoliko dana pre izlaska na birališta kao da nije savim izvesno ni da li će se uopšte glasati. Pesimisti kažu da i to, kao i sve ostalo, presudno zavisi od (zlo)volje vlasti.

Ekološki pokret Novog Sada

Zahtevamo smene u miliciji

Ekološki pokret Novog Sada zahteva smenu Marinka Kresoja i odgovornih lica novosadskog SUP-a, rekao je novinarima Nikola Aleksić, predsednik Ekološkog pokreta.

Novosadski ekolozi još u junu su podneli tužbu protiv Marinka Kresoja, načelnika novosadskog SUP, „zbog kršenja Ustava, zakona i nanošenja štete Ekološkom pokretu Novog Sada“, posle čega je Aleksić „četiri puta saslušavan i tri puta izvođen pred sudiju za prekršaje na osnovu izmišljenih prijava“.

Ekološki pokret pita general-majora Kresoju: „Šta je sa policajcem koji je na ulici, pred majkom, štitrao otporaša (Vladimira Ješića, op.aut.)? Da li je on još uvek policajac?“

K. B.

NS SERVIS Danas

BROJČANIK

Centar za obaveštavanje	Vodovod	621-000
i uzbuđivanje 56-121 i 56-841	Hleb	423-611
Klinički centar 612-022	Mlekara	442-044
Noćno dežurstvo za decu 51-310	GSP	401-488
Klinika za ginekologiju	Železnička stanica	443-200
i akušerstvo 420-811	Međumestna autobuska stanica	444-023
Dečija bolnica 615-200	Prigradska autobuska stanica	27-399
Institut u Sremskoj Kamenici	Lisje, dežurni centar (0-24 h)	624-102
615-711	Gradsko groblje	311-658
Direkcija za robne rezerve		
26-186, 25-599, 24-774 i 27-071		
Elektrovođovina		
621-222		
i 21-333		

SNP - Scena „Pera Dobri-
nović“

B. Nušić „Ožalošćena porodica“
„Arena“

Velika sala: „Mehanizam“ (17,
19, 21 i 23); mala sala: „Anđeo
čubar“ (18, 20 i 22)

„Jadran“

„Udovica iz Sen Pjera“ (18.30,
20.30 i 22.30)

Kulturni centar

„Tarzan“ (17.30), „Život nema
pravila“ (19 i 21), „Blejd“ (23)

Art klub (19.30)

Koncert pijanistkinje Dijane
Jovanović, na programu dela
Šuberta, Šopena, Sumana, Li-
sta i Rahmanjinova

Muzej Vojvodine (19)

Promocija monografskih izda-
nja Srba u Rumuniji, govore
Stevan Bugarski, Ljubomir Ste-
panov, prof. dr Ljubivoje Cero-
vić i mr Drago Njegovan

Novosadski otvoreni uni-
verzitet (19)

Vrelo - predavanje „Soja - ču-
desno meso“ Dragoslava Iva-
nova, degustacija paštete od
soje i prijava za besplatni ve-
getarijanski kurs kuvanja

Caffe club „Scena“

Svirka benda „Treći čin“ (22)

ISKLUČENJA STRUJE

U Novom Sadu: 8.00-9.00 vikend naselje Kamenjar; u
Sremskoj Kamenici: 8.30-16.30 Ribnjak, Dečije selo, ben-
zinska pumpa „Pavičević“, Paragovo, Popovica, vikend na-
selja Artiljevo, Čardak i Glavica.

SAHRANE

Na Gradskom groblju u Novom Sadu danas će biti sahra-
njeni: 11.15 Jovanka (Milisav) Prodanović (1926), 12.00
Vera (Marko) Hojak (1941), 12.45 Stjepan (Ante) Krpan
(1933), 13.30 Goran (Momir) Mišljenović (1970), 14.15
Anica (Mile) Praštalo (1928). Na Novom groblju u Futogu
u 14.00 Stevan (Ilija) Popović (1932).

Danas

Dopisništvo Novi Sad, Vojvođanskih brigada 17/IV
tel: 021/21-488; 52-073, tel/fax: 612-002
Prijem malih, posmrtnih i ostalih oglasa

Foto Miss

COLOR LABORATORIJA

21000 Novi Sad

K. Marka 25, tel: 021/24-630
Resavska 2, tel: 021/350-496
N. Fronta 2, tel: 021/350-778
Bul. Oslobođenja 30, tel: 021/333-405

radio za
Novi Sad

aktivni-radio

021

NS-92, 2MHz

Na jučerašnjoj sednici Skupštine grada

Nova vlast postavila nove direktore

Odbornici Skupštine grada ekspresno i bez obrazloženja razrešili su juče direktore gradskih preduzeća i na njihova mesta imenovali nove kadrove.

Za direktora „Vodovoda i kanalizacije“ imenovan je Goran Šijan (DSS), „Čistoće“ Dušan Lopičić (LSV), „Lisja“ Jelena Jevtić (DS), „Gradskog zelenila“ Vojin Plavšić (LSV), „Tržnice“ Gvozden Perko-
vić (LSV), Zavoda za izgradnju grada Milan Čeran (DS), „Put“ Mićko Ostojčić (LSV), „Stana“ Maksim Vojnović (ND), Spensa Dušan Bajić (LSV) i za direktora Gradskog informativnog centra

Nagradili svoje

„Očekivao sam da će se tako uraditi. Pretpostavio sam da će vladajuće stranke nagraditi svoje kadrove. Ako je neko radio mimo zakona, onda treba da se smeni, ali ako su čestito obavljali funkciju, trebalo je da ostanu direktori. Žao mi je što je smenjena Mirjana Šuljmanac-Šećerov, jer je dobro radila“, rekao je Rade Bajić, predsednik odborničke grupe SPS.

„Apolo“ Goran Karadžić.

Nisu menjani direktori Javnog gradskog saobraćajnog preduzeća Rajko Pejić, „Poslovnog prostora“ Bogdan Rosić, „Urbanizma“ Aleksandar Jevtić, „Toplane“ Petar Zagorčić i „Informatike“ Zoran Beronja. Na predlog odborničke grupe SPS formirana je radna grupa koje će ispitati poslovanje JKP „Čistoća“ od 1996. do 2000. godine, odnosno za vreme direktorovanja Jeltimira Nikolića.

Zbog izbora za predsednika SO Sremski Karlovci, Đorđe Gačić je razrešen dužnosti direktora Muzeja grada, a za v.d. direktora postavljena je Ljiljana Lazić. Novi v.d. direktor Zavoda za zaštitu spomenika kulture je Đorđe Srbulović, umesto Milana Čerana, novoimenovanog direktora ZIG-a, dok je v.d. direktor KIC „Kisač“ postala Ana Hrcanova.

Na sednici su imenovani novi predsednici i članovi upravnih i nadzornih odbora javnih i javnih komunalnih preduzeća u skladu sa dogovorom vladajućih stranaka, te izabrani predsednici, zamenici predsednika i članovi radnih tela Skupštine grada. S. M. J.

SLOBODAN MILETIĆ

Protest radnika „Lisja“

Za vreme sednice ispred zgrade Skupštine grada okupili su se zaposleni u JKP „Lisje“, koji su protestovali zbog smene direktorke Mirjane Šuljmanac-Šećerov, smatrajući da je uspešno vodila preduzeće proteklih petnaestak godina i da je njena smena ishitrena. Skupštinsko obezbeđenje zaustavilo je okupljene ispred zgrade, a po okončanju sednice predstavnike sindikata preduzeća primio je potpredsednik Izvršnog odbora grada Bojan Pajić i šef odborničke grupe DS Zoran Beronja. Pajić je rekao da je direktorka smenjena zbog tendencije za podmlađivanjem kadrova i usavršavanjem rada JP i JKP, te da će za Mirjanu Šuljmanac-Šećerov biti nađeno mesto u rukovodstvu „Lisja“. Predsednik sindikata Žarko Radaković naglasio je da će radnici saradivati sa novom direktorkom i da neće biti obustave rada u preduzeću.

Slobodan Živkucin predsednik Okružnog odbora SPO Svilar još član stranke

Predsedništvo SPO smenilo je sa mesta predsednika Okružnog odbora za Južnobački okrug Mihajlo Svilara i na njegovo mesto postavilo Slobodana Živkucina. O zahtevu za isključenjem iz stranke Svilara, koji je podneo predsednik Novosadskog odbora i bivši gradonačelnik Novog Sada dr Stevan Vrbaški, zbog toga što je „istupima narušio ugled stranke, a na javnim skupovima vređao lidera SPO Vulka Draškovića“, Predsedništvo nije raspravljalo.

Mihajlo Svilar bio je republički poslanik SPO i prvi opozicioni gradonačelnik Novog Sada, nakon izbora u novembru 1996. godine. U proleće 1997. godine smenjen je sa funkcije gradonačelnika, a na njegovo mesto je došao dr Vrbaški. Svilar je tada na-

pustio SPO, osnovao Novosadski blok, a nakon kraha na izborima u jesen 1997. godine pristupio je sa nekolicinom odbornika SPO odborničkom bloku DS u novosadskoj Skupštini. Ni ovo nije trajalo dugo pošto se Svilar ponovo vratio u SPO gde je postao predsednik Okružnog odbora.

„Nemam komentar oko moje smene i ne želim da dam bilo kakvu izjavu“, rekao je Mihajlo Svilar, ne želeći ni da odgovori da li će pristupiti Narodnoj stranci Pravda. Kako smo saznali, na jednom od ranijih sastanaka Predsedništva, Svilar je kritikovao dr Vrbaškog, smatrajući ga glavnim krivcem za izborni fiasco. Svilar je podsetio da je protiv dr Vrbaškog otvorena istraga. M. Uzelac

НОВОСАДСКИ САЈАМ

31. 10 - 4. 11.

Danas na Sajmu

● (10-13) seminar Menađerstvo i informatika u upravljanju preduzećima i kvalitetima - primena ISO 9000, Sala 2

● (11-12) seminar Upravljački softveri, Sala 3

● (12-13) seminar Elektronsko arhiviranje i upravljanje dokumentima, Sala 3

Otvoreni sajmovi „Elektronika“, „Promedika“ i izložbe „Siam“ i „Zavarivanje“

ALEKSANDRA MILETIĆ

Najnovija dostignuća

„Sajam pruža šansu za otvaranje prema svetu preko uvida u najnovija dostignuća i razvojne trendove u svetu. On može da pomogne u razvojnim opredeljenjima prema tim trendovima, kao i u osposobljavanju za prezentaciju ponude u skladu sa pravilima savremenog nastupa na tržištu“ rekao je juče, otvarajući sajam dr Predrag Filipov, pokrajinski sekretar za zdravstvo, rad i socijalnu politiku. Do 4. novembra u prostorima Novosadskog sajma mogu se pogledati najnovija dostignuća sakupljena u oblasti elektronike (9. Međunarodni sajam „Elektronika“), medicine i veterine (9. Međunarodni sajam „Promedika“), kao i dve bijenalne međunarodne specijalizovane izložbe - alatnih mašina i alata „Siam“ i „Zavarivanje“.

Sajamski popust pri kupovini slavina

Novosadska firma „Nautilus“ koja se proslavila slavinama koje ne cure, te štete do pedeset odsto vode, daje sajamski popust. Ventilni za slavine „Nautilus“ koštaju 100 dinara, koliko su i ručice tuša „Nautilus Nijagara“, a u okviru ponude izdvojamo hidromehanički masažer. Ovo svetski jedinstveno rešenje, po ceni od samo 600 dinara, relaksira dvojako: jakim mlazom vode i gumenim nastavcima koji smiruju napetost.

„Tetrakom“ smiruje napetost

U okviru medicinskih novina ponuden je, ne tako nov, ali stručnjaci tvrde efikasan proizvod - masažer „Tetrakom“. Po ceni od samo 100 dinara, simpatičan plastični masažer ublažice tegobe nastale kod dugog sedenja, upornim korišćenjem nestaće celulit, a i sportistima može pomoći u treninzima. „Tetrakom“ podseća na model atoma, sa četiri kraka. Dejstvo masaže, osim kremama i mlekom za telo, može se pojačati grejanjem u vodi temperature 40-60 stepeni Celzijusa.

pOgled iz televizora

Valjda nikome ne verujete

1. Naručioći reklame u kojoj Mića Orlović, nekadašnji ljubimac baka i tetki, izgovara rečenicu: „Valjda meni verujete“, izgleda da nemaju para da snime novu ili imaju kratko sećanje. Jer upravo je taj Mića Orlović onomad (a to nije bilo toliko davno da se ne bi sećali čak i oni s kratkim pamćenjem) bio voditelj predizborne Konvencije SPS u Sava centru gde je objašnjavao da „SPS nema alternativu“. Možda bi bolje bilo da reklamna poruka bude „da li mi verujete?“. O.K. Valjda mu neko veruje. Ali to sigurno ne prodaje proizvod koji reklamira.

2. Mlata, čuveni pratilac viteza Kojje na svom blentavom šeširiću ima cvetić.

Gotovo da mi je neverovatno da viteza koju, alijas Kornija Kornjaču i njegovog pratioca s drugim imenom Dam-Dam zbog toga donedavno nismo gledali na televizorima. A možda nas ubede da smo TV večito uključivali u pogrešnim terminima.

3. Nova RTS ne ume biti nova. Nije da bi oni „skinuli“ „Pravo na sliku i reč“, ali eto, mora se. Voleli bi i oni da emituju, da dokažu da su novi, ali kada to urade sete se koliko su zapravo stari.

4. Ukoliko odgovorite na sledeće pitanje, nećete dobiti nagradu: ako je on Pile, šta je žena pored njega?
Nataša Bogović

Završena deveta „Novosadska arena“

Trijumf NEBESKE UDICE

Jednoglasnom odlukom žirija 9. jugoslovenskog festivala igranog filma „Novosadska arena“, koji je radio u sastavu Lidija Stevanović (predsednik), Radosav Dragić, Goran Marković, Vojislav Simić i Vladimir Crnjanski, glavna festivalska nagrada „Zlatna novosadska arena“ pripala je filmu „Nebeska udica“ Ljubiše Samardžića. „Srebrna novosadska arena“ je

dodeljena filmu „Mehanizam“ Đorđa Milosavljevića, dok je „Bronzanu novosadsku arenu“ dobilo „Belo odelo“ Lazara Ristovskog.

Pored glavnih nagrada festivalski žiri dodelio je i nagradu za najbolju muziku Zoranu Eriću za film „Senke uspomena“, za najbolju fotografiju Radoslavu Vladiću za filmove „Senke uspomena“ i „Nebeska udica“, za najbolji ton Milanu Davidoviću za film „Mehanizam“ i za režiju Ljubiše Samardžiću za film „Nebeska udica“. Većinom glasova nagrada za najbolju žensku ulogu pripala je Đurdiji Cvetić za ulogu u filmu „Senke uspomena“, a za mušku ulogu Nebojši Glogovcu za ulogu u „Nebeskoj udici“. S obzirom da je ovo producentski festival nagradu „Ernest Bošnjak“ za producenta godine, koju tradicionalno dodeljuje organizator festivala „Zvezda film“, dobila je filmska kuća „Cinema Design“.

Nagrade žirija kritike

Nagradu žirija kritike, koji formira jugoslovenska sekcija FIPRESCI a koji je radio u sastavu Slobodan Arandelić (predsednik), Vladimir Kopicl i Milan Nikodijević, ove godine su ravnopravno podelili filmovi „Mehanizam“ i „Nebeska udica“.

U obrazloženju festivalskog žirija stoji da je „očigledno da jugoslovenska kinematografija prati sudbinu zemlje u kojoj nastaje i da su teške okolnosti uslovile mali broj ostvarenja različitog dometa“. Deveti jugoslovenski festival igranog filma „Novosadska arena“ zatvoren je sinoć premijerom filma „Mehanizam“ Đorđa Milosavljevića, dok je u čast nagradenih prikazan televizijski film „Izabranik“ u produkciji Televizije Crna Gora koja je bila gost ovogodišnjeg festivala. Radolav T. Stanišić („Izabranik“) je i dobitnik jedne od dve specijalne povelje festivala (zajedno sa NTV Banjaluka za „Mejdan Simeuna đaka“).

S. P. - S. A.

PREPORUKA IZDAVAČIMA

Otužna lakoća srpskog ćutanja

Prva drama Milenka Pajića - „Život je noć“

Drama čačanskog književnika Milenka Pajića, „Život je noć“, predstavlja svojevrsnu tragediju koja svremena na vreme postaje komedija, iznenada sklizne u farsu, a sve to nije ni jedno, ni drugo, ni treće, nego čini nešto kao život. Glavne ličnosti ove drame, Mihajlo Milovanović i Živojin Pavlović su ljudi o čijoj se tragičnoj sudbini decenijama ćutalo, pa ipak čini se da ovo nije dokumentarna drama.

„Život je noć“ nije dokumentarna drama, iako su neke ličnosti pozajmljene iz istorije. Osim arhivske građe u procesu kreiranja likova u ovom pozorišnom komadu koršćena su književna dela, po mom ukusu i izboru. Svaka sličnost sa ličnostima iz prošlosti (koja još uvek traje), kao i iz sveta fantazije i umetnosti - namerna je.

Kako je moguće u sat vremena izreći sve ono o čemu se ćutalo tako dugo?

Moja drama je u svojoj suštini tragedija, zato što napokon govori o jednom užasnom događaju. Osim straha i drhtanja, komad sadrži i onoliko smeħa i humora, koliko i svakodnevice, koliko i presna stvarnost. U svom delu govorim o stradanju nevinih ljudi. „Život je noć“ govori o događaju o kome se ćutalo više od pola veka. O gorčini i pogubnosti tog ćutanja. Zato je u komadu tako mnogo reči koje eksplodiraju i fijuču kao meci, zato se u njemu tako mnogo govori, galami peva, viče. Mračna, čelična ustava bolesne utihlosti provaljena je, pa je iz kužne tišine potekla obilna zamučena bujica glasova koje je te-

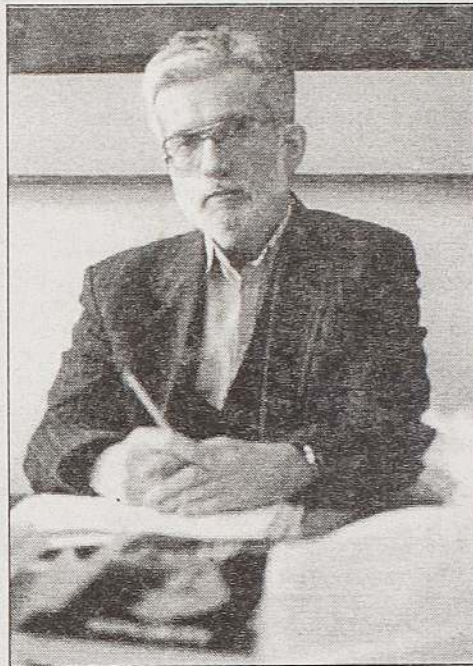
ško razumeti, a kada se razumeju - teško ih je slušati. Ono što je zaobilazeno, previdano, prećutivano tako uporno dosledno, a desilo se jedne jesenje hladne, užasne noći u gradu Užicu, kao što se desilo, pre ili kasnije i na drugim mestima u Srbiji, jedva je stalo, teškom mukom sabijeno u jedan dram-

na izvanredan umetnički način i sa velikom ljubavlju dočarao dušu sopstvenog naroda i u kome je nehotice opisao i sopstvenu smrt. Živojin Pavlović, je na drugoj strani svojom knjigom o Staljinovim zločinima, Bilans sovjetskog termidora, potpisao svoju smrtnu presudu, koju će nad njim izvršiti najžešći zagovornici staljinizma među jugoslovenskim komunistima i srpskim gerilcima, a dojučerašnjim Pavlovićevim partijskim drugovima. Mihajlo Milovanović se celog svog života trudio da ude u bit napaćenog srpskog naroda i kada je najzad uspeo u tome, završivši svoj roman, stradao je potpuno nevin. Pavlović i Milovanović nisu usamljeni. Ima još mnogo, veoma mnogo takvih ljudi, čestitih, časnih, vrlili rodoljuba, koji su potpuno nevini stradali i o kojima se dan danas ćuti.

Posebnu težinu ima poslednja scena „streljanja, knjiga i slika“. Čini se da puca tanka nit između tragedije, komedije i farse.

Tokom moje drame, „Život je noć“, napetost se linearno povećava i najintenzivnija je u poslednjoj sceni, ili pojava „streljanja, knjiga i slika“. Kako se čas egzekucije približava, raspoloženje u tamnici je sve bolje i bolje, sve luđe i luđe. Na ovom prividnom paradoksu postavljena je kompletna dramaturgija komada.

Aleksandar Arsenijević

ski tekst, u jedan pozorišni komad koji se odigra za ciglo sat i po (ili dva).

Čini se ipak da se malo zna o likovima vaše drame.

Mihajlo Milovanović se svojevremeno u svom romanu „Lendina vodenica“, iskazao kao veoma vredan pisac, koji je anticipirao tragične događaje, koji su se zbili tokom pada Uzičke republike. Milovanović je uhapšen sa rukopisom romana u rukama, delom u koje

Deveti hit br. 1 Spajsica

Britanski sastav „Spice Girls“ je postala prva ženska grupa koja je u svojoj zemlji zabeležila deveti singl koji je direktno dospelo na prvo mesto top lista. U pitanju je njihov dostruki „A“ singl „Holler/Let Love Lead The Way“, prvi koji su „Spice Girls“ izdale posle dve godine, i koji najavljuje njihov novi album „Forever“. To će biti njihovo pravo ostvarenje posle odlaska Geri Halivel, poznatije kao „Džindžer Spajs“. U Velikoj Britaniji samo su Madona, Klif Ričard, Elvis Prišli i Bitlsi imali više singlova na prvom mestu britanske liste.

„Mi smo apsolutno uzbuđene zbog prvog mesta na listi zato što smo bile odsutne tako dugo sa scene. Velika zahvalnost fanovima koji su ostali uz nas - sve to je apsolutno briljantno“, izjavila je Mel Si za britanski tabloid Sun povodom ovog uspeha. Grupa „Spice Girls“ je prvi put dospela na liste 1996. godine. Do sada su ove devojke prodale preko 35 miliona albuma širom sveta. Njihov treći po redu album „Forever“ će se pojaviti u prodavnicama 6. novembra.

V. T.

ŠOK TERAPIJA

BETSY AND THE EMPEROR

U novom filmu (u pripremi) uloga Napoleona Bonaparte pripašće Al Pačinu

ZA JUGO PIRATE

ARTIČOKE

BUS klub (bgd) - Večeras „Domaćica“.

ANDERGRAUND klub (Bgd) - Večeras: The return of anderground energy - techno trance party (slobodan ulaz).

SATIRA FEST 2000. - Večeras u 19 sati u Sali na prvom spratu Doma omladine Beograda: Đuro Sušnjić „Šta je to uspešan aforizam“ + predstavljanje IP „Ošišani jež“ iz Beograda.

TRIBINA - „Veliki pokreti“ dr Ranka radovića u 18 sati - Mala sala Kolarčeve zadužbine.

MEKSIČKE KNJIŽEVNE TEME - knjiga u izdanju UKS, biće predstavljena danas u 11 sati u prostorijama Udruženja književnika Srbije u Beogradu.

MEĐUNARODNI FESTIVAL studentskog filma (Bgd) - Projekcije od 23 do 01 sati u Dvorani Kulturnog centra Beograda.

KVADRAT - Dokumentarni filmovi filmske škole Centar za vizuelne komunikacije Kvadrat, danas u Sava centru - bioskopu Sava, povodom proslave 10-ogodišnjice postojanja.

UNIKATNI ODEVNI PREDMETI - Tanje Borojević biće dostupni zainteresovanoj publici, od večeras u Galeriji Beogradske izlog.

SAVA ŠUMANOVIĆ - Povodom 2000 godina hrišćanstva, Bogoslovski fakultet SPC priređuje - od danas do 9. novembra - izložbu slika umetnika i mučenika Save Šumanovića. Izložbu večeras u 19 sati otvara beogradski gradonačelnik Milan St. protić.

IN MEMORIAM

Manolo Munjoz

Manolo Munjoz, popularni meksički pevač koji je smatran za jednog od predaka modernog roka koji se peva na španskom jeziku, umro je u nedelju 29. oktobra, u 59. godini života, od srčanog udara, saopštili su članovi njegove porodice. Munjoz je naišao u talasu meksičkih pevača, među kojima su bili Enrike Guzman, Anđelika Marija, Hulisa i Sezar Kosta - svi oni su tokom 60-tih godina doneli američki rokenrol, kroz obradu čuvenih hitova na španskom jeziku, u Meksiko.

Manolo, koji se bavio i filmom, snimio je 80 albuma tokom svoje 42-godišnje karijere i uradio tri igrana filma „La Edad de la Violencia“ (Vreme nasilja), „Todos Somos Cobardes“ (Svi smo mi kukavice), i „Juventud Desnuda“ (Razgolićena mladost). Pre 15 godine dobio je „Virginia Fabregas“ nagradu kojom mu je odati priznanje za doprinos umetnosti.

V. T.

„Doors“ zajedno u TV specijalu

U jednom od retkih okupljanja trojica živih članova grupe „Doors“ sa nekolicinom gostiju u utorak, 26. septembra, izveli su svoje pesme za jedan televizijski specijal. Snimanje u jed-

nom holivudskom studiju bila je prva javna zajednička svirka klavijaturiste Reja Manzareka, gitariste Robija Krigera i bubnjara Džona Denzmora od 1993. godine kada su uvedeni u „Rokenrol hol slavnih“. Sve ono što se dešavalo na ovom snimanju biće

emitovana krajem novembra na muzičkom kablovskom TV kanalu „VH1“, u okviru serije „Storytellers“, a sve će se poklopiti sa objavljivanjem specijalnog albuma u počast grupi „Doors“, pod nazivom „Stoned Immaculate“.

Sama grupa, jedan od najuti-

Kompilacija posvećena grupi „Doors“ Peva i Džim Morison

Moderni rokeri „Stone Temple Pilots“, „Creed“ i „Smash Mouth“, pridružice se svojim starijim kolegama grupi „Aerosmith“ i muzičkim legendama - Džonu Li Hukeru i Bou Dildiju za projekat „Stoned Immaculate: The Music Of The Doors“, koji treba da se pojavi 14. novembra u izdanju kuće „Elektra Records“. U projektu učestvuju grupa „Cult“ i književna legenda Vilijam Baroz. I sami „Doors“ daju doprinos za ovaj projekat. Živi članovi ove grupe - Džon Denzmor, Robi Kriger i Rej Manzarek saradivali su na novim verzijama njihovih pesama sa nekolicinom grupa. Čak će se i Džim Morison, iako je mrtav, pojaviti u tri pesme, uključujući i duet sa Hukerom. Na disku „Stoned Immaculate: The Music Of The Doors“, naći će se 18 pesama.

Deni Šugermen izjavio je, posle snimanja, da preostali članovi planiraju nekoliko živih nastupa kako u Evropi tako i u SAD,

kao deo projekta kojeg organizuju egnleski muzičari Džez Koleman i Najdžer Kenedi.

V. T.

Džim Morison će počivati u miru

Francuski zvaničnici su krajem septembra, otklonili strahove da će pokojni pevač grupe „Doors“ Džim Morison biti izbačen iz svog grobnog mesta sledeće godine. Sa čuvenog groblja „Per Lašez“ je potvrđeno da Džim Morison, koji je umro u 27. godini života od srčanih smetnji, neće biti iskopan sledećeg jula kada ističe normalan 30-godišnji najam grobnog mesta. Gomile turista koje posećuju grob čuvenog pevača navele su rodake ljudi koji su sahranjeni pored njega da upute peticiju groblju da ukloni Morisonove ostatke sledeće godine, misleći da najam ističe nakon 30-godišnjice njegove smrti, 6. jula 2001. godine. Međutim, zvaničnici groblja su potvrdili da Morisonovo grobno mesto ima doživotan najam i dodali: „On je tu i ostaće tu“.

Drugi međunarodni festival studentskog filma

U potrazi za tajnim formatom...

Po priznanju organizatora, ovogodišnji Festival studentskog filma bio je svojevrstni „test realnosti“, budući da nije bilo jasno da li je odlična poseta u „ratnoj“ '99. godini bila stvar okolnosti ili uspeh samog Festivala. Ove godine više od stotinu ostvarenja iz 15 zemalja - među kojima su Izrael, Švedska, SAD, Izrael, Liban, Francuska... - na čijim se čak i popodnevnim projekcijama stoji, potvrđuju odličnu organizaciju studentske „inicijative“.

U razgovoru sa novinarima u utorak u Muzeju kinoteke urednica programa Festivala, Svetlana Jovičić i organizator programa Studentski filmovi Baltika Aleksandra Šarčević, predstavile su neke od gostiju Festivala - Mikalu Krogh iz Danske i Dimi-

tra Popova iz Makedonije. Pored Baltičkog medija centra, program „Festival gost festivala: Studentski filmovi Baltika“ podržala je i Nacionalna filmska škola Danske. Svoju školu Mikala je predstavila kao odlično okruženje za mladog stvaraoca, gde su stvoreni uslovi da autor od samog početka studija traga za sopstvenim izrazom. Mpsolvent kamere na Akademiji u Skoplju, Dimitar Popov rekao je da se u Beogradu odlično oseća i dao nekoliko ideja za bolju povezanost filmskih stvaralaca balkanskih zemalja.

Festival se zvanično zatvara u sredu u 8 uveče, ali organizatori najavljuju prateće programe i radionice u međuvremenu, do sledećeg Festivala.

M. Jovanović

Grad teatar Budva u Beogradu

Njihovim putem

Tri ovogodišnje premijerne produkcije i promocije dve knjige koje su štampane u saradnji sa cetinjskim Oktiohim, program je koji je Budva Grad Teatar primio za svoje predstavljanje u Beogradu od 1. do 7. novembra. „Pipi Dugu Čarapu“ je po knjizi Astrid Lindgren dramatisovao i letos na scenu postavio Nikola Vukčević. Koprodukcija budvanskog Festivala i Dječjeg pozorišta iz Podgorice se na Velikoj sceni Ateljea 212 igra 1. oktobra u 20 sati. Deca je dozvoljeno da u pozorište povedu i nekog starijeg.

Najobimnija produkcija Festivala - predstava „Jegorov put“ nastala na osnovu istoimene drame Vide Ognjenović na scenu Ateljea 212 će 4. i 5. novembra izvesti reprezentativnu glumačku podelu koju predvode: Irfan Mensur, Svetlana Bojković, Petar Kralj i Svetozar Cvetković. Priču molivisanu istinitim događajem iz crnogorske prošlosti režirala je autorka drame.

Poseban, skoro „istorijski“ događaj, biće prvo igranje drame Januša Glovackog „Antigona u Njujorku“ 6. i 7. novembra takođe u Ateljeu 212. To će biti, nekoliko puta odlagan, povratak reditelja Bore Draškovića na scenu beogradskih pozorišta posle „samoizgnanstva“ dužeg od 30 godina. U najbolje ocenjenoj letošnjoj budvanskoj premijeri igraju: Voja Brajović, Milica Mihajlović, Branimir Brstina, Branimir Popović, Ivica Klemenc i drugi.

Knjige koje će narednih dana biti prvi put javno predstavljene su: „Jegorov put“, 2. novembra u Ateljeu 212 i „Korak ispred“, režije Dejana Mijača na scenama JDP, nacionalna drama, autorke mr Ksenije Radulović, 7. novembra u klubu Teatra „Bojan Stupica“. Beograd će tako ovih dana postati stanica na putu kojim će predstave iz Budve krenuti po Evropi, „Antigona“ najpre - do Ljubljane, Skoplja i Londona. S. P.

Na poziv Karić fondacije nakon pobeđe u Varšavi

Li Jundi u Beogradu

Na najstarijem Šopenovom svetskom takmičenju u Varšavi, pobeđio je kineski pijanista Li Jundi, koji ima svega 18 godina. On će, na poziv Danijele Karić koja mu je uručila nagradu, posetiti naredne godine Jugoslaviju, najverovatnije u martu i održaće koncerte u Beogradu, Novom Sadu i Podgorici. Li Jundi rođen je 7. oktobra 1982. godine u Čongkingu. Pobeđnik je, pored ostalog, takmičenja „Igor Stravinski“ u američkom gradu Sampanji (1995) i „Franc List“ u holandskom Utrehtu (1999). Nastupao je u Austriji, Nemačkoj, Češkoj i Mađarskoj.

D. J.

Bibliografsko izdanje poeme u prozi Miodraga Pavlovića Hristom netremice

Na sajamskom štandu SPC predstavljeno je bibliografsko izdanje pesme u prozi „S Hristom netremice“ akademika Miodraga Pavlovića. Zamišljena kao „skroman doprinos jubileju 2000. godina hrišćanstva“ koju je ator doživeo kao „proslavu rođendana večnosti“ 12 Pavlovićevih pevanja o Hristu objavljena su po prvi put u celosti, u knjizi neobičnog formata i još neuobičajenijeg tiraža od 99 primeraka. Tekst je ispisan rukom brzopisnom ćirilicom iz 14 veka i ukrašen sa 18 ikona Gospoda Isusa Hrista rađenih prema uzorima nastalim od 6. do 17. veka širom Vaseljene na kojima je u ovoj knjizi svoje likovno umeće iskazao slikar Bole Miloradović. Knjigu je objavila izdavačka kuća „Aldemo“. Prevedena je na ruski, engleski i grčki jezik.

J. T.

Snaga utopije ili anarhizam u 20. veku

„Snaga utopije“ ili „Anarhističke ideje i akcije u drugoj polovini 20. veka“ naslov je knjige mladog zagrebačkog autora Dražena Šimoše koja je predstavljena krajem vikenda u Beogradu. Šimeša je sociolog iz Zagreba a ova knjiga predstavlja njegov prošireni diplomski rad. U Zagrebu se pojavila početkom godine u izdanju Zagrebačkog anarhističkog pokreta (nastao početkom devedesetih u okviru antiratne kampanje u Hrvatskoj i u početku se najvi-

še bavio mirovnim pitanjima dok je u poslednje vreme akcentat na izdavaštvu i promociji novih socioloških knjiga).

„Snaga utopije“ objašnjava šta je to anarhizam, za šta se zalaže, bavi se njegovom istorijom i predstavljanjem anarhističkih ideja koje su i dalje aktuelne u savremenom društvu a najznačajniji deo knjige bavi se teorijskim doprinosima anarhizmu i autorima koji su značajni za ovaj pokret kao što je, na primer, Noam Čomski. Knjiga se zatvara pregle-

dom grupa i akcija koje su se odvijale u svetu poslednjih godina.

„Nakon praznine u izdavačkom prostoru devedesetih kada je tema anarhizma bila svedena na nekoliko pamfleta i fanzina ova knjiga predstavlja ugodnu promenu i priliku za dobar ulazak u novo tisućleće. Ona se ne čita već se primenjuje i to je razliku od teorijskih radova na temu anarhizma koji su se intenzivnije pojavljivali u osamdesetim i devedesetim. Takođe, ovo je jedan od prvih pokušaja kod

nas i u svetu da se pokrije anarhizam u dvadesetom veku - kako teorijski deo tako i onaj akciji koji uveliko obeležava moderni anarhizam. Od anarhosindikalizma posle španske revolucije do lotarmartizma, od prvih slobodnih festivala sedamdesetih do privrednih autonomnih zona... Od Čomskog do Beja, od Bohina do Bleka...“, zapisano je u recenziji ovog izdanja koje se sada može pronaći i u beogradskom knjižarama.

J. Jovanović

BERLIN, 30. OKTOBAR - Berlinac po rođenju, fotograf Helmut Njutn, otvorio je izložbu u svom rodnom gradu. „One dolaze gole“ kaže Njutn

MALI OGLASI

usluge

Electrolux
malo korišćeni
kućni aparati
povoljne cene
Tel: 4892916
063/255069
USTANIČKA 264

VIAGRA
POUZEĆEM, DOSTAVA, UPUTSTVO
063/70-55-95

Rankom 512 952
KAZANI

KAZANI
BOJLERI
176-3030

Spoljne roletne ugrađujem i
vršim sve vrste popravki.
Tel: 011/4893-012

KAZANI PROHROM
garancija 10-15 god.
431-964 i 064-116-24-57

ROLETNE: plastične, aluminijske,
venecijanski, platnene, tuš kabine, harmonika
vrata. Proizvodnja, montaža, popravke.
Tel: 011/477-397 i 3342-977

VIAGRA
pouzećem dostava i uputstvo
064/11-81-755

KNAUF - RIGIPS spuštenu plafoni,
pregradni zidovi, adaptacija potkrovlja,
lukovi; od 17 - 20 časova.
Tel: 011/691-594 i 064/14-75-280

VRHUNSKA, uvozna, dugotrajna metoda
DIHTOVANJA prozora, vrata
mesinganim lajsnama. Garancija 10
godina. Tel: 011/323-6884

DOKTORKA, specijalista za bolesti pluća.
Tel: 011/340-65-23 i 401-695

DUBINSKO trešenje i pranje tepiha,
ritsona, troseda, fotelja, duška KIRBI
aparatom. Tel: 011/676-794 i 063/791-685

SUDSKI turnač za engleski. Sve vrste
prevoda i overa dokumenata.
Tel: 011/766-542 i 064/139-70-30

„FRIGO SALE“ radim sve vrste izolacija i
popravki na frižiderima i zamrzivačima,
pismena garancija 1 god.
Tel: 011/559-516 i 064/11-30-619

ČAROBNO blato za vašu leđa, kičmu,
zglobove, celulit. „KRUNA“.
Tel: 011/438-709

podučavanje

Najbolja kozmetička škola
STUDIO „KRUNA“
TEČAJEVI:
kozmetika lica
depilacija
pedikur
manikir
šminka
epilacija
Tel: 011/438-709
NAŠE DIPLOME ZLATA VREDE!

ČASOVI španskog i engleskog jezika,
gramatika, konverzacija, prevodi.
Tel: 011/431-754

Škola Računara
Windows Visual Basic
WORD Java
Excel i ostali specijalizovani kursevi...
Tel. 3231-560, 3340-091 i 3222-446 posle 18h

KUPON ZA MALE OGLASE
ime prezime
adresa
Tekst do 10 reči, 30 din.
.....
.....
.....
telefon:
Preko 10 reči, svaka reč 3 dinara
Molimo poštovane čitaocze da kupon sa uplatom na žiro-račun:
40816-603-5-3045538 pošaljite na adresu dnevnika "Danas" ili donesite
lično u redakciju, Alekse Nenadovića 19-23, Beograd od 09-16.30h.

HEMIJA osnovcima, srednjoolcolcima,
studentima. Profesor hemije. Dolazim.
Tel: 011/602-987

stanovi – prodaja

ČUK PADINA 1.0 - 1.5; 43 + 4, CG, lift,
novija zgrada, VPR/6, 52.000.
Tel: 011/450-895; 063/270-113
i 063/282-542

ŠAFARIKOVA (Politika); 2.0 (54 kvm)
1/3, EG, sreden, 85.000. Tel: 011/450-895;
063/270-113 i 063/282-542

SINDELICEVA (Kalenic) 2.0 (51 + 5) 2/6,
CG, 85.000. Tel: 011/450-895;
063/270-113 i 063/282-542

BANJICA 4.0; 108 + 16; 2/3, odličan,
hitno, 115.000. Tel: 011/450-895;
063/270-113 i 063/282-542

5.0; 136 kvm, uknjižen (deo kuće) 1/2 +
garsonjera + garaža, 195.000.
Tel: 011/450-895; 063/270-113
i 063/282-542

BANOVO BRDO - Petra Mečave - 100 + 50
kvm u kući. Horizontalna podela. Cena
170.000 DEM. Tel: 011/434-071
i 064/14-555-23

GARSONJERA nova 23,60 kvm, IV,
terasa, Braće Jerković, 34.000.
Tel: 011/624-651 i 063/379-635

NOV stan 42,5 kvm, IV, terasa, 51.000; ul.
Braće Jerković. Tel: 011/624-651
i 063/379-635

stanovi – kupovina

HITNO kupujem stan od 48 - 54 kvm,
isključivo I - II sprat. Blokovi 19, 70, 70A,
useljiv do 15. decembra. Tel: 011/450-895;
063/270-113 i 063/282-542

kuće – zemljišta

HITNO prodajem plac 3,5 ara. Učiteljsko
naselje, 40.000 (dozvoljena gradnja).
Tel: 011/450-895;
063/270-113 i 063/282-542

PRODAJEM 22 ara placa na Vlasinskom
jezeru sa dozvolom za gradnju, strujom i
vodom. Cena 500 DEM po aru.
Tel: 011/609-681

mašine i alati

NOVA atestirana mašina za proizvodnju
čakalica! Garancija, ambalaža, transport i
servis!
Tel: 032/725-945 i 064/13-19-882

KALUPI za proizvodnju školske krede.
Kompletna tehnologija 950 DEM.
Tel: 015/333-372

automobili

**PRODAJE SE MINI MORIS
SA FOTOGRAFIJE
063/338-979**

GEA najjeftinije
avio
karte
www.geatours.com
transferi do
BUDIMPESTE
AMERIČKA
AMBASADA
zakazivanje
razgovora
BEOGRAD Kneza Miloša 65 tel: 011/686-635, 643-840, 686-622, 685-043, 063/81-98-060
PODGORICA Trg Božane Vučinić bb tel: 081/633-583, 621-058, 621-061, 069/074-133
PROKUPlje 9. oktobra 1. tel: 027/324-146 BAR tel: 085/315-487

ĐULA "ERKEL" hotel
popust za penzionere
privatne sobe i app
od 56 dem + 770 din
plaćanje u 5 mesečnih rata
GARANTOVANI POLASCI !!!
banje i planine
privatan smeštaj
KOPAONIK i ZLATIBOR
SEGEDIN
kombijem sa kućne adrese
011/19 93 14
316 24 99

**VRNJACKA
BANJA** **Hotel Slavija**
komforno
udobno
jeftino
Tel: 036/663-360 663-361 662-372

**ZA BOLJI
SEKSNALNI ŽIVOT!**
VEP KAPSULE ZA
aparatus MUŠKARCA
jača erekcija
duži odnos
trajno povećanje
penisa
VIAGRA i druge savremene
metode jačanja potencije
BESPLATNI
STRUČNI SAVETI I KONSULTACIJE
011/183 980, 064/113 26 39
Dr GORDAN POPOVIĆ
LEKARSKA
ORDINACIJA ZDRAVLJE
zdravlje@verat.net

"L" i "H" brave
ALARM
KAMERE
3 rate
Kobra
3690-323
3690-313
648-368

PRODAJEM: zastavu 79. god. -
registrovan, cena po dogovoru i fiću 850,
81. god. - u voznom stanju.
Tel: 011/510-245

FIAT RITMO 105 TC, 1600 ccm, '81.
Povoljno. Tel: 063/806-9458

kolekcionarstvo

ARS kupuje - razmenjuje slike vrhunskih
autora. Diskrecija, dolazimo.
Tel: 011/146-336 i 142-297

turizam

BUDIMPEŠTA centar privatan smeštaj.
Povoljno! Tel: 011/454-035; 323-61-33
i 063/383-103

razno

PLIN - dostava na kućnu adresu.
Tel: 011/3941-492 i 063/273-710

MIX - Medija, knjiga Bore Ćosića.
Kupujem. Tel: 021/434-204

posao

DRUŠTVU ZA ZAŠTITU PTICA
JUGOSLAVIJE potrebna ozbiljna,
vredna i komunikativna mlada osoba
ženskog pola za POSLOVE SEKRETARICE.
Uslovi: znanje engleskog jezika
i rada na kompjuteru.
Telefon 063/82-94-944

PEKARI u Bulevaru Revolucije potrebna
radnica. Tel: 011/415-686

RADITE za Ujedinjene Nacije, UNHCR,
UNICEF, UNESCO. Prijemne aplikacije.
Tel: 011/557-831

ANADON-TRADE
EXPORT IMPORT
potreban je
ZAMENIK
FINANSIJSKOG
DIREKTORA
Uslovi:
- ekonomski fakultet
- radno iskustvo
3441-085, 3441-662

Radnim danom 8-16 h ☎ 648-485
ribbon-cms 3690-718
www.ribbon-cms.co.yu ZVEČANSKA 1
INK KASETE, TRAKE,
EPSON HP HP TONERI, PAPIR...
Reciklaža toner kasete za laserske štampače
ZAMENA TRAKA ZA SVE VRSTE ŠTAMPAČA

Sinex Tel/fax: 011/683-007,645-467, 683-882
BEOGRAD 3618-534 3618-662, 3618-663
Kunstdruk, 80-300 gr/m2, tabaci i rolne, sjajan i mat - 78,40 din/kg
LWC papir - 50, 55, 60, 70 gr/m2 - 75,20 din/kg
Papir u boji, 56-60 gr/m2 - tabaci - 64,00 din/kg
NCR beli i u boji - tabaci, CFB, nemački - 121,60 din/kg
NCR Aero Copy II list - 3,80 din/tab
Ubrusni papir, uvozni, u boji, u rolnama - 70,40 din/kg
Hromokarton UMKA 274-450 gr/m2 - 39,80 din/kg
Hromokarton, uvozni, 280-400 gr/m2 - 39,80 din/kg
Bindakot, B1 - 250 gr/m2 - 84,80 din/kg
Karton u boji, B1 - 250 gr/m2 - 81,60 din/kg
Ofset papir - uvoz iz Nemačke, 70 - 110 gr/m2 - 76,80 din/kg
Ofset Videm Print, 50 gr/m2 - 72,00 din/kg
Fotokopir papir NOPA TOP - A4/500, 80 gr/m2 - 224,00 din/ris
Fotokopirni papir DEUS COPY - A4/500, 80 gr/m2 - 192,00 din/ris
Etiketni papir 60 i 90 gr/m2 - 79,00 din/kg
Etiketni papir, B1- 70 i 80 gr/m2 - 96,00 din/kg
Lepenka - 42,20 din/kg
Toaletni papir - 8,00 din/rolna
Usluga sećenja papira iz rolne u tabake i iz većih formata u manje

MARBOR HOMESHOP
IZUZETAN NEMAČKI PREPARAT ZA SUVO PRANJE,
POLIRANJE I ZAŠTITU SVIH LAKIRANIH I HROMIRANIH
POVRŠINA VASEG AUTOMOBILA
PROX
+
MAGIČNA KRPA
i
SUNĐER
BESPLATNO
990din
+ troškovi
dostave
MARBOR HOME SHOP
011/32-32-055, 32-28-572

OTVORENO PISMO: PRAVNI SAVETNIK SOKOJ-A, ADVOKAT OMILJ GLIŠIĆ

Kada nećete da platite dug onda izbrišete poverioca

Kako je Savezni zavod za intelektualnu svojinu pobedio svoje autore

Novi Zakon o autorskom i srodnim pravima koji od nedavno na savremen način reguliše autorsko i srodna prava uveo je i regulisao tzv. kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava na taj način što organizacijama koje ispunjavaju određene uslove daje dozvolu za ostvarivanje određenih prava autora. Savez organizacija kompozitora Jugoslavije (SOKOJ) je takva organizacija koja već više od 50 godina štiti i ostvaruje autorska muzička prava domaćih i inostranih kompozitora muzičkih dela. Radi boljeg razumevanja cele stvari, valja znati da SOKOJ štiti oko 6.200 domaćih i sve inostrane autore muzičkih dela, dakle i aranžere i tekstopisce, osim izvođača.

Prema novom Zakonu davanje dozvole za rad takvih organizacija, nadzor nad radom, prepusteno je Saveznom zavodu za intelektualnu svojinu pri Saveznom ministarstvu za razvoj, nauku i životnu sredinu. To je dakle, organ upravne vlasti koji će od aprila 1998. godine paziti, bditi, unapređivati autorsko, ali i industrijsko pravo, jednom reći celu baštinu intelektualne svojine, dakle, one najtanjanije i najvažnije svojine, koja je proizvod ljudskog uma i duha. Da vidimo sada kako

je to učinio taj Savezni zavod putem svog direktora.

Prvo, Savezni zavod je dao dozvolu za rad SOKOJ-u jula 1998. godine, kao postojećoj organizaciji koja već više decenija ostvaruje prava muzičkih autora na osnovu njihovih punomoćja, kao i na osnovu recipročnih ugovora sa inostranim autorskim društvima celog sveta, čime je praktično pokriven čitav svetski repertoar muzičkih dela.

U tom ostvarivanju autorskih naknada najveći korisnik, konzument je svakako RTS, sa više televizijskih i radijskih programa, koji je na osnovu ugovora koji je zaključio sa SOKOJ-em bio dužan da plaća ugovorenu naknadu. Smatrajući tu obavezu sasvim „sportski“, posle nečasnih ponuda, koje nisu prihvaćene, da se plaćanje vrši preko trećih lica u nekom „smanjenom obliku“ - RTS je prestao sa plaćanjem svojih obaveza, koje se vremenom nagomilavaju. Kod takvog stanja stvari RTS u licu generalnog sekretara Dušana Jakovljevića, verovatno uz blagoslov generalnog direktora, dolazi na „genijalnu“ ideju - da stvori „svoj“ SOKOJ. Ništa lakše, ako imaš poluge vlasti i ako si žedan.

Pre svega radi se o znatnim

sredstvima i domaćeg i inostranog novca, kolač je lep, njima upravljaju organi koji nisu politički, već samo profesionalno orijentisani, živa zgoda da se kontroliše tok, kretanja novca, njegovo ubiranje, raspodela i podela plena.

Prvo se osnuje jedan drugi SOKOJ, u vidu i pod nazivom „Asocijacija autora i interpretatora“, koji će ostvarivati autorska i izvođačka prava. Na čelo tog upravnog odbora stavi se generalni sekretar RTS-a Dušan Jakovljević, a za direktora izvesni Živorad Ajdačić, inače poznat estradnoj javnosti, zatim se podnese zahtev Saveznom zavodu za intelektualnu svojinu, koji toj organizaciji - iako paralelnoj za autorsko pravo - izda dozvolu septembra iste godine. U tu dozvolu unese i jedan odložni raskidni uslov - da Asocijacija (AAI) zaključi ugovore sa inostranim autorskim društvima i na taj način obezbedi reciprocitet koji je zakonom propisan. Za tako nešto propiše rok od godinu dana, unapred znajući da tako nešto nije moguće.

Sada imamo kompletan haos u autorskim muzičkim pravima. Rok je bezuspešno protekao, AAI nije mogla da zaključi ugovore sa

inostranim autorskim društvima, jer su ugovori već zaključeni sa SOKOJ-em, a stranci ne poznaju zaključivanje „duplih“ ugovora. Korisnici: koncertne dvorane, hoteli, kafane, radio i TV stanice, dakle, svi oni koji javno izvode, ili emituju muzička dela su sada u dilemi šta da rade sa dve paralelne organizacije. Kompozitori, takođe u dilemi - da li je sada ta nova organizacija bolja, ili nije - AAI bi da podeli nešto para, ali još nije stigla da razradi „radnju“, a RTS daje samo na kašćicu.

Posle je dug RTS-a prema SOKOJ-u porastao na preko milion DEM, jer je pravna služba izgubila svih 19 sporova protiv SOKOJ-a, samo je još nedostajalo skidanje sa računa, onda predsednik Privrednog suda u Beogradu, već poznata Milena Arežina uzimajući u „zaštitu“ RTS jednostavno uzme 5 predmeta i stavi sebi u fioku. Baš tako. U fioku i to svoju. Narodna banka nema nalog da skine sa računa, SOKOJ umesto da podeli autorsku naknadu posle 4 godine sudjenja, koja je RTS odugovlačila, ne može ništa. Predsedniku suda Arežini niko ništa ne može, ni predsednik Višeg privrednog suda gospodin Čedomir Prostran, ni ministar pravde Drago-

ljub Janković - dakle niko njoj ništa ne može - do nedavno.

Ali i to nije dovoljno, pa će se sada videti finalni udarac. Kao prvo Savezni zavod u licu direktora Ljubinke Radosavljević, dipl.ing.maš. kojoj je sigurno više na duši „prosta greda“, nego autorsko-pravna zaštita i tamo neki SOKOJ, ne oduzima dozvolu AAI, jer nije ispunjen uslov iz rešenja o dozvoli - već naprotiv oduzima dozvolu SOKOJ-u jula 2000. godine.

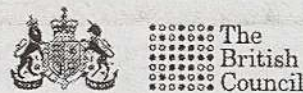
Dakle, kada nećete da platite dug (RTS-u) onda putem Ljubinke Radosavljević izbrišete poverioca. Naravno, AAI je uspela da „privuče“ nekoliko korisnika da zaključe ugovore o visini autorskih honorara koje treba da plate, ugovarajući niske autorske naknade, po principu daj šta možeš, pa je te malobrojne naknade podelila najčuvenijim, a time i najglasnijim izvođačima - pevačima, kako bi dokazala svoju uspešnost. Politika kao verni trabant vlasti je takođe kroz svoj list iz pera gospode Radošević, zadužene za kulturu, davala podrške i u svakoj prilici blatila SOKOJ, hvaleći AAI.

Znači, trebalo je postići dvostruki cilj: stvoriti RTS-ov SOKOJ kako bi novac cirkulisao

u porodici, dug prema SOKOJ-u se briše samim brisanjem poverioca, ubiranje autorskih honorara celog inostranog repertoara uzimaće novi RTS-ov AAI-SOKOJ, to celo inostranstvo proglašićemo NATO izdajnicima, ali ćemo njihova muzička dela svakodnevno iskorišćavati. Zašto je to Ljubinka uradila, jasno je, jer je htela da pomogne upropašćivanje autorsko-pravne zaštite svih muzičkih stvaralaca u Jugoslaviji, stvaranjem haosa u toj zaštiti i verovatno uživajući u tome da od moćnika iz RTS-a, kao i Arežina, dobije poene koji će služiti ličnoj koristi bilo koje vrste i bilo kada.

Da li Ljubinka misli da je ceo svet blesav, da li stvarno misli da su svi kompozitori glupavi i da niko ništa ne vidi, da li nije svesna da je „prolaženje vozova“ prošla i valjda nepovratna pojava. Hoće li joj sada pomoći direktor RTS-a Milanović i generalni sekretar RTS-a ili savezni ministar Nada Šljapić, iskreno, sumnjam. Možda čeka napređenje, a možda nju čekaju zaposleni koji će joj objasniti da nema kome da bude direktor. Bar ne takav.

U Beogradu,
18. oktobra 2000. godine

British Scholarships for Young Professionals from the Federal Republic of Yugoslavia

Britain is offering scholarship awards to post-graduate students or young professionals, with an academic or a professional background in political science, economics, journalism, management and law, which will significantly assist them to play a leading role in the future of their country.

Awards are for a period of one academic year, but may also be given for shorter, vocationally oriented courses, between 3 and 6 months.

Selection of candidates is carried out by the British Interests Section of the Brazilian Embassy in consultation with the British Council.

The deadline for applications is 10 November 2000.

Further information and application forms are available at the following address:

The British Council
Generala Zdanova 34, mezzanine
11000 Belgrade
Tel: 011 3232441
3227910
Fax: 011 631664
E-mail: Snezana.Lekic@britcoun.org.yu

Primera 1.6/1.8/2.0

razni paketi opreme.

Cena ocarinjenog vozila od 20.850 DEM + 143.000 din

Primera

Almera 1.4i GX

16V (87ks) 4/5 vrata, klima, centralna brava, električna stakla i retrovizori, boja branika i retrovizora u boji karoserije, dva AIR BAG, servo volan, kodirani ključ, metalik, i još mnogo toga.

Cena ocarinjenog vozila 15.510 DEM + 111.873 din

Terrano

II 2.7 Tdi

Cena ocarinjenog vozila 31.300 DEM + 206.980 din

Nissan Micra 1.0 L

16V (55ks) 3/5 vrata, 2 air bag, kodirani ključ metalik.

Cena ocarinjenog vozila 11.000 DEM + 87.617 din

Patrol GR 2.8 Tdi

SE + wagon,

full oprema sa kožom.

Cena ocarinjenog vozila 44.310 DEM + 277.794 din

MARUNISS d.o.o.

11000 Beograd
Bulevar revolucije 69
Jugoslavija
Tel./Fax: 3230 084,
3246 251, 3342 725

Rano jutros počela sezona 2000/01

Sve se rešava na Zapadu

Trinaest mečeva koji su bili na programu rano jutros po jugoslovenskom vremenu, označilo je početak nove sezone u najjačoj košarkaškoj ligi na svetu. Kada su u pitanju prognoze, stručnjaci i analitičari su jedinstveni u proceni da će se glavne borbe u trci za šampionski prsten i ove sezone odvijati u Zapadnoj konferenciji. Kao uostalom i proleto, kada je već na startu plej-ofa bilo jasno da će sve rešiti serija LA Lejkers - Portland, a da će veliko finale, ma ko bio predstavnik Istoka, manje-više biti formalnost. To je i potvrđeno, pošto su Indijana Pejsers

bićemo proverenog skakača i borca pod koševima. On zna moj sistem i dobro će se uklopiti - kaže Džekson.

Kobi Brajant, superstar u stalnom napretku, daleko je konkretniji od svog učitelja:

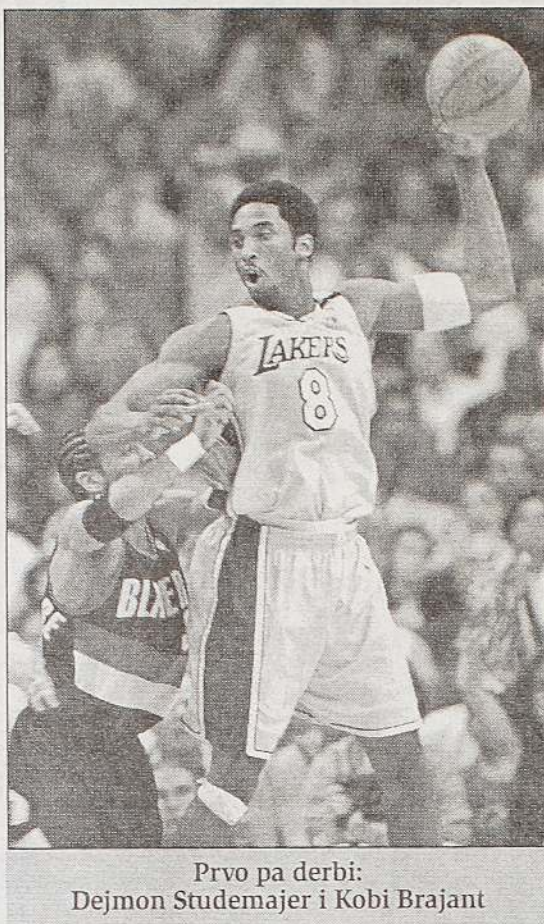
- I Šakil i ja želimo da ponovo pobedimo. To znači da sigurno hoćemo.

Pomognuti milionima vlasnika Pola Alena, inače ko-osnivača Majkrosofta, Portland Trejblejzers su na ionako moćan sastav dodali imena Dejla Dejvisa iz Indijane, kao i Šona Kempa, šestostrukog „ol-star“ igrača čija je karijera po odlasku iz Sijetla u Klivlend bila na konstantnoj nizbrdici. Treći kandidat za tron su San Antonio Spars koji su u minulom plej-ofu platili ceh odlasku Tima Dankana na operaciju kolena, pa su već u prvom kolu eliminisani od Finiks Sansa.

Na Istoku je do pre desetak dana sve bilo jasno. Majami Hit stvorili su moćan tim dovođenjem Edija Džonsa iz Šarlota, kao i para krilnih

Mekgrejdija iz Toronta, „upecao“ zlatnu ribicu prelaznog roka u liku Grenta Hila.

Što se tiče Jugoslovena, tandemu

Prvo pa derbi: Dejmon Studemajer i Kobi Brajant

KOŠARKA Crvena zvezda večeras (20.30) u okviru 3. kola Kupa Saporte gostuje u Sevilji Španci tražili promenu

Košarkaši Crvene zvezde ipak će večeras umesto u torak, kako je prvobitno bilo najavljeno, odigrati utakmicu trećeg kola Kupa Rajmonda Saporte protiv španske Kahe San Fernando. Do promene termina odigravanja meča u Sevilji došlo je nakon molbe španskog kluba, pa je u poslednjem času utakmica odložena za 24 časa.

Crveno-beli su preko Budimpešte juče stigli u Sevilju, gde su sinoć u terminu odigravanja večerašnjeg susreta odradili i trening. Veliki zadatak koji je postavljen pred izabrani

ke trenera Stevana Karadžića dodatno je otežan činjenicom da na put sa ekipom nije krenuo jedan od ponajboljih igrača i svakako najmlađi Goran Savanović, koji je tokom meča sa Hemofarmom obnovio povredu kuka. Stručni štab opredelio se da iskusni bek propusti meč u Sevilji, oporavi se i vrati u tim za narednu utakmicu u domaćem šampionatu koju Zvezda igra ovog vikenda protiv Borca.

Utakmica Kaha San Fernando - Crvena zvezda počinje u 20.30 časova. M. Š.

Valas već kažnjen

Krilo Portlanda Rašid Valas otvorio je sezonu kazni u NBA ligi. On će zbog uvreda izrečenih na račun arbitara pripremnog meča sa Sakramento koji je igran u petak, na račun lige morati da uplati 10.000 dolara. Poznati po neobuzdanom temperamentu, Valas je prošle sezone bio rekorder NBA lige u broju tehničkih grešaka. Zaradio ih je ukupno 38.

istisli iz sebe maksimum samo da bi doživeli poraz od 2:4.

Los Angeles Lejkers počinju kampanju odbrane titule u donekle izmenjenom sastavu, ali i dalje sa osnovnom polugom koju čine superiorni MVP minule sezone Šakil O'Nil i 22-godišnji bek Kobi Brajant. Na mestu niskog krila više neće biti nezadovoljnog Glena Rajsa koji je postao član Njujork Niksa u opsežnoj trampki konstruisanoj prvenstveno radi selidbe Patrika Juinga u tabor Sijetl Superpersoniksa. Rajsa će zameniti kontroverzni šuter Ajzea Rajder koji je sredinom prošle sezone otpušten iz Atlante kao izraziti „faktor nestabilnosti“ u ekipi. Biće tu i Horas Grant, provereni adut Fila Džeksona iz perioda u kome su Čikago Bulsi ostvarili prvi od dva „het-trika“ tokom 90-ih godina.

Mnogo smo bolji nego jesenas. Odlazak Rajsa će se pokazati kao korisna stvar, a u Horasu Grantu do-

centara Entoni Mejson - Brajan Grant. Onda je Alonzo Moning objavio da će zbog bolesti bubrega pazirati čitavu sezonu i neizvesnost je odjednom vraćena. Uz rame Majamiju, trebalo bi da budu Njujork Niks, posle 15 sezona konačno bez Juinga, Indijana Pejsers na čijoj klupi će sedeti Ajzea Tomas, kao i Orlando Medžik koji je pored Trejsi

Na startu Portland - LA Lejkers

Atlanta - Šarlot, Nju Džersi - Klivlend, Orlando - Vašington, Dalas - Milvoki, Toronto - Detroit, Njujork - Filadelfija, Čikago - Sakramento, Hjuston - Minesota, San Antonio - Indijana, Juta - LA Klipers, Golden Stejt - Finiks, Portland - LA Lejkers, Vankuver - Sijetl.

U klubu ne znaju termin

Greška o najavi odigravanja utakmice u torak desila se poštovanjem unapred određenih termina koji su novinarima podeljeni na startu sezone. Pronalaskom promene dana odigravanja meča u Sevilji na oficijalnom sajtu FIBA, u ponedeljak smo potražili pomoć u KK Crvena zvezda, gde nam je ljubazna sekretarica rekla da se meč igra u torak od 20.30 časova, kako je ranije i najavljeno. Greška se, dakle potkrala, i to je sasvim ljudski, ali ako se u obzir uzme i ona još krupnija o smeni čelnih ljudi koja je faksom bila prosledena u redakcije beogradskih medija na početku sezone, dolazi se do zaključka da je to ipak nedopustivo za jedan veliki klub kakav je Crvena zvezda. Ostaje posle svega pitanje da li svaku vest iz Zvezde treba više puta proveravati na raznim stranim kako bi se došlo do prave istine?

Partizan sutra (20.30) dočekuje slovenačku Krku

Bez Veselina Petrovića?

Košarkaši Partizana u miru se pripremaju za meč 3. kola B grupe FIBA Suprolige, u kome će ugostiti slovenačkog prvaka Krku iz Novog Mesta. Od novosti vezanih za tim, jedino je neizvestan nastup Veselina Petrovića koji je pod medicinskim tretmanom zbog lakše infekcije prepone. Od tehničkih detalja napome-

nimo da se od danas nalaze u prodaji ulaznice za susret protiv Krke. Cenom karata od 20 (tribine), 40 (parter) i 80 (plava loža) dinara, Partizan želi da svim svojim pristalicama pošalje poruku da su njihova podrška, i dolazak u što većem broju, vitalni u pokušaju da pronađu put izlaska iz teške krize u koju su zapali. I. B.

Budućnost sutra u Londonu

ULEB Evroliga - 3. KOLO

GRUPA B: AEK - Šarlot, Cibona - Sankt Petersburg Lajons, Taukeramika - Kinder. (VEČERAS)

GRUPA D: PAOK - Opel Skajlajners, Miler Verona - Barselona. (VEČERAS)

FIBA Suproliga - 3. KOLO

GRUPA A: Split - Alba. GRUPA B: Efes - Bajer, Skavolini - Iraklis. (VEČERAS)

Miroslav Tošić i Marija Manakova, šahovski velemajstori

Matiraju nas paceri

Šahovski savez Jugoslavije mora da se transformiše iz političko-finansijske u sportsku instituciju. I mora da postoji zbog nas, a ne kao sada da je nad-institucija koja manipuliše šahistima - kažu uglas Miroslav Tošić i Marija Manakova, velemajstori.

Tošić je prošle godine bio prvak Jugoslavije, pobednik je na više jakih turnira, poslednju deceniju uvek je u triju najboljih u našoj zemlji. Manakova je ime stekla u Rusiji, udajom za Miroslava dobila je i jugoslovensko državljanstvo. Bila je jugoslovenska reprezentativka, nije otputovala na Olimpijadu u Turskoj, uz obrazloženje da „mora biti agresivnija“. Agresivnost protiv direktne konkurentkinje od koje je bila bolja nije joj priznata. U razgovoru Marija je žustra, ne šteti oštre reči, Miroslav je

smiren, razlozan i svaku ocenu potkrepljuje argumentima. Dok pričaju nameće se utisak da ih matiraju paceri - ne, naravno, za šahovskom tablom, nego tamo negde „u organizaciji“, gde su šahovske figure samo dekor za neke druge „poslove“.

Poslednjih 15 godina došlo je do potpune degradacije šaha. ŠSJ je kao glomazna birokratska struktura ostala u starom obliku. Ima i jedna razlika, danas je prvi cilj ŠSJ da nađe novac, i to prvo za sebe, za svoj opstanak, pa tek onda za šahiste. ŠSJ je spao na to da izvor prihoda budu čisti šahisti-profesionalci. Tu su upisnine na turnirima, takse. Uzima se od onih kojima bi trebalo da se daje - priča Miroslav.

Pojavile su se dve strane čiji su interesi dijametralno suprotni. ŠSJ je ispao pobednik,

jer je neke šahiste potkupio, neke odstranio, sve prebacio na teren igrača i ostavio šahiste da se međusobno svadaju - tvrdi Marija.

Šah je žestok sport. Retko se sreće takva koncentracija nervne napetosti u nastojanju da se savlada protivnik. Veličina šahiste je u tome što se posle partije prestroji, „neprijatelj“ za tablom postaje drug, kolega. Ako to ne uspeš, pa još ŠSJ „pomogne“, onda dolazi do trenutnog stanja gde imamo male interesne grupice međusobno posvađanih šahista. Oni se ni o čemu ne mogu dogovoriti, i to objašnjava dug opstanak ŠSJ ovakvog kakav jeste - upozorava Miroslav.

Formalno gledano jedan velemajstor je socijalni slučaj. Direktni njegovi prihodi su od nagrada na turnirima, koje i nisu tako velike, a treba ih

osvojiti u žestokoj konkurenciji. Tu su i eventualni aranžmani sa klubom, što je u poslednje vreme sve teže. Bez socijalnog statusa, kao „honorarac“, šahista može doći do novca prodajom svog sportskog imidža i ugleda Šahovskom savezu i političkim partijama - tvrdi Marija.

Taj indirektni način zarade, odnosno sponzorstva, u stvari je i glavna zarada šahiste. Ali, cena zato može biti velika - degradacija ličnosti - dodaje Miroslav.

U šahovskoj priči na YU način pomenuti su i predsednici ŠSJ, bivši (Zoran Lilić) i sadašnji (Ivan Sedlak), selektori obe selekcije (Jovičić i Abramović), način izbora reprezentacije.

Moraju se uvesti kriterijumi za mesto u nacionalnim selekcijama. Treba da važe za

Porodični „obračun“: Miroslav Tošić i Marija Manakova

sve i da znamo koji je put ulaska u reprezentaciju. Šahovski uspehi trebalo bi da budu na prvom mestu - misli Marija.

Savezu to ne odgovara, time bi izgubili najvažniji instrument dejstva na najbolje, a preko njih i na ostale - ocenjuje Miroslav i tvrdi: - Pošto je sistem nakaradan, selektor je obično lice za jednokratnu upotrebu. Pitamo se često - ko postavlja neuspešnog se-

lektora, da li oni koji su ga doveli snose odgovornost. Naravno - ne.

Sledi i procena koju uglas iznosi bračni par Tošić-Manakova:

Današnja reprezentacija teško može da se nazove jugoslovenskom šahovskom reprezentacijom. Ona to nije, pošto predstavlja skup izabranih pojedinaca finansijsko-političkih grupacija. R. Popović

FUDBAL

Ko će naslediti Miljana Miljanića

Karadžić, Vasović,
Džajić ili neko četvrti

Podstaknuti, da ne kažemo naterani, nastalim promenama u društvu, i u fudbalskoj organizaciji su odlučili da ranije zakazane izbore sprovedu po ubrzanom proceduri. Umesto u februaru, kako je bilo ranije predviđeno, novu fudbalsku vladu dobićemo do kraja godine. Ono što je u ovom trenutku izvesno, to je da će se sa mesta predsednika povući Miljan Miljanić.

Najavio sam moje povlačenje još pre dve godine, a s obzirom i na narušeno zdravlje nema razloga da promenim tu odluku - kategoričan je Miljanić.

Ko će naslediti „Čiču“ pitanje je koje sve više intrigira fudbalsku javnost. Kandidata

je više, a po nama prvi među jednakima je dosadašnji potpredsednik Tomislav Karadžić. Već duže vreme Karadžić je jedan od najbližih saradnika Miljana Miljanića, a u poslednje vreme, kao recimo na Evropskom prvenstvu, je i nominalno zamenjivao Miljanića. Odluči li se baza da nastavi tamo gde je Miljanićeva vlada stala, Karadžić je nesumnjivo pravi čovek za taj posao.

Odluče li se, pak, za radikalne promene, onda u prvi plan izbija najverovatnije (opet) Velibor Vasović, mada ne treba zaboraviti ni Ljubomira Mihajlovića, koji je jednom već pokušao da „ude“ u FSJ, a nedavno je propao i nje-

gov pokušaj da postane predsednik Zajednice Prve lige.

Kandidat za mesto prvog čoveka Zajednice Prve lige bio je i Dragan Džajić, ali se on zahvalio na toj ponudi. Mnogi bi baš Džajića voleli da vide na čelu fudbalske organizacije, ali će biti vrlo teško ubediti ga da prihvati tu dužnost.

Imam previše posla u Zvezdi - objašnjava Džajić.

Predizborne aktivnosti su u toku, hoće li one „izbaciti“ neko novo ime saznati ćemo vrlo brzo - već za dva meseca fudbalska organizacija će dobiti ne samo novog predsednika, već i novu vladu, a da li će ona doneti i suštinski boljitak pokazće vreme.

Ž. V.

Obilić posle poraza od Milicionara smenio trenera

Danas ime Krmpotićevog naslednika

Poraz od ekipe Milicionara, na gostovanju u Makišu, bio je presudan u odluci uprave FK Obilić da se smeni dosadašnji šef stručnog štaba, Zlatko Krmpotić. Nakon neuspeha u Intertoto Kupu u duelima sa Cibaliom iz Vinkovaca, Krmpotić je na kormilu Obilića uknjižio još i poraze od Budućnosti u Podgorici (3:1) i Partizana (3:0). Neuspeh u prethodnom kolu

šampionata vratio je Obilić sa prvog na treće mesto na tabeli.

Iz Obilića stižu najave da će danas i definitivno biti poznato ko će naslediti Krmpotića. Obilić se već u sledećem kolu, na svom stadionu, sastaje sa aktuelnim šampionom, ekipom Crvene zvezde.

M. Št.

FA Engleske konačno pronašla novog selektora

Erikson u Londonu od jula 2001.

FA Engleske juče je saopštila da je na mesto selektora nacionalnog tima postavila Švedanina Svena Gorana Eriksona (52), trenera rimskog Lacija. Erikson, koji će biti prvi stranac na klupi „gordog Albiona“, stupiće na novu dužnost 1. jula sledeće godine, po isteku ugovora sa italijanskim šampionom, i na mestu engleskog selektora ostaće do jula 2006. godine. Do tada će reprezentaciju voditi menadžer Lestera Piter Tejlor i asistent ser Aleksa Fergusona u Mančester Junajtedu Stiv Meklaren, a njih dvojica će asistirati Eriksonu.

U zvaničnom saopštenju koje je potpisao izvršni direktor FA Adam Krozier navodi se da su se čelnici FA jednoglasno složili o imenovanju Erik-

sona na mesto selektora, jer je po njihovom mišljenju Švedanin najkompetentniji čovek za vođenje reprezentacije od svih kandidata koji su uzeti u razmatranje. U saopštenju se još navodi da bi Erikson mogao da vodi Englesku i na kvalifikacionim mečevima za SP 2002. godine koji će se igrati u martu i junu, ukoliko dođe do sporazuma između FA i Lacija.

Saopštenjem se oglosio i Lacio, koji izražava žaljenje zbog Eriksonove odluke da napusti Rim, ali i razumevanje zbog velikog izazova kome trener Švedaninovi kvaliteta nije mogao da odoli. Predstavnik za štampu rimskog kluba izjavio je da bi Erikson već sutra mogao da odleti za London na finalizaciju ugovora sa FA En-

FOTO: ROITERS

gleske, ukoliko današnji meč Serije A protiv Breše „protektne prema očekivanjima“.

Italijanska liga - 4. kolo
Večeras dva derbija

Večeras se igra 4. kolo italijanske Serije A koje će obeležiti dva derbija, u kojima se sastaju Parma - Milan i Inter - Roma. U ostalim mečevima igraju Atalanta - Verona, Bologna - Redina, Fiorentina - Bari, Juventus - Udineze, Lacio - Breša, Lecce - Napoli i Vicenca - Peruda.

Španska liga - 8. kolo

Alaves - Sosijedad, Atletik (B) - Saragosa, Malaga - Osasuna, Real - Majorka (17.00), Ovijedo - Rajo Valjekano, Valjadolid - Espanjol (19.00), Santander - Viljareal (19.30), Barselona - Numansija, Valensija - Selta (21.00). SINOĆ: La Korunja - Las Palmas.

EVROPSKI FUDBALSKI IZLOG

Grnkjer u Čelziju

● Danski reprezentativac Jesper Grnkjer (23) prešao je iz Ajaksa u Čelzi za 7,5 miliona funti (10,9 miliona dolara). Budući da je trenutno povredan, on će na Stamford Bridž stići tek 1. januara. Ovim transferom londonski tim je posle propalog pokušaja angažovanja Brazilca Savija, konačno rešio problem levokrlnog napadača. Inače, Grnkjer će u Čelzijevoj profesionalnom pogonu koji broji 28 fudbalera, biti 23. inostrani igrač.

● Komerčajalni direktor Bajerna Uli Henes odbacio je spekulacije po kojima je trener ovog kluba Otmar Hicfeld kandidat za upražnjeno mesto selektora reprezentacije Nemačke, uz komentar da je to „fantazija i ništa više“. Sam Hicfeld tokom vikenda je izjavio da ima ambiciju da bude selektor, ali da „ne zna kada će to biti“.

● Luis Kosta sedeće na klupi Saragose do kraja sezone, potvrdio je španski prvligaš. On je posle otkaza Manuelu Lijju postavljen kao privremeno rešenje. Saragosa, koja je prošlu sezonu pod vođstvom Čeču Roha završila na četvrtom mestu, trenutno je na dnu Primere sa četiri boda iz sedam mečeva. Večeras igra u Bilbaou, protiv Atletika, čiji je strateg upravo Roho.

● Hoze Luis Gilvert (35), poznati paragvajski golman i član argentinskog Velez Sarstilda koji je u karijeri postigao preko 50 golova, uglavnom iz slobodnih udaraca, pređi će u Strazbur, trenutno pretposlednji tim francuskog šampionata. Gilvert je ugovor, čiji detalji nisu saopšteni ali se pretpostavlja da je vredan između dva i tri miliona dolara, potpisati narednih dana po obavljanju lekarskih pregleda.

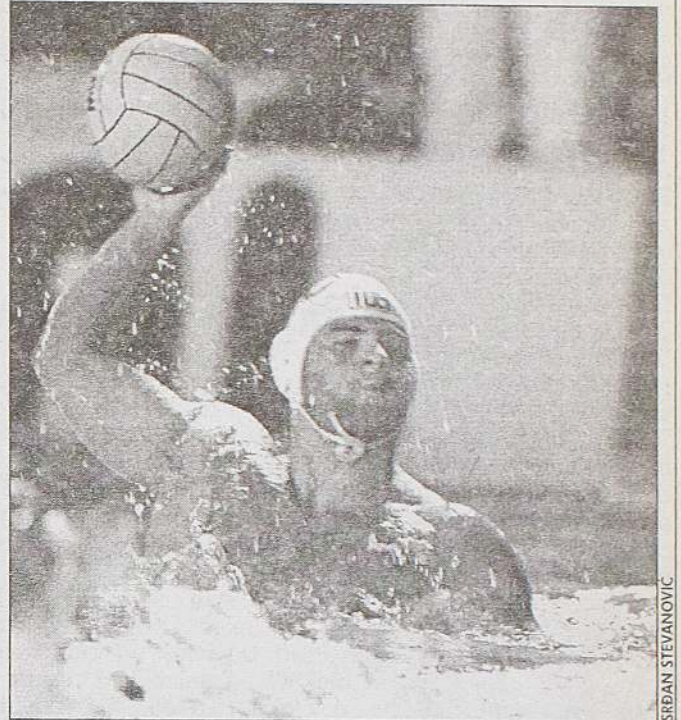
I. B.

VATERPOLO Aleksandar Šapić najavljuje reprizu prošle sezone

Titula evropskog
prvaka ostaje u Bečeju

Titule evropskog i jugoslovenskog šampiona, plus pehar namenjen pobedniku nacionalnog Kupa - vaterpolisti Bečeja su, uz impresivan skor od 37 pobeda u 38 mečeva (samo je ekipi nemačkog prvaka Špandau 04 pošlo za rukom da otkinu bod izabranicima trenera Žoltana Kašaša), osvajanjem triple krune prošle sezone napravili najveći uspeh u višedecenijskoj istoriji kluba sa Tise.

Naše ambicije su nepromenjene. Želimo, i spremamo se za to, da odbranimo sva tri trofeja. Svesni smo da neće biti lako ponovo izaći neporažen iz gotovo 40 utakmica, ali

SRĐAN STEVANOVIĆ

Golmani čuvajte se: Aleksandar Šapić

Start u Madridu

Vaterpolisti Bečeja će takmičenje u 38. ciklusu Lige šampiona započeti učesćem na kvalifikacionom turniru u Madridu. U glavnom gradu Španije, od 24. do 26. novembra, jugoslovenski prvak će, u konkurenciji Real Kanoe (Španija), Špandau 04 (Nemačka) i Muskron (Belgija) pokušati da obezbedi jedno od prva dva mesta koja vode u narednu rundu najjačeg evropskog takmičenja.

smo ubeđeni da imamo kvaliteta i snage za reprizu prošlogodišnjih rezultata - ne ostavlja mesta dilemi Aleksandar Šapić, ubojiti bek Bečeja.

Kralj strelaca olimpijskog vaterpolo turnira u Sidneju ne vidi dostojnog rivala na domaćoj sceni:

- Uz dužno poštovanje ostalih ekipa, zaista, ne znam kakvo čudo bi trebalo da se desi pa da, šesti put zaredom, ne osvojimo domaće prvenstvo i Kup. Mnogo zanimljivija će biti borba za drugu poziciju, obzirom na konkurenciju koja je prilično pojačana povratkom nekih igrača iz inostranstva.

Šapića i drugove prava iskušenja, ipak, očekuju u Ligi šampiona.

- Teže je, kažu, nešto odbraniti nego osvojiti. Pogotovo, što će ove sezone krug kandidata za titulu evropskog šampiona biti širi nego ranije, dosta toga zavisi i od eventu-

alnih problema sa povredama, a nije nebitno i ko će biti domaćin fajnal-fora. Jednom rečju, potrebno je da se poklopi milion stvarčica da bi došli do zacrtanog cilja. Ipak, mislim da odbrana zvanja najboljeg na Starom kontinentu ne bi smela da dođe u pitanje. Iskustvo nas kojih smo već nekoliko sezona redovni učesnici Lige šampiona, plus pojačanja u liku mađarskih reprezentativaca Molnara i Biroša, koji su došli na mesta Vincaea i Tota, odnosno nekoliko perspektivnih domaćih igrača, su dovoljna garancija za to - zaključuje Šapić.

O. N.

RUKOMET Prvenstvo Jugoslavije - 1. kolo

Večiti derbi na Banjici

Sa „razlogom“ odložene utakmice prvog kola Prvenstva Jugoslavije u rukometu, igraće se danas po sledećem rasporedu: Rudar - Metaloplastika (19 časova), Jugopetrol Železničar - Lovćen Osiguranje (18.30) i Partizan - Crvena zvezda (19.30, TV).

U Kostolcu će debitant u najkvalitetnijem takmičenju dočekati Šapčane. U Nišu, Železničar će imati jako težak posao da se suprotstavi aktuelnom šampionu - Lovćen Osiguranju, ekipi koja i ove godine ima ambicije da „uzme“ titulu. Međutim, na Banjici će biti najinteresantnije. U večitom derbiju između crveno i crno - belih videće se ko se bolje spremio za predstojeću sezonu. Oba tima su pretrpela promene na startu. U Crvenoj zvezdi došlo je do smene uprave, igrači su bili nezadovoljni neisplaćenim stipendijama, pošto su posle 5. oktobra ostali bez planiranog glavnog sponzora RTV Košave. Partizan je na „premijeri“ u Beogradu, jedva savladao mladi tim Kaunasa, u prvom kolu Kupa EHF-a, a zatim je izgubio od Lovćena na svom terenu. O „ostalim“ mečevima spornog prvog kola, kada je nekoliko prvligaških ekipa štrajkovalo (Toza Marković - Dubočica, Sintelon - Budućnost Brilijant, Vojvodina - Crvenka), odlučiće Takmičarska komisija. Međutim, za sada nije poznato kada će zasediti.

V. M.

ODBOJKA

Prvenstvo
Jugoslavije - 4. koloRivijera
u Beogradu

Odbojkaši Crvene zvezde saće se u Beogradu sa Budvanskom rivijerom (danas, 17.30 časova, TV) u derbiju četvrtog kola, kada će pokušati da iznenađe, jednu od do sada neporaženih ekipa. Međutim, prošlog vikenda nije stiglo na meč sa timom Budućnosti igrače sa Borcem (20.30). Partizan dočekuje šampiona Vojvodinu (19), novi prvligaš Itison iz Ivanjice igra protiv Budućnosti (19), dok će Milicionar igrati protiv Mladog radnika (19).

V. M.

99592588194
Vrući telefonski sex

995-925-881-94

ana

PREDUZEĆE ZA SPOLINU
I UNUTRAŠNJU TRGOVINU

UVOZ KOMPONENATA
ZA STOČNU HRANU

Beograd, Stevana Brakusa 6
tel./fax: (381 11) 3-544-533

Elektroprivreda Srbije i dalje sprovodi restrikcije

Od danas struja iz Rumunije

Beograd - Predstavnicima Elektroprivrede Srbije poslani su ugovore u Delta banku na osnovu kojih ćemo dobiti kredit od 360 miliona dinara. To je pokrivaće za uvoz struje. Istovremeno, garancija za plaćanje kredita ide preko akceptiranih naloga od velikih preduzeća iz sastava EPS. Rok za isplatu kredita je 15. januar 2001. godine, izjavio je Momčilo Cebalović, direktor Centra za odnose s javnošću EPS, na jučerašnjoj konferenciji za novinare. Prema njegovim rečima, EPS nema mogućnosti da obezbedi dolare za uvoz struje.

„Sve što smo dobili, morali smo da platimo“, rekao je Cebalović.

Odgovarajući na pitanje novinara zašto posao ide preko Delta banke, on je rekao: „Pitajte Narodnu banku Jugoslavije“, a moglo se čuti da jedino ova banka ima novca.

Uz ovu svotu EPS mora da plati i 19 miliona dinara, kaže Cebalović, na ime „servisa NBJ i Delta banke“.

- Pet miliona dolara ne rešava probleme EPS. Za taj novac možemo da uvezemo struju za desetak dana - rekao je Cebalović.

Cebalović je saopštio da je juče razgovarao sa dr Srboljubom Antićem, ministrom energetike u prelaznoj republickoj Vladi, o mogućoj humanitarnoj nabavci struje iz inostranstva. Najavio je

da danas treba da „krene“, struja iz Rumunije za Jugoslaviju i rekao:

„Očekujemo otvaranje akreditiva za uvoz struje iz Rumunije. Uvozili bi oko 9 miliona KWh dnevno iz ovog pravca, nekoliko miliona iz Madarske i oko 5 miliona KWh iz Bugarske za koje još uvek tražimo donatore. Onda bi se smanjilo nelegalno uzimanje struje iz okolnih sistema, jer smo već izlizali obraz na osnovu koga smo dobijali struju“. O tome kako će nelegalno uzeta količina

vou - oko 20 miliona KWh od čega je skoro 15 neovlašćeno i povučeno od suseda.

„U Beogradu i u Vojvodini restrikcije se sprovode selektivno, a u ostalim delovima Republike po principu havarijskih isključenja“, rekao je Marković. Kad će biti - makar na kratko obustavljene - restrikcije niko nije dao precizan odgovor.

Na izuzetno napregnut rad sistema utiče, osim potrošnje od 94, 6 miliona KWh, i ispadi pojedini proizvodnih kapaciteta. Juče su van pogona, zbog

Van pogona svi blokovi TE „Kostolac“

Kostolac - Od juče izjutra nijedan od četiri bloka termoelektrana „Kostolac“ nije na mreži Elektroprivrede Srbije. Na kotlu termobloka „Kostolac B-1“ snage 350 megavatsati juče ujutro dogodila se eksplozija najverovatnije zbog nekvalitetnog uglja, dok je preksinoć zbog havarije stao i najstariji termoblok „Kostolac A-1“ snage 45 megavatsati. Od ranije su van pogona blokovi „Kostolac „A-2“ i „B-2“. Na bloku „Kostolac B-2“ snage 350 megavatsati u toku je skraćeni remont, dok je „Kostolac“ A-2“ snage 210 megavata zbog havarija na cevnom sistemu van pogona još od marta ove godine.

Prema rečima direktora Javnog preduzeća „Termoelektrane Ko-

stolac“ Slobodana Andrejića, najmanji blok „A-1“ će proraditi najverovatnije danas, dok će popravka oštećenog kotla na bloku „B-1“ trajati najmanje sedam dana.

Angažovanje radnika na popravci oštećenog kotla neće uspoređiti radove na bloku „B-2“ pa se očekuje da se ovaj blok na mreži Elektroprivrede Srbije nađe za desetak dana, dok će blok „A-2“ prema očekivanjima početi rad polovinom januara.

U međuvremenu su rešeni carinski problemi u vezi sa opremom koja stiže u okviru ruskog robnog kredita i očekuje se da će ta oprema stići u Kostolac u narednih deset dana, nakon čega će za završetak remonta biti potrebno najmanje dva meseca. (Beta)

na struje biti vraćena Mihajlo Marković iz EPS je rekao da „postoji utvrđena dinamika i raspored kako će sve ići. Po sistemu penala.“ U Srbiji se još uvek sprovode restrikcije. Isključuje se po jedna grupa potrošača, a deficit je na istom ni-

kvara na kotlovima, bili TE „Morava“, blok 1 u TE „Kostolac B“, blok 1 u TE „Kostolac A“. „Očekujemo da se stanje tokom dana promeni na bolje, kao i ulazak u sistem bloka broj 2 u TENT-u A“, rekao je Momčilo Cebalović. M. Porobić

Adem Demaći o albansko-srpskom dijalogu

Bez nezavisnog Kosova nema rešenja

Beograd - Srpski narod nalazi se danas na nultoj tački. Trenutak je da krene novim putem, ostavi sve projekte kojim su od Srbije hteli da naprave velesilu i unište susedne narode, ocenio je Adem Demaći, nekadašnji lider Parlamentarne partije Kosova i politički predstavnik OVK. Na predavanju „Albansko-srpski odnosi danas, sutra“ održanom juče u organizaciji Kompanije „Braća Karić“ u beogradskom Medija centru Demaći je istakao da bez priznavanja nezavisnog Kosova nema dugoročnog celovitog rešenja kosovskog problema.

Naglašavajući da u Beograd nije došao kao Albanac već kao čovek i da kriza nije na Kosovu već u Srbiji, Adem Demaći je uporedio sadašnji položaj srpskog naroda sa 1912. godinom i Prvim balkanskim ratom. „Kralj Petar je tada pokušao da okupacijom Kosova od Srbije napravi veću državu nego što je bila“, podsetio je Demaći, dodajući da će „ukoliko Srbi nastave da razmišljaju

srpski, a ne ljudski“ i vrate se na staru politiku, na Kosovu ponovo izbiti krvoproliće. Po njegovom mišljenju „Srbija na Kosovu mora da pokaže da je ovo nova Srbija“. Ocenjujući da policijsko-vojni aparat i

Domaćin - Karić

Mi Srbi treba da prestanemo da razmišljamo na kratke staze od godinu, tri ili pet. Treba napraviti korak napred sa Ademom Demaćijem koji ima snage da kaže ono što mnogi Albanci ne smeju, rekao je Bogoljub Karić, vlasnik BK kompanije i domaćin Ademu Demaćiju.

svest ovdašnjih građana još ne prihvataju realno stanje, Demaći je kazao da priznavanje rezultata izbora na Kosovu i oslobađanje albanskih zatvorenika iz Srbije predstavljaju preduslove za uspostavljanje albansko-srpskog dijaloga.

Nekadašnji politički lider OVK demantovao je da na Kosovu postoje zatočeni Srbi. „Šefko Alomerović, koji to tvrdi, daje izjave onako kako tržište zahteva“, rekao je Demaći

koji je kao žalostan ocenio položaj Srba na Kosovu. Na referendumu o samostalnosti Kosova treba sačekati koju godinu i ne bi bilo pravedno da on bude održan bez onih Srba koji žele da žive sa nama, smatra Demaći. Na pitanje da li je moguće da Ibrahim Rugova uskoro dođe u Beograd, Demaći je odgovorio kada je ovde došao Adem Demaći može da dođe i svaki Albanac. Rugova bi trebalo da dođe u Beograd, ali onda kada ovde prihvate rezultate izbora, zaključio je on.

Safeta Biševac

Predstavnicima Odbora za oslobađanje Stambolića kod ministra pravde Seada Spahovića Prioritetna odgovornost policije

Beograd - Koministar pravde u Vladi Srbije Sead Spahović primio je juče predstavnike Odbora za oslobađanje Ivana Stambolića, predsednika Odbora Živorada Kovačevića, članove Biljanu Kovačević-Vučo i Biljanu Kajanić i advokata Nikolu Barovića, kaže se u jučerašnjem saopštenju Ministarstva pravde Srbije.

Predstavnicima Odbora obavestili su koministra Spahovića o dosadašnjim aktivnostima preduzetim u vezi s pronalaženjem Ivana Stambolića. Kao glavni problem izneli su nepostupanje nadležnih organa gonjenja i organa otkrivanja, naglasivši pasivnu opstrukciju Okružnog javnog tužilaštva u Beogradu.

Koministar Spahović objasnio je da je otkrivanje krivičnog dela u nadležnosti MUP, a krivično gonjenje u nadležnosti Javnog tužilaštva. Saglasio se sa stavom Odbora da je

Okružno javno tužilaštvo u Beogradu trebalo da pribavi određene podatke od organa unutrašnjih poslova, ali i dođao da je u takvim slučajevima odgovornost policije prioritetna u odnosu na pravosuđe. Izneo je i da se u postojećim uslovima, u kojima je očuvana policijska i pravosudna nomenklatura prethodne vlasti, ne mogu očekivati značajne promene.

Smene koje su SPO i DOS tražili trebalo bi da predstavljaju prvi korak ka rasvetljavanju tog događaja, a odugovlačenje sa ostavkama stvara mogućnost za uništenje dokaza kojima policija raspolaže, naglasio je koministar Spahović.

Na kraju je koministar Spahović obećao Odboru svaku pomoć koju Ministarstvo pravde u okviru svojih nadležnosti može pružiti povodom rasvetljavanja slučaja Ivana Stambolića, stoji u saopštenju. R. D.

Milo Đukanović, crnogorski predsednik Inovirana platforma predviđa savez Crne Gore i Srbije

Podgorica - Predsednik Crne Gore Milo Đukanović ocenio je sinoć da je najavljena crnogorska inovirana platforma o preuređenju odnosa u SRJ „jednako u interesu i Crne Gore i Srbije“.

„Uveren sam da će naš predlog svakim danom dobijati značajniju podršku na crnogorskoj političkoj sceni i da će, nakon ubedljivog prezentiranja partnerima u Srbiji, na takvom ili sličnom modelu i Srbija prepoznati svoje interese“, rekao je Đukanović u intervjuu za Televiziju Crne Gore.

On je naglasio da je ta platforma „dobro odmerena“ i da njen cilj dogovor, a ne na „nadmetanje“. „Zato nema razloga ni za kakvu zaplašenost, ni za kakvu hitnost predlaganja nekih modifikovanih solucija te crnogorske inicijative“, rekao je Đukanović. Inovirana platforma, koju je najavila vladajuća crnogorska koalicija, predviđa savez Crne Gore i Srbije kao međunarodno priznatih država. (Beta)

Srpska pravoslavna crkva Ne ići na predavanja Teološkog instituta

Beograd - Srpska pravoslavna crkva pozvala je juče sve građane da ne pohađaju predavanja pod nazivom „Sveto Jevanđelje po Jovanu“ koja organizuje beogradski Teološki institut. U saopštenju SPC navodi se da nijedna institucija Srpske crkve nije organizator tih predavanja. „Zato pozivamo sve vernike svete Crkve Svetosavske, kao i sve one koji su žedni žive Reči Božije da se ne odazivaju pozivima onih koji se lažno predstavljaju i seju kukulj u Vinogradu Gospodnjem“, navodi se u saopštenju.

Prethodnih dana na beogradskim ulicama deljeni su pozivi kojima, kako se navodi, Teološki institut iz Beograda poziva građane na seriju predavanja „Sveto Jevanđelje po Jovanu“ u hotelu Slavija. Na listiću koji je čak ubacivan u poštanske sandučice građana, piše da predavanja drži „dr Radiša Antić, profesor teologije i filozofije“. (Beta)

DOS izlazi na republičke izbore

Beograd - Predsedništvo DOS je na jučerašnjem sastanku donelo zaključke da je DOS odlučila da izađe na predstojeće izbore za republički parlament u istom sastavu i pod istim imenom kao i na prethodne savezne i lokalne. Formiran je Centralni izborni štab DOS, a do petka će utvrditi redosled kandidata i sastaviti zajedničku listu za predstojeće izbore. R. D.

Goran Svilanović danas putuje u Njujork

SRJ u UN u četvrtak ili petak

Ujedinjene Nacije - Komitet za prijem novih članova Saveta bezbednosti UN sinoć je odobrio zahtev SR Jugoslavije za prijem u svetsku organizaciju. Očekuje se da će se nešto kasnije sastati Savet bezbednosti kako bi i zvanično preporučio Generalnoj skupštini UN da primi SRJ

u Svetsku organizaciju. Generalna skupština UN mogla bi, kako se očekuje, na zasjedanju u četvrtak ili petak doneti odluku o prijemu SRJ.

Specijalni izaslanik predsednika SRJ Goran Svilanović putuje danas u Njujork kako bi prisustvovao tom zasjedanju. „Na-

dam se da će zahtev SRJ vrlo skoro biti stavljen pred Generalnu skupštinu UN. Optimista sam i očekujem da će kada se vratim sa puta, SRJ biti članica UN“, rekao je Svilanović sinoć agenciji Beta. Svilanović je kandidat DOS za šefa jugoslovenske diplomatije. (Beta, Rojters)

General Krstić srušio vlastitu odbranu pred Tribunalom

Ipak komandovao

Hag - General VRS Radislav Krstić priznao je juče pred Tribunalom u Hagu da je, ipak, komandovao jedinicama Drinskog korpusa koje su 1995. godine u vreme sistematskog ubijanja hiljada Muslimana „pretraživali“ teren u Srebrenici, iako je do sada tvrdio da jedinice pod njegovom komandom nisu bile u Srebrenici u to vreme. Pritisnut pitanjima tužioca na osnovu dokumenata, general Krstić je priznao da je 13. jula 1995. godine naredio jedinicama Drinskog korpusa da u zoni Srebrenice „pretražuju teren“, ali je rekao da su to bile jedinice određene za napad na Žepu koje su, kako je objašnjavao, morale da se osiguraju od napada s leđa. (Beta)

Paviljon Veljković

Centar za kulturnu dekontaminaciju
Centar for Cultural Decontamination

sreda
1. novembar
(19:00)

Birčaninova 21
Beograd
tel/fax: 681-422

ALBANSKO-SRPSKI ODNOSI

DANAS I SUTRA

Gosti:

Adem Demaći i Žarko Korać

RTS 1

- 07.00 Jutarnji program
- 16.00 Vesti
- 10.05 Školski program
- 12.05 Serija: Vojvotkinja iz Vojvodske ulice
- 13.05 Dečji program
- 14.05 Školski program
- 16.05 Tri lica istine
- 17.00 Dnevnik TV NS
- 17.30 Muzički program
- 18.00 Beograđki program
- 19.00 Plavi loto
- 19.15 Dobro veče deco
- 19.30 Dnevnik 2
- 20.00 Čopča
- 20.30 Karolina frula Bore Dugića
- 21.00 Otvoreni studio
- 22.30 Dnevnik
- 23.15 Serija: Lus Marija
- 00.05 Liga šampiona: Juventus - Udineze, Barcelona - Numansija
- 03.25 Repriže dnevnih emisija

RTS 2

- 10.00 Matine
- 12.00 Koncert u podne
- 13.00 Teveteka
- 14.00 Školski program
- 14.30 Slagalica
- 15.00 Fudbal: Juventus - Udineze
- 17.35 Odbojka: Budvanska rivijera - Crvena Zvezda
- 19.30 Fudbal: Barcelona - Numansija
- 22.50 Dok. program: Konstantin Kostjukov
- 23.20 Ponoćni koncert

3K

- 10.00 V.J.
- 11.00 Beoletra
- 12.00 Podnevni magazin
- 15.00 Serija: Akademija

- 15.30 1/2 SAT-a
- 16.00 Serija: Pesak Majamija
- 17.00 V.J. noviteti
- 18.00 Ne samo moda
- 18.40 Top lista nadrealista
- 19.00 Sportski miks
- 19.30 Serija: Porodične zavrslame
- 20.00 Teme dana
- 21.00 Serija: Pesak Majamija
- 22.00 Gost 3K: Svetlana Velmar Janković
- 22.30 Film: Teatar Prevare
- 00.00 Uključenje u RTS 1

TV Politika

- 09.00 Vesti (na svaki sat)
- 09.05 Oktan video magazin
- 10.05 Crtani
- 11.45 Oktan video magazin
- 12.30 Prodirekt predstavlja
- 13.05 Muzički program
- 16.00 Dan
- 16.45 Oktan video magazin
- 17.05 Serija: Alisija, udovica Blankovih
- 18.05 TV planeta
- 19.00 Dan

LUS MARIJA, RTS 2

- 19.30 Muzički program
- 21.05 Gost TV Politika
- 21.45 Oktan video magazin
- 22.05 TV planeta
- 23.00 Dan
- 23.30 Meč lopta
- 23.45 Oktan video magazin
- 00.05 Serija: Alisija,

udovica Blankovih

- 01.00 Vesti

RTV Pink

- 07.00 Serija: Policijska akademija
- 08.00 Serija: Rosalinda
- 09.00 Serija: Mučke
- 10.00 Serija: Esperansa
- 11.00 Serija: Dosije X
- 12.00 Serija: Policijska akademija
- 13.00 Serija: Mučke
- 13.30 Serija: Simpsonovi B.B šou
- 14.00 Serija: Dosije X
- 15.00 City
- 16.00 Serija: Esperansa
- 17.00 Pink džuboks
- 18.30 Serija: Simpsonovi
- 19.00 City kafe
- 20.00 Serija: Rosalinda
- 21.00 Do poslednjeg daha
- 22.40 Kešolovac
- 22.50 Fonto
- 23.00 Serija: Mučke
- 00.00 Serija: Simpsonovi
- 00.30 Serija: Dosije X
- 01.30 Film: U bekstvu
- 03.30 Film: Kola 54, gde ste
- 05.00 Holivudska priča

TV BK

- Naslovi se emituju od 05.55 svakih sat vremena
- 06.00 Dobro jutro Srbijo
- 09.00 Matinada
- 11.10 Koloseum
- 12.00 Tenis: Stuttgart, prenos
- 16.00 Telešop
- 16.20 Portret
- 17.00 Serija: Njujorški plavci
- 17.30 Bonus nivo
- 18.00 Hugo
- 18.30 Gejmer
- 18.55 Telefakt

- 19.25 Lopta
- 19.45 Sport 063
- 20.00 Zlatna žica
- 20.25 Fudbal: Inter - Roma
- 22.30 Serija: Njujorški plavci
- 00.00 Gea
- 00.20 Lopta
- 01.00 Sport 063
- 01.30 Zlatna žica

TV Palma

- 07.00 Serija: Antonella
- 07.30 011, Vreme
- 08.50 Muzički mikser
- 09.30 011, Vreme
- 10.00 Muzički mikser
- 10.30 Serija: Antonella
- 11.00 Muzički mikser
- 12.00 Hit dana
- 13.00 Oaza
- 14.00 Backstage
- 15.00 Serija: Povratak sveca
- 16.00 Film: Ubice
- 18.00 Serija: Antonella
- 19.00 Mobil - e
- 20.00 Serija: Povratak sveca
- 21.00 Minimakovizija: Miroslav Lazanski, Milić Vukašinović
- 23.00 Film: Svadbeni banket
- 01.00 Home travel agent
- 02.00 Erotski film
- 04.00 Film (r)

TV ART

- 09.00 TV Market
- 11.00 Ljudi i događaji
- 12.00 Film: Crveno klasje
- 14.00 UFO
- 15.00 Fantazija
- 16.00 Serija: Prema jugu
- 17.30 Film: Vinimo se do raja
- 19.30 Rock Fosil
- 20.00 Serija: Prema jugu
- 21.05 Panoptikum
- 21.30 Dok. program
- 22.30 Film: Aerodrom 75

TV ANEM

- 08.00 Vesti
- 08.05 Izbori se za izbor
- 08.30 Top lista
- 09.00 Jutarnji dnevnik radija B 92
- 10.00 Serija: Karolina u gradu
- 10.30 Serija: Vesele sedamdesete
- 11.00 U četiri oka: Milorad Vučelić, (r)
- 12.00 Serija: Pensakola
- 13.00 Moj čošak
- 13.30 B92 specijal
- 14.00 Serija: Drvene ograde
- 15.00 Intervju dana
- 16.00 Vesti radija B 92
- 16.20 Top lista
- 17.00 Dnevnik radija B 92
- 18.00 Serija: FBI
- 19.00 Serija: Karolina u gradu
- 19.30 Serija: Vesele sedamdesete
- 20.00 TV Mreža
- 21.00 Serija: Južni Bruklin
- 22.06 Izbori se za izbor
- 22.30 TV Planeta: Lisi Borden
- 23.00 Serija: Drvene ograde
- 00.00 Vesti radija B92

YU info

- Vesti na svaki sat
- 06.30 Planeta
- 07.30 Jutro
- 08.10 Prozor
- 08.30 Jutro
- 09.20 Sportske zanimljivosti
- 10.10 Filmoteka
- 11.00 Vek fudbala
- 13.00 Film: Tajvanska kanasta, (r)
- 14.30 Moda

TV Novi Sad

- 07.00 Jutarnji program
- 09.00 Muzički program
- 09.30 Školski program
- 10.00 Vesti
- 10.10 Program za decu
- 11.05 Obrazovna serija
- 12.00 Vesti
- 12.15 Koncert u podne
- 14.15 Školski program
- 15.30 Vesti
- 16.10 Muzički program
- 17.00 Dnevnik
- 17.30 Dok. program
- 18.00 Novosadske razglednice
- 19.00 Dnevnik (m)
- 19.30 Dnevnik TV BG
- 20.00 TV objektiv

SIMPSONOVI, RTV Pink

- 15.05 Svet lova i ribolova
- 16.32 Intervju: Mile Isakov
- 17.00 Vek filma
- 18.30 Scena
- 19.10 Stav
- 19.30 Parlament
- 20.00 Svet oko nas
- 20.30 Auto put
- 21.30 Naslovna strana
- 22.10 Stav
- 00.00 Film: Mi nismo Anđeli
- 02.00 Svet lova i ribolova
- 03.00 Film: Tajvanska kanasta (r)
- 05.00 Vek filma

RTV Pančevo

- 08.00 Vesti dana
- 08.30 Serija: Pensakola
- 09.30 Serija: Karolina u gradu
- 14.05 Serija: Andeo čuvar
- 15.00 Vesti dana
- 16.05 Okrugli sto
- 17.05 Metropole sveta
- 18.00 Vesti dana
- 20.05 Odgovor
- 22.00 Vesti dana
- 23.00 Ko nam je kriv
- 00.20 Anem specijal
- 00.35 Serija: Karolina u gradu
- 01.00 Film

NAPOMENA: TV KUĆE ZADRŽAVAJU PRAVO IZMENE PROGRAMA NA DAN EMITOVANJA

bits.net
HIGH-SPEED INTERNET SERVICE PROVIDER
[CLICK HERE](#)
Mišarska 11
11000 Beograd
011/323 9494
e-mail: postmaster@bits.net
www.bits.net

UKRŠTENE REČI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13					14		
15			16					17		
18			19			20	21			
22			23			24				
25	26				27			28	29	30
31				32				33		
34			35					36		
		37	38							40
41	42					43				44
45					46	47				48
49					50					51
52										

- VODORAVNO:**
1. Put za vozila
 12. Reka u Austriji
 13. Grad i luka u Španiji
 14. Pronalazak
 15. Prilog (poput)
 16. Prištić, bubuljica na koži
 17. Mera za težinu
 18. Skraćenica jedne evropske države
 19. Automobilaska oznaka Leskovca
 20. Danski šahovski velemaistor, Bent
 22. Uzvik za izražavanje različitih raspoloženja
 23. Strukovno udruženje radnika
 25. Avijatičar
 27. Predlog (pozadi)
 28. Skraćenica Azijske banke za razvoj
 31. Mesec jevrejskog kalendara
 32. Ime pevačice Fiddžerald
 33. Gornji sloj vazduha, etar
 34. Španski gramatički član
 35. Vrsta kratkog francuskog mača
 36. Ime glumice Mančić
 37. Upraviti vizir na neku tačku
 40. Automobilaska oznaka Egipta
 41. Transport, prenošenje
 43. Povratna zamenica
 44. Planina na zapadu Irske
 45. Vrsta jela od mesa i zeleni
 46. Grad u Tunisu
 48. Bežična telefonija i telegrafija (skr)
 49. Međunarodno udruženje umetnika i književnika
 50. Rudarska jama

51. Američki filmski glumac, Kristofer
 52. Srdačan prijem gostiju.
- USPRAVNO:**
1. Seksualna privlačnost
 2. Bezvlašće
 3. Senovito mesto
 4. Vrsta vulkanske stene, liparit
 5. Hemijski element
 6. Vrsta zemljanog lonca
 7. Raščlanjavanje, analiziranje
 8. Reka u Slovačkoj
 9. Ne doći
 10. Nadimak pevača Predraga Gojkovića
 11. Glavni grad Jordana
 21. Luka u Izraelu
 23. Oboljenje sluzokože usta
 24. Berzanski špekulant
 26. Kockarska „Meka“
 29. Policijski agent
 30. Odnos među braćom
 32. Treći stepen pravoslavne hijerarhije
 33. Ime pevačice Lenoks
 35. Italijansko muško ime
 36. Cistično proširenje žlezde lojnice
 38. Tako Eskimi sebe zovu
 39. Nekadašnja bugarska vladarska dinastija
 41. Greda ispod vrata
 42. Primitivan plug
 44. Nagla promena, preokret
 47. Skraćenica (skr)

REŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

Z	A	U	Z	E	T	O	S	T	E	K	V
L	U	P	K	A	N	T	A	U	T	O	R
A	L	U	A	L	V	R	V	A	N	J	E
T	A	T	A	R	K	A	T	E	N	I	S
V	S	N	R	T	A	K	A				
A	U	T	S	A	J	D	E	R	L	U	K
A	V	A	L	A	K	A	Z	A	N		
E	R	O	H	R	A	S	T	O	V	A	C
L	B	A	E	Z	V	I	V				
A	S	N	O	M	U	Z	D	A	R	J	E
T	R	O	M	B	R	O	V	I	A	T	
I	N	T	A	R	Z	I	J	E	N	P	A
V	E	A	A	N	T	A	R	K	T	I	K

HOROSKOP Danas PROGNOZE AKTIVNOSTI ZA 1. 11. 2000.

PRIPREMA: Tatjana Spilioti

OVAN

Želite da neometano napredujete na poslovnom planu, pri čemu pokazujete nedostatak prilagodljivosti prema okolini. Energično pristupate svemu.

BIK

Postižete značajne rezultate na polju studija i intelektualnog rada. U prvom planu će se nalaziti sve ono što vas duhovno uzdiže. Moguće su vesti s puta.

BLIZANCI

Stagnacija na poslovnom planu se negativno odražava na vašu psihu. Zbog slabe koordinacije, budite pažljivi pri radu. Oslonite se na intuiciju.

RAK

Društveni život će biti u centru pažnje, što će vam pružiti osećaj dinamike. U emotivnoj vezi će biti prisutno uzajamno poverenje i sklad.

LAV

Potrebno vam je više dihovnog mira i analitičnosti u posmatranju nekih aktuelnih problema. Bićete efikasni u poslu, naročito u samostalnoj delatnosti.

DEVICA

Bićete otvoreniji u pogledu svojih osećanja i energični u nameri da ostvarite svoje želje. Moguća je neočekivana sreća koja donosi rešenje na privatnom planu.

VAGA

Trenutno je nastupilo zatišje događaja, pa ćete pronaći dovoljno vremena za lične potrebe. Ustavićete harmonične odnose sa porodicom i bliskim osobama.

SKORPIJA

Možete ostvariti dobre kontakte sa najbližom okolinom, kroz razmenu ideja i znanja. Iznenađni poziv za izlazak će vas održati u optimalnoj formi.

STRELAC

Finansijska situacija je sada stabilnija, ali vam se ne savetuju akcije sa potencijalnim rizikom. Nije trenutak za krupnije promene u domenu posla.

JARAC

Na pomolu je pozitivan rasplet situacije za koju ste posebno zainteresovani. I na sentimentalnom planu će se odigrati zanimljivi događaji.

VODOLIJA

Potrebno je povećan oprez kako biste sačuvali svoju poziciju u domenu profesije. Izbegavajte jake psihofizičke napore zbog smanjene otpornosti.

RIBE

Vodiće vas snažna duhovna aspiracija i vera u uspeh. Neki dragi ljudi na koje ste skoro zaboravili imaće bitan uticaj u rešavanju vašeg problema.

OGENA dana: kritičan dan, oprez (1), neutralno, malo događaja, osrednje (2, 3), dobro, planete vas podržavaju (4), odlično, sreća je na vašoj strani (5). Ista ocena Vam važi i za podznak

Beba

FOTO: ROTERS

Sidnej - Petomesečna beba oposuma, jedna od mnogih spasenih u prihvatilištu za divlje životinje pri zoološkom vrtu Taronga u Sidneju. Tamo imaju svu negu dok ne ojačaju i budu vraćene u prirodu.

Najniža cena rada 80 maraka

Podgorica - Najniža cena rada u Crnoj Gori za oktobar iznosiće 80 maraka, dogovoreno je na sastanku predstavnika Sindikata, Privredne komore i Vlade Crne Gore. Septembar-ski minimalac u Crnoj Gori iznosio je 77 maraka. (Beta)

Zagrebački nadbiskup uskoro u Kotoru

Split - Zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije Josip Božanić uskoro bi trebalo da poseti Crnu Goru, saznaje hrvatski dnevni list Slobodna Dalmacija. Pozivajući se na izvore iz Kaptola, dnevnik piše da bi Božanić trebalo da poseti Kotor povodom obnove tamošnje katedrale. Datum Božanićeve posete Crnoj Gori nije preciziran. (Beta)

Poseban vagon za Iranke Segregacija u metrou

Teheran - Iranske vlasti su donele odluku da uvedu specijalan vagon za žene koje same putuju metroom u Teheranu, javila je iranska televizija. Direktor teheranskog metroa Mohamed-Reza Barari, rekao je da je odluka doneta posle mnogobrojnih žalbi u kojima se navodi da su mnoge žene žrtve zlostavljanja u metrou. „Ako se broj putnica poveća, uvešćemo još jedan vagon za žene“, rekao je Barari. Odluka je, međutim, izazvala negodovanje nekih korisnika podzemne železnice koji smatraju da je reč o segregaciji, navodi televizija. Prva linija metroa u Teheranu otvorena je u februaru ove godine. Linija je dugačka deset kilometara, ima devet stanica i povezuje zapadni deo iranske prestonice sa centrom. Dnevno prevozi oko 640.000 putnika. (Beta-AFP)

Tragedija ispred ulaza u upravnu zgradu TP „Prehrana“ u Zrenjaninu Stradao radnik od bejzbol palice direktorovog obezbeđenja

Zrenjanin - Nakon zбора 760 deoničara, od ukupno 1.034 zaposlenih TP „Banat“ u Zrenjaninu i konstituisanja nove Skupštine i Upravnog odbora, juče se oko 14 časova ispred ulaza u Upravnu zgradu ovog preduzeća dogodila tragedija u kojoj je stradao Boško Boložan (54), radnik TP „Prehrana“ na prinudnom odmoru, po zanimanju mesar.

Boložan, inače srčani bolesnik, primio je nekoliko udaraca bejzbol palicom kojom se Željko Šešlija, iz obezbe-

nja generalnog direktora Miodraga Dangubića, inače inkasant na zrenjaninskoj pijaci, ustremio na radnike koji su pokušali da probiju blokadu na ulazu u zgradu u nameri da se obračunaju sa Dangubićem. Boložan je nakon uklanjanja lekarske pomoći kolima hitne pomoći prebačen u bolnicu, ali je, kako nezvanično saznajemo, izdahnuo na putu do bolnice.

Tek nakon tog događaja u krugu TP „Banata“ pojavili su se policajci koji su nekako

uspeli da suzbiju nalete razjarenih deoničara. Policija je nakon toga sprovela Šešliju u MUP, a 7 članova novog Upravnog odbora ušlo je u kancelariju Dangubića. Oko 17 časova, policija je sprovela Dangubića iz kancelarije, sprečivši da ga linčuju 700 deoničara.

Članovi nove skupštine TP „Banata“ (53 člana) sinoć od 17 časova počeli su dežurstvo do danas izjutra kada se očekuje da novi organi ovog nekadašnjeg giganta krenu sa radom. Z. Ht.

ICN „Jugoslavija“ Radnicima dodeljeno po 200 maraka

Beograd - U ICN „Jugoslavija“ juče je započela podela humanitarne pomoći koju je uputila matična američka kompanija ICN „Farmasjunktals“. U saopštenju se navodi da je svakom od 3.200 zaposlenih dodeljeno po 200 maraka, a deci radnika do 12 godina pripala je pomoć od 50 maraka. „Ovu humanitarnu pomoć smo uputili imajući u vidu tešku materijalnu situaciju sa kojom se suočavaju ljudi u Jugoslaviji, pa i naši radnici“, istakao je predsednik ICN „Farmasjunktals“ Milan Panić. (Beta)

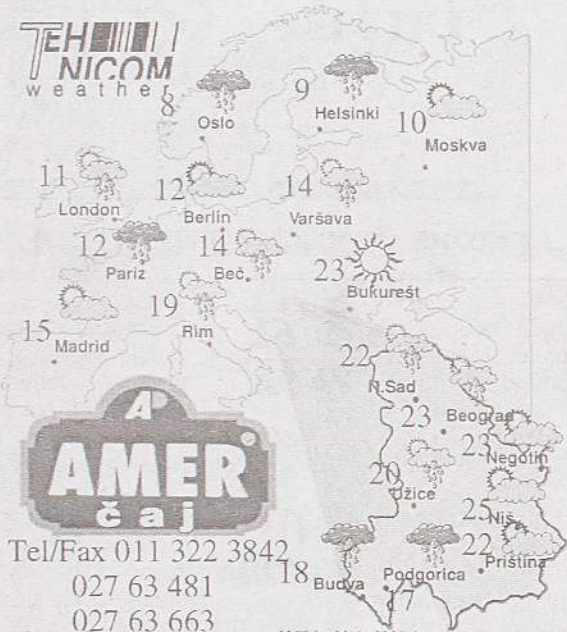
Dušan Tadić prebačen u zatvor u Nemačkoj

Hag - Dušan Tadić, koji je pred Haškim tribunalom proglašen krivim za etničko čišćenje Muslimana i Hrvata u Prijedoru tokom rata u BiH i osuđen na 20 godina zatvora, juče je prebačen u Nemačku gde će odslužiti kaznu, saopšteno je iz Haškog tribunala. On je 26. januara ove godine osuđen na 20 godina zatvora čime je završen postupak u slučaju koji je trajao nepune četiri godine. Iako Nemačka nije potpisala okvirni sporazum sa UN o sprovođenju presuda Haškog tribunala, sa njom je u Tadiće-ovom slučaju postignut ad hoc sporazum, s obzirom da je Tadić prvo uhapšen u Nemačkoj pre nego što je prebačen u pritvor u Hagu. (Beta)

Најквалитетније скенирање слајдова и негатива до 9x12 см. Ми знамо шта је добра фотографија.

**ФОТО ЦВЕТНИ ТРГ
Српских владара 35
32.33.616**

VREME

Prognoza za Jugoslaviju: Naoblachenje s kišom, ali najpre u jugozapadnim i severozapadnim oblastima, a tek popodne i krajem dana u ostalim krajevima. Ovo naoblachenje će usloviti slabu i sporadičnu kišu. Malo više padavina biće na Primorju i u Crnoj Gori. Pre podne će duvati južni vetrovi, a krajem dana jugozapadni. Minimalne temperature će biti od 7 do 15 stepeni, a maksimalne od 19 stepeni na Primorju i severozapadu Srbije do 25 stepeni na jugoistoku Srbije. Krajem dana će temperatura biti u padu za 4 do 7 stepeni.

Prognoza za Beograd: U prvom delu dana suvo i toplo. Kasno popodne i uveče će biti oblačno sa slabom kišom. Duvace južni i jugoistočni vetar, a uveče jugozapadni. Pritisak će biti malo ispod normale. Minimalna temperatura oko 14 stepeni, a maksimalna oko 23 stepena, a popodne u padu.

Prognoza za Niš: Suvo sa sunčanim intervalima u prvom delu dana, dok popodne sledi naoblachenje, a kiše će biti uveče. Duvace umeren južni vetar. Pritisak će biti oko normale. Minimalna temperatura oko 9 stepeni, a maksimalna do 25 stepeni, krajem dana u padu.

Izgledi vremena za naredne dane: Sutra, u petak i u subotu će se zadržati toplo vreme za ovo doba godine. Maksimalne temperature će u petak i subotu biti od 20 do 24 stepena. Biće uglavnom suvo, osim na Primorju gde se očekuje češća pojava kiše. U ostalim krajevima kiše će biti između subote i nedelje i u nedelju.

GRNI KURS DEM

Beograd	kupovni	30,00
	prodajni	30,50
Novi Sad	kupovni	30,00
	prodajni	32,00

DOPISNICA

Pariz i Beograd

Proslava novog milenijuma

Francuska, kao uostalom i mnoge zemlje, dugo se pripremala za proslavu ulaska u novi, treći, milenijum. Razumljivo, Pariz je centralno mesto tih svetkovina, započetih godinu dana unapred, sa prvim januarom 2000, i koje će se završiti danom kada zaista započinje novi milenijum - 1. 1. 2001. Tako će proslava trajati čitavu godinu i turisti će dugo hrliti u grad svetlosti. Za ovo slavje su uređena šetališta duž Sene, renoviran je centar Bobur, podignut je džinovski točak na trgu Konkord iz čijih kabina se pruža pogled na ceo grad, hronometar je postavljen na Ajfelovu kulu, otkriven je spomenik knjizi... žele Francuska i Pariz da budu zanimljiviji i privlačniji od Rima, u kome se ustoličilo hrišćanstvo i od koga je započeto naše brojanje vremena; od Berlina koji posle deset godina obnavljanja opet postaje prestonica Nemačke, ali i od mnogih drugih gradova izvan Evrope koji su se

dugo i temeljno spremali za milenijumske svetkovine.

Beograd nije ništa uradio kako bi postao lepši, privlačniji. Nasuprot, postajao je sve neuređeniji, ružniji. Samo se povremeno prikupljala energija da se on, kao uostalom i cela zemlja izmeni, potom bi se uludo tračila, nastajala su zatišja i apatija bi naizgled obuhvatala sve. I onda, kada su mnogi izgubili nadu, Beograd se izmenio, za jedno popodne. Dva dana pred promenu, ispred Platona, dok su se studenti prikupljali, Vlada, profesor muzike, mi reče: „U Beogradu će biti najveličanstveniji ulazak u novi milenijum.“

U Parizu, na trgu Defans, 1. 1. 2000, orkestar i hor - dve hiljade izvođača je izvelo Malerovu simfoniju.

Dve hiljade? U Beogradu je

uveća, kada najzad shvatimo da smo se otresli zla i da počinjemo da živimo svakim danom sve bolje, prvog dana novog milenijuma, 1. januara 2001, ući ćemo direktno iz XIX, u koji smo bili vraćeni, u XXI vek!

Do tada Beograd neće moći da sredi svoje trgovce, fasade, ulice, ali sigurno nigde neće biti toliko srećnih ljudi kao u njemu.

Zoran M. Cvijić

DOSTA JE ZA Danas

com_medi@

Danas

Računarska tehnologija i multimedija; izdavači: DanGraf i Infohome Press
Uređuje Vesna Roganović, urednik u dodatku Ivana Ercegović
e-mail: danasdesk@sezampro.yu com@tehnicom.net tel. 011/344-11-86, 189-252

DIPLOME KOJE VAŽE U CELOM SVETU

Microsoft
KURSEVI ZA **Windows 2000**

Microsoft
Technical
Education
Center

INFORMATIKA

Get IT

Informatika MCTEC • 1 000 Beograd, Jevrejska 32 • tel: 011/ 3215 292, 620-598
internet: http://www.informatika.com/usluge/obuka • e-mail: school@informatika.com

NAJVEĆA SVETSKA SMOTRA PISANE I ELEKTRONSKE REČI OVE JESENI U ZNAKU VEB-DIZAJNERA

Elektronski Frankfurt

Svake godine Frankfurtski sajam knjiga kao najveći i najznačajniji u svetu izaziva i najviše očekivanja posetilaca. Od pre nekoliko godina hala 4 postala je posebno interesantna jer je u njoj predstavljen novi put prenošenja informacija – elektronski. Ove godine slobodno bi se moglo reći da je najveća gužva bila upravo u toj hali i da je najveći broj posetilaca te hale imao ispod četrdeset godina starosti. No to samo po sebi ne znači da je prestalo interesovanje

likovanja teksta i povezivanja u brošuru u okviru stonog izdavaštva već sada Bartelsman prikazuje mogućnosti povezivanja i produkcije u tvrdom povezu. Dakle počinje era podsećanja na neke raritetne primerke knjiga važnih i lepih do kojih se više ne može doći. I to po jedna ili onoliko koliko je potrebno, u knjižari, biblioteci...

Čini se da se ove godine ništa značajnije kao veliko iznenađenje velika tehnološka inovacija nije pojavilo. Ali mora se reći da je došlo do znatnog poboljšavanja onog što smo već imali prilike da vidimo i prošle godine. Primera radi veliku pažnju je izazvao „mis-prevodilac“ koji je prikazala firma Hexaglot (www.hexaglot.de). Radi se zapravo o ručnom skeneru sa malim displejom pod zaštićenim imenom Quicktionary. Poznato je da se ne može očekivati mnogo od takvog prevoda i da je domet ovakve sprave ipak uz sva unapredjenja ograničen na jedno polje pre svega tehničkog karaktera ali i kao takva veoma je korisna.

Na najvećem broju štandova vidljiv je napor da se prikažu različite mogućnosti primene elektronskih medija i oblikovanja materijala namenjenog interaktivnoj komunikaciji. Bio je to svojevrсни „kongres“ web dizajnera i onih koji u tehničkom smislu prate njihov rad. Interaktivni mediji našli su najveću primenu kod učenja stranih jezika što je bilo najbolje prikazano na štandu Stuttgartske kuće Heureka – Klett (www.klett-verlag.de www.klett-verlag.de/heureka) kao i kod Minhenske kuće Digital publishing (www.digitalpublishing.de www.digitalpublishing.de). Ono što je nesumnjivo odredilo elektronsku produkciju jesu

različiti obrazovni sadržaji za mlade što daje veoma uverljivu sliku o mogućnostima efikasnog učenja kroz dijalog korisnika i računara. U tom kontekstu možemo spomenuti i nezaobilazne igrice i DVD produkciju koja je naravno zauzimala veoma mnogo prostora na štandovima kuća koje su svoju aktivnost u celosti ili delom posvetile elektronskom izdavaštvu u različitim domenima.

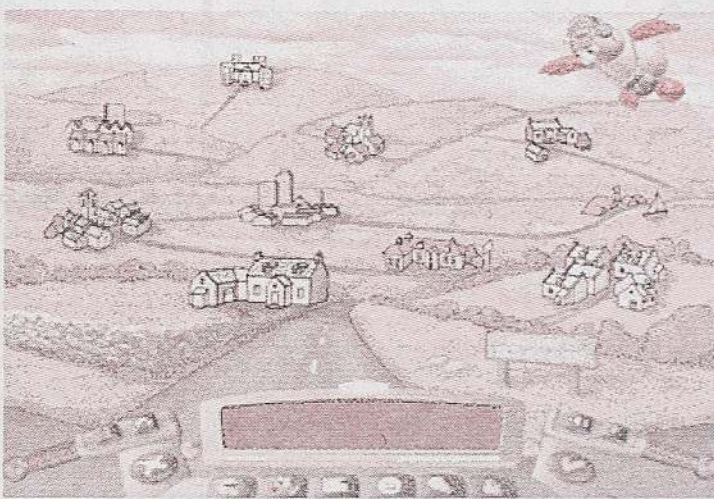
Ovu produkciju cd i dvd medija prate i prikazi efikasnijih mogućnosti tehničke podrške. Kronen media iz Hamburga (www.kronenberg.com?www.kronenberg.com) predstavila je hardverski komplet za produkciju cd-a što podrazumeva rezač i štampač odnosno narezivanje i štampanje naslovnice diska. Isto tako zanimljiv je i Tower kopierer AV.COM kuće iz Hamburga kao i niz drugih komponenti namenjenih većoj produkciji cd/dvd (www.av-com.de) hardverski komplet sa 12 rezača koji su u stanju da narežu 60 – 80 diskova za sat.

Međutim ono što je zanimljivo jesu i brojni programi namenjeni elektronskom unapređenju bibliotekarstva. Veliki internacionalni skup takvih poslenika dogodio se u hali 9 na posebnom štandu namenjenom bibliotekarima i softveru koji se razvija u istraživačkim centrima pri najvećim bibliotekarima u svetu. Ali to je tema koja svakako zavređuje više pažnje te ćemo se njoj posvetiti.

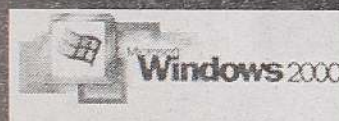
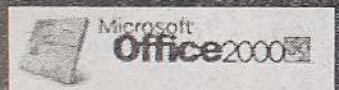
Zoran Hamović

posetilaca za onaj nama dragi oblik prenošenja znanja – štampanu knjigu. Da se štampana knjiga ne može zameniti i da ona i dalje opstaje u svoj svojoj ekskluzivnosti komunikativnog prostora potvrđuje i ovogodišnji možda najinteresantniji događaj u hali 4: Bartelsmanova promocija projekta Media on demand (www.bmod.de). Ne radi se samo o već poznatoj mogućnosti ob-

POSLE PROVALE HAKERA U MICROSOFT

Trojanski atačment

Kompanija „Majkrosoft“ saopštila je u petak da su hakeri provalili u njenu internu mrežu i došli do nacrtu nekih softvera koji se trenutno razvijaju, ali da nisu uspeli da dođu do „osetljivih“ podataka o najpopularnijim softverima te kompanije.

„Istraga nije dala dokaze da su hakeri došli do poverljivih podataka o programima Windows ME, Windows 2000 ili Office. To su dobre vesti“, izjavio je „Majkrosoftov“ portparol Mark Marej.

Nacrti softvera pružaju mogućnost da u programima budu pronađeni bezbednosni nedostaci, i pokazuju kako zapravo jedan program radi. Ukradeni nacrti mogu poslužiti kao sredstvo za ucenu firme od koje su otuđeni, ili poslužiti konkurentskim kompanijama da unaprede svoje proizvode. Hakeri su došli do nacrtu programa koji se tek razvijaju, i koji će se na tržištu pojaviti tek za nekoliko godina.

Zvaničnici „Majkrosofta“ proteklih dana daju različite izjave. Neki odbijaju da se upuštaju u spekulacije ko je mogao da izvrši upad u mrežu kompanije, dok neki otvoreno tvrde da se radi o in-

dustrijskoj špijunaži. Obezbeđenje kompanije ustanovilo je da su podaci poslani iz mreže u „Majkrosoftovom“ sedištu u Redmondu na adresu u Sankt Peterburgu u Rusiji. Neimenovani izvor AP-a u „Majkrosoftu“ izjavio je da je odašiljanje podataka trajalo pet nedelja.

Upad je izgleda izvršen programom QAZ Trojan koji je u mrežu „Majkrosofta“ dospelo i-mejlom, a potom je automatski slao podatke na željenu adresu.

Trojan, koji je dobio ime po Trojanskom konju, izgleda kao normalni atačment u i-mejl poruci, ali nakon što se ubaci u željeni sistem preuzima ograničenu kontrolu nad kompjuterom domaćinom. Preko Trojana je moguće krasti šifre ili čak uništiti fajlove u „zaraženom“ kompjuteru.

Kompanije često drže računare u kojima su pohranjeni najosetljiviji podaci odvojene od ostatka interne mreže, tako da se u njega može ući samo direktno, unutar kompanije.

Takav način pohranjivanja podataka je, međutim, nepraktičan, pošto programeri tako ne mogu da imaju brz pristup Internetu ili da dobijaju i-mejlove.

ŠIITSKI SAJBER-RAT PROTIV IZRAELA

Na meti i Kneset

Američke vlasti su upozorile na povećan rizik od kompjuterskih napada na američke sajtove posle serije napada na više izraelskih zvaničnih veb prezentacija, u kontekstu eskalacije nasilja na Bliskom istoku. „Zbog verovatne pretnje terorističkim napadima na Bliskom istoku i tih kompjuterskih napada, korisnici moraju povećati opreznost zbog mogućnosti da sajtovi američke vlade ili privatnog sektora postanu potencijalne mete“, saopštio je Nacionalni centar za zaštitu infrastruktura (NIPC).

Ti napadi su „prolaznog karaktera i ne predstavljaju opasnost za nаноšen dugoročnije štete na internet sajtoovima“, precizirala je ta organizacija koja funkcioniše u okviru američke federalne policije (FBI).

Veb prezentacija izraelskog Ministarstva spoljnih poslova zatvorena je u četvrtak posle kompjuterskih napada iz celog sveta kojim je blokiran pristup tom sajtu. „Naš sajt je napadnut sa svih strana hiljadama zahteva za posetu kao i elektronskom poštom koja u sebi može sadržati viruse ili kompjuterske bombe“, saopštio je portparol ministarstva Noam Kac.

On je precizirao da jedan deo napada dolazi sa sajtova koje „kontrolišu šiitske organizacije u SAD“.

Prema NIPC, neki od tih napada e-mailom izvršeni su sa američkih sajtova „Jahu“ (Yahoo) i „Hotmejl“ (Hotmail).

Mete napada bili su i sajtovi Kneseta, parlamenta, i izraelske armije.

COMPAQ Baterije za piromane

Kompanija „Kompak kompjuter korporejšn“ (Compaq Computer Corp.) svojevoljno je povukla više od 55.000 baterija koje se koriste za njihove lap-top kompjutere tipa „E500“ i „V300“ zbog opasnosti od izazivanja požara.

Baterije su prodane širom sveta zajedno sa kompjuterima ili odvojeno, a biće besplatno zamenjene za dve nove baterije.

Kompanija je saopštila da je nedavno otkrila da je jedno pakovanje baterija prošlog leta loše napravljeno. Baterije se pregrevaju, dime i oštećuju kompjuter koji je priključen na njih.

„Iako je samo jedno pakovanje baterija napravljeno loše, „Kompak“ i njegov proizvođač baterija

smatraju da to stvara potencijalan rizik zbog značajnog pregrevavanja i mogućnosti izbijanja požara i preduzima ove preventivne mere kako bi osigurali bezbednost svojih mušterija“, navodi se u saopštenju.

Kompanija ističe da treba da se zamene samo baterije, a ne i sami kompjuteri.

Kompanija „Del kompjuter korporejšn“ (Dell Computer Corp) izdala je pre dve nedelje sličan poziv za vraćanje 27.000 baterija.

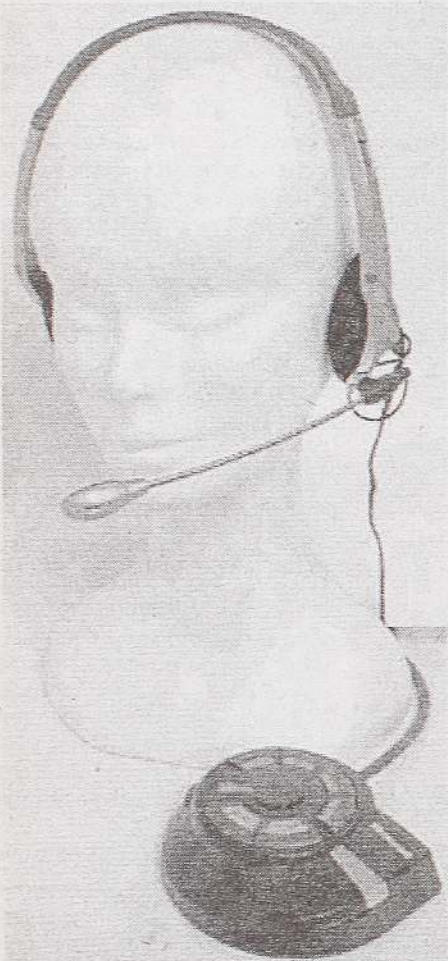

SIDEWINDER GAME VOICE

Zajapuren, sa slušalicama

Glavono upravljanje računarom u igračkom svetu nije neka velika novost. Već duže vreme to dosta dobro radi Game Commander, koji je nedavno izašao i u verziji 2.0.

Ipak, za razliku od njega, Sidewinder Game Voice, izuzev slušalice i mikrofona, obavezno traži i mali hardverski dodatak nalik hokejaškom paku. Ovaj hardverski deo paketa, male na konzola koja se preko USB porta spaja na računar, pa pomoću standardnih jackova na zvučnu karticu (Mic in i Line Out) ima na sebi čak osam dugmadi, jedan prekidač i potencijometar namenjen podešavanju jačine zvuka.

Šest dugmadi na ovom „paku“ namenjeni su biranju „kanala“ preko kojeg emitujemo i primamo poruke: kanali 1-4, zatim kanali Team i All. Sedmo dugme služi aktiviranju prepoznavanja glasa – kada je ono aktivirano (svako dugme ima signalno svetlo koje nam govori da je aktivno) modul za prepoznavanje govora „kapira“ da mi ne pokušavamo da upozorimo Mirka da mu stiže metak, već izdajemo naredbu računaru. Osmo dugme je mute i, pogodili ste, služi isključivanju mikrofona, tako da nas ni Mirko ni program za prepoznavanje govora ne čuju.

Zgodno rešenje je i mogućnost spajanja i običnih zvučnika na ovu kontrolnu konzolu, a da li će zvuk ići u slušalice ili na zvučnike rešava se malim prekidačem.

Pre nego počnemo da razgovaramo sa našim malim elektronskim prijateljem, potrebno je kalibrirati mikrofon. Posle instalacije pratećeg softvera, kroz kalibraciju nas, kako je to i običaj, vodi serija govornih testova. Tu mi nešto kao pričamo i čitamo u mikrofon, a na osnovu jačine ulaznog signala podešava se njegova osetljivost. Posle ovoga smo spremi da zadajemo govorne naredbe Sidewinderu.

Da ti kažem...

Sama sprava dolazi sa gotovim profilima za dvadesetak igara, gde izgovorene naredbe zamenjuju naredbe sa tastature. Na primer, u profilu za igru Age of Empires izgovorena naredba „Set one“, interpretira se kao kombinacija tastera

„Ctrl+1“. Kada je Sidewinder Game Voice prepoznata, pošalje kod programu koji je trenutno aktivan kao da je pritisnuta takva kombinacija tastera.

Kao što vidite, govorne naredbe ovoga tipa, zbog toga što su univerzalne i mogu se prilagoditi za svaku igru ili ozbiljnu aplikaciju (moguće je praviti sopstvene profile), nisu upotrebljive i za naredbe i radnje koje izdajemo isključivo mišem ili nekim drugim pomagalom (joystickom), već samo one koje dolaze preko tastature.

Za ozbiljne aplikacije moguće je napraviti profil gde, na primer, izgovorenu reč „copy“ mapiramo na kombinaciju Ctrl+C, koju poznaje svaki program pod Windowsima. Dakle, može se koristiti i izvan igara.

Ne ta, druga leva...

Tako to sve zvuči u teoriji. U praksi, primena govornih naredbi je bitno ograničena.

Ponajpre, prepoznavanje govora strašno zavisi od položaja mikrofona, tako da je za normalan rad potrebno da praktično svaki put kada skinemo i ponovno stavimo slušalice i mikrofon na glavu kalibrišemo sistem. Dovoljno je da mikrofon bude tek oko centimetar dalje od lica u odnosu na vreme kada smo ga poslednji put kalibrirali, pa da postotak prepoznavanja govora strašno opadne.

Takođe valja imati na umu da je program namenjen prepoznavanju najpre engleskih reči koje su izgovorili oni koji znaju barem osnove engleskog izgovora i trude se da pravilno izgovaraju foneme koji se počesto bitno razlikuju od onih u našem jeziku.

Dok „treniramo“ sebe i program to još nije tako strašno – malo se skoncentrišemo i sa lažnim *oxfordskim* akcentom uspevamo da ga gotovo sto-postotno nateramo da pravilno prepoznata izgovoreno.

Ipak, sve je to zanemarivo prema praktičnoj upotrebi u igrama. Najpre, tokom igre u „opasnim“ situacijama je teško zadržati akcent, intonaciju i jačinu unutar minimalističkih okvira koje ovaj program prihvata. Kada u Falconu pokušavamo da kažemo *wingmanu* da nam HITNO! skine neprijatelja sa, da „prostite“ – dupeta, teško je to reći ravnim, hladnim glasom čoveka koji pita: „Pošto su vam ove rotkvice ovde?“.

Ukoliko na to uspemo i da se prisilimo, javlja se jedan drugi problem – vreme reakcije programa iznosi otprilike sekundu na računaru klase P2 na 400 MHz. Kod nekih igara, Quakea ili Unreal Tournamenta ovo je nedopustivo. Kada vam u UT-u za menjanje oružja treba više od sekunde (pod uslovom da program isprve prepoznata naredbu), tada je daleko bolje rešenje i dalje koristiti tastaturu ili miša za takve operacije. Dodajmo ovome i poneku pogrešno prepoznatu reč i vidimo da je vrlo teško mirne duše preporučiti upotrebu glasovnih naredbi ne samo domaćim korisnicima, već čak i onima sa engleskog govornog područja.

Priznajemo, u igrama u kojima se može tolerisati sekunda kašnjenja (ozbiljne avio-simulacije, ponajprije) glasovna komunikacija sa *wingmanom*, AWACS-om, kontrolom leta i sličnim „entitetima“ je vrlo, vrlo „džekovska“. Ipak, u FPS-ovima, RTS-ovima i praktično svim ostalim igrama („Ne i šahu!“), napominju mi sa strane) promer tačnih i pogrešno protumačenih naredbi, kao i kašnjenje u interpretaciji, preveliki su da bi omogućili udobno igranje.

Deo namijenjen IP komunikaciji možemo samo pohvaliti, uprkos tome što neki pojedinci iz UT miljea preferiraju Roger Wilco i neopravdano šire loše ocene na račun Game Voicea. Premda Game Voice uzima bitno više memorijskih resursa od Roger Wilca, procesorsko zauzeće im je otprilike isto, podešavanje je lakše kod Game Voicea, a i kašnjenje glasa koje kod Wilca iznosi skoro oko sekunde, ovde je barem upola manje.

Program smo testirali na lokalnoj 100-megabitnoj mreži, kao i spajanjem preko javnog modemskeg ulaza i spajanje na redakcijski server. U oba slučaja sve je radilo besprekorno.

Ipak, moramo reći da zgodna mogućnost biranja kanala pritiskom na dugmad na konzoli, ostavlja dosta to-

ga što bi trebalo da se doradi. Ovakvo se u mrežnoj igri kod koje se različiti timovi spajaju na isti Game Voice server može vrlo lako prebacivati na tuđe kanale i prisluškivati šta to „neprijatelji“ spremaju. Ovo je čisto softverski problem koji se lako može doraditi zaštitom kanala lozinkom u nekoj idućoj verziji programa.

Odlučno „možda“

Kupiti ili ne?, pitanje je sad. Hardverski deo uređaja je odličan – odlične slušalice i mikrofon, konzola koja omogućava ne samo biranje kanala za IP telefoniju, već i jednostavno podešavanje jačine zvuka, kao i prebacivanje zvuka sa zvučnika na slušalice, sama za sebe je vrlo koristan dodatak. Takođe, softverski modul za IP telefoniju je vrlo jed-

glasovna komunikacija tokom neke mrežne igre sa sadrugovima na LAN ili internetu je sama po sebi jedan korak više na evolucionoj lestvici Dobrog Igranja. Dodajte tome i mogućnost davanja glasovnih naredbi svom računaru i imamo siguran hit. Ili, ipak...

nostavan za upotrebu, radi kako se to od njega i očekuje i ovo su dve jake tačke ovog dodatka.

Nažalost, deo za prepoznavanje govora ne funkcioniše baš onako kako bismo zaželeli. Za većinu „brzotrajnih“ igara reaguje pretromu, ima problema sa prepoznavanjem glasa u svim uslovima koji nisu idealni, pa nam se čini najslabijim delom paketa.

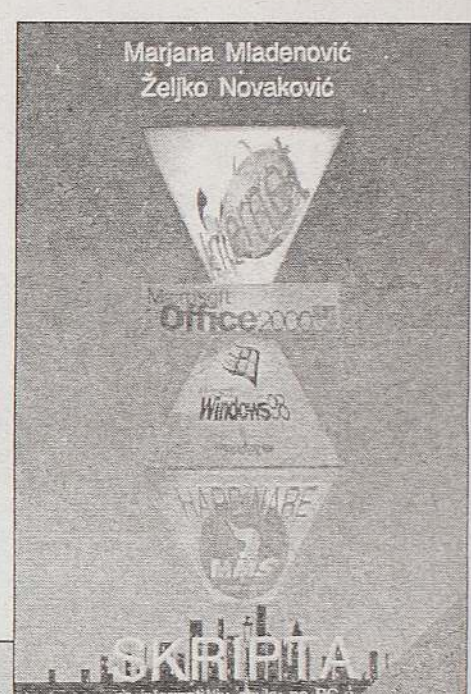
U periodu od poslednjih godinu dana naše tržište je preplavljeno velikim brojem izdanja iz oblasti informatike i računarstva. Veći deo tih izdanja potpisnik ovih redova je, bar delimično pregledao, a neke i detaljno pročitao. Za razliku od generalnog zaključka i ocene da nisu rađena za potrebe čitaoca koji se prvi put sretno sa personalnim računarom, izdanje Centra za kompjutersko obrazovanje i inženjering firme Multi Medial Systems pod radnim naslovom „Skripta za informatičku obuku na PC“ autora Marjane Mladenović i Željko Novakovića je urađena po meri i za potrebe običnog korisnika personalnog računara i bez preterivanja stoji konstatacija da je ovakva publikacija nedostajala u ponudi na našem tržištu.

Pravim izborom metodskih jedinica koje su potrebne svakom ko počinje da radi na personalnom računaru, čitalac ove publikacije se postepeno - korak po korak, metodologijom kvalitetnog predavača, kroz 400 strana teksta i slika, uvodi u svet kompjutera preko teme Uvod u personalne računare, da bi zatim, jednostavnim objašnjenjima i bogatim grafičkim prilozima savladao Operativni sistem Windows 98. Posebno su kvalitetno obrađena dva, najčešće upotrebljivana i korisniku potrebna, aplikativna programa Microsoft Office-a 2000 - Word i Excel. Ista ocena stoji i za poglavlje Računarske komunikacije gde autori daju osnovna objašnjenja kako računari komuniciraju uz detaljno objašnjenje globalne mreže internet i aplikativnih programa koji je prate. Publikacija je obogaćena englesko-srpskim kompjuterskim rečnikom sa 10.000 reči, izraza, fraza i pojmova, što na našem prostoru predstavlja posebnu zanimljivost i novinu.

Na pitanje u vezi sa prodajom ove publikacije direktor Multi Medial Systems Lepomir Lazarević odgovara: „Naša veoma optimistička predviđanja su bila da tiraž od 1.000 primeraka prodamo za godinu dana, ali nam je procena, na našu veliku radost, bila pogrešna, jer smo ceo tiraž rasprodali za manje od pet meseci. U toku je priprema dopunjenog i delimično izmenjenog izdanja, ovog puta u formi udžbenika sa svim atributima. Planiramo da ubacimo novo poglavlje-Uvod u savremeno programiranje, da obogatimo i proširimo Uvod u personalne kompjutere sa novim HARDWERE-om, obradimo novi Operativni sistem Windows Millenium, dopunimo neke delove Microsoft Word-a, Excel-a 2000 i računarskih komunikacija sa internetom. Takođe, obradićemo i najnovije verzije najčešće korišćenih aplikacija programa kao što su WinZip, WinAmp, Windows Media Player, ACDSee, kao i poseban dodatak „Da li ste znali?“ sa zanimljivostima iz sveta kompjutera. Plan je da se novo izdanje pojavi u knjižarama krajem januara sledeće godine“.

Dozvolite piscu ovih redova da umesto zaključka preporučim ovu publikaciju kao osnovni udžbenik iz informatike za srednje škole. O uspešnom poslovanju firme Multi Medial Systems, koja je osnovana pre tri godine sa sedištem u Beogradu, govori podatak da u svojoj osnovnoj delatnosti obavlja informatičku obuku nezaposlenih lica za potrebe Republičkog zavoda za tržište rada. Direktor firme napominje: „Sa ponosom ističemo činjenicu da smo, između 30-tak izvođača obuke, izvođač broj jedan u Srbiji po broju kandidata koje obučavamo za potrebe tržišta rada. Ova obuka se, inače, izvodi u dva ciklusa godišnje, gde se u svakom ciklusu obučava po 1.000 polaznika u 30 do 40 gradova Srbije. Pored Beograda, naši Centri za kompjutersko obrazovanje i inženjering nalaze se stalno ili privremeno u 20-tak gradova Srbije (Novi Sad, Kikinda, Valjevo, Čačak, Kraljevo, Novi Pazar, Raška, Sjenica, Tutin itd.)“.

Pored ove vrste obuke, Multi Medial System organizuje, u dve savremene učionice-kabineti u Beogradu, opremljenih sa po 10 kompjutera Pentium II i III generacije, osnovnu informatičku obuku za pravna i fizička lica sa fondom od 72 časa i dinamikom 3 puta 3 školska časa nedeljno, svaki drugi dan. Uz kvalitetne i visoko profesionalne predavače, polaznici obuke savladavaju Uvod u PC, Win-

dows 98, MS Office - Word i Excel i računarske komunikacije sa internetom za manje od dva meseca. Po završenoj obuci i položenom testu polaznici dobijaju dva Sertifikata (srpsku i englesku verziju), sa zvanjem „Operater na PC“, koji su priznati u Republičkom zavodu za tržište rada. U cenu od 200 DEM, u dinarskoj protivvrednosti, uračunati su gore

pomenuta publikacija, sveska i olovka, kafa i osvežavajući napici i obavezan promotivni koktel prilikom dodele Sertifikata. Tu je, za one koji već nešto znaju, a hoće da napreduju, specijalistička obuka za grafičkog dizajnera (Corel,Photoshop, Quark), AutoCad, 3D animacija, itd.

Hit ponudu svakako predstavlja obuka za Servisera personalnih računara, gde polaznici u malim grupama, tokom 80 školskih časova savladavaju, u današnje vreme, veoma tražen zanat. Preduslov za upis je osnovno poznavanje rada na PC, engleskog jezika i elementarno tehničko predznanje. „Polaznici, tokom obuke, nauče teoretske postavke arhitekture personalnog računara, do rutine sklapanja i rasklapanja PC konfiguracije, „zero condition“ softvere-sko podešavanje i instalaciju driver-a, kao i druge neophodne radnje. Posebna pažnja se posvećuje praktičnom radu na dijagnostici i otklanjanju najfrekvencijih, kako softvere-skih, tako i hardware-skih grešaka i kvarova“ - ističe Lazarević.

Upitali smo direktora Lazarevića po čemu se njegova Škola računara razlikuje od drugih: „Za razliku od konkurencije koja osnovnu obuku razvuče na pet-šest kurseva u trajanju od 6 i više meseci sa mnogo većim fondom časova (najčešće dajući polazniku i ona znanja koja će retko ili nikada koristiti), naš pristup, Plan i Program su konzistentni. Polazniku nudimo sveobuhvatu i neophodnu informatičku obuku u paketu gde on savladava osnove i time dobije kvalitetnu bazu za kasniji samostalni rad, nadogradnju znanja i napredovanje, a samim tim napravi i veliku uštedu novca“.

Umesto zaključka, jedan od slogana Škole računara Multi Medial Systems je: „MI SMO TU ZBOG VAS“, pa prema tome, ne ustručavajte se, već prošetajte do Ulice Vlade Zečevića 17 ili pozovite na telefone: 344-1533, 344-3516 i 344-3723.

Muzika bez zaštite

Grupa istraživača saopštila je da je uspjela da „pobedi“ četiri najnovija vida zaštite muzičkih fajlova od onih koji bi želeli da ih slušaju besplatno.

Naučnici sa Univerziteta Princeton, Univerziteta Rajs i kompanije „Kseroks“ (Xerox) uspjeli su, naime, da prevaziđu zaštitne mere koje je stvorila „Inicijativa za zaštitu digitalnih medija“ (Secure Digital Media Initiative), koju čini 200 telekomunikacionih kompanija. U saopštenju se navodi da isto može učiniti svaki iole dobar kompjuterski pirat koji želi da besplatno distribuira muziku, a da ne plati autorska prava diskografskim kućama. Proizvođači i prodavci muzike već duže vreme pokušavaju da stvore zaštitne mere koje bi omogućile korisnike kompjutera i drugih uređaja koji reprodukuju muziku u MP3 formatu da muzičke fajlove samostalno kopiraju i distribuiraju. (Beta)

CD po sopstvenom izboru

Veb-sajt „Imix.com“ je napravio sporazum sa kompanijom „Yahoo! Inc.“ kojim će biti moguće da korisnici interneta naprave muzički CD po svom izboru. „Imix.com“ ima biblioteku od preko 200.000 pesama od 250 izdavačkih kuća i oni će biti dostupni ljudima koji posete „Yahoo! Shopping“.

Na osnovu sporazuma korisnici interneta će moći da izaberu ponudene muzičke numere i da tako formiraju svoj CD. Osnovna cena CD-a će biti 5,99 dolara, a svaka numera dodatnih 99 centi. Korisnici će tako moći da naprave svoj CD koji će imati 25 numera ili biti vremenski ograničen na 70 minuta muzike.

„MP3.com“ obeštećuje izdavače

Internet kompanija „MP3.com“ je postigla sporazum sa muzičkim izdavačima zbog kršenja kopirajt prava. „MP3.com“ je objavio da će platiti 30 miliona dolara zbog kršenja prava tekstopisaca i kompozitora jer su omogućili korisnicima interneta da preslušavaju muzičke numere uskladištene na serveru u San Dijegu, a da nisu plaćali nikakva prava autorima za to. Na osnovu dogovora „MP3.com“ će u naredne tri godine plaćati četvrt centa za svaku pesmu koju korisnici ovog sistema budu preslušavali, a takođe i određenu sumu novca za svaku pesmu koja se nalazi na njihovom serveru. V. T.

RIAA će naplaćivati taksu

U svom najnovijem potezu, kako bi odgovorili novim medijskim zahtevima, Asocijacija muzičke industrije Amerike (RIAA) formira jedno novo telo koje bi prikupljalo taksu za pesme koje se nalaze na internetu.

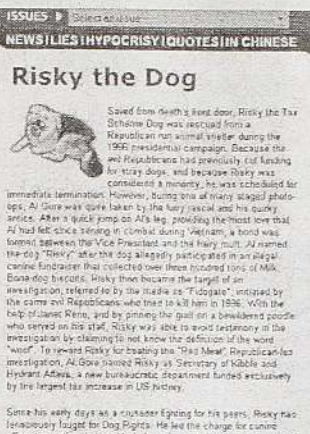
Izvori bliski ljudima koji će biti u ovom novoformiranom telu kažu da će oni prikupljati i distribuirati novac od taksi. Na ovaj korak se RIAA sada odlučila jer je trebalo vremena da bi se postavila neophodna infrastruktura, kažu izvori. Takođe, prema još nezvaničnim podacima, preko 2.400 izdavača potpisalo pri-

stup ovom novom telu. Prema zakonu o „digitalnim izdavačkim pravima“ iz 1995. godine, RIAA je ovlašćena da prikuplja novac od izdavačkih taksi kada su u pitanju kablovski i satelitski pretplatnički servisi kao što su „DMX“, „Music Choice“ i „Muzak“. U pitanju je suma od 6,3% ukupnog prihoda koja je ustanovljena kao „blanko licenca“ za takve korisnike. Od 1998. godine, i amandmana o „digitalno milenijumskom kopirajtu“, uključeni su u ovaj sistem i „Spinner.com“ i „Yahoo.com“. V. T.

PRIJAV VEŠ AMERIČKIH PREDSEDNIČKIH KANDIDATA

Ispovest crne dadilje

Kako izgleda predizborna kampanja u trci za mesto predsednika u najmoćnijoj zemlji sveta se lako može videti sa ova dva sajta. To su „pljuvački“ sajtovi koji umaju ulogu da ocrne kandidate. Lako se može zaključiti da je <http://www.georgebush2000.com/> delo demokrata, a da je <http://algore-2000.org/> delo republikanaca.

Risky the Dog

Saved from death's hand door, Risky the Terrier Dog was rescued from a Republican dog animal shelter during the 1992 presidential campaign. Because the dog had been previously used for fundraising for the Vice President and the party, it was named 'Risky'. The dog was a constant presence at the campaign and was considered a mascot. However, during the 1992 campaign, Risky was the subject of an investigation, referred to by the media as 'Risky the Dog'.

Prvi sajt je o Teksaskom guverneru Džordžu Bušu koji je predstavljen kao vladar iz doba mračnog srednjeg veka. Čovek koji ukida donacije i investiranje u obrazovanje, ali zato zdušno pomaže industriju i to onu koja ga podržava. Teksas, jedna od najnerazvijenijih država u SAD-u, je pod njegovom vladavinom doživio još lošije dane, čak se povećala i nepismenost stanovništva. Bolna tema svakog američkog predsednika i kandidata u manjem ili većem obliku su međurasni odnosi. Buš mladi je na ovaj temi, čini se, pao, pošto kao guverner južnjačke države Teksas nije ništa učinio da ovu državu pripitomi i smanji rasnu netrpeljivost. Za vreme njegove vladavine je izvršen veliki broj smrtnih kazni u

Teksasu, uglavnom nad Crncima. Buš je takođe žigosan i u ekološkom smislu. Njegovi protivnici ga optužuju da je u Teksasu dopustio da se poveća загаđenje životne okoline, umesto da pokuša da ga smanji. Teksaskog guvernera prati i veliki broj sumnjivih ekonomskih radnji, ali koliko je to tačno teško je znati. Sajt u posebnom delu ima veliki broj linkova o kandidatu Bušu, koji su takođe posvećeni „blačenju lika i dela“ teksaskog guvernera.

Drugi sajt je naravno posvećen sadašnjem podpredsedniku Amerike Alu Goru. Čini se da je najveća optužnica protiv njega ona da je u prošlosti imao veze sa komunistima. Da su vremena nešto druga-

čija to bi značilo sigurno Al Gorovu političku smrt. Njegov otac se družio sa zanimljivim industrijalcom Hamerom, koji je bio jako povezan sa bivišim

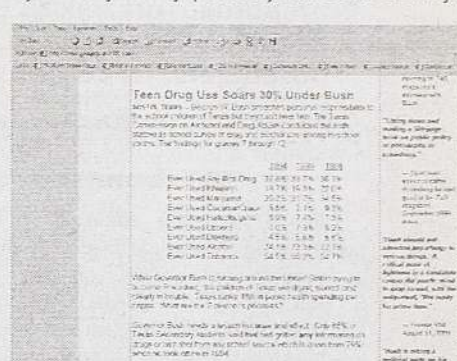

Led by Governor Bush, the Funeralgate cast includes Sen. John Whitmire, SCI CEO Robert Waltrip (in hat), Bush aide Joe Allbaugh, Rep. Kyle Janek, Sen. Kenneth Arrmbuster, and Attorney General John Cornyn.

illustration by Doug Potter

SSSR-om, što se na sajtu dokumentuje i slikom koja bi trebalo da predstavlja Lenjina sa posvetom Hameru od Lenjina lično. Postoje i dokumenti koji pokazuju da je Hamer radio u Americi sa sovjetskim novcem i zlatom. Sajt takođe ima materijale koji pokazuju da se Al Gor nije

baš proslavio u prošlosti sa potpuno legalnim ekonomskim radnjama. Reklo bi se da je od jednog siromašnog sina učitelja postao novopečeni bogataš preko noći. Šta se zaista desilo teško je zaključiti. Njegova raskalašnost u mladosti mu sada predstavlja velike probleme jer je izgleda kao mladić po nekim izveštajima često konzumirao marihuanu. I njegova bolna tačka, kao i Bušova, su rasna pitanja. Njegova crna dadilja ga je optužila da je cela njegova porodica bila hladna prema njoj samo zato što je ona Crkinja. Republikanci mu takođe prebacuju i da je u svoj izborni štab ubacio Crnca, bez preke potreba samo zato da bi dobio nekoliko političkih poena. Naravno i na ovom sajtu postoji veliki broj drugih linkova koji se bave „mračnom stranom“ Al Gora.

Dražen Krsmanović

[HTTP://WWW.GEORGEBUSH2000.COM/](http://www.georgebush2000.com/)

[HTTP://ALGORE-2000.ORG/](http://algore-2000.org/)

ZA LJUBITELJE NAJNEOBIČNIJIH SPORTOVA I VRATOLOMIJA

X Igre - globalno ludilo!

Šta povezuje agresivan skejting, rolere, skutere, bandži vratolomije i slične egzibicije? Naziv Ekstremni sportovi, ili x-sports.

Pre svega ostalog vredi objasniti šta se podrazumeva pod ovim imenom. Neko bi rekao – sve aktivnosti za koje moraš imati manje od 18 godina i potpis lekara specijaliste, da si „čist“. Mnogi uglavnom nisu ni sigurni koji sve sportovi ili discipline spadaju u ovu grupu, a svakako se veoma malo ljudi na svetu smatra poznavacima istih, ako ne računamo same x-sportiste. Za većinu mladih ljudi je prvi i najpopularniji sinonim skejtbording, kojim se u mnogo bezazlenijoj formi bave i klinci na našim ulicama. Kao i sve novo što se pojavi i postane popularno, tako se i od skejtborda zaziralo dugo godina. Međutim, konkretno skejtbording je u po-

slednjoj dekadi dao više aktivnih sportista i emisija na TV-u, čak i potpuno nov način života za neke, nego mnogi drugi „klasični“ sportovi. Internet je takođe dao svoj prilog, ako ništa drugo, novoj formaciji sportskih disciplina.

Ko je ko, gde je šta? Putem interneta je teško tražiti informacije o x-sportovima, jer su direktorijumi na najvećem broju pretraživača prepuni, i ako ste laik, ne znate kako da se snađete. Olakšava možda podela samih sportova. Među poznatije spadaju: vožnja ATV-a i BMX bicikala, motokros i skejtbording, rečno kajakaštvo, skajdajv, paraglajding i surf. Tu je i disciplina inline skating, koja je poznata kod nas kao vožnja rolera. Iz ovih disciplina se izrodilo dosta drugih (i opasnijih, nego bi rekao), kao vožnja snouborda i tzv. land luge, nekoliko vrsta slobodnog alpinizma, bandži džamping, kao i nekoliko vrsta windsurfing-a. Za svaki od ovih sportova postoji desetine sajtova, opisi takmičenja, atraktivne fotografije, kao i predstavljanje najboljih u nekim disciplinama.

<http://www.bluetorch.com/> je jedan od mnogih sajtova koji se bavi ovom tematikom, a njegovo bogatstvo je u tome što većinu sportova detaljno prezentuje. I ne samo to! Ovaj sajt je definitiv-

no jedan od najbolje tehnički odrađenih na internetu!!! Ne koristi Javu ili Shockwave, i nimalo ne usporava korišćenje kompjutera, a izgleda sjajno. Svaki sport ima sopstvene poddirektorijume, sa podacima o nastupajućim dešavanjima, predstavljanjem najboljih među najboljima, i malim nagradnim igrama. Tematika je organizovana i po arhivi, kao i fotografijama. Ne vredi ni pominjati detalje, sajt vredi videti bez prethodnih komentara.

Na adresi <http://www.xtremesoul.com/> je predstavljen čitav svet za mlade ljude i x-sportiste. Sajt u sebi nosi informacije o samim sportovima, kao i modi i muzici koji su im stalni pratioci. Iako manje upadljiv od prethodnika, nosi u sebi više podataka vezanih za „obične ljude“, zainteresovane za spoljne efekte koje prate ekstremiste! Tako u sajtu postoji čitava prodavnica odeće i obuće, kapa i traka, knjiga i video zapisa vezanih za ovu tematiku. Video kasete, na primer, koštaju oko 17 dolara, dok su patike za vožnju skejta oko 70 dolara!

<http://espn.go.com/extreme/> je sajt ESPN-a sa izborom vesti koje uključuju i pregled najnovijih dešavanja na takmičenjima. Većina je ispraćena i video zapisima, koji su uglavnom u .mpeg for-

matu. ESPN je poznat i kao promoter već svetski poznatih X Igara, koje su dosada bile ograničene isključivo na teritoriju severne Amerike, a od 2002. godine postaju globalno takmičenje, i održavaće se na različitim lokacijama širom sveta. Tokom sledećih 15 meseci, kvalifikacije će se održavati u Aziji, Evropi, Latinskoj Americi, Japanu i Australiji, a u Igrama će učestvovati 7 timova, podeljenih mašom po kontinentima. Za sada, na sajtu možete pristupiti ovogodišnjem rasporedu X Igara.

Da li zvuči slično Olimpijskim igrama? Možda se budućnost sporta ogleda upravo u ovakvim događanjima. Poverujmo da su stari Grci, a da su imali moć da sagledaju budućnost, radije videli ovakav izazov ljudskim veštinama, nego onaj koji je prezentovan u nekim disciplinama, skoro uvršćenim u protokol Olimpijskih igara.

I. Miljković

[HTTP://WWW.BLUETORCH.COM/](http://www.bluetorch.com/)

[HTTP://WWW.XTREMESOUL.COM/](http://www.xtremesoul.com/)

[HTTP://ESPN.GO.COM/EXTREME/](http://espn.go.com/extreme/)

Pretnja ličnim slobodama

Dve trećine američkih surfera i tri četvrtine onih koji ne koriste internet ocenjuju da Svetska mreža predstavlja pretnju za lične slobode, navodi se u istraživanju Univerziteta u Los Anđelesu (UCLA). Ukupno 64 odsto surfera i 76 odsto onih koji ne koriste Internet pozitivno je odgovorilo na pitanje „Da li surfovanje po internetu predstavlja pretnju za zaštitu ličnih podataka?“. Svega 12 odsto surfera i 13 odsto osoba koje ne koriste internet misli suprotno, ukazuje istraživanje koje je izvršio Centar za politiku komunikacija na Kalifornijskom univerzitetu.

„Zabrinutost ostaje prepreka za povećanje trgovine preko interneta“, posebno kod onih koji ne kupuju regularno preko mreže. Ukupno devet surfera od deset je zabrinuto, čak i vrlo zabrinuto za pitanje bezbednosti njihove kreditne kartice na internetu.

„Ta zabrinutost se ipak značajno smanjuje kada se više kupuje preko interneta“, navodi se u istraživanju koje nosi naziv „Istraga o digitalnoj budućnosti“. Istraživanje je izvršeno tokom devet poslednjih meseci na uzorku od 2.096 američkih porodica kako bi se izmerio politički, socijalni, kulturni i ekonomski uticaj interneta na ponašanje individua. „Zaštita privatnih podataka je pitanje koje budi najviše zabrinutosti među pitanjima postavljenim u anketi“, naveli su autori istraživanja.

DVD

8. PUTNICI: KAO MAJKA S' MAJKOM ALIEN LEGACY (box set)

(Nasleđe osmog putnika, serijal od 4 filma, SAD; DVD tetralogija – 1999., 20th Century Fox)

- slika: (sva 4 „ojačani“ za TV vajdskrin) 2,35:1, vajdskrin, osim Aliens – 1,85:1 vajdskrin, slika Alien3 ispod je nivoa ostalih
- zvuk: engleski Dolby Digital Surround 5, zvuk Alien3 je ispod nivoa ostalih
- trajanje: 494'
- preporuka: praznik za DVDfile, ali ne hvališite se da to „nasleđe“ posedujete, jer će vam kuća uvek biti puna

U Svemiru niko ne sluša krik Svemira.

DVD bonusi:

Alien. 1. Komentar reditelja Skota koji teče preko čitavog filma ne ide dalje od ličnih impresija, anegdota i pohvala; 2. Crteži (Giger, Mebibus, R. Cobb, C. Foss), foto-galerija i originalni rediteljevi storijski (Skot je i sam vešt crtač, pomalo arhitektonskog manira) su značajni i korisni; 3. (tzv.) Izbačene scene pokazuju veličinu reditelja time što nije jasno zašto su izbačene; 4. Trejleri i TV-spotovi, prethodni Skotov zanat, klasični su primeri ukusa u reklamirajućim i ubitačno simboličnim formama; 5. Skrin-sejver je već klasika među obožavaocima, ali 6. Originalna i alternativna muzika su nešto posebno: u poziciji ste da (u tom modusu) gledate ceo film kao da je nemi (titlovi vam zamenjuju dijaloge, šumove...), SAMO sa muzikom, što je sjajna lekcija za filmologe, kompozitore i studente filmske muzike, ali i reditelje, scenariste, montažere i svakog pametnog gledaoca. U kom trenutku i zašto će vrhunski reditelj i solidan kompozitor (J. Goldsmith) započeti saradnju filmske slike i muzike, koliko i kako ih paralelno „voditi“ i kako, kada i zašto tu igru završiti – to su neprocenjivi uvidi u magiju filmskog stvaranja!

Aliens. 1. Intervju sa Kameronom otkriva da je njegov prototip Aliens-a bio američka vijetnamska kampanja, prvi „tehnološki rat“; 2. 8. putnici iza scene otkrivaju korisne aspekte pro-

(t.j. obliku stranca), savršena je u užasu ne zbog prva dva (donekle simbolički tautološka) elementa, već zbog njihove kombinacije sa trećim. Devero (Deveraux) je u svojoj analizi „mitske vulve“ izvršno uočio da i sama trijumfalna luča muževnosti (penis) na svom vrhu sadrži jednu – vaginu! Giger je, rešivši ksenomorfove gubice, kao (duplog) penis/vulve u penis/vulvi (pri čemu se unutrašnji izbacuje kao žalac), taj kompozitni-horor podigao na 4. stepen.

1. „Alien“: Majka Zemlja protiv okrutnog Svemira.

Klasična šema bajke o heroju i njegovim pratiocima koji, kroz kukavičko oklevanje i besprimeru žrtvu, od stranaca-monstruma spasavaju svoj rod, pomračena je „remitilačkim“ faktorima: a) poslodavci herojske družine žrtvovali su je kako bi došli do uzorka čudovišnosti, iako se ova, već po polaznoj premisi, ne može meriti sa „normalno-ljudskom“ (heroina će reći: (ksenomorfi) „makar ne prodaju svoj rod“) i b) heroj je žena. I ta žena, poručnica Ripli, dejstvuje iz uporišta jednostavnog principa: njena kći na dalekoj Zemlji ipak treba da doživi 11 godina. I sve ostale koje joj majka izabira. U ovom slučaju spasti jedno je isto što i sve. Ripli je, dakle, lako izjednačiti sa Majkom Zemljom, božanstvom planetarnog doma i poroda koje po svojoj funkciji mora učiniti sve (pa i uspeti!) da spase svoj domen. I „brodsku mačku“, naravno, po dobrom starom Hičkovom savetu, jer holivudska publika može gledati i milion mrtvih ljudi, ali ne i jednu crkutu mačku.

2. „Aliens“: Kao majka s' majkom.

Heroina, pomućenog duševnog zdravlja zbog užasa iz prethodne epizode i kontinuirane zle zavere ljudskih trgovaca monstruoznim, mora, katarzično, ponovo da se suoči sa uzrokom svoje bolesti. Ovaj put, slika bespoštednog sukoba majki svetova podvučena je prisustvom dece: devojčica-siroče je supstitut pokojne kćeri heroine, a legije ksenomorfa, po principu pčelinjaka, deca su jedne kraljice-majke. U ovom ratu, protagonistkinje se već odlično razumeju, ali sva, pa i najprljavija sredstva se podrazumevaju.

3. „Alien3“: Majka nad majkama

Prethodnu bitku preživljavaju samo dve majke. Ali jasno se pokazuje da je rat samo relativno labavo kontrolisan genetički eksperiment nekih nevidljivih ljudskih čudovišta. Ovaj put heroina može da ubije sopstveni savršeni, neumorni i nepobedivi materinski princip. Kraj filma je okrunjen scenom čudovišne lepote: samoubilački skok Ripli (zaražena/zatrudnele sa ksenomorfom) u usijano jezgro rudarske peći, pretvara se u porođajni let. Savršena ljudska majka rađa ksenomorfa. Tren pre no što majka i novorođenče sublimiraju u vulkanskoj jari ispunjen je agonijom, užasom i nezemaljskom nežnošću.

4. „Alien Resurrection“: Majka svih majki

Heroja je malo. Zato ih ni mrtve ne ostavlja-mo na miru. A Ripli je tako savršena sve-majka da, klonirana, postaje glavna karika u međuradnom genetičkom usavršavanju. Produkt je, najzad, jedno pravo čudovište sa značajnim potencijalom za veliko zlo: jer je više čovek nego ksenomorf. U tom procesu ni posmrtni genetički otpatci poručnice Ripli, njen klon, nisu više ni žena ni majka, nego ravnodušni natčovek, t.j. više ksenomorf nego ljudsko biće. Izuev telesno, pravi pokretač serije, Ripli, inferiornija je nego ikada, a najnoviji hibrid (zaraćenih) majki rađa se tek pred kraj filma, tako da su njegovi dramaturški, simbolički, itd. potencijali otužno

(ne)iskorišćeni. Kel (Vinona Rajder), android i (eko)kseno-teroriskinja, čija je namera da ubije Ripli, jedino je biće vredno materinstva. Od toga Ripli-klon beži sa većim užasom nego od svog kseno-poroda (i polu-prirode), a i njen „nežni“ odnos sa Kel najpre je morbidno (k)seksualan. Nova, hibrid-majka, odmah po svom rađanju, olako ubija svoju kseno-biološku kraljicu-majku kako bi se privila genetski/etički/estetički dominantnijoj – Ripli (i samoj rastrzanoj između svojih sukobljenih priroda i osećanja prema svom „porodu“). Pravim, ljudskim materinstvom nabijena jalovost Kel (android-majka je isto tako očajno zaljubljena u nedotiznu ljudskost kao i mlada hibrid/kseno/ženo/majka) je istovremeno i savest i bespoštedna kritika kako samog ovog filma, tako i naših etičko-estetičkih dometa u Sci-Fi horor uopšte, s' težnjom da se proširi i na civilizacijske razmere.

Posle 4. „Elijena“ nasukani smo na iščekivane sukoba između poslednjih „pravih majki“: teško je zamisliti ista užasnije od dvoboja između androidne i hibridne (homo/kseno) majke. Kakav spas i kome bi ishod mogao da donese?

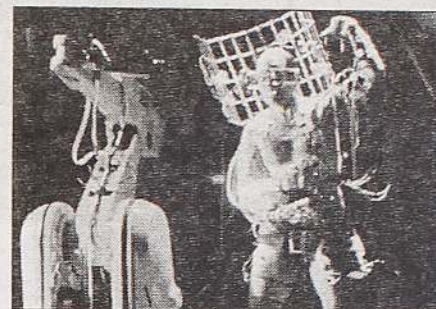
Nil Gejmen je bio u pravu: Kada nestane nada, Pakao nema smisla. Borislav Stanojević

Silikonsko

Uvodnim tekstom iz pera našeg stalnog saradnika, asistenta umetnosti, započinjemo ciklus napisa na teme nove medijev

Mistifikacije i zablude tehnoumetnosti, koja je tokom poslednjih trideset godina postala uobičajen fenomen, mogu se objasniti površnim shvatanjem njene poetike, ali je za celovito razumevanje njene pozicije neophodno sagledati širi kontekst u kojem ona na-

vidova iskustva, onovisnih podataka, do ni činilac gubi primazma može da bude ima i svoju cenu: istanak pojedinca sa. Značaj informacioni meri da one postastvarnosti, što se naju terminalnim bolessida koje nastaju ka ja čelijskih „baza počin na koji funkcioni (videti Pol Virilio, M Novi Sad, 1993., tak Grad u historiji, Nap Percepcija stvarnosti ka vizualnoj ravni, je riše sa najvećim brovideti više ne značiznači upravljati i svmože podrediti postsnost, zlo. Zlo postajne od njegovih najvrdeti Žan Bodrijar, P Novi Sad, 1994.).

Australijski performer Stelarc (Stelarc)

staje jer promene društva i životnih uslova utiču na tokove umetnosti i na vrednovanje kulturnog nasleđa.

Informatička stvarnost

Osnovni imperativ ekonomije je u prethodnom veku premešten sa proizvodnje na potrošnju odnosno na promet robe zbog čega je informacija, kao najkompaktnija poznata forma za promet materije, stekla ogroman društveno-ekonomski značaj, a komunikacija postala glavni civilizacijski oslonac. Informatička dominacija može se smatrati svojevrsnim ispunjenjem racionalističkog projekta čije je principe postulirala još Renesansa a u kojem se, preciznim razdvajanjem različitih

Australijski performer

VIRTUELNA KNJIŽEVNOST

Cyberia na mađarski način

Virtuelna književnost uopšte ne mora biti „negde drugde“, u nekom tehnološki naprednijem okruženju, niti u nekoj nedostiznoj multimedijalnoj dimenziji. Ona se događa i na severnim marginama našeg sveta – veoma blizu nas, ali u nepoznatom jeziku i neprepoznom kulturnom kontekstu.

Zbornik Symposion: antologija 1996-1998 po prvi put u srpskom prevodu donosi kreativno pisanje mladih vojvodanskih Mađara, koji se okupljaju oko književnog časopisa Symposion. Mnogo jače od zajedničkog jezika i sudbine, ove priče, eseje, putopise, drame i intervjue povezuje nesvakidašnja spremnost na surfovanje po rubovima. „Život je modeliran prema jednoj kompjuterskoj igri“, piše Gabor Viragx u predgovoru antologiji, „sve se vrti oko toga ko je spretniji, ko će uspeti da za što kraće vreme stigne sa jednog nivoa na drugi.“ U toj igri, Viragx sebe i svoje poetičke saplemenike naziva virusom „koji prodire u anahronističku strukturu.“ Ova antologija doista pristaje na ulogu i misiju virusa – to će reći, na večitu nekompatibilnost sa društvom sumnjivog zdravlja i na trajno ugrožavanje korpusa dotrajalih vrednosti.

U uzbudljivoj i rizičnoj borbi protiv svega starog i prestarelog, Symposion proza kao svoje legitimno okruženje prihvata sajber-pejs, a kao delatnost tzv. haktivizam. U proznoj vinjeti Petera Bo-

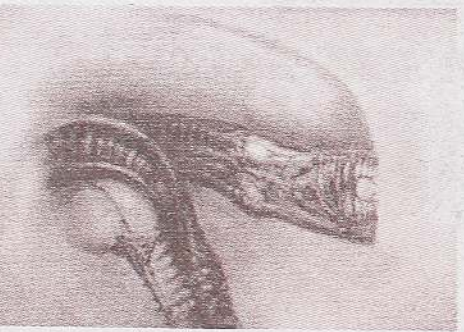

žika Minute, varijaciji na kafijsko-orvelovski klaustrofobiju pojedinca suočenog sa sistemom, hakeru nečiste savesti u s(t)an upada softverska policija. Autor s pseudonimom Palfiction u Pismima jednog net-džankija e-mail poruku koristi kao legitimnu literarnu formu: protagonist njegov e-pistolarni proze neumorno vija Zana Bodrijara po onlajn konferencijama. Devojka s ukusom pepeljare koja pokušava da mu prekine vezu postaje žrtva surovo-komičnog seksualnog izivljavanja koje, preko video kamere, net populacija s uživanjem prati. Karakterističan kiberpankovski spoj anarhije i andergrounda očit je i u nefikcionalnoj prozi iz Symposionove antologije. Putopis Turška svakodnevnica Petera Krasteva opisuje „tajna društva“ najstarijeg

esnafa na svetu: turski bordeli liče na šalter-sale, i u njima se bez unapred pripremljenog sitnog novca potraga za ženom ni ne počinje. Poslednja beogradska slovarica Petera Zilaha je efektna fragmentarna docudrama o studentskom protestu 1996/7. Kroz crtice o Čedi Jovanović i mnoštvu imenovanih i bezimnih učesnika protesta Zilahi iz novog ugla slika jedan poseban srpski svet – svet postmodernog političkog performansa.

Mlada mađarska proza pisana je u maniru novog realizma, ali to nije onaj i predobro poznat realizam „4K“ – kuhinje, klozeta, kotejnara i kalašnjikova – nego realizam informatičke autostrade i bitno proširene percepcije stvarnosti. Srećnom paradijom kiberpanka, bit-proze, pamfleta i avangarde ova književnost se koristi da bi svoje stvarne prethodnike potražila u jednoj virtuelnoj budućnosti. Ako mladi mađarski gibsoni i sterlinzi istraju u svom kreativnom pismu, nije isključeno da će adresa www.symposion.org.yu ubrzo postati evropska Cyberia, ili bar njeno predvorje. Njihovi virtuelni putevi su jasno zacrtani, što pokazuje i najnoviji broj časopisa Symposion, koji je posvećen generaciji iks, avant-popu i sajberspejsu. Ostaje da vidimo kako će, u specifičnoj panonskoj dijaspori, ono što Peter Zilahi zove „zazadano more“ dalje da talasa.

Vladislava Gordić

izvodnog procesa (kostimi, scenografija, rekvizite...) i objašnjavaju nam zašto čak i matični kosmoplov US marinaca liči na leteću pušku (čuvenu „pumparicu“), dok 3. Galerija je prepuna sjajnih nacrti za sve preko čega smo u filmu prisiljeni da samo preletimo pogledom.

Alien3 i Alien Resurrection su „sirotinjski“ opremljeni sa po par trejlera i po jednim osrednjim dokumentarcem o snimanju filmova.

Naravno, postoji razlog za ove nedostatke i on je učenjivačke prirode: naime, postoji i 5. (CD)(VD), Alien Legacy, 1999., dokumentarac dug 67', koji će nadoknaditi sve ove nedostatke, ali njega morate posebno kupiti iako je na nosačima prva 4 bilo dovoljno mesta i za njegov sadržaj.

Filmovi i komentar:

Madres egoistas (Sebične majke)

Lik. Već i letimičan pogled na ilustracije u ovom članku svakoga upućuje na sličnost ovog „vanzemaljskog čudovišta“ sa tri arhetipska užasa koji naseljavaju (pod)svest ljudi. Prvi je, svakako, insekt – užas IZVAN nas, koji nas munjevito opседа i hteo bi da nam se zavučie pod kužu. Drugi je ona čuvana pacolika, zmijolika, pa zašto ne i insektolika (makar po htenju) izraslina na muškom telu: penis. Treći, najtajanstveniji, je vagina – zubati kastracioni horor čitave muške civilizacije. Uspesna sinteza ova tri elementa slikara H.R. Giger (vizuelnog oca „Alien“ total-dizajna), ovapločena u čuvenom „ksenomorfu“

MEDIA ART

kanje stvarnosti

eta likovnih
nostiskup neza-
no-spoznaj-
a pragmati-
korisna, ali
smisla i ne-
scene.ao je u toj
veni činilac
e potvrđuje
što su rak ili
poremeća-
na sličan na-
arski virusi.ije, Svetovi,
s Mumford,
reb, 1968.).
o se pomera
ilo koje ope-
rmacija. Ali,
iati – videti
o se vidu ne
cijalima opa-
o i to je jed-
rednica (viz-
zla, Svetovi,Moć postaje izuzetno zavisna od kontrole nad informacijama. Nažalost, imati informaciju ne znači samim tim i znati, a još manje razumeti pa se umesto kao sredstvo saznanja, informacija koristi kao novi, ekonomični okvir za sprovođenje vlasti nad opustošenim čovekom-mašinom, regimentiranim od detinjstva (videti npr. Lewis Mumford, *Mit o mašini*, GZH, Zagreb, 1986., takođe Mišel Fuko, *Nadzirati i kažnjavati*, Prosveta, Beograd, 1997.). Naša multikulturalna planeta postaje ogromna multinacionalna korporacija čije se obzorje događaja temelji na nekoliko ključnih projekata i pojmovnih struktura.

Sažbersejs (Cyberspace)

Estetiku i terminologiju novih medija, pa i neke tehnološke trendove, oblikovale su u znatnoj meri koncepcije SF pisaca: Filipa K. Dika (*Philip K. Dick*), Teodora Sterdžena (*Theodor Stergen*) i Frederika Pola (*Frederic Pohl*). Termin sajberspejs stvorio je Kanađanin Vilijam Gibson (*William Gibson*) u romanu „Neuromancer“ (*Neuromancer*) da bi označio okruženje u kome su svi mediji digitalno deponovani i razmenjivi. Neodređenost ovog pojma iskorišćena je kasnije za stvaranje neverovatnih propagandnih mistifikacija koje često referišu na ideje jednog drugog Kanađanina – Maršala Makluana (*Marshall McLuhan*). Manje romantičnu viziju sajberspejsa, međutim, možemo pronaći u referentnoj studiji Juliana Stallabrsa, *Empowering Technology: The Exploration of Cyberspace*, *New Left Review*, No. 211, 1995.

Kibernetski svemir kakav danas poznajemo „otvara“ se pre svega radom na računaru i, znatno češće, igranjem igrica koje počivaju upravo na infantilnoj ideo-

logiji naučno-fantastične literature. Fenomen računarskih igara, zajedno sa nekim trendovima u razvoju „ozbiljnog“ softvera, otvorena su potvrda teze o računaru kao igrački za odrasle – mašini za ubijanje vremena ili, radikalnije rečeno, za racionalizovanje besmisla.

Tu je, razume se i internet kao neka vrsta gigantskog javnog sajberspejsa koji produkuje brojne, takođe infantilne fantazme. Većina ih se svodi na prevodenje sopstva u proizvoljnu, bestelesnu pojavnost koja se prihvata sa nejasnom nadom da će doneti rešenje socijalnih, ekonomskih, rasnih, čak i seksualnih problema. Pogodnosti sajberspejsa ipak nisu neograničeno dostupne jer, prateći sudbinu svih telekomunikacija, internet prelazi pod korporacijsku kontrolu, prava na informaciju se prodaju, pristup podacima je zaštićen i hakeri su sve češće krivično progonjeni. Tu se okončava romantična vizija sajberpanka (*cyberpunk*) koju je zastupao guru alternativne kulture Timoti Liri (*Timothy Leary*), vizija „slobodnog, subverzivnog i herojskog“ kreativca – poslednja iluzija tehnokratskog individualizma.Dejan Grba
Kraj sledeće srede

STINA O RATU“ I „ISTINA O REVOLUCIJI“ NA CD-ROM-U

Srpski anđeli beleže istoriju

CD obuhvata mnoštvo slika razaranja, štete i civilnih žrtava koje je počinio NATO, a što je bilo primarno za cilj izrade ovog CD-a. Mnoge slike i video-snimci do sada nisu javno objavljivani. Sadržaj, takođe, čini i velika baza strateških mapa, slika pogodenih ciljeva, mnoštvo video-isečaka sa samih projektila, špijunskih slika sa bespilotnih letelica itd. Ubačene su slike s karikaturama i smešnim efektima kako sa srpskih sajtova tako i sa albanskih. Na CD-u možete videti i slike sa medijskim montažama i manipulacijama, slike srušenih aviona i slično. Možete pronaći i interesantne i poverljive informacije oko zbivanja u toku napada NATO na Jugoslaviju.

Posle burnih dešavanja u predizbornom periodu, objavljivanja zvaničnih rezultata SIK-a, protesta širom Srbije, grupa Anđeli su nanovo prikupljali materijal za CD izdanje – „Istina o revoluciji“. Pored mnogobrojnih slika napravljenih 5. oktobra, na disku se nalazi i BBC dokumentarac o kompletnoj hronologiji vladavine Slobodana Miloševića i njegove partije, pod nazivom „Sloba & Mira“ i kao takav pruža svedočanstvo o skrivanim tajnama i oblicima kontrole njihove vlasti u Srbiji. To je glavni nosilac sadržaja diska u trajanju od jednog sata. Naravno, na CD-u se nalazi i veliki broj komičnih slika na račun vlasti, audio i video montaža, koje duhovito, ali verno oslikavaju prethodni period.

U sadržaju oba CD-ROM-a ubačen je manji broj novih verzija veoma traženih javnih programa i

Stelark – projekat „Treća ruka“

logiji naučno-fantastične literature. Fenomen računarskih igara, zajedno sa nekim trendovima u razvoju „ozbiljnog“ softvera, otvorena su potvrda teze o računaru kao igrački za odrasle – mašini za ubijanje vremena ili, radikalnije rečeno, za racionalizovanje besmisla.

Tu je, razume se i internet kao neka vrsta gigantskog javnog sajberspejsa koji produkuje brojne, takođe infantilne fantazme. Većina ih se svodi na prevodenje sopstva u proizvoljnu, bestelesnu pojavnost koja se prihvata sa nejasnom nadom da će doneti rešenje socijalnih, ekonomskih, rasnih, čak i seksualnih problema. Pogodnosti sajberspejsa ipak nisu neograničeno dostupne jer, prateći sudbinu svih telekomunikacija, internet prelazi pod korporacijsku kontrolu, prava na informaciju se prodaju, pristup podacima je zaštićen i hakeri su sve češće krivično progonjeni. Tu se okončava romantična vizija sajberpanka (*cyberpunk*) koju je zastupao guru alternativne kulture Timoti Liri (*Timothy Leary*), vizija „slobodnog, subverzivnog i herojskog“ kreativca – poslednja iluzija tehnokratskog individualizma.

Dejan Grba
Kraj sledeće srede

internet aplikacija čime je napravljen veoma funkcionalan i svima brzo dostupan kompjuterski materijal. Od korisnika se ne zahteva računarsko znanje, nije potrebna instalacija, materijal ne zauzima ni jedan bajt na disku i prilagođava se svakoj platformi, tako da je pristup svim materijalima veoma lak.

D. Jovičević

Antisemitske i rasističke video igre

Veb sajtovi sa neonacističkom propagandom nude svojim posetiocima video igre koje simuliraju ubistvo Jevreja ili obojenih ljudi, javila je državna nemačka televizija ZDF pozivajući se na nemačku obaveštajnu službu.

„Pristalice ekstremne desnice pokušavaju na taj način da se uvuku među ljubitelje kompjuterskih igara“, ocenio je predsednik Federalne kancelarije za zaštitu Ustava Hajnc From.

„Verovatno je da te igre nazvane ‘Ego-Šuter’ mogu imati opasne konsekvence u realnosti. Oni koji ih igraju skloniji su pribegavanju nasilju“ od ostalih ljudi, dodao je on.

Predsednik Bundestaga Wolfgang Tirse rekao je za ZDF da neonacistički sajtovi „postaju sve profesionalniji“ i založio se za ofanzivnu kampanju protiv ekstremne desnice. (Beta)

VIRTUELNA REKONSTRUKCIJA ANTIČKOG GRADA KROZ KOMPJUTERSKU IGRU

Pompeii: The legend of Vesuvius

Zaista neočekivano firma Cryo Interactive nastavlja sa izbacivanjem svojih point and click avantura. Posle izbacivanja Forbidden City-a svi su mislili da je seriji Cryo-vih avantura došao kraj jer se igra veoma loše prodala (doduše ništa bolje od ranijih igara), ali prevarili su se Pompeii: the legend of Vesuvius je nastavak starog recepta koji programeri Cryo-a prvenstveno zbog ljubavi prema poslu sprovode u delo.

Porediti ovu igru sa nekim današnjim kritičkim normama je totalno deplasirano, nju treba posmatrati i opisivati kao jednu laganu zabavu isključivo za ljubitelje ovog žanra (kijih ima sve manje).

Cryo-vcu su u najavi Pompeju reklamirali kao mešavinu Rivena i Atlantisa ali je to bila (ne)svesna laž jer Pompeja niti ima dubinu niti zanimljivu priču za razliku od pomenutih igara. Nju treba prvenstveno uporediti sa igrom Egypt jer su one osim priče i nekih detalja bukvalno iste.

Lokacije u Pompeji mogu biti istraživane standardnim pokretanjem miša i traženjem hot spot (mesto gde nešto možete uraditi). Veliki je problem što su ti hot spotovi u najmanju ruku čudna mesta i što se većina zagonetki svodi na kombinovanje predmeta i iskorišćavanje istih na hot spotovima. Što se interakcije sa drugim likovima i dijaloga tiče on je sveden na kašičicu, a takođe je veoma malo opcija u dijalozima. Osim toga što

su „providne“ neke zagonetke se i ne mogu nazvati zagonetkama pa se stiče utisak da je ovo više enciklopedija nego prava igra. Kao i u slučaju Egipta Pompeja sadrži dosta edukativnog karaktera, za koji nemamo zamerki, ali ovo je ipak igra i trebalo bi i da programeri Cryo-a to shvate.

Za grafiku možemo uputiti pohvale jer je vidan napredak i bukvalno svaka lokacija izgleda fotorealistično. Boje su uglavnom napadne, ali programerima to možemo oprostiti jer je i u stvarnosti tako. Na nekoliko mesta u igri imamo neuspešne pokušaje humora kojima su se programeri propisno obrukali. Kulminacija svega je katastrofalno sinhoronizovan govor likova u igri.

Po sistemu vuk dlaku menja ali čud nikada završena je još jedna avantura Cryo-a. Zanimljiva kao čas istorije, nepredvidiva kao meksičke serije Pompeja vas prosto gura od sebe. Kao što rekoh na početku teksta igra može biti samo lagana zabava za jedno popodne eventualno jedan ceo dan.

Vojin Milovanović

ANTITERORISTIČKI IZAZOV U NOVOM NASTAVKU SERIJALA

Rainbow 6: Covert Ops

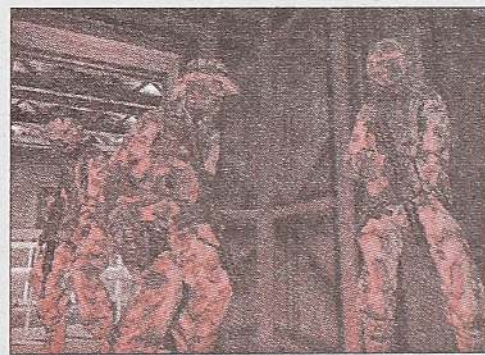
Po koji put, pitate se vi. Zapravo, ovo je peti deo čuvene strategijske pučavine sa antiterorističkom tematikom. Posle dodatka Urban Operations gde su se misije odvijale samo po hodnicima, tunelima i ulicama, u Covert Ops kretate se po bolnici, prodavnicama i auto otpadu, ali i po ruralnim oblastima šumovite Bolivije i hladnom Severnom polu. Sa ovim dodatkom skoro da nema mesta gde niste oslobađali taoce, demontirali bombe, postavljali prisluškivače... No, glavna novina ovog dela Rainbow 6 je to što je igra došla na dva diska. Zašto? Zato što ceo drugi disk zapravo nije igra, već potpuno savršena enciklopedija antiterorističkih akcija još od 70-ih. Osim toga u enciklopediji imate pristup opisu opreme i oružja koja koriste specijalci, intervju sa nekim pripadnicima AT jedinica i opis tih jedinica. Kao šlag na tortu dolazi i podatak da čitavu enciklopediju možete proigrati kao početnik koji tek treba da postane član Rainbow 6 jedinice! Dobijate teške zadatke u kojima morate da primenite znanje a ne reflekse; taktiku a ne brzinu. Naravno, čak i ako uopšte niste ni pogledali enciklopediju možete da počnete sa igranjem prvog di-

ška. U ovom Covert Ops-u postoji još devet novih misija koje su zaista teške. Nisu toliko teške koliko su drugačije od dosadašnjih delova. Naime, pojavljuju se izuzetno opasni snajperisti i neprijatelji koji umeju da se skrivaju (!) iza drveća

da napadaju i prave zasede. Preporučljivo je aktiviranje opcije automatskog nišanjenja jer jedino pomoću nje neprijatelji neće biti nevidljivi. Nisu oni nevidljivi, ali kada su u kamuflažnim uniformama i na velikim daljinama jednostavno ih nećete videti. Promena u potrebnim taktikama za prelazak misije je očigledna.

Firma Red Storm, koja je napravila Rainbow 6, najavila je da za pola godine izlazi drugi deo ove igre. Dakle, neće se raditi o dodatku misija, kao četiri puta do sada, već o potpuno novoj igri. Neke veće promene, pre svega u strategiji, već se vide i u ovom, probnom, nastavku. Nedostatak novih oružja, opreme i operativaca zbuñuje, ali zapravo i nije bio potreban. Takođe, postoji samo devet novih misija naspram Rogue Spear-u sa 20. Ipak, to je popravljeno solidnim editorom misija koji nije komplikovan. Postoji još 54 kombinacije mogućih scenarija tako da ipak neće biti dosadno do sledećeg nastavka. Osim varijacija na strategiji i lokacijama tu je i ona sjajna opširna enciklopedija, drugih promena nema. Zašto menjati ono što je dobro? Sja-jan dodatak misija i mnogo više od toga.

Radoš Vuković

u niskom rastinju. Zato, dosadašnja taktika: *idem sam, ne uništiv sam i ne treba mi niko* neće da upali protiv ovih pametnih terorista. Već u prvoj misiji, u Boliviji, videćete o čemu pričam. Lokacija je gusta šuma, sa povremenim čistinama i velikim vodopadom i visećim mostom. Idlični šumski prizor? Bio bi da se u šumi ne skrivaju koljači, čistine su na meti snajpera, iza vodopada je bunker a preko otvorenog mosta nećete preći. Bez bar dva tima koji se pokrivaju međusobno i strašno dobre percepcije nećete pobediti. Neprijatelji se skrivaju kada vas vide, čak vas i s'le-

art tv
emisija o kompjuterima

subota 19.30
nedelja 13.00
ponedeljak 10.30

www.outerspace.co.yu

Piše: Darko Miletić kiklop@eunet.yu

OFFICE SAVETNIK

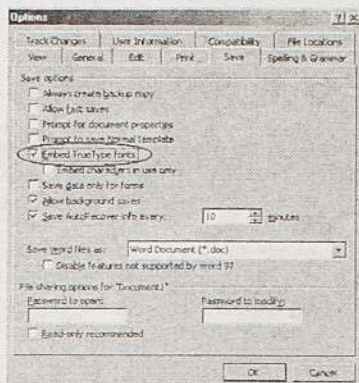
Outlook

Ako intenzivno koristite Outlook za praćenje ličnih i poslovnih obaveza, kao i za elektronsku poštu sigurno ste svesni potrebe za odlaganjem podataka na neko bezbedno mesto sa koga ih kasnije možete vratiti. Gubitak podataka je sigurno nešto što treba sprečiti po svaku cenu. Ovde ćemo izložiti neke tehnike i metode sa kojima možete biti prilično sigurni u bezbednost vaših podataka. Outlook sve svoje podatke smešta u datoteke sa ekstenzijom .pst. Prva stvar koju možete učiniti je da povremeno kopirate ovu datoteku manuelno na neko unapred određeno mesto i pri tom je eventualno arhivirate zbog manjeg zauzeća prostora na disku. Ali složit ćete se da ovo sigurno nije najjednostavniji način. Sam Outlook ima nekoliko ugrađenih mehanizama za kreiranje bezbednosnih kopija podataka. Prvi je export. U meniju File izaberite komandu Export i izaberite određeni format zapisa. Na raspolaganju vam je više formata, tipa csv, txt ili pak sam pst. Ukoliko budete kasnije reinstalirali outlook ovako snimljene podatke možete ponovo učitati sa File\Import komandom. Ovaj deo je prilično jednostavan. Pored ovoga Outlook nudi i arhiviranje podataka. Ovde se radi o kopiranju starijih podataka u drugu pst datoteku. Ovo je prilično zgodno jer vam je glavni pst fajl mnogo manji i samim time svaka pretraga je mnogo brža. Ali ima još bolji način. Svestan problema koji su se javljali kod korisnika ranijih verzija outlooka vezanih za bezbednost podataka, Microsoft je napravio dodatak Personal Folders Backup. Ovaj dodatak se instalira u okviru samog outlooka i u zadatom vremenskom intervalu pravi kopije svih pst fajlova i smešta ih na unapred određeno mesto. Možete ga preuzeti sa adrese:

<http://download.microsoft.com/download/outlook2000/pfbac-ku/2000/WIN98/EN-US/pfbbackup.exe>
veličina arhive je 183 Kb.

Word

Ukoliko često razmenjujete dokumente sa kolegama i prijateljima sigurno ste došli u situaciju kada dokument koji savršeno izgleda na vašem računaru izgleda potpuno drugačije na drugom računaru. Ovo se dešava kada na određenom računaru na kome se koristi dokument nije instaliran font koji je korišćen za kreiranje nekog njegovog dela ili celine. Ovo uistinu zna da bude prilično frustrirajuće. Pomoći ipak ima. Kao što verovatno znate Windows koristi tzv. True Type/Open Type fontove za definisanje određenih tipova slova. Iako ovi fontovi garantuju WYSIWYG filozofiju - Ono što vidiš to ćeš i dobiti (na štampaču), potrebno je da budu instalirani na svakom računaru na kome treba čitati dokument. Znači horor već počinje. Zamislite situaciju - imate memorandum u Word dokumentu u kome su korišćena tri različita fonta, vaš saradnik traži od vas taj dokument putem elektronske pošte. Vi, naravno odmah udovoljavate njegovoj želji, ali ne lezi vraže. Paničnim mail-om vam se uskoro obraća i kaže da dokument ne valja. Posle kratkotrajne dramske pauze, shvatate da on verovatno nema te fontove koje ste koristili. Zato mu odmah šaljete i fontove sa kraćim uputstvom za instalaciju. I taman kad ste se spremali da popijete kafu, opet stiže nova poruka, iz koje vrište velika slova. Ne ide instalacija. Vama je sad svega dosta snimate sve fontove na disketu, ulazite u kola i idete do neupućenog kolege smišljajući usput koje sve viruse da mu instalirate. Za ovakve i slične probleme postoji mnogo elegantnije rešenje (ne nije PDF). Word omogućava distribuiranje svih korišćenih fontova zajedno sa dokumentom. A instalacija? Nema! Sve se obavlja potpuno au-

Office bez muke

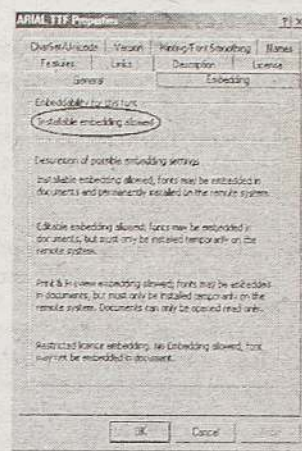
tomatski pri otvaranju dokumenta. Da biste snimili fontove u vaš dokument potrebno je da aktivirate opciju 'Embed TrueType fonts' do koje dolazite sa komandom Tools\Options\Save.

Ali i ovde ima nekoliko stvari na koje treba obratiti pažnju. Na vašem računaru svi fontovi izgledaju isto, to jest vi očekujete da će se oni i ponašati isto. Ali to nije uvek tako. Svaki TrueType/OpenType font može(i mora) da ima definisanu licencu za distribuiranje. Ima ih ukupno četiri. Ovo jednostavno znači da neke fontove nećete moći da uključite u vaš dokument upravo zbog te zabrane. Sada ste verovatno na muči, a kako proveriti koji se font može distribuirati. Direktno gotovo nikako, ali srećom postoji jedan mali ali koristan dodatak koji će vam

dati sve potrebne podatke o svakom fontu na vašem računaru. To je 'font's property extension' koji možete preuzeti sa adrese:

<http://www.microsoft.com/typography/downloads/tftext.exe>
veličina je 489 Kb.

Kao što vidite na slici dobićete vrlo iscrpne podatke o svakom fontu, a ujedno i onaj o licenci koja ide uz font. Naravno svi standardni Windows fontovi koje dobićete pri instalaciji se mogu umetati u dokumente bez problema, ali bolje je biti siguran, jer kafa se brzo hladi.

Piše: Vladimir Đurić

KREIRANJE WEB STRANA

Mala škola HTML

Da primenimo znanje stečeno u prethodnom broju i napravimo jednu informativniju tabelu.

```
<TABLE BORDER>
<TR>
<TD><I>Ime</I></TD>
<TD> Prezime</TD>
<TD><B> Telefon</B></TD>
</TABLE>
<TABLE>
<TR>
<TD><I>Jovan</I></TD>
<TD> Petrović</TD>
<TD><B> 123-456</B></TD>
</TR>
<TR>
<TD><I>Vladimir</I></TD>
<TD> Andrijević</TD>
<TD><B> 7654-321</B></TD>
</TR>
</TABLE>
```

Znači, samo u prvom redu smo dodali border, jer nam je ta ćelija zaglavljiva, a ostale ćelije sadrže podatke iz kategorija u zaglavlju. Primitićete i čudne znake u prezimenima (ć). To je način da browser shvati da su to slova koja valja potražiti na mestima u fontu sa našim kodnim rasporedom. Srećom, nije potrebno znati sve ove „šifre“ napamet, jer većina programa za izradu HTML stranica, kao što je FrontPage to rade automatski. Elem, evo naše „uređene“ tabele:

Ime	Prezime	Telefon
Jovan	Petrović	123-456
Vladimir	Andrijević	7654-321

Kažemo „uređene“, jer bi kolone trebalo da budu poravnate, ali nisu. Zato ćemo morati da u celu priču uvedemo i oznake za širinu kolona. Da bi označili širinu svake kolone ponaosob, možemo koristiti apsolutne i relativne vrednosti. Apsolutne vrednosti su izražene u pikselima, a relativne u procentima.

Na sledećem primeru, videćemo neke od vrednosti na delu:

```
<TABLE BORDER="1" width="300">
<TR>
<TD width="33%"><I>Ime</I></TD>
<TD width="33%"> Prezime</TD>
<TD width="33%"><B> Telefon</B></TD>
</TABLE>
<TABLE width="300">
<TR>
<TD width="33%"><I>Jovan</I></TD>
<TD width="33%"> Petrović</TD>
<TD width="33%"><B> 123-456</B></TD>
</TR>
<TR>
<TD width="33%"><I>Vladimir</I></TD>
<TD width="33%"> Andrijević</TD>
<TD width="33%"><B> 7654-321</B></TD>
</TR>
</TABLE>
```

što nas dovodi do mnogo jasnije situacije:

Ime	Prezime	Telefon
Jovan	Petrović	123-456
Vladimir	Andrijević	7654-321

Dakle, prvaj tabeli smo rekli da je širina njenog bordera = 1, a širina cele tabele 300 piksela (<TABLE BORDER="1" width="300">). Primitite da apsolutna vrednost, dakle u pikselima, nije posebno istaknuta, dovoljan je samo broj koji je definiše.

Svakoj od ćelija smo dodelili relativnu vrednost u procentima, i naznačili je pre sadržaja ćelije:
<TD width="33%"><I>Ime</I></TD>
<TD width="33%"> Prezime</TD>
<TD width="33%"> Telefon</TD>. Postupak smo ponovili i sa ostalim ćelijama. Učinilo nam se da bi bilo veoma zgodno da ime bude poravnato levo, prezime u centar, a telefon u desno. Uveli smo i tagove za poravnanje:

```
<TABLE BORDER="1" width="300">
<TR>
<TD width="33%" align="left"><I>Ime</I></TD>
<TD width="33%" align="center"> Prezime</TD>
<TD width="33%" align="right"><B> Telefon</B></TD>
</TABLE>
<TABLE width="300">
<TR>
<TD width="33%" align="left"><I>Jovan</I></TD>
<TD width="33%" align="center"> Petrović</TD>
<TD width="33%" align="right"><B> 123-456</B></TD>
</TR>
<TR>
<TD width="33%" align="left"><I>Vladimir</I></TD>
<TD width="33%" align="center"> Andrijević</TD>
<TD width="33%" align="right"><B> 7654-321</B></TD>
</TR>
</TABLE>
```

Evo naše prve, veoma pregledne tabele:

Ime	Prezime	Telefon
Jovan	Petrović	123-456
Vladimir	Andrijević	7654-321

Da vam ne bi pozlilo od ovakve količine tagova, završićemo ovaj nastavak naše Male škole HTML-a savetom iz čuvenog „Vođića kroz galaksiju za autostopere“: BEZ PANIKE! Za početak, dobro je da pažljivo isplanirate ono što želite da prezentujete, a tek onda pristupite izradi. Postavite prvo oznake za početak i kraj tabele, potom ubacite redove, zatim ćelije, njihove širine, border i poravnanja, a tek na kraju unesite podatke. Postavka bi trebalo da izgleda nekako ovako:

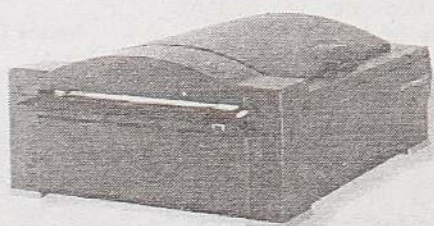
```
<TABLE BORDER="1" width="300">
<TR>
<TD width="33%"></TD>
<TD width="33%"></TD>
<TD width="33%"></B></TD>
</TABLE>
<TABLE width="300">
<TR>
<TD width="33%"></TD>
<TD width="33%"></TD>
<TD width="33%"></TD>
</TR>
<TR>
<TD width="33%"></TD>
<TD width="33%"></TD>
<TD width="33%"></TD>
</TR>
</TABLE>
```

Dakle, polako i bez panike. Do sledećeg nastavka, kada ćemo ubacivati tabele u tabele, vežbajte. Verujte, biće vam sve lakše.

UMAX

skeneri

PowerLook 3000
Astra 2000P
Astra 2200
Astra 4000U

INFOHOME
Cara Dušana 11a, Beograd
tel./fax: 011/18.92.52, 18.92.40,
30.30.884, 30.30.885
e-mail: ihome@infohome.co.yu
<http://www.infohome.co.yu>

Umreži GA drugi put!

Stigla nam je nova verzija, CA NetworkIT sistema nadzora računarske mreže, dela CA Unicenter TNG porodice proizvoda, namenjenih nadzoru informacijskih sistema velikih korporacija...

Ova verzija, kao i prošla, je prvenstveno orijentisana integraciji u Unicenter TNG okruženje. Samim time bi se moglo očekivati da je NetworkIT usko specijalizovani proizvod, koji sve, osim svojih osnovnih funkcija, prepušta drugim modulima unutar Unicenter okruženja, pa je time teže primjenjiv kao samostalan proizvod. Velikim delom navedena konstatacija je tačna, ali ne potpuno, jer NetworkIT i sam dolazi sa velikim brojem delova samog Unicenter sistema, koji mu na kraju i omogućavaju samostalan rad (zajednička baza na kojoj se nalazi TNGSNMP API, interfejs, 3D pogledi i slično). Upravo zbog toga što instalacija NetworkIT-a kao samostalnog sistema ipak donosi i deo jezgra Unicentera, NetworkIT je dosta složen za instalaciju i konfiguraciju.

Sa druge strane, NetworkIT izlazi i iz okvira čistih SNMP nadzornih sistema, jer poseduje mogućnosti nadzora i računara i servera, kroz DMI protokol, odnosno posebne agente koji se mogu instalirati na te računare. Sa ovim mogućnostima je NetworkIT vrlo zgodan proizvod za osnovnu administraciju i proveru rada celokupnog informativnog sistema, a ipak dovoljno jeftin da ne izađe iz granica dostupnosti manjim firmama, u kakve po globalnim merilima naše domaće firme većinom i pripadaju.

Instalacija

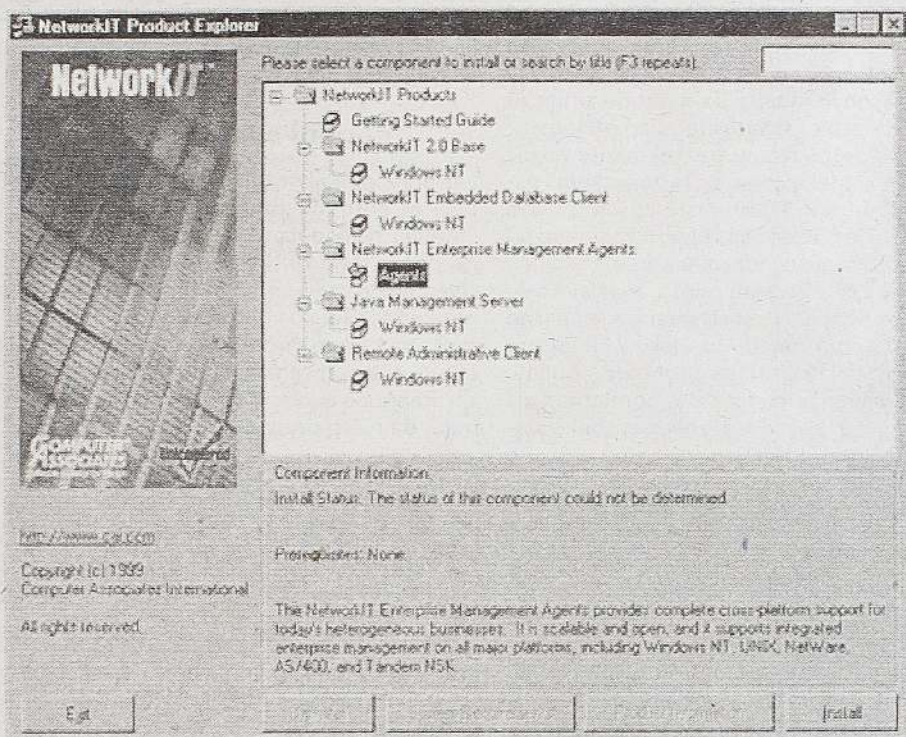
Za razliku od verzije 1.0, koja je nudila osnovne opcije instalacije podrške za različite mrežne protokole, kao i nadzor računara i servera, verzija 2.0 ima potpuno drugačiju organizaciju. Na raspolaganju je Base instalacija, koja u suštini sadrži ono što je bio pređašnji NetworkIT, kao i mnoge nove funkcije prenesene iz TNG okruženja (na primer Cisco Router Policy upravljanje, merenje odziva poslovnih aplikacija, razne napredne mogućnosti konfiguracije dinamičkih VLAN mreža definisanih prema korisnikovim pravima pristupa...). Takođe je pridodata i mogućnost instalacije raznih alata za generisanje analiza i izveštaja, detekciju virusa, raznih inteligentnih agenata za nadzor i analizu korišćenja mreže, i na kraju, i SDK sistem za razvoj CA Unicenter kompatibilnih aplikacija. Priloženi NetworkIT Option Pack CD donosi podršku za još više mrežnih tehnologija i protokola, kao i neke nove alate i funkcije nadzora.

Osim navedenog, NetworkIT 2.0 dolazi i sa Ingres II relacijskom bazom podataka, tako da je sistem moguće instalirati i bez posedovanja neke posebne relacijske baze podataka.

Pogled na novodobijenu SQL Server bazu nam je doneo prijatno iznenađenje, umesto pet instanci u prošloj verziji, sada se instalira samo jedna instanca baze podataka, imena tngdb, sa par stotina tablica i čuvanih procedura, koje čine NetworkIT repozitorijum objekata i agenata koji njima rukuju. Pregledavanje repozitorijuma iz samog NetworkIT interfejsa se odvija kroz iz prošle verzije poznati Unicenter TNG object browser. Pregledavanjem dostupnih u odnosu na

unos brojnih informacija o uređaju i njegovom statusu.

Osim ovog standardnog, dvodimenzionalnog interfejsa kojim gledamo našu računarsku mrežu i sisteme, u novoj verziji NetworkIT sistema je uključen i trodimenzionalni interfejs, poznat iz Unicenter sistema. Ovaj interfejs nam daje trodimenzionalni pogled na kartu sveta, po kojoj možemo rasporediti elemente naše računarske mreže (što je verovatno vrlo zgodno za megalomanske

listu svih objekata, vidimo da je NetworkIT instalirao podršku samo za mrežnu opremu (i to ne svu), kao i Windows operative sisteme klijenata i servera. Naravno, za podršku za ostale uređaje i aplikacije se treba malo ispristiti.

Šta ima novo?

Pošto smo pogledali stanje posle instalacije, prelazimo na autodiscovery modul, koji služi otkrivanju konfiguracije računarske mreže, odnosno detekciju mrežne opreme i računara. Pošto smo pokrenuli ovaj modul na jednom segmentu korporacijske mreže, pa posle desetak minuta čekanja i posmatranja kako se repozitorijum puni novopronađenim objektima, prešli smo na sam NetworkIT glavni modul. Ovde nas je dočekalo prvo iznenađenje.

Naime, očigledno je autodiscovery znatno poboljšana u odnosu na prošlu verziju, jer je detektovao ne samo aktivne uređaje na mreži, već pravilno i iscrtao mrežnu arhitekturu, odnosno strukturu LAN i WAN veza. Ovo je vrlo zanimljivo, jer nigde nismo morali da unesemo SNMP community strings, odnosno lozinke za SNMP pristup mrežnoj opremi (koje nismo ostavili na default vrednostima). Detektovani su i svi računari na zadanom LAN segmentu (i posebno detektovani Windows NT serveri). Takođe, sistem je pravilo odredio i proizvođače mrežne opreme, pa Cisco opremi dodelio posebnu ikonicu, a Digital i drugoj opremi drugu. Ovde je i primećan povlašćeni odnos koji NetworkIT daje Windows NT i Cisco opremi na mreži, dajući veće mogućnosti nadzora i prikupljanja informacija.

Interfejs za sam rad sa mrežnim uređajima je isti kao i kod prošle verzije, iako donekle doraden. Ukoliko kliknemo na neki od detektovanih mrežnih sistema, pojavljuje se prozor sa brojnim karticama koje prikazuju ili omogućavaju

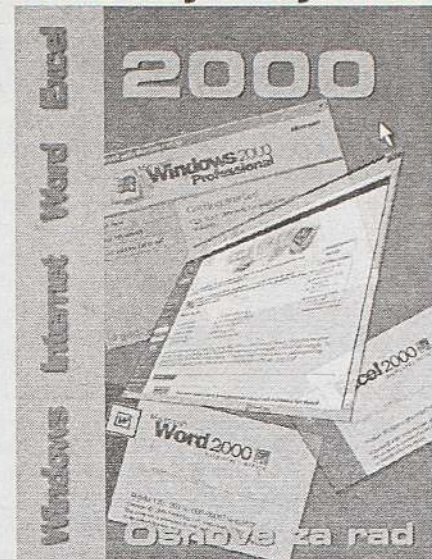
internacionalne kompanije), kao i virtualno leteti kroz segmente vaše mreže. Iako ova kombinacija sistema za mrežni nadzor i Unreala može izgledati detinjasto, u stvari je vrlo zgodna kod kompleksnijih mreža, jer omogućava da dobijete bolji osećaj kako je mreža strukturirana.

Trodimenzionalni interfejs ide do tog nivoa da su različiti uređaji prikazani različitim objektima sa odgovarajućim natpisima, a kada dođete do nekog objekta i kliknete na njega, možete da uđete u sam uređaj i vidite status pojedinih interfejsa, kartica ili modula. Moramo priznati da je ovakav interfejs zaista impresivan, a svet računarskih mreža čini i vrlo zabavnim.

NetworkIT 2.0 donosi i mnoštvo poboljšanja u pogledu funkcionalnosti koju donosi, posebno u pogledu nadzora performansi mreže, modula za generisanje izveštaja prenesenog iz TNG sistema, kao i inteligentnih agenata za nadzor i analizu (RMON analiza, upravljanje događajima na mreži, inteligentna baza podataka koja nudi pomoć pri detekciji mrežnih problema, trendova i interpretaciji SNMP i RMON događaja), posebno u pogledu Java i web bazirane udaljene administracije sistema. Većinom su ove funkcije u NetworkIT prenesene iz Unicenter sistema, a time one ovaj proizvod čine kompletnim rešenjem za nadzor opreme na računarskoj mreži.

Očigledno je da je NetworkIT 2.0 znatno unapredovao u odnosu na prethodnu verziju. Uključivanjem velikog broja novih funkcija (od kojih smo jedva deo, ili samo one najvažnije, nabrojali u ovom tekstu), kao i poboljšanjem, odnosno uvođenjem novog interfejsa za nadzor, NetworkIT se definitivno udaljio od standardnog SNMP sistema nadzora mreže, uz napomenu da ni verzija 1.0 nije bila obični SNMP sistem jer je omogućavala DMI nadzor računara.

Za one koji ne znaju ništa i one koji znaju nešto...

Windows
Internet
Word
Excel

U prodaji
2000 - Osnove za rad
specijalno izdanje nedeljnika COM

Cena pouzecem 330 din + PTT troškovi

Cena preko racuna (za preduzeća) 380 din + PTT troškovi

Knjigu možete naručiti na: 011/18.92.52, 18.92.40
ili putem e-maila: com@technicom.net

Lotusphere 2000

Kao i svake godine, tako je i ovaj put Lotus okupio brojne poslovne partnere, IT menadžere, novinare i ostale „zainteresovane“ iz celog sveta, te je u Berlinu predstavio svoje postojeće tehnologije i najavio neke nove. Lotusovi poslovni partneri, kojih je bilo stotinjak, uglavnom su predstavljali svoja rešenja za IT biznis bazirana na Domino/Notesu, što na prezentacijama, što na izložbenom prostoru, dok je najzanimljivije bilo čuti šta to novo spremaju u Lotusu.

A novo je nešto što se zove K-station, serversko rešenje namenjeno izgradnji portala, koje u jednom paketu okuplja nekoliko tehnologija. Već poznate su nam, naravno, one vezane za osnovne servise komunikacija na mreži koje pruža Domino/Notes sistem, kao i IBM-ova WebSphere tehnologija za izgradnju e-business webova, dok se nove odnose na bežičnu komunikaciju sa serverom, izgradnju portala bez programiranja, globalnu kolaboraciju... K-station bi trebalo da bude objavljen tokom jeseni.

Sony je objavio raspored izlaska igračke konzole nove generacije PlayStation 2. Kako je bilo najavljeno, PlayStation 2 će izaći 24. novembra – ali samo u zemljama Evropske unije, Švajcarskoj i Norveškoj. Uoči katoličkog Božića nova konzola će izaći i u Poljskoj, Češkoj, Saudijskoj Arabiji, UAE-u, Islandu, Južnoj Africi i „nekim mediteranskim zemljama“.

Razlog novog rasporeda možemo da tražimo u nemogućnosti Sonyja da proizvede dovoljnu količinu PlayStationa 2, jer potražnja nadmašuje sva očekivanja. U Japanu je od početka prodaje u martu prodato više od tri miliona primeraka PS2. Za evropsko tržište je osigurano pola miliona PS2 24. novembra, i još pola miliona do kraja godine, ali to nije dovoljno da namiri glad evropskih igrača: samo u Engleskoj je zabeleženo više od 200.000 rezervacija.

Treba vam brži Internet?

Mi imamo rešenje...

internet
via
satelit

INFOhome, Beograd

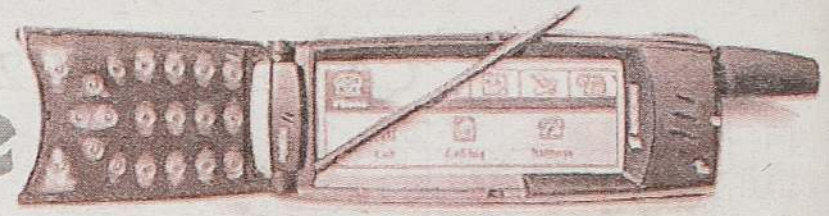
Cara Dušana 11a, tel.011/30.30.884, 30.30.885, 41.19.87, 064/11.56.982

server housing
local networking
www.webhouse.co.yu
intranet
flat-rate
poprecne veze

WebHouse
011/769 112
Čaril Caplina 39, Beograd

ERICSSON R380s

Skalamerija na rasklapanje

Jedan od najočekivanijih GSM telefona u istoriji industrije, *Ericssonov* R380, pune dve godine posle preliminarnih najava konačno je sa nama, a konačan rezultat je takav da tvorcima *Nokijinog Communicatora* više neće moći tako mirno da spavaju.

Da bismo u potpunosti mogli da shvatimo *Ericssonov* novi hibridni računarsko-telefonski model R380, moramo da se vratimo malo u prošlost. Naime, pre gotovo tri godine, *Nokia* i *Ericsson* su objavili strateški ugovor sa *Psionom* o licenciranju EPOC operativnog sistema ugrađenog u ručne računare *Psion Series 5*, a u cilju izgradnje hibridnih računarsko-mobilnih uređaja. Inicijativa je nazvana *Symbian*, a tokom vremena su se ovom osnivačkom trojcu pridružile brojne druge uticajne kompanije (*Motorola*, *IBM*...), da bi već danas *Symbian* brojao gotovo dve stotine firmi.

Ćiribu-ćiriba

R380 nije tek nadogradnja nekog od postojećih *Ericssonovih* telefona, već potpuno nova platforma koja će ozbiljno uzdrmati svet ne samo mobilnih telefona, već i ručnih računara. Naravno, pošto je reč o prototipu nećemo komentarisati sitnije *bugove*, propuste i greške, pošto će se oni najverovatnije do pojave finalne tržišne verzije pročistiti.

Magija je savršena: zaista, na prvi pogled to je najobičniji telefon, ali posle pažljivije analize uočićete kako tastatura nije fiksna, već je smeštena na poklopčiću koji se može (logično) otklopiti. A kada to uradite – desi se nešto sjajno: shvatite kako poklopac na kojem leži tastatura skriva drugu polovinu prilično raskošnog ekrana koji se prostire po čitavoj dužini telefona. Sada vam još samo preostaje da na bateriji sa zadnje strane otkrijete malu plastičnu olovčicu i... zabava može da počne.

Ipak, budimo sistematični: *Ericsson* R380 uređaj je umerenih dimenzija, koji sa svojih 164 grama u ruci deluje robustno, ali ne preglozno – nešto poput starijih modela istog proizvođača. Tastatura nije neko naročito remek-delo, dosta je tvrda i lagano klimava pri vrhu (ipak je to poklopac), ali ruku na srce – retko ćete je koristiti. Naime, kada je uređaj u „zavorenom“ stanju, aktivna je samo gornja polovina ekrana, a softver je prilagođen „brzinskim operacijama“ – čitanju primljenih SMS-ova, pozivanju brojeva iz adresara, pregledavanje kalendara.

Da, dobro ste shvatili, u telefonskom, „zavorenom“ režimu rada ne možete napisati SMS, niti dodati novi podsetnik, što je prilično logično, jer je sve to daleko, daleko komformnije uz otvoren ekran i aktiviran „računarski“ način rada. Ekran je monohromatski, kontrastan, lepo či-

tljiv i još bolje pozadinski osvetljen, a prikazuje čak pet redova aktivnog sadržaja, plus naslove iz menija i pripadajuće piktograme, odnosno jedan „koristan“ red više kada piktograme eliminišete. Ukratko – raskošno. Kad već pričamo o telefonu, spomenimo kako na ekranu imate sat, datum, status baterije, nivo signala, podržana je vibracijska dojava poziva, glasovno biranje, tu je i infracrveni port... ali naravno, prava stvar dolazi tek kada tastaturu otklopite i prebacite se u svet ručnih računara.

Računar

Za početak – jedna sjajna ideja koja će oduševiti levake: u opcijama računara moguće je odrediti preferirate li otklapanje tastature na levo ili na desno, što rezultira slikom adekvatno „okrenutom na glavu“ (ako vam nije jasno, probajte da nacrtate situaciju na papir i shvatit ćete zašto otklapanje na drugu stranu traži okrenutu sliku).

U otklopljenom, „računarskom“ načinu rada R380 može apsolutno sve što je mogao i kada je bio zatvoren: birati brojeve, ulaziti u adresar, uključivati ili isključivati zvuk... ali i daleko više od toga. Grafički interfejs je prilično doteran, mada u nekim detaljima ostavlja utisak da se moglo i bolje – najbolji primer za to je konfiguracijski sistem koji je realizovan u obliku sta-

bla, vrlo nalik popisu direktorijuma unutar *Windows Explorera*, što prema našoj oceni nije najbolji kompromis između želja i mogućnosti.

Srećom, pošto smo se glasno spotali na sistem podešavanja parametara, na ostatak operativnog sistema nemamo baš mnogo primedbi. Zapravo skoro da nemamo ni jednu! Adresar, kalendar, sat, podsetnik, kalkulator, beležnica... sve je to vrlo lepo i pregledno sređeno, i čak u ovoj „beta verziji“ radi savršeno. Jedna od retkih stvari koju smo zatekli nedovršenu jeste prepoznavanje rukopisa, pokušaj imitacije *Palmovog* pristupa upisivanja znakova crtanjem grafema po ekranu. Stvar, naime, ne radi baš najbolje, ali je zato njegova alternativa, mala nacrtana tastatura po kojoj slobodno tipkate – vrlo brza i efikasna.

I puni e-mail

Naravno, najkorisnija stvar u celoj priči je potpuno funkcionalni POP3/IMAP4 i SMTP *e-mail* klijent koji ležerno prima elektronske poruke u sopstvenu memoriju i nudi približno jednak komfor koliko i prosečan slabiji *e-mail* program za *Windows*: odvojene *box*-ove za primljene i poslate poruke, sortiranje po ovom ili onom kriterijumu... da ničeg drugog u telefonu ne-

ma, ovo bi bio snažan argument za kupovinu. Savršena stvar.

Prirodno, tu je i *WAP browser* koji je (naravno) bitno udobniji za korišćenje od onih koje smo do sada videli na „običnim“ telefonima, ali koji vam zasad još uvek ne treba, zatim jedna igra (*Reversi*), integrisani pretraživač upisanih podataka... zapravo jedino što nedostaje u odnosu na glavni konkurenta (*Nokia Communicator 9110*) jeste dodatak za slanje i primanje faksova, ali kako u poslednje vreme taj način dopisne komunikacije uzmiče pred neopisivo praktičnijim *e-mailom* – ovo nećemo uknjižiti kao bitan minus.

I na kraju, kada podvučemo crtu uopšte se ne čudimo što je *Ericssonu* trebalo toliko vremena da iznedri na tržište ovaj model. Nije reč o naprednijoj verziji R320, nije reč o „malo moćnijem telefonu“, već o sasvim novom proizvodu baziranom na potpuno novim konceptima koji tek mora da se probije i dokaže. Skidamo kapu na odlično obavljenom poslu i želimo „tristaosamdesetici“ dug i srećan život jer zaista nudi mnogo na jednostavan način, a unutar nevelikog kućišta. Kad bi još i ostali članovi *Symbian* grupe bili toliko uspešni, pa da konkurencija na tržištu ovakvih mobilnih računara učini svoje i spusti cene... to bi zaista bila velika stvar.

Prenosni internet monitor

Sony je predstavio uređaj koji je najavio kao „odgovor digitalne ere na revolucionarni *walkman*“. Radi se o prenosnom ekranu na kojem se može gledati televizija ili video i surfovati internetom...

Uređaj se zove *Airboard* a osim ravnog ekrana dijagonale 26 cm ima i baznu stanicu koja prima signale sa TV prijemnika ili sa interneta. Njime se upravlja preko ekrana osetljivog na dodir a moguće upotrebe su: surfovanje u kupatilu, pisanje *e-mailova* u spavaćoj sobi, gledanje videa u kuhinji uz večeru. Kako *Airboard* može da se poveže sa ostalom kućnom elektronikom, može da posluži i kao daljinski upravljač za *CD player*.

Dosad još uvek nije objavljeno kada možemo da očekujemo *Airboard* na tržištu, ali se očekuje cena od 170.000 jena.

AOL pageri

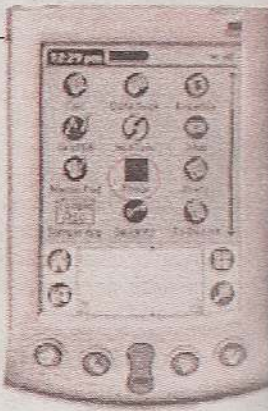
Američki ISP gigant *America Online* će uskoro u saradnji sa firmom *Research in Motion* izdati posebne verzije *pagera* pomoću kojih će se moći slati i primati poruke sa *AIM instant messaging* sistema, sličnog *ICQ*-u i vrlo popularnog među američkim korisnicima. Prvi ovakvi uređaji bi trebalo da se na tržištu pojave sledećeg meseca, a deo su AOL-ove *AOL Anywhere* strategije. Zanimljivo je napomenuti kako je AOL takođe i vlasnik izraelskog *ICQ*-a, kao i da njihovi programeri rade na povezivanju ova dva sistema, koji bi takođe trebalo da se dogodi uskoro.

Prvi Palm virus

Već neko vreme se priča o virusima koji će napadati ručne računare i mobilne telefone. Prethodnog petka se takav napad napokon i dogodio.

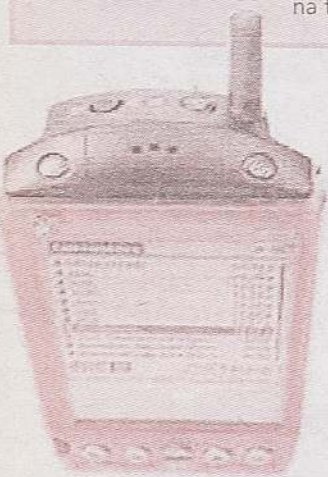
Za razliku od „trojanskih konja“ koji su napali *Palm* računare proletoš i crva koji je napao španskog *GSM providera* letos, *Phage* je pravi pravi virus koji se širi i uništava podatke. Stručnjaci *McAfee*a su ga prvi otkrili a konkurenti iz *DataFellow*sa prvi su ponudili program (www.f-secure.com/palm/) koji ga uklanja. Zanimljivo je da se dve firme ne slažu u pojedinostima oko štete koju je *Phage* u stanju da nanese.

Phage briše druge aplikacije pošto se pokrene, a lako ga je prepoznati po potpuno crnoj ikoni. Iako nije naročito opasan i ne širi se brzo, očigledno je da je *Phage* tek prva lasta u jatju virusa koji će napasti prenosne uređaje.

U američkoj saveznoj državi Kaliforniji donesen je zakon kojim se propisuju visoke novčane i zatvorske kazne za pojedince koji namerno šire računarske viruse ili crve (*worms*) ili praktikuju (*D*)DOS napade na web servere. Tako je za prvi prekršaj predviđena kazna do pet hiljada dolara, a ukoliko virus prouzrokuje materijalnu štetu veću od 10.000 USD, krivac može završiti i sa trogodišnjom zatvorskom kaznom.

Stroze kazne za širenje virusa

Predstavljen VisorPhone

Handspring je 27. septembra predstavio *VisorPhone Springboard* modul – dodatak za svoj popularni *Visor handheld* računar, koje ga „pretvara“ u GSM telefon. Ovaj proizvod će zasad biti ponuđen samo u američkoj verziji, preko *Handspringove* *on-line* trgovine, a evropska verzija, kao i dolazak *VisorPhonea* u klasične prodavnice se očekuju početkom sledeće godine.

i-mode u Evropi

Japanski *NTT DoCoMo* će sledeće godine u Evropi izgraditi internet portal za mobilne telefone. Portal će proraditi najpre u Nemačkoj, Holandiji i Belgiji. Veza sa internetom ostvarivaće se preko *WAP*-a i preko *NTT*-ove usluge *i-mode*, izuzetno popularne u Japanu (više od deset miliona korisnika). *i-mode* je tehnološki napredniji od *WAP*-a i nudi mnoštvo dodatnih usluga, od bankarskih transakcija do igranja igara.

Jednokratne kreditne kartice

American Express je smislio novi način zaštite od krađe na internetu: jednokratne kreditne kartice. Prilikom kupovine na webu, najveća je opasnost krađa broja kreditne kartice: jednom ukradeni broj može se iskoristiti za dalje kupovine, a pritom žrtva ni ne sluti da se lopov koristi njegovom karticom. *American Express* će zbog toga ponuditi korisnicima da na webu koriste jednokratne, slučajno generisane brojeve kartica. Usluga, nazvana *Private Payments*, biće besplatna i za vlasnike kartica i za web prodaju, a uveće se početkom sledećeg meseca.

Maloletni haker osuđen na šest meseci zatvora

Šesnaestogodišnjak poznat na internetu kao *c0mrade* je prvi maloletnik koji će odsedeti u zatvoru zbog upada u nečiji računar. Prošle godine je tada petnaestogodišnji *c0mrade* upao u deset američkih vojnih računara, presrevši više od tri hiljade *e-mailova* i otkrivši bar 19 lozinki. Još pre toga upao je u računar *NASA* i ukrao softver za kontrolu temperature i vlažnosti svemirskih stanica vredan 1,7 miliona dolara, posle čega je kompletni računarski sistem *NASA* bio zatvoren 21 dan. Sud u Majamiju ga je osudio na šest meseci zatvora.

Koga želite da spamujete danas?

MSN Explorer je novi *Microsoftov* *all-in-one* internet program namenjen surfovanju webom, *e-mailu* i *instant messagingu*, koji donosi i jednu vrlo jedinstvenu osobinu – mogućnost automatskog spamovanja vaših prijatelja *Microsoftovim* oglašom! Naime, ukoliko instalirate *MSN Explorer* biće vam ponuđena i opcija automatskog obaveštavanja ljudi iz vašeg postojećeg adresara o vašoj novoj adresi na *MSN-u* (koju dobijate uz *MSN Explorer*). „Kvaka“ je u tome što je to obaveštenje uobičajeno kao besramna promocija *MSN*-a potpisana vašim imenom. Mnoštvo korisnika zahtevalo je uklanjanje ovog *featurea*, ali je *Microsoft* to u prvom momentu odbio da učini izjavivši kako je reč o običnom obaveštenju o promeni adrese i „usputnom“ pozivu na probu njihovog novog programa.

Internet Biznis Klub

Za firme:
najjeftinije telefoniranje sa svetom
uz pomoć *PhoneJack* kartice...

...USA, Kanada **BESPLATNO!!!**

Pomoć u plasmanu inovacija
Poslovne informacije sa Interneta:
adrese, kontakti...

Tel.011/41.19.87 (18-22h), 18.92.52, (09-15), 064/11.56.982 (10-22h)